Vol.4 | No.916 | Sun. September 10. 2017 | یک‌شنبه ۱۹ شهریور ۱۳۹۶ | ۱۹ ذی‌الحجه ۱۴۳۸ | سال چهارم | شماره ۹۱۶ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۱۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار ۳۸۹۳ تومان | یورو ۴۶۹۵ تومان | تمام‌سکه ۱۲۷۱۸۰۰ تومان | شاخص بورس ۸۳۶۷۵

رییس‌جمهوری پیش از عزیمت به قزاقستان بیان کرد

بررسی فجایع میانمار روی میز سران کشورهای اسلامی

صفحه ۲

درس‌هایی از شکست سوآپ در کشورهای دیگر

چرا سود اولویت ایران در سوآپ نفت خام نیست؟

صفحه ۱۵

رییس پارلمان بخش خصوصی «روند صدور پروانه صنعتی در ایران» را مورد انتقاد قرار داد

معرفی چالش‌های بزرگ صنعتی

صفحه ۱۴

رییس سازمان انرژی اتمی ایران در گفت‌وگو با «اشپیگل»

ایران با اروپا هم به تعهدات پایبند می‌ماند

صفحه ۲

سرمقاله

تالی فاسد توسعه نامتوازن

|منصور بیطرف|

آخرین آمار بیکاری جوانان حاکی از آن است که بیش از یک‌میلیون و ۸۸۲هزار نفر از جوانان بین ۱۵ تا ۲۹سال کشور بیکار هستند. نسبت جمعیت این افراد به کل بیکاران کشور بالغ بر ۵۵درصد است. به عبارت دیگر بیش از نیمی از بیکاران کشور در این رده سنی هستند. باز از بین این افراد بدون شک افراد تحصیلکرده و دارای مدرک دانشگاهی طیف عظیم دیگری را شکل می‌دهند. اگر بر آمارهای غیررسمی تکیه کنیم، می‌توان اذعان داشت که بیش از ۸۰ درصد این افراد تحصیلات دانشگاهی دارند. با آنکه نسبت به بیکاری جوانان هشدارهای زیادی داده شده است و هر از گاهی یکی از مسوولان هم در گفت‌وگوهای رسانه‌یی از بیکاری فرزند یا فرزندان خود سخن می‌گوید تا آرامشی بر دل خانواده‌های دیگر باشد، اما واقعیتی که هنوز از پرده برون نیامده آن است که این مذاب عظیم را می‌شد...

همین صفحه

بورس و فرابورس

رفتارشناسی لیدرهای بورس

تحلیل و بررسی یکی از شروط اولیه سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی محسوب می‌شود اما متاسفانه برخی افراد بدون نگاهی به عملکردها و شرایط اقتصاد داخلی و جهانی با تبعیت از سایر معامله‌گران اقدام به سرمایه‌گذاری می‌کنند که این نوع رفتار در هر بازاری به نوعی آفت محسوب می‌شود. به گزارش «تعادل» در این بین، طی معاملات هفته گذشته شاهد تغییراتی در سطح لیدر بازار سهام بودیم که متاسفانه برخی صنایع بدون اینکه از تغییرات بااهمیتی برخوردار باشند یا اتفاقی در سطح کلان آنها در راستای رشد و توسعه رخ داده باشد، در صدر معاملات بازار قرار گرفتند. در این بین، صنایعی از جمله کامودیتی، پالایشی، خودرویی و... مورد ارزیابی قرار گرفته که آن را در ادامه می‌خوانید. ...

صفحه ۵

راه و شهرسازی

توسعه مسیر ریلی جنوب - غرب کلید خورد

اگرچه طی روزهای گذشته پروتکل توسعه مسیر ریلی جنوب-غرب میان ایران و ۴کشور دیگر امضا شده و براساس گفته‌های معاون فنی راه آهن ۲۱ ابرپروژه در حوزه ریلی در دست مطالعه یا مذاکره با سرمایه‌گذاران خارجی است و سوت قطار ترانزیتی چین- ایران هم دوباره شنیده می‌شود اما نگاهی به آمار ترانزیت ریلی همچنین جابه‌جایی مسافر نشان از وجود شکاف بزرگ میان وضعیت کنونی شبکه ریلی کشور با وضعیت پیش‌بینی شده در برنامه پنجم توسعه(سهم ۳۰ درصدی راه آهن در حمل بار و نقش ۲۰درصدی در حمل مسافر) دارد. در همین حال براساس آخرین آماری که از سوی مدیرکل دفتر تجاری‌سازی و امور تشکل‌های وزارت راه و شهرسازی منتشر شد، ترانزیت کالا طی سال‌های ۹۴و ۹۵، ۳۲درصد کاهش یافته است. مهم‌ترین رویداد ریلی کشور در روزهای گذشته یعنی امضای پروتکل نشست کمیته هماهنگی توسعه مسیر حمل و نقل بین‌المللی جنوب-غرب، پروتکلی است ...

۱۳

جهان

آغاز بزرگ‌ترین تخلیه اجباری تاریخ امریکا

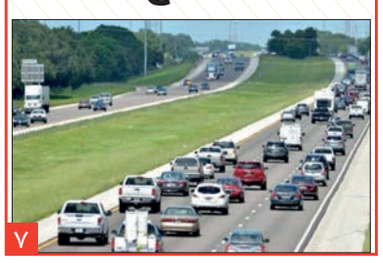

۷

سرمقاله

تالی فاسد توسعه نامتوازن

|منصور بیطرف|

آخرین آمار بیکاری جوانان حاکی از آن است که بیش از یک‌میلیون و ۸۸۲هزار نفر از جوانان بین ۱۵ تا ۲۹سال کشور بیکار هستند. نسبت جمعیت این افراد به کل بیکاران کشور بالغ بر ۵۵درصد است. به عبارت دیگر بیش از نیمی از بیکاران کشور در این رده سنی هستند. باز از بین این افراد بدون شک افراد تحصیلکرده و دارای مدرک دانشگاهی طیف عظیم دیگری را شکل می‌دهند. اگر بر آمارهای غیررسمی تکیه کنیم، می‌توان اذعان داشت که بیش از ۸۰ درصد این افراد تحصیلات دانشگاهی دارند.

با آنکه نسبت به بیکاری جوانان هشدارهای زیادی داده شده است و هر از گاهی یکی از مسوولان هم در گفت‌وگوهای رسانه‌یی از بیکاری فرزند یا فرزندان خود سخن می‌گوید تا آرامشی بر دل خانواده‌های دیگر باشد، اما واقعیتی که هنوز از پرده برون نیامده آن است که این مذاب عظیم را می‌شد از مدت‌ها پیش هدایت کرد.

یک اتفاق غیرمعمول که از مدت‌ها پیش در عرصه دانش کشور رخ داد و کمتر کارشناسی به آن توجه کرد، البته مرحوم دکتر حسین عظیمی در سال ۱۳۷۲ که دانشگاه آزاد روند توسعه شدید خود را شروع کرده بود در یک سخنرانی که در دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران داشت بر این نکته انگشت گذاشت، این بود که رشد شتابان علمی کشور تطابق و سنخیتی با رشد اقتصادی کشور نداشته و ندارد. در حالی که رشد اقتصادی کشور با همان ساز و کار سنتی خود تک‌رقمی بود، اما جذب دانشجو در سطوح مختلف علمی کشور رشد دو رقمی را نشان می‌داد و می‌دهد. شاید سال‌های اول پس از جنگ تحمیلی و به دلیل رشد بازسازی‌های پس از جنگ و نیاز و تقاضای بخش‌های مختلف اقتصادی، جذب فارغ‌التحصیلان دانشگاه به راحتی صورت می‌گرفت اما مشکل از اواخر دهه ۱۳۷۰ و دهه ۱۳۸۰ آغاز شد. تقاضا برای جذب نیروهای تحصیل‌کرده با عرضه این نیروها همخوانی نداشت و این شکاف بعد از تحریم‌ها و در دوره دولت دهم عمیق‌تر شد و عمق آن با تشدید رکود اقتصادی در دولت یازدهم فزونی گرفت. به همین دلیل است که می‌بینیم دانشجویی که مدرک تحصیلی خودش را می‌گیرد، نخستین سوالی که از خود می‌پرسد، این است که کجا کار کنم و چه کار کنم؟ آنهایی که امکانات دارند یا فرصتی برایشان فراهم می‌شود، جذب دانشگاه‌های خارج از کشور می‌شوند و برای آنهایی که در اینجا می‌مانند، عمده فرصت‌هایی که فراهم می‌شود با رشته تحصیلی آنها و مهم‌تر از آن میزان تحصیلاتشان نمی‌خواند. در واقع باید گفت که توسعه اقتصادی و توسعه علمی باید گام به گام و همراه با هم پیش روند. یکی از بزرگان اقتصاد سیاسی این دو را به مثابه دو بال می‌دانست که با آن رشد اقتصادی می‌تواند، پرواز کند. اما آنچه در ایران اتفاق افتاد و می‌افتد، این است که توسعه علمی شتابان‌تر از توسعه اقتصادی رخ داده است. اکنون ایران با بیکاران تحصیل‌کرده‌یی مواجه است که نمی‌تواند متناسب با تحصیلات آنها فرصت شغلی فراهم کند. اقتصاد کشور تنها در همین مورد شتابان عمل نکرده است.

موارد دیگری را هم می‌توان نشان داد که متناسب با ظرفیت، رشد و توان اقتصادی کشور نبوده است. آخرین مورد در همین ارتباط از سوی رییس اتاق ایران اعلام شد. بنا به گفته وی که مشروح آن را می‌توانید در صفحه ۱۴ بخوانید، در حالی که در آلمان ۱۲کارخانه خودروسازی، در امریکا ۲۶، در فرانسه ۸ و در ژاپن ۱۱کارخانه خودروسازی وجود دارد و فعالیت می‌کنند در ایران ۸۱ پروانه خودروسازی صادر شده است. در موارد دیگر هم آمارها دست کمی از آن ندارند، مثلا بنا بر آمارهایی که داده شده کره‌جنوبی با ۱۰واحد تولیدی چند برابر ایران که ۱۶۵واحد مشابه دارد، سیمان تولید می‌کند. همه اینها نشان می‌دهد که توسعه متوازنی در بخش‌های مختلف اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی صورت نگرفته است.

واقعیت ایران جدا از همه امکانات و ظرفیت‌ها، نبود همین توسعه متوازن است. همین موضوع است که سبب شده «جور» و «ناجور» کنار هم قرار بگیرند و شکل و قیافه‌یی درست کنند که در شأن این ملت و قوم نیست.

گزارش

فرشاد مومنی در نشست موسسه دین و اقتصاد تحلیل کرد

موافقان رانتی افزایش هزینه

گروه اقتصاد کلان|

استاد دانشگاه علامه طباطبایی بر اساس یافته‌هایی از اقتصاد سیاسی ایران مطرح کرد که بر اساس آن طی سال‌های ۸۴ تا ۹۲ وفور درآمدهای نفتی نه تنها موجب بهبود اوضاع اقتصادی نشده، بلکه به دلیل مناسبات رانتی و عدم اعتماد مردم به دولت موجب شکاف عملکردی در سطح ۴۰۰درصد شده است. وی یکی از مصداق‌های این مناسبات رانتی را در دولت قبل کسانی دانست که وقتی می‌خواستند بی‌ضابطه قیمت هزینه‌ها را بالا ببرند و با مخالفت سازمان حمایت روبه‌رو شدند و اقدامات سازمان حمایت را به عنوان رسوبات کمونیستی مطرح کردند.

به گزارش «تعادل» و به نقل از ایسنا، فرشاد مومنی در نشست دین و اقتصاد اظهار کرد: شرایط و مناسبات کنونی ما در مقایسه با چارچوب مورد رضایت حضرت علی(ع)، به شرحی که در نامه به مالک‌اشتر آمده است، فاصله دارد. به اعتبار برخی نابرابری‌ها که در ایران داریم، فاصله پیدا کرده‌ایم و امیدواریم هم توفیق فهم درباره عناصر گوهری مثل عدالت و آزادی که نیروی محرک هرگونه بهبود وضعیت هستند را پیدا کرده و هم در این مسیر مسوولیت‌های بایسته شخصی خود را دنبال کنیم.

وی ادامه داد: نگاه به تجربه مدیریتی اقتصادی کشور در حوزه شاخص‌های اقتصاد کلان نشان می‌دهد از جنبه‌های روش‌شناختی ما با تقدم مسائل سطح توسعه نسبت به مسائل سطح کلان و با تقدم مسائل سطح کلان نسبت به مسائل سطح خرد روبه‌رو هستیم و بالندگی‌های شاخص‌های کلان بیش از هر چیزی مرهون توفیقات ما در شاخص‌های سطح توسعه است. آن مسائل بنیادی از جمله سازه‌های ذهنی هویت جمعی، امنیت حقوق مالکیت، وضعیت هزینه‌های مبادله، ساختار نهادی بر حسب اینکه مشوق فعالیت‌های مولد باشد، هستند. از این طریق هر یک نقش بسیار تعیین‌کنندیی دارند که اقتصاد کلان را تحت تاثیر قرار می‌دهند.

این اقتصاددان همچنین بیان کرد: ما همیشه با یک دریغ و تاسف در جامعه روبه‌رو هستیم به این دلیل که مهم‌ترین مشخصه عینی و ذهنی ساخت رانتی، پدیده کوته‌نگری و سلطه غیرمتعارف آن در همه مناسبات مربوط به حیات جمعی ماست و نظام تصمیم‌گیری و تخصیص منابع ما به‌طور غیرمتعارفی متاسفانه آسیب‌پذیر شده است و نتیجه این کوته‌نگری‌های غیرمتعارف به ویژه در دوره‌یی که ما بی‌سابقه‌ترین درآمدهای نفتی را داشتیم، عوارض اجتماعی، فرهنگی و سیاسی به مراتب مخرب‌تری از عوارض اقتصادی را به یادگار گذاشت.

فرشاد مومنی درباره متغیرهای توسعه‌یی بیان کرد: در این خصوص طیف بسیار متنوعی از متغیرها مطرح می‌شوند ولی یک تشابه یگانگی بسیار حیرت‌انگیزی هم در مطالعات رو به گذشته و تاریخی توسعه و هم در مطالعات رو به آینده و معطوف به ملاحظات آینده شناختی وجود دارد که نشان می‌دهد، اگر کانون اصلی مساله را درست تشخیص دهیم، می‌توانیم انتظار داشته باشیم اداره کشور کم هزینه‌تر و پردستاوردتر باشد. در کتاب چرا ملت‌ها شکست می‌خورند، نکته‌یی آمده است مبنی بر اینکه بر حسب بررسی تجارب کشورهای مختلف در طول تاریخ؛ متغیر ابرتعیین‌کننده در سطح توسعه به الگوی رابطه مردم و دولت مربوط می‌شود به‌طوری که اگر رابطه دولت و مردم بر اساس شفافیت، صداقت، عدالت و تولیدمحوری استوار شود، آن کشور به سمت توسعه متمایل شده ولی اگر متغیرها وضعیت دگرگونی داشته باشند آن کشور مسیر قهقرایی طی خواهد کرد.

این اقتصاددان در ادامه اظهار کرد: شبیه به این نتیجه را پژوهشگران موسسه مطالعاتی رند در پروژه سال ۱۹۹۹ خود ذکر کرده‌اند. مطالعه رند این منطق را آورده که با ظهور انقلاب در فناوری‌های ماکرو الکترونیک و تکنولوژی اطلاعات، قاعده بازی اقتصادی تغییر می‌کند و گفته‌اند که امریکایی‌ها از موضع مسوولیت‌های استراتژیک، رقبای خود را بر اساس استانداردهای نظم موج دوم انقلاب صنعتی پایش می‌کنند و از «رند» خواسته بودند، شاخص‌های جدیدی را معرفی کرده که نشانگر عناصر کلیدی تغییر یافته در ساختار قدرت باشد. مهم‌ترین یافته‌های آنها این بود که همه عناصر سخت در ساختار قدرت یک کشور مثل جمعیت، مجموع نیروهای مسلح، وسعت سرزمین و منابع مادی جای خود را به مولفه‌های نرم‌افزاری شامل نظام آمار اطلاعات مثل میزان پژوهشگران و وضعیت تخصیص منابع به تحقیق و توسعه می‌دهند.

وی بیان کرد: به این ترتیب عناصر اصلی قدرت معطوف شده به مولفه‌هایی که به خلق دانایی و کاربست آنها در فعالیت‌های اقتصادی مربوط می‌شود. نکته اینجاست که بر اساس این فهم حدود ۱۱۵ شاخص برای پایش رقبای امریکا از لحاظ قدرت اقتصادی تعریف شده که در طبقه بندی‌های مختلف این تعداد تقلیل یافته و در آخرین تحلیل وقتی خواسته شده بود یک متغیر تعریف شود که نشانگر سایر عوامل هم باشد به رابطه دولت و مردم رسیده بودند. این موضوع به تنهایی کیفیت‌های ۱۱۵ شاخص را به نمایش گذاشته است. حضرت علی(ع) در نامه خود به اصلاح رابطه دولت و مردم بر بالندگی، ایجاد امنیت و آرامش و ... اشاره کرده است. مومنی بیان کرد: از نظر رابطه دولت و ملت باید به این نکته توجه کرد که در دوره وفور درآمد نفتی که متاسفانه در فضای رانتی مناسبات کلی بر مبنای عدم اعتماد، عدم همکاری و ستیز و رانت قرار می‌داد در مقایسه با دوره‌یی که این‌طور نبوده است شکاف عملکردی ما در سطح ملی تا حدود ۴۰۰ درصد تفاوت را به نمایش می‌گذارد. یعنی اگر اندکی شفافیت ایجاد کرده، مردم را به حساب آورده و مشارکت آنها را جلب کنیم با همین شرایط و محدودیت‌ها می‌توانیم تفاوت عملکردهای بسیاری را شاهد باشیم. اخیرا مرکز پژوهش‌های مجلس منتشر کرده است که میزان وابستگی ایران به دنیای خارج برای دستیابی به هر واحد عملکرد اقتصادی درخشان‌ترین دوره آن در جنگ تحمیلی و بدترین دوره آن سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲بوده است.

این اقتصاددان بیان کرد: بررسی شکاف این دو نیز حاکی از آن است که حدود ۵۰۰درصد میان این دوره تفاوت است. به این ترتیب بهبود روابط دولت و ملت کارنامه‌های درخشانی ایجاد کرد ولی اگر به سمت روابط سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ برویم ولو تلطیف شده آن نمی‌توانیم به سمت بهبود برویم. باید حذر کنیم از اینکه در فضای انتخاباتی شعارهای دیگری بدهیم و بعد از انتخابات طور دیگری رفتار کنیم. با چنین رفتاری نه تنها حیثیت خود افراد مخدوش شده بلکه اعتماد نسبت به نظام ملی خدشه‌دار می‌شود. بر همین اساس هر چیزی که در جهت‌گیری‌های اقتصادی و اجتماعی ما را از نیازهای مردم منحرف کرده و غیرمولدها بر کرسی اهمیت بنشاند همه ضرر می‌کنند.

عضو هیات علمی گروه اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی بیان کرد: در دولت قبل کسانی بودند که وقتی می‌خواستند بی‌ضابطه قیمت هزینه‌ها را بالا ببرند و با مخالفت سازمان حمایت روبه‌رو شدند، اقدامات سازمان حمایت را به عنوان رسوبات کمونیستی مطرح کردند در حالی که این شیوه رانت‌جوهاست. این افراد وقتی نمی‌توانند کار خود را با تطمیع پیش ببرند، شروع به برچسپ زدن می‌کنند. مرحوم عالی‌نسب هر زمان درخواست افزایش قیمت داشتند، با ریزبینی بررسی کرده و مطرح می‌کرد من اجازه نمی‌دهم چوب سوءمدیریت برخی بر سر مردم بخورد.

مومنی ادامه داد: از لحاظ مطالعات سطح توسعه مناسبات رانتی و غیرشفاف و تقدم‌بخشی به منافع غیرمولدها و بی‌اعتنایی به گستره فضای رانتی و عدم طراحی یک برنامه ملی برای مبارزه با فساد بر محور پیشگیری می‌تواند برای کشور هزینه داشته باشد.

وی درباره رفتار بانک مرکزی توضیح داد: از نظر ما در عین حال که می‌شود از اقدامات بانک مرکزی در خصوص اینکه مسوولانه‌تر بر نارسایی‌ها و ناهنجاری‌ها بر بازار پول نظارت کند، ولی به قاعده رفتار ۴ ساله گذشته بانک مرکزی باید بگویم که نگرانی جدی نسبت به مساله اضافه‌برداشت بانک‌ها به بانک مرکزی داریم. اینکه این موضوع از امری خلاف قانون با جریمه ۳۴درصدی ناگهان تغییر نام دهد و با نام وام مطرح شده و با رانت بالغ بر ۵۰درصدی به بانک خصوصی داده شود، در حالی که هیچ تغییری در ساختار انگیزشی بانک‌ها ایجاد نشده است، بگوییم از طریق انبساط پولی می‌خواهیم اوضاع تولیدکننده‌ها را به سامان کنیم؛ نگران‌کننده است. به ویژه اینکه بانک مرکزی گفته اگر بانک‌ها وثیقه‌سپاری کنند دو درصد دیگر هم تخفیف می‌گیرند و معنی آن این است که ما نگران باشیم، نکند در این سازوکار بستری به وجود بیاید برای اینکه بانک‌های خصوصی اینجا از این طریق کل بحران مربوط به مستغلات غیرقابل فروش خود را به گردن بانک مرکزی و مردم بیندازند.

خبر

حمایت قاطع فرانسه از برجام:

پاریس از هیچ بازنگری در توافق هسته‌ای حمایت نمی‌کند

«ژرارد آرود» سفیر فرانسه در امریکا گفت که پاریس از هیچگونه تجدیدنظر و بازنگری در توافق هسته‌یی ایران(برجام) حمایت نمی‌کند و این توافق همان‌گونه که هست باید اجرا شود.

به گزارش ایرنا، آرود در پیام توییتری دیگری افزود: مذاکره درباره دیگر جنبه‌های سیاست خارجی ایران در بیرون از چارچوب برجام که باید براساس شایستگی‌هایش با آن برخورد شود، امکان‌پذیر است.

ژان ایولو دریان، وزیر امور خارجه فرانسه نیز چهارشنبه گذشته گفت: نگران موضع دونالد ترامپ(رییس‌جمهوری امریکا) درباره برجام هستم.

نیکی هیلی، سفیر امریکا در سازمان ملل متحد روز سه‌شنبه در اندیشکده «امریکن اینترپرایز» وابسته به نومحافظه‌کاران با تکرار ادعاهای بی‌اساس خود ضمن متهم کردن ایران به نقض برجام، تایید پایبندی ایران به توافق هسته‌یی را منوط به رعایت خود توافق، قطعنامه ۲۲۳۱ سازمان ملل همچنین رابطه رییس‌جمهوری امریکا با کنگره این کشور دانسته بود.

هیلی با ادعای اینکه برجام توافقی بسیار محدود و پراشتباه و دارای کاستی‌های بسیار است، افزوده بود: اگر رییس‌جمهوری امریکا نشان دهد که ایران از توافق تبعیت نکرده است، دو پیام به کنگره داده است؛ نخست آنکه ایران این توافق را نقض کرده و دوم اینکه لغو تحریم مناسب رفتارهای ایران و به نفع امنیت ملی امریکا نیست. آنگاه کنگره ۶۰ روز فرصت خواهد داشت تا همه تحریم‌ها را برگرداند. در آن صورت کنگره می‌تواند درباره دیگر رفتارهای ایران درباره تروریسم و موشکی ایران تصمیم بگیرد.

سفیر امریکا پیش‌تر در دوم شهریور ماه با سفر به وین، مرکز سازمان بین‌المللی انرژی اتمی تلاش بیهوده‌یی را برای واداشتن این نهاد به بازدید از سایت‌های نظامی ایران انجام داده بود.

آژانس پس از روز نهم شهریور ماه با انتشار گزارشی بار دیگر بر پایبندی ایران بر مفاد برجام مهر تایید نهاد و یوکیا آمانو، مدیرکل آن پنج‌شنبه گذشته برجام را توافقنامه‌یی برجسته برای جامعه بین‌المللی خواند و تاکید کرد که بر اجرای تعهدات هسته‌یی ایران در چارچوب برجام نظارت دارد و آن را مورد بررسی قرار می‌دهد.

آمانو افزود: آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، دو سال پیش نقش مهمی در حصول توافق بین‌المللی برجسته‌یی درباره برنامه هسته‌یی ایران به نام «برنامه جامع اقدام مشترک»(برجام) ایفا کرد.

عفو

به مناسبت اعیاد سعید قربان و غدیرخم

موافقت رهبر معظم انقلاب با عفو یا تخفیف مجازات تعدادی از محکومان

به مناسبت اعیاد سعید قربان و غدیرخم، رهبر معظم انقلاب اسلامی با پیشنهاد عفو یا تخفیف و تبدیل مجازات ۱۱۶۶نفر از محکومان محاکم عمومی و انقلاب، سازمان قضایی نیروهای مسلح و سازمان تعزیرات حکومتی موافقت کردند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، آیت‌الله آملی‌لاریجانی رییس قوه قضاییه در نامه‌یی به رهبر معظم انقلاب اسلامی پیشنهاد عفو یا تخفیف و تبدیل مجازات ۱۱۶۶نفر از محکومانی که در کمیسیون مرکزی عفو و بخشودگی قوه قضاییه واجد شرایط لازم تشخیص داده شده‌اند را ارائه کرد که این پیشنهاد در اجرای بند ۱۱ اصل ۱۱۰قانون اساسی مورد موافقت حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی قرار گرفت.

روی موج خبر

پیگیری نحوه کمک‌رسانی به مناطق آب گرفته گیلان؛ برنا|وزیر کشور در تماس تلفنی با استاندار گیلان نحوه کمک‌رسانی به مناطق آب گرفته گیلان را پیگیری کرد. محمدعلی نجفی استاندار گیلان غروب جمعه در تماس تلفنی وزیر کشور توضیحاتی از اقدامات انجام شده در مناطقی از استان که در پی بارش شدید باران، دچار آب‌گرفتگی شده‌اند، ارائه کرد. در همین زمینه اسماعیل نجار رییس سازمان مدیریت بحران کشور و معاون بازسازی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به دعوت استاندار در سفر شنبه به گیلان از برخی مناطق استان که دچار آب‌گرفتگی شده‌اند، بازدید کرد.

تکرار گستاخی وزیر مشاور عربستان نسبت به ایران و حزب‌الله؛ ایسنا|وزیر مشاور عربستان در امور خلیج‌فارس که به مواضع ضدایرانی‌اش معروف است در ادامه ادعاهای بی‌اساس خود ایران را منبع تروریسم و افراط‌گرایی توصیف کرد. ثامر السبهان در صفحه توییتر خود با تکرار ادعاها و گستاخی نسبت به ایران و حزب‌الله نوشت: منبع تروریسم و افراط‌گرایی در جهان، ایران و فرزند بزرگش حزب شیطان (حزب‌الله) است و جهان همان‌گونه که با داعش برخورد کرد با منابع آن نیز چنین برخورد کند، ملت‌های ما نیازمند صلح و امنیت هستند. این در حالی است که عربستان پس از حمایت‌های مالی و معنوی گسترده از داعش و گروه‌های دیگر تروریستی امروز یکی از بازندگان اصلی بحران سوریه است.

مرز خسروی برای زائران اربعین بازگشایی می‌شود؛ تسنیم|دبیر ستاد مرکزی اربعین با بیان اینکه بازگشایی مرز خسروی یکی از برنامه‌های دو کشور برای ایام اربعین خواهد بود، گفت: اگر اتفاق خاصی نیفتد، مرز خسروی به روی زائران اربعین بازگشایی خواهد شد و زیرساخت‌هایی نظیر پارکینگ یا سایر نیازها در حال فراهم شدن است. مجید آقابابایی درباره نحوه صدور ویزای اربعین اظهار کرد: فرآیند صدور ویزای اربعین در روزهای آتی آغاز خواهد شد و در این باره اطلاع‌رسانی دقیق برای سهولت زائران انجام می‌شود. وی ادامه داد: فرآیند صدور ویزای اربعین ابتدا در چهار مرکز سفارتخانه و کنسولگری‌های عراق در شهرهای تهران، اهواز، مشهد و کرمانشاه انجام می‌شود و از ابتدای مهرماه نیز ۱۲ دفتر دیگر برای صدور ویزا اضافه خواهد شد.

نشست فصلی شورای حکام دوشنبه آغاز می‌شود؛ ایرنا|نشست فصلی شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از دوشنبه هفته جاری آغاز و بررسی گزارش‌های مربوط به ایران، کره‌شمالی و ایمنی هسته‌یی در دستور کار است. یوکیا آمانو مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هفته گذشته آخرین گزارش فصلی خود درباره اجرای برجام در ایران را در اختیار ۳۵ عضو شورای حکام قرار داد و قرار است این گزارش در نشست این هفته بررسی شود. آمانو در آخرین گزارش‌اش درباره ایران یک بار دیگر بر پایبندی کشورمان به مفاد برجام و تعهداتش تاکید کرد.

گزینه‌های وزارت علوم و نیرو هنوز نهایی نشده‌اند؛ ایلنا| حسینعلی امیری معاون پارلمانی رییس‌جمهور با بیان اینکه روحانی همچنان در حال بررسی گزینه‌های تصدی وزارتخانه‌های علوم و نیروست، تاکید کرد: هنوز هیچ گزینه‌یی نهایی نشده است و آقای روحانی همچنان در حال بررسی گزینه‌های تصدی وزارتخانه‌های علوم و نیروست. او همچنین در خصوص ادامه کار خود با دولت در کسوت معاونت پارلمانی نیز تصریح کرد: فعلا بنده در خدمت شما هستم و در این سمت عهده‌دار مسوولیت هستم، باید صبر کرد. فعلا بنده هستم و در جلسات شرکت می‌کنم.

ورود جامعه بین‌المللی به نسل‌کشی مسلمانان روهینگیا؛ ایرنا|محمدجواد ظریف با اشاره به جنایات علیه مردم مسلمان میانمار در توییتر خود نوشت: جامعه بین‌المللی هیچ بهانه‌یی برای آنکه اجازه دهد، نسل‌کشی مسلمانان روهینگیا در برابر دیدگان ما ادامه یابد، ندارد. باید اکنون وارد عمل شویم پیش از آنکه خیلی دیر شود.

رییس سازمان انرژی اتمی در گفت‌وگو با «اشپیگل»:

ایران با اروپا هم به تعهدات پایبند می‌ماند

درصورت از بین رفتن برجام، طرف مقابل بیشتر ضرر خواهد کرد

شخصا مایلم که روابط ما با عربستان سعودی به آنچه قبلا بود، برسد

گروه ایران|

ایران اساسا به تعهداتش در برجام عمل کرده و اگر دیگر کشورها نگرانی‌هایی از برنامه اتمی ایران داشتند مرتفع شده است، بنابراین آن کشورها ترجیح می‌دهند برجام را حفظ کنند اما گویا این موضوع برای امریکا ثقیل است. پس از روی کار آمدن ترامپ و اظهارات عجیبش، دیگر بر همگان ثابت شد که این کشور چندان علاقه‌یی به استقبال سایر جهان برای سرمایه‌گذاری بر اقتصاد ایران ندارد، بنابراین مدتی است که از هرکارشکنی‌ای جهت خروج از برجام استفاده می‌کند. موضوعی که معاون رییس‌جمهوری کشورمان آن را ضرری برای کشور مقابل دانست. علی‌اکبر صالحی، معاون رییس‌جمهور و رییس سازمان انرژی اتمی در گفت‌وگویی که با نشریه اشپیگل داشت؛ مسائل مهمی درخصوص برجام مطرح و تاکید کرد که حتی در صورت خروج امریکا از توافق هسته‌یی، ایران می‌خواهد به اجرای این توافق ادامه دهد. او هشدار داد که در صورت از میان رفتن توافق هسته‌یی این مساله می‌تواند به رقابت تسلیحاتی هسته‌یی منجر شود. وی افزود: ما دایما در حال ارزیابی این مساله هستیم که آیا این توافق به نفع ماست یا اینکه هزینه ماندن در توافق بسیار بالاست یا نه. اگر امریکا از توافق خارج شود اما سایر کشورها یعنی انگلیس، فرانسه، آلمان، چین و روسیه متعهد باقی بمانند، در این صورت ایران نیز به احتمال زیاد بدون امریکا هم به تعهدات خود پایبند خواهد ماند اما اگر امریکا از توافق خارج شود و اروپا نیز پیروی کند در این صورت، توافق به‌طور حتم نابود می‌شود و ایران به آنچه قبلا بود، باز می‌گردد و حتی از لحاظ فنی به سطح بالاتری خواهد رفت. من به عنوان شخصی که در این مذاکرات بوده است مایل به چنین اتفاقی نیستم. صالحی در پاسخ به این سوال که رییس‌جمهور روحانی تاکنون موفق به ایجاد موفقیت‌های اقتصادی زیادی نشده و علت آن هم تا حد زیادی این است که امریکا به بانک‌های غربی فشار می‌آورد که با ایران کار نکنند؛ چگونه می‌خواهید با این چالش روبه‌رو شوید؟ گفت: امریکا تلاش می‌کند که محیط (تعامل‌های) تجاری را مسموم کند و بانک‌ها و شرکت‌های بزرگ را از کار کردن با ایران دلسرد و هراس‌آفرینی می‌کند. اما در واقعیت نمی‌تواند دستاورد زیادی داشته باشد. بله، لفاظی زیادی وجود دارد. اگر امریکا این حرف‌ها را به عمل تبدیل کند، در این صورت ناچاریم با یک وضعیت بسیار متفاوت روبه‌رو شویم.

بازگشت به توسعه برنامه هسته‌ای

در ادامه این گفت‌وگو، نشریه اشپیگل از معاون رییس‌جمهوری پرسید، اگر امریکا از برجام خارج شود و دیگران هم دنباله‌روی کنند، ایران به توسعه برنامه هسته‌یی خود باز می‌گردد همچنین به یک اقتصاد غیرشفاف بازار سیاه هم باز می‌گردد؛ ایران بار دیگر منزوی می‌شود و در نبردی دایمی با قدرت‌های غربی قرار می‌گیرد؟ صالحی گفت: این تقریبا درست است، اگر توافق هسته‌یی نقض شود، ما از لحاظ اقتصادی با مشکلاتی روبه‌رو خواهیم شد اما از لحاظ سیاسی دستاورد خواهیم داشت. به جوانان کشورمان می‌گوییم که دیگر به آنها اطمینان نکنید؛ ما یک بار امتحان کردیم و نرمش نشان دادیم تا به توافق هسته‌یی برسیم. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بارها اجرای تعهدات ما را تایید کرد اما امریکا توافق را به شکست کشاند. اگر توافق هسته‌یی از بین برود، هیچ بختی برای حل و فصل مساله هسته‌یی کره شمالی نخواهد بود.

او همچنین درخصوص آزمایش چند هفته پیش یک موشک جدید بالستیک خاطرنشان کرد: اگر امریکا این را یک مساله می‌داند، این مشکل آنهاست. هیچ جای توافق هسته‌یی ذکر نشده که ایران حق توسعه ظرفیت موشکی خود را ندارد. ما از حقوق خود استفاده می‌کنیم؛ این طرف دیگر است که تلاش می‌کند این کار را به عنوان یک اقدام تحریک‌آمیز تفسیر کند. معاون رییس‌جمهوری درباره همکاری نزدیک رییس‌جمهوری امریکا با عربستان و منزوی کردن کشوری مانند قطر اظهار داشت: بر اساس آنچه من دریافته‌ام، امریکا در حالت گیجی است. حتی متحدان اروپایی امریکا نمی‌دانند که ترامپ چه راهبردی را دنبال می‌کند. این گیجی تاثیری منفی بر کشورداری امریکا و متحدان آن در منطقه و به‌تازگی قطر گذاشته است. ناگهان بیدار می‌شوید و می‌بینید که قطر از ائتلاف نظامی کشورهای خلیج‌فارس و شورای همکاری خلیج‌فارس جدا شده است. من واقعا نمی‌توانم، بگویم که قطر یک دوست بود. قطر در مورد سوریه و مناقشه‌های دیگر منطقه در طرف دیگر بوده است. اما ما اکنون به آنها دسترسی به فضا، دریا و راه‌ها را می‌دهیم زیرا ما تنها مسیر آنها هستیم. اقدام سیاسی مستلزم منطق و یک رویکرد عقلانی است. ما به این علت است که این امتیازها را به قطر می‌دهیم. من چهار سال در عربستان زندگی کردم و بسیاری از مقامات آنها را می‌شناسم. ما همواره دیدگاه‌های متفاوت اما همواره روابط خوبی در زمینه‌های مختلف مانند اقتصاد، تجارت و گردشگری داشتیم. ایرانی‌ها هیچ طرح و نقشه‌یی برای سرزمین یا ثروت دیگران ندارند. ما منابع بزرگ نفت و گاز و سرزمین بزرگی داریم.

ایران، عربستان و ترکیه در کنار هم

رییس سازمان انرژی اتمی در ادامه مصاحبه خود با این نشریه در خصوص شکسته شدن روابط ریاض و تهران گفت: پس از اینکه ملک عبدالله درگذشت و پادشاه جدید جای او را گرفت، روابط به سرعت رو به وخامت گذاشت که علت این امر بیشتر این توهم بود که ایران آنها را محاصره کرده است. بر اساس این توهم آنها می‌خواهند، یمن را تسخیر کنند تا یک گشایش ایجاد کنند اما تنها خودشان را در یک چاله عمیق گرفتار کردند که نمی‌دانند چگونه از آن خارج شوند. به‌گزارش ایرنا و به نقل از پایگاه خبری اشپیگل آلمان، صالحی در پاسخ به این سوال که به‌نظر نمی‌رسد که ایران مایل باشد کار زیادی برای کمک به آنها در این شرایط انجام دهد، افزود: چنانکه مقامات ما گفته‌اند ما آماده و مایل برای کمک هستیم. اما عربستان باید واقعیت‌های موجود را درک کند و به گمان من آنها در نهایت تغییر مسیر می‌دهند و حتی به این درک می‌رسند که ایران می‌تواند یک دوست خوب و قابل اعتماد باشد. هنگامی که من ۷ سال پیش عهده‌دار وزارت امور خارجه شدم، عربستان‌سعودی و ترکیه اولویت‌های اصلی من بودند. سه کشور ایران، عربستان و ترکیه (درکنار هم) می‌توانند صلح و امنیت در منطقه ایجاد کنند. من شخصا مایلم که روابط ما با عربستان به آنچه قبلا بود، برسد و حتی بهتر هم بشود.

او همچنین درباره این پرسش که به نظرتان چرا تعداد کمی از همتایان سیاسی‌تان حرف شما را باور می‌کنند؟ بیان داشت: منطقی نگاه کنید؛ اگر ما رابطه خوبی با عربستان داشته باشیم، در سطوح مختلفی از جمله اقتصاد و تجارت سود می‌بریم زیرا مسیر حیاتی ما خلیج‌فارس است. ما چگونه می‌توانیم اوضاع را در خلیج‌فارس امن کنیم؟ تنها در صورتی که این کشورها به توافق برسند و در کنار هم قرار گیرند.

رییس‌جمهوری پیش از عزیمت به قزاقستان بیان کرد

بررسی فجایع میانمار روی میز سران کشورهای اسلامی

گروه ایران|

«در میانمار پاکسازی قومی در حال وقوع است؛ دنیای اسلام نمی‌تواند سکوت کند.» این عباراتی است که رییس‌جمهوری دیروز قبل از سفر به قزاقستان برای شرکت در اجلاس سران سازمان همکاری اسلامی مطرح کرده است. عباراتی که نشان می‌دهد، مهم‌ترین دستور کار روحانی در این نشست، پیگیری مصایبی است که مسلمانان میانماری این روزها با آن دست و پنجه نرم می‌کنند.

بعد از پشت‌سر گذاشتن سکوت طولانی و آزاردهنده مجامع جهانی درباره فجایعی که علیه مسلمانان در روهینگیا میانمار به وقوع می‌پیوندد، طی روزهای اخیر با نزدیک‌تر شدن مواضع کشورهایی چون ترکیه، ایران، اندونزی و سایر کشورهای اسلامی و با ورود شورای امنیت سازمان ملل به مساله نسل‌کشی در این کشور، رییس‌جمهور کشورمان روز گذشته راهی آستانه شد تا ضمن شرکت در اجلاس سران سازمان همکاری اسلامی در حوزه علم و فناوری، هماهنگی‌های لازم برای ایجاد یک صدای واحد از جهان اسلام درخصوص نسل‌کشی مسلمانان در میانمار را با نمایندگان کشورهای اسلامی در این نشست انجام دهد.

براساس همین دستور کار است که قبل از عزیمت روحانی به آستانه، حسام‌الدین آشنا مشاور رییس‌جمهوری در پیامی توییتری، مهم‌ترین هدف دستور کار روحانی در این اجلاس را اتحاد امت اسلام برای کمک به مسلمانان میانمار عنوان می‌کند. موضوعی که مسلمانان را در برابر چالش دفاع از انسان‌هایی که تنها به جرم اینکه مسلمان هستند، به خاک و خون کشیده می‌شوند، قرار داده است. در کنار بحث مسلمانان میانماری، استفاده از ظرفیت‌های فناورانه برای فائق آمدن بر چالش‌های مهمی چون بیکاری، فقر، امنیت غذایی، مشکلات زیست‌محیطی و... از دیگر مواردی است که در این اجلاس به ابعاد و زوایای گوناگون آن پرداخته می‌شود.

دستور کار اجلاس سران

روحانی پیش از عزیمت به قزاقستان در جمع خبرنگاران ضمن تبریک عید سعید غدیر به ملت بزرگ ایران و مسلمانان جهان و با ابراز خوشحالی از اینکه نخستین سفر در دولت دوازدهم با روز عید غدیر مصادف شده است، گفت: موضوع اجلاس در آستانه، پایتخت قزاقستان، علم و فناوری است و این در حالی است که در دنیای امروز حل مشکلات جوامع بشری نظیر فقر، اشتغال، امنیت غذایی، زیست‌محیطی، آب و انرژی تنها در سایه علم و فناوری امکان‌پذیر خواهد بود.

روحانی با تاکید بر اینکه علم و فناوری می‌تواند توسعه پایدار و اشتغال‌زا را برای ما فراهم کند، خاطرنشان کرد: این نخستین اجلاسی است که در زمینه علم و فناوری میان سران کشورهای اسلامی برگزار می‌شود و در آن قرار است سند ۱۰ساله ۲۰۲۶ بررسی شود که در چارچوب آن، چگونگی همکاری‌های آموزشی در دنیای اسلام، حل معضلات کشورهای اسلامی و استفاده از ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های کشورهای اسلامی مشخص خواهد شد.

رییس دولت دوازدهم با اشاره به اینکه همکاری در زمینه مرز دانش، فناوری‌های نوین و علوم کاربردی از دیگر مباحث مطروحه در این اجلاس است، گفت: در این سند بحث مگاپروژه‌ها و مشارکت کشورهای اسلامی با هم در انجام پروژه‌های بزرگ نیز مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

انتقاد از سکوت مجامع بین‌المللی

رییس‌جمهور با بیان اینکه در حاشیه این اجلاس جلسه‌یی در رابطه با بررسی اوضاع میانمار میان سران برگزار می‌شود، اظهار کرد: امروز در میانمار یک فاجعه بزرگ انسانی و یک پاکسازی قومی و ایدئولوژیک در حال وقوع است و صدها هزار مسلمان در این منطقه آواره شده‌اند و دنیای اسلام نمی‌تواند در مقابل این اقدامات سکوت کند.

روحانی با انتقاد از سکوت و کوتاهی سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی در برابر این جنایات در میانمار خاطرنشان کرد: باید فشارها علیه دولت و ارتش این کشور افزایش یافته و سازمان‌های بین‌المللی تحرک داشته باشند و همسایگان این کشور نظیر چین و بنگلادش نیز باید در این راستا و رسیدگی به آوارگان همکاری و کمک کنند.

رییس‌جمهور با اشاره به اینکه در حاشیه این اجلاس مذاکرات دوجانبه و دیدارهایی با برخی سران کشورهای اسلامی نیز داریم، گفت: در این دیدارها درباره روابط دوجانبه و توسعه مناسبات فی‌مابین گفت‌وگو خواهیم کرد.

چهره‌ها

عراق می‌تواند ایران و عربستان را به هم نزدیک کند

در شرایطی که طی هفته‌های اخیر روایت‌های متفاوتی درباره بحث میانجیگری عراق در مناسبات ارتباطی ایران و عربستان شنیده می‌شود، رییس حزب حکمت ملی عراق با اشاره به روابط استراتژیک ایران و عراق می‌گوید: عراق می‌تواند روابط ایران و عربستان را به هم نزدیک کند. به گزارش ایسنا به نقل از صفحه توییتر شبکه خبری ایران با العربی، عمار حکیم رییس حزب حکمت ملی عراق در گفت‌وگو با این شبکه اعلام کرد: اختلافات میان ایران و عربستان هر چقدر که باشد، نمی‌تواند جلو فرصت بزرگی که منتظر این دو کشور است، مقاومت کند.

وی در ادامه گفت: روابط مستقیم رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران در طول چند دهه با اغلب روسای عراق اهمیت خاصی به این کشور می‌دهد. حکیم در ادامه با اشاره به روابط استراتژیک ایران و عراق گفت: ما نمی‌توانیم از نصیحت‌ها و راهنمایی‌های رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران بی‌نیاز باشیم. رییس حزب حکمت ملی عراق در پاسخ به این سوال که برخی‌ها می‌خواهند میان روسای ایران و عراق فتنه ایجاد کنند، گفت: کسی که بر سر ایجاد اختلال در روابط ما با رهبر انقلاب اسلامی شرط می‌بندد، دچار توهم شده است. سیدعمار حکیم، رییس پیشین مجلس اعلای اسلامی عراق اخیرا در اقدامی غیرمنتظره از ریاست بر این مجلس استعفا و اقدام به تشکیل یک حزب مستقل کرد که با واکنش‌ها و تحلیل‌های زیادی در داخل و خارج از عراق روبه رو شد.

به نظر می‌آید، عمار حکیم سعی دارد فراتر از ریاست بر مجلس اعلای اسلامی عراق در تحولات سیاسی آینده این کشور فعال باشد.

جنایت‌های دولت میانمار جز با نیروی نظامی متوقف نمی‌شود

نایب رییس مجلس شورای اسلامی در یادداشتی از اقدامات نه چندان جدی مسلمانان در برابر جنایت‌های دولت میانمار انتقاد کرد و با اشاره به حدیث نبوی مبنی بر اینکه «هر کس صدای تظلم و دادخواهی و کمک‌خواهی مسلمانی را بشنود و به یاری او نشتابد او مسلمان نیست» عملکرد اروپایی‌ها و امریکایی‌ها در عمل به این دستور را بهتر از مسلمانان دانست. به گزارش ایلنا، علی مطهری در یادداشت خود با عنوان «ما و مسلمانان میانمار» گفت: امروز مسلمانان میانمار مظلوم‌ترین مردم دنیا هستند و عکس‌العمل مسلمانان درباره آنها جالب است که کمترین بوده و حداکثر چند تظاهرات انجام شده است. خبری از تشکیل جلسه سازمان همکاری کشورهای اسلامی نیست. معلوم نیست چرا ما مسلمانان به فکر تشکیل یک نیروی مشترک نظامی شبیه ناتو نیستیم که در اینگونه موارد وارد عمل شود. وی ادامه داد: جنایت‌های دولت میانمار جز با نیروی نظامی متوقف نمی‌شود. از ایران اسلامی انتظار بیشتری می‌رود. متاسفانه ما بیشتر به فکر شیعه هستیم تا اسلام که شامل شیعه و سنی است. اقدام ترکیه بهتر از ما بود که به بنگلادش اعلام کرد، مسلمانان اخراج شده از میانمار را بپذیرد و ترکیه هزینه اقامت آنها در بنگلادش را خواهد پرداخت. این نماینده تهران تاکید کرد: این چندمین بار است که دولت میانمار دست به اخراج مسلمانان بومی می‌زند و کشورهای اسلامی چند روز آه و ناله می‌کنند و دیگر تمام. معلوم می‌شود ما معنی همبستگی اسلامی را نفهمیده‌ایم که پیغمبر اکرم فرمود:«هر کس صدای تظلم و دادخواهی و کمک‌خواهی مسلمانی را بشنود و به یاری او نشتابد او مسلمان نیست.» اروپایی‌ها و امریکایی‌ها بهتر از ما مسلمانان به این دستور رسول اکرم درباره خودشان عمل می‌کنند.

بهره‌برداری از شبکه سنجش منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی استان کردستان

شرکت آب منطقه‌ای استان کردستان

آگهی فراخوان مناقصه

نوبت اول

شرکت آب منطقه‌ای کردستان در نظر دارد با رعایت قانون برگزاری مناقصات و آئین‌نامه اجرائی آن، خدمات با اطلاعات مشروحه ذیل را به پیمانکاران واجد شرایط و صلاحیت‌دار واگذار نماید.
۱- نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت آب منطقه‌ای کردستان – سنندج – خیابان پاسداران – جنب مهمانسرای جهانگردی – تلفن: ۵۱-۳۳۶۲۲۹۴۹-۰۸۷ و دورنگار: ۳۳۶۲۲۹۴۷
۲- نام و نشانی واحد خدمات مهندسی مشاور: ـ
۳- شرح مختصری از کار:
اندازه‌گیری، قرائت، انتقال، کنترل و ذخیره‌سازی و ارائه داده‌های شبکه سنجش کمی و کیفی منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی استان
۴- روش تأمین مالی پروژه: از محل اعتبارات جاری.
۵- برآورد کار: ـ
۶- مدت پیمان: ۱۲ (دوازده) ماه.
۷- محل اجرای پروژه: استان کردستان- کلیه شهرهای استان.
۸- شرایط شرکت‌کنندگان: شرکت‌کنندگان بایستی دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری حداقل پایه ۵ رشته آب و ظرفیت آماده به‌کار باشند.
۹- تاریخ، مهلت و محل دریافت اسناد: واجدین شرایط می‌توانند، در ساعت‌های اداری تا تاریخ ۹۶/۰۶/۲۶ نسبت به ارسال نامه اعلام آمادگی با ذکر آدرس، آدرس الکترونیکی و شماره تلفن تماس، به آدرس الکترونیکی(dabir@kdrw.ir) و همچنین فکس (۳۳۶۲۲۹۴۷-۰۸۷) شرکت آب منطقه‌ای کردستان اقدام نمایند. اسناد فقط برای شرکت‌هایی که تا تاریخ مذکور به‌صورت مکتوب اعلام آمادگی نموده‌اند، متعاقباً به آدرس قید شده در درخواست ایمیل خواهد شد و یا می‌توانند اسناد را از سایت پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات دریافت نمایند.
۱۰- تاریخ، مهلت و محل تحویل اسناد: مناقصه‌گران باید پس از دریافت و مطالعه اسناد، حداکثر تا ساعت ۱۰ تاریخ ۹۶/۰۷/۱۰، اسناد مربوط را تکمیل و در پاکت لاک و مهر شده با قید آدرس و شماره تلفن به مدیریت حراست و امور محرمانه شرکت آب منطقه‌ای کردستان تحویل نمایند.

روابط عمومی شرکت آب منطقه‌ای کردستان

بررسی رابطه نرخ بیکاری و رشد اقتصادی در بهار امسال نشان می‌دهد

تکرار معادله رشد بدون اشتغال

گروه اقتصاد کلان |

آخرین گزارش مرکز آمار ایران از رشد اقتصادی در بهار سال جاری در حالی از رشد ۷درصدی اقتصاد ایران حکایت می‌کند که همچنان این رشد نتوانسته اثر مثبت خود را بر اشتغال برجای بگذارد. براساس گزارش مرکز آمار ایران، رشد اقتصادی در بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات در فصل نخست امسال به ترتیب ۳,۱درصد، ۴,۹درصد و ۸,۳ درصد بود. این آمار نشان می‌دهد که بخش خدمات رشد قابل‌توجهی را در فصل نخست امسال تجربه کرده است. در این میان، با وجود اینکه خدمات یکی از مهم‌ترین بخش‌ها در اشتغال کشور به‌شمار می‌رود اما باز هم این رشد قابل‌توجه نتوانسته مرهمی بر بازار کساد اشتغال باشد.

یکی از مهم‌ترین انتقاداتی که همواره به عملکرد رشد اقتصادی کشور وارد می‌شود این است که این رشد همراه با ایجاد اشتغال نیست. وابستگی اقتصاد ایران به منابع حاصل از نفت به عنوان عمده‌ترین دلیل اشتغال‌زا نبودن رشد در کشور عنوان می‌شود. از آنجا که رشد در بخش نفتی با ایجاد شغل جدید زیادی همراه نیست، اثرات این رشد هم در بازار کار کشور ناچیز است. اما در حال حاضر نکته قابل تامل این است که با وجود عملکرد قابل‌قبول بخش غیرنفتی اقتصاد باز هم بهبود در شاخص بیکاری حاصل نشده است. در حالی که مرکز آمار ایران نرخ بیکاری را در زمستان سال گذشته ۱۲,۵درصد اعلام کرده بود، این شاخص در بهار امسال با ۰,۱واحد درصد افزایش به ۱۲,۶درصد افزایش یافت.

رشدی که شغل‌آفرین نبود

گزیده نتایج آمارگیری نیروی کار بهار امسال حاکی از آن است که نرخ مشارکت اقتصادی در فصل نخست امسال به ۴۰,۶درصد رسیده که نسبت به زمستان سال گذشته افزایشی بوده است. با وجود این، افزایش مشارکت اقتصادی چندان قدرتمند نبوده که بتواند بر سیل مراجعان به بازار کار غلبه کند و نرخ بیکاری همچنان افزایش یافته است. در این میان، افزایش نرخ بیکاری در بهار امسال از این باب هم حایزاهمیت است که در بهار سال گذشته به دلیل جهش تولید و صادرات نفت، این بخش سهمی عمده در رشد اقتصادی کشور داشت. این در حالی است که در بهار امسال رشد اقتصادی با احتساب نفت ۶,۵درصد و بدون احتساب نفت ۷درصد بود.

افزایش نرخ بیکاری در بهار سال جاری با وجود نرخ قابل‌توجه رشد اقتصادی در بخش غیرنفتی اقتصاد بار دیگر بر رابطه ناهمگون میان این دو شاخص گواهی می‌دهد. بررسی روند دو شاخص نرخ بیکاری و رشد اقتصادی در کشور نشان می‌دهد که هیچ رابطه پایداری میان این دو شاخص برقرار نیست. بنابراین نمی‌توان تنها به واسطه رشد اقتصادی، به بهبود وضعیت اشتغال امید بست و دولت باید در زمینه اشتغال، مستقلا برنامه و هدف‌گذاری خاصی را دنبال کند.

در این میان یکی از برنامه‌های دولت روحانی برای بهبود وضعیت اشتغال و کاهش بیکاری، طرح کارانه اشتغال جوانان (کاج) است که تنها می‌تواند برای مدتی کوتاه آمارها را جابه‌جا کند و در عمل به بهبود وضعیت اشتغال منجر نخواهد شد. در این برنامه، دولت به جای تمرکز بر عرضه نیروی کار، بر تقاضای نیروی کار متمرکز شده است. به این معنا که اجرای طرح کاج ایجاد اشتغال جدید را در پی نخواهد داشت. از آنجا که کارفرمایان مشارکت‌کننده هم در جذب کارآموزان پس از اتمام دوره هیچ تعهد قانونی ندارند، نمی‌تواند امیدوار بود که طرح کاج بتواند بهبودی در وضعیت اشتغال ایجاد کند.

نکته تامل‌برانگیز در این میان غفلت دولت از طرف عرضه نیروی کار است. طی رکودی که از سال‌ها پیش بر کشور حاکم شده، بسیاری از مشاغل از بین رفتند و این ظرفیت‌ها اکنون با عبور از دوره رکود هنوز بازیابی نشده‌اند. در این میان شاید بتوان گفت یکی از مهم‌ترین بخش‌هایی که از رکود اقتصادی متاثر شد و تاثیرات خود را هم در بازار اشتغال برجای گذاشت، صنعت بود. بخش صنعت کشور در حالی سال‌ها با رکود دست و پنجه نرم کرد که اکنون هم که به گواه آمار و ارقام این بخش از رکود خارج شده، همچنان نتوانسته در ایجاد شغل پررنگ عمل کند.

تضعیف صنعت در دوران پسارکود

گرچه آمارها مبنی بر خروج بخش صنعت از رکود هستند اما این خروج از رکود در همه بخش‌ها به صورت همسان نبوده و همچنان برخی بخش‌ها با رکود دست به گریبان هستند. آخرین گزارش مرکز آمار ایران از وضعیت بازار کار در بهار امسال حاکی از آن بود که صنعت پس از بخش خدمات بیشترین سهم را در ایجاد اشتغال داشته که با اشتغال بالغ بر ۷میلیون و ۳۴۰ هزار نفری سهمی ۳۱,۵درصدی در بازار اشتغال کشور را نشان می‌دهد. اما توزیع اشتغال و رشد در بخش‌های مختلف صنعتی از یک رابطه خطی پیروی نمی‌کند.

به عبارت بهتر، رشد اقتصادی در بخش صنعت مرهون چند بنگاه صنعتی عمده است که میزان اشتغال آنها هم تغییر چشمگیری نداشته است. سایر بخش‌های صنعتی همچون بنگاه‌های کوچک و متوسط گرچه سهم چندانی در رشد اقتصادی ندارند اما از توان اشتغال‌زایی بالایی برخوردار هستند. با وجود این، بسیاری از این واحدهای کوچک و متوسط در دوران رکود از رده خارج شدند یا با ظرفیت اندک به فعالیت ادامه می‌دهند. بنابراین از آنجا که برنامه‌ریزی در راستای بازیابی توان این واحدهای صنعتی در دوره پسارکود صورت نگرفته است، نمی‌توان انتظار داشت که اشتغال جدیدی از این محل ایجاد شود.

ناتوانی بخش صنعت در بازیابی توان اشتغال‌زایی خود در حالی در دوره پسارکود اقتصاد ایران استمرار یافته که دولت هم در مسیر اشتباهی به دنبال یافتن راه‌حل بحران بیکاری است. غفلت دولت از دو نکته بسیار مهم درخصوص بازار کار ایران، گمانه‌زنی‌ها را درخصوص تشدید این بحران تقویت می‌کند. نخست با وجود اینکه آمارها نشان می‌دهد رشد اقتصادی و بیکاری در کشور هیچ‌گاه از یک رابطه مشخص تبعیت نکرده، دولت همچنان بهبود وضعیت اشتغال را در رشد اقتصادی جست‌وجو می‌کند. نکته دوم این است که اندک برنامه‌های دولت در زمینه بهبود وضعیت اشتغال هم بر بخش تقاضای نیروی کار تاکید دارد و همچنان از بخش عرضه غافل است.

بیکاری زنان، تحصیلکرده‌ها و جوانان

بحران بیکاری و وضعیت نابسامان بازار اشتغال در کشور در حالی رو به وخیم‌تر شدن است که گزارش‌های بین‌المللی هم در این زمینه حامل هشدارهای مهمی برای کشور هستند. در جدیدترین گزارش ناظر اقتصادی بانک جهانی درخصوص اقتصاد ایران هم این موضوع مورد تاکید قرار گرفته بود که برای استمرار رشد اقتصادی دولت باید به سه شاخص نرخ سرمایه‌گذاری، نرخ مشارکت زنان و نرخ بهره‌وری به‌صورت ویژه توجه کند. در این گزارش همچنین عنوان شده که اگر نرخ مشارکت اقتصادی به ویژه از محل اشتغال زنان بهبود نیابد، بحران موجود هر روز عمیق‌تر خواهد شد.

در گزارش اخیر مرکز آمار ایران از وضعیت اشتغال در بهار سال جاری، نرخ مشارکت اقتصادی زنان ۱۶,۴درصد اعلام شد. این در حالی است که این شاخص در بین مردان ۶۴,۵ درصد بوده است. با درنظر گرفتن اینکه زنان و مردان تقریبا از سهم یکسانی در آموزش‌های عالی بهره می‌برند، مشارکت پایین‌تر زنان به معنای هدررفت منابع و استعدادها به‌شمار می‌رود. در این خصوص اخیرا مسعود نیلی مشاور اقتصادی رییس‌جمهور هم هشدار داد که دولت باید هر چه سریع‌تر تدبیری برای اشتغال در بین زنان، افراد تحصیلکرده و جوانان بیندیشد، چراکه وضعیت اشتغال در گروه‌های یادشده رفته‌رفته در حال بدتر شدن است.

در حال حاضر نرخ بیکاری در خاورمیانه و شمال آفریقا ۱۱,۱درصد است. این در حالی است که این شاخص در اتحادیه اروپا ۸,۵درصد، در امریکای‌شمالی ۵,۱درصد و در آسیای شرقی و اقیانوسیه ۴,۲درصد است. بر این اساس، آمارها حاکی از آن است که نرخ بیکاری در ایران در حالی از میانگین این شاخص در منطقه خاورمیانه بالاتر رفته است که هر روز این فاصله بیشتر هم می‌شود. در چنین شرایطی نباید تعجب کرد که جمعیت جوان و تحصیلکرده کشور که می‌توانند گرداننده اقتصاد کشور باشند، مهاجرت را بر ماندن و ساختن ترجیح دهند.

کوتاه از کلان

دلایل عدم اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی

نایب‌رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی بر لزوم تغییر نظام بودجه‌ریزی کشور به بودجه‌ریزی عملیاتی تاکید کرد. علی‌اکبر کریمی در گفت‌وگو با خانه ملت اظهار کرد: تاکنون بودجه سالانه دولت به‌صورت کامل در قالب بودجه عملیاتی تدوین، تصویب و اجرا نشده، البته عوامل مختلفی در عدم اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی موثر بوده است. این نماینده مردم در مجلس دهم افزود: عدم انطباق فعالیت دستگاه‌ها با نظام بودجه‌ریزی عملیاتی و اعمال تغییرات در بودجه‌های سالانه باعث شده نظام بودجه‌ریزی عملیاتی در کشور قابل اجرا نباشد و نکته دیگر واقعی نبودن برخی بودجه‌های سالانه است که در پی آن دولت‌ها با کسری بودجه روبه‌رو شده‌اند. کریمی ادامه داد: در نظام بودجه‌ریزی عملیاتی در زمینه پروژه‌ها، فعالیت‌ها و طرح‌ها می‌توان معمولا شاخص‌هایی تعریف کرد اما در بودجه‌های جاری کار به سختی انجام می‌شود و با توجه به اینکه بیش از ۹۰درصد بودجه به هزینه‌های جاری اختصاص پیدا می‌کند، عملا این موضوع مفهوم خود را از دست داده است، بنابراین تا موارد مذکور رفع نشود، نمی‌توان به به‌طور کامل به اهداف مثبت نظام بودجه‌ریزی عملیاتی دسترسی پیدا کرد و همچنین نمی‌توان از مزیت این نوع بودجه‌ریزی در اختصاص صحیح منابع به اولویت‌ها بهره برد.

ابلاغ سند راهبردی گمرک ایران

سرپرست گمرک ایران سند راهبردی گمرک ایران را جهت اجرا به مدیران گمرکات ستادی و اجرایی ابلاغ کرد. به گزارش ایبنا، فرود عسگری در این سند اعلام کرده که با عنایت به ابلاغ سند راهبردی گمرک ایران توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی مشتمل بر اهداف، اقدامات و تکالیف راهبردی که بر مبنای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، برنامه ششم توسعه، برنامه و خط‌مشی رییس‌جمهوری و برنامه ارائه شده به مجلس شورای اسلامی تدوین شده، سند راهبردی گمرک جهت اجرای صحیح و به موقع ابلاغ می‌شود. عسگری در ادامه تاکید کرده که انتظار می‌رود پیاده‌سازی دقیق این تکالیف و اقدامات راهبردی که قبلا نیز در قالب برنامه‌های عملیاتی طی بخشنامه‌یی ابلاغ شده با جدیت و رعایت کلیه بندهای بخشنامه ابلاغی در دستور کار قرار داده شود. پیش از این برنامه عملیاتی گمرکات در سال ۱۳۹۶ تهیه و جهت اجرا به گمرکات ابلاغ شده بود و با ابلاغ سند راهبردی گمرک، تکلیف و اقدامات گمرکات در چارچوب سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، برنامه ششم توسعه، برنامه و خط‌مشی رییس‌جمهوری و قوانین مجلس شورای اسلامی مشخص شده است. عسگری در این سند خطاب به مدیران گمرکات ستادی و اجرایی تاکید کرده که در راستای اجرای این سند ضروری است، متولیان هر یک از تکالیف با مشارکت فعال همکاران پروژه به قید فوریت نسبت به تدوین منشور پروژه‌های خود اقدام کنند.

«تعادل» وضعیت بازارهای مالی را پس از کاهش نرخ سود بررسی کرد

تغییر مقصد نقدینگی به سمت بیمه‌های عمر و زندگی

بیمه‌های عمر و سرمایه‌گذاری؛ جایگزینی مناسب برای بازارهای سودگرا

گروه بانک وبیمه | احسان شمشیری |

به دنبال کاهش نرخ سود بانکی به دنبال مصوبه شورای پول و اعتبار در سال ۹۵، بخشی از سپرده‌گذاران و صاحبان منابع مالی ترجیح دادند که برای کسب سود بیشتر از سپرده‌های بانکی به بازارهای مختلف از جمله سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری، خرید اوراق خزانه و بدهی دولت، بیمه عمر، زندگی و... وارد شوند.

به گزارش «تعادل» براساس گزارش تعدادی از شرکت‌های بیمه‌یی که در زمینه بیمه عمر و سرمایه‌گذاری فعالیت بیشتری دارند، ترازنامه و سود و زیان آنها نشان می‌دهد که در سال‌های ۹۴ و ۹۵ سرمایه‌گذاری در بیمه عمر و زندگی بین ۲۰ تا ۲۴ درصد سود داشته و همین موضوع، سرمایه‌گذاری در این‌گونه بیمه‌ها را جذاب‌تر از سرمایه‌گذاری‌های دیگر معرفی کرده است.

بر اساس مقررات بیمه مرکزی و شاخص‌های نظارتی شرکت‌های بیمه‌یی، شرکت‌های بیمه‌یی باید منابع مالی و سپرده‌گیری خود را به صورت درصدهای مشخصی در سپرده‌گذاری، بازار سرمایه، خرید و فروش، املاک و دارایی‌های مختلف و... سرمایه‌گذاری کنند تا ریسک خود را کاهش دهند.

همین موضوع باعث شده که کارشناسان و مدیران شرکت‌های بیمه با اتکا به این منابع قابل توجه و تخصص مالی خود و شناخت ریسک‌ها و مسیر سودآوری در بازارهای مختل، به گونه‌یی در حوزه‌های مختلف سرمایه‌گذاری کنند که متوسط سود آنها در سال‌های ۹۴ و ۹۵ سودی معادل ۲۰ تا ۲۴درصد را نصیب سرمایه‌گذاران کرده است.

بر این اساس به نظر می‌رسد که حداقل برای چند سال، بیمه عمر و سرمایه‌گذاری نیز در کنار سرمایه‌گذاری‌های دیگر هم از جهت سودآوری مناسب و هم از جهت تامین ریسک و پشتیبانی از خانواده‌ها و افراد در دوران بازنشستگی، سالمندی، فوت و مجروح شدن و ناتوان شدن و... از جذاب بودن بالایی برخوردار باشد و لذا اعلام شاخص‌هایی مانند دیه حوادث منجر به فوت، از کارافتادگی و... و رقم‌های بالایی که می‌تواند زندگی افراد را در مقابل حوادث و مرگ و... تامین کند که هر سال بخش قابل توجهی از منابع و نقدینگی موجود به سمت بیمه عمر و زندگی متمایل شود و به خصوص در شرایط کاهش نرخ سود بانکی و ثبات یا رکود بازارهای دارایی، بیمه عمر از جذابیت بیشتری نسبت به بانک و ارز، خودرو، مسکن و... برخوردار باشد.

سود ۲۳٫۳درصدی بیمه‌های عمر و سرمایه‌گذاری

سعید گیوه‌چی، مدیر بیمه عمر و زندگی یکی از شرکت‌های بیمه به خبرنگار ما گفت: با سرمایه‌گذاری درست و صحیح ذخایر و حق بیمه‌های بیمه‌های زندگی برای ششمین سال پیاپی موفق شدیم، سود مشارکت در منافع بسیار مناسبی نسبت به سود تضمینی سال ۹۵ به بیمه‌گذاران بیمه‌های زندگی و سرمایه‌گذاری پرداخت کنیم. حداکثر سود تضمینی شرکت‌ها در سال ۹۵ طبق آیین‌نامه ۶۸ بیمه مرکزی در ۲ سال اول ۱۶درصد، ۲ سال دوم ۱۳درصد و از سال چهارم به بعد ۱۰درصد تعیین شده است.

وی افزود: کادر مجرب و متخصص معاونت مالی و کمیته سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه با استفاده از فرصت‌های مناسب بازار توانست سودی معادل ۷٫۳ درصد را بالاتر از سود تضمین شده بین بیمه‌گذاران این رشته تقسیم کند. بدین‌ترتیب سود قطعی در سال ۹۵ معادل ۲۳٫۳درصد به حساب اندوخته بیمه‌گذاران بیمه‌های زندگی و سرمایه‌گذاری واریز شد.

گیوه‌چی ادامه داد: پرداخت بیشترین سود قطعی و بالا به سرمایه‌گذاران بیمه عمر، نشان‌دهنده معرفی برندهای خوب و سرمایه‌گذاری‌های اصولی با استفاده از توان کارشناسان مالی حرفه‌یی است که کمتر قول می‌دهند اما بیشتر عمل می‌کنند و در نتیجه بیمه عمر در مجموع با استفاده از توان متخصصان حرفه‌یی کشور می‌تواند ضمن پوشش ریسک‌ها و خطرات احتمالی سود سرمایه‌گذاری‌ها را افزایش دهد.

معرفی بیمه عمر و صندوق سرمایه‌گذاری

برخی کارشناسان معتقدند که برخی بانک‌ها در سال‌های اخیر خود اقدام به ایجاد شرکت‌های بیمه‌یی کرده‌اند و از طریق فروش محصولات بیمه‌یی با نرخ‌های بالاتر از سپرده‌ها توانسته‌اند سرمایه قابل توجهی را جذب کنند و هر مشتری بانکی که قصد خروج سپرده از بانک را داشته باشد با پیشنهاد خرید محصولات بیمه‌یی مانند بیمه عمر یا سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری معرفی می‌شود.

در بیمه‌های عمر و زندگی می‌توان علاوه بر دریافت سود سالانه پوشش حوادث و اندوخته آتیه را هم در نظر گرفت زیرا بیمه‌ها در این رابطه مستمری بازنشستگی را هم پیش بینی کرده‌اند و حد اکثر سود تضمینی شرکت‌ها در سال ۹۵ طبق آیین‌نامه بیمه مرکزی ۲ سال اول ۱۶ درصد، ۲ سال دوم ۱۳ درصد و از سال چهارم به بعد ۱۰ درصد تعیین شده است.

در کشورهای جهان ۸ الی ۱۵درصد از درآمد خانوارها به خرید بیمه‌نامه عمر تعلق دارد اما این رقم در ایران بسیار کمتر است. در شرایطی که در بیمه‌های زندگی و سرمایه‌گذاری پوشش فوت و نقص عضو تعریف شده و می‌توان حق بیمه را به صورت یکجا پرداخت و دریافت کرد این امکان وجود دارد تا دریافت سود سالانه و همچنین سود تضمین شده مشارکت در سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه که توسط بیمه مرکزی ۸۵ درصد تعیین و تضمین شده، تحقق یابد.

برخی شرکت‌ها برای جلب نظر بیمه‌گذاران خرد و کسب سهمیه بیشتری از بازار بیمه‌های عمر و سرمایه‌گذاری ۹۶درصد سود تصویب و پرداخت کردند. در شرایطی که با خرید بیمه‌نامه و پوشش‌های حوادث و از کارافتادگی به آن سود مشارکت هم تعلق می‌گیرد، این موضوع می‌تواند جایگزینی مناسب برای سپرده‌های خارج شده از سیستم بانکی باشد.

باید توجه داشت که با خرید بیمه عمر سرمایه‌گذاری می‌توان پس‌اندازهای اندک خانوار را به ذخایر بیمه عمر تبدیل کرد یا به قولی با پس‌اندازهای اندک می‌توان اندوخته‌های بزرگ را تشکیل داد و به سمت سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی کشور هدایت کرد و این رویه هم‌اکنون در دنیا درحال اجراست.

در ماده ۱۱ آیین‌نامه ۶۸ آورده شده که شرکت بیمه موظف است، معادل ۸۵درصد از سود حاصل از سرمایه‌گذاری عمر را تقسیم کند و در مقایسه با دیگر بازارهای مالی، تنها بیمه عمر و سرمایه‌گذاری است که از روز اول می‌توان جدول چند ساله سود آن را مشاهده کرد و مشتری می‌تواند به جدول حساب کاربری اندوخته بیمه خود دسترسی داشته باشد. این جدول ۱۰۶ساله بیمه‌های عمر و سرمایه‌گذاری از کشور فرانسه الگو گرفته شده و می‌تواند اطمینان خاطری برای سرمایه‌گذاران بیمه عمر باشد.

رابطه سرمایه‌گذاری در بیمه عمر با تحصیلات و درآمد

نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که تقاضای حق‌بیمه با سطح تحصیلات و درآمد خانوار رابطه مستقیم و با بعد خانوار و سن سرپرست خانوار رابطه معکوس دارد. همچنین بالا بودن عواملی نظیر هزینه‌های درمانی و حمل و نقل شخصی نیز رابطه مستقیمی با تقاضای حق بیمه در رشته‌های درمان و حمل و نقل دارند.

از سایر نتایج به دست آمده از تخمین مدل‌ها می‌توان به مقدار کشش قیمتی و درآمدی حق‌بیمه‌ها در مناطق شهری و روستایی در رشته‌های مختلف اشاره کرد که کشش قیمتی تقاضا در حدود ۰٫۰۴- تا ۰٫۰۲۵- و کشش درآمدی در حدود ۰٫۰۳ تا ۰٫۰۷ به دست آمدند.

در بیمه‌های عمر و سرمایه‌گذاری مستمری مادام‌العمر بر اساس اندوخته در شروع مستمری محاسبه و در پایان هر ماه و تا زمان حیات بیمه شده پرداخت می‌شود. همچنین مدت تضمین پرداخت مستمری در صورت فوت بیمه شده، ۳۰سال از سال اول (تاریخ شروع) پرداخت مستمری بوده و در صورت فوت بیمه شده در مدت تضمین پرداخت مستمری، فقط مستمری تعیین شده طبق ستون‌های مستمری ماهانه به ذی‌نفع پرداخت می‌شود و حق بازخریدی بیمه‌نامه با فوت بیمه شده از بیمه‌نامه سلب می‌شود. همچنین در صورت فوت بیمه شده پس از مدت تضمین، پرداخت مستمری بیمه‌نامه خاتمه خواهد یافت.

افزایش اونس جهانی و ورود دلار به کانال ۳۹۰۰ تومان

حذف تدریجی ارز مبادله‌ای نوسان بازار را مهار می‌کند

گروه بانک وبیمه |

عصر روز شنبه ۱۸شهریور ۹۶ نرخ هر اونس طلا در بازار جهانی به ۱۳۴۷دلار رسید که نشان‌دهنده تداوم افزایش ارزش طلا در بازارهای جهانی است. به دنبال روند افزایش نرخ طلا که در هفته گذشته و هفته جاری ادامه داشته، نرخ هر گرم طلای ۱۸عیار در بازار ایران در روز پنج‌شنبه ۱۶شهریور نیز به ۱۲۶هزار تومان افزایش یافت.

به گزارش «تعادل» نرخ سکه طرح جدید نیز با ۴هزار تومان افزایش به یک میلیون و ۲۷۲هزار تومان، طرح قدیم یک میلیون و ۲۴۲هزار تومان، نیم سکه ۶۶۵ هزار تومان، ربع سکه ۳۷۸هزار تومان و سکه گرمی ۲۵۱هزار تومان معامله شده است.

در بازار ارز نیز روز پنج‌شنبه ۱۶شهریور ۹۶ نرخ رسمی ۷ ارز کاهش و ۳۰ ارز افزایش یافته و بهای ۲ ارز هم تغییر نکرد. بر این اساس دلار با ۶۴ ریال افزایش ۳۳۳۳تومان، پوند با ۴۷۶ریال رشد ۴۳۴۹٫۲تومان و یورو با ۱۳۸ریال افزایش قیمت ۳۹۷۴٫۸تومان ارزش‌گذاری شد.

به دنبال افزایش نرخ رسمی ارزهای معتبر همچنین واکنش بازار به حذف ارز مسافرتی که قرار است از ۲۰شهریور اجرا شود در بازار آزاد دلار با ۱۴تومان افزایش ۳۹۰۴تومان، پوند با ۲۳تومان افزایش ۵۰۸۵ تومان و درهم ۵ تومان افزایش ۱۰۷۳تومان معامله شد و بهای یورو با ۳۳تومان افت به ۴۷۸۷تومان رسید.

درحال حاضر فاصله نرخ دلار رسمی و آزاد به ۵۷۱ تومان رسیده و نشان می‌دهد که به دنبال افزایش نرخ رسمی دلار، نرخ آزاد نیز بالا رفته و اکنون دلار وارد کانال ۳۹۰۰ شده و نرخ دلار رسمی نیز مدتی است که در کانال ۳۳۰۰تومان قرار دارد.

ارز مبادله‌ای به تدریج حذف شود

بر این اساس برخی کارشناسان با اشاره به اثر حذف ارز مبادله‌یی بر بازار ارز و اجرای برنامه یکسان‌سازی نرخ ارز معتقدند که برای جلوگیری از نوسان‌ها و واکنش شدید بازار به تصمیمات بانک مرکزی و شبکه بانکی در حذف ارز مبادله‌یی این تصمیم باید به تدریج حذف شود زیرا در گام نخست بعد از حذف ارز مبادله‌یی، تقاضای ارز در بازار از ارزهایی مانند لیر، درهم، روپیه و یوآن و ین به سمت ارزهایی مانند دلار، پوند و یورو تغییر مسیر می‌دهد و همین موضوع با افزایش نرخ دلار روی سایر ارزهای بین‌المللی و نرخ آنها اثر خواهد گذاشت و بازار با نوسان و افزایش نرخ مواجه خواهد شد.

از این رو بانک‌ها باید سیاست‌های تشویقی برای مسافران و واردکننده‌ها در جهت رشد تقاضای ارزهای دیگر ازجمله روپیه، یوآن، لیر و درهم قرار دهد زیرا درآمدهای ارزی ایران بیشتر با این ارزها صورت می‌گیرد. سیدکمال سیدعلی، معاون ارزی اسبق بانک مرکزی نیز در گفت‌وگو با فارس با اشاره به حذف سهمیه ارز مسافرتی گفت: با حذف تدریجی کالاهای مشمول ارز مبادله‌یی و هدایت ارز حاصل از صادرات به سیستم بانکی و صرافی‌های مجاز می‌توان زمینه یکسان‌سازی نرخ ارز را فراهم کرد.

وی درخصوص یکسان‌ساز نرخ ارز در سال ۹۶ اظهار کرد: بانک مرکزی ۳سال است که یکسان‌سازی نرخ ارز را هدف‌گذاری کرده و اقداماتی برای عملیاتی کردن آن انجام داده است.

وی افزود: یکی از موانع یکسان‌سازی نرخ ارز، نرخ ارز مبادلاتی است چراکه در این چارچوب برخی کالاها مشمول ارز با نرخ پایین‌تر از نرخ بازار شده‌اند که هم‌اکنون اختلاف نرخ این ارز با ارز بازار حدود ۵۰۰ تومان است.

معاون ارزی اسبق بانک مرکزی با بیان اینکه حذف کالاهای مشمول ارز مبادلاتی افزایش شفافیت و قیمت‌گذاری کالاها را در پی دارد، تصریح کرد: برخی بررسی‌ها نشان می‌دهد که در نهایت کالای وارد شده با ارز مبادله‌یی تفاوتی با کالای مشابه وارد شده با ارز بازار ندارد و مصرف‌کننده یا متقاضی نهایی نفعی از مبادله نمی‌برد. سیدعلی با بیان اینکه ارز مبادله‌یی بیشتر موجب ایجاد رانت برای واردکننده می‌شود، گفت: فروش ارز مسافرتی با نرخ مبادله‌یی هم همین وضعیت را داشت و شاید اگر ۳سال پیش هم ارز مسافرتی حذف می‌شد، مشکل خاصی به وجود نمی‌آمد زیرا یک مسافر حداقل به ۲هزار دلار ارز نیاز دارد اما سیستم بانکی حداکثر ۳۰۰دلار به وی می‌دهد و این فقط یک رانت برای مسافر است.

وی اضافه کرد: اگر یک خانواده ۴ تا ۵ نفره به سفر خارجی بروند حدود ۸۰۰هزار تومان رانت از محل ارز مسافرتی کسب می‌کنند بنابراین ارائه ارز مسافرتی با نرخ مبادله‌یی منطقی نبود و بانک مرکزی به درستی آن را حذف کرد.

معاون ارزی اسبق بانک مرکزی با بیان اینکه یکی از اقداماتی که بانک مرکزی برای یکسان‌سازی نرخ ارز باید انجام دهد، حذف تدریجی کالاهای مشمول ارز مبادله‌یی است، اظهار کرد: در سال ۸۰ و ۸۱ هم بانک مرکزی به صورت تدریجی کالاهای مشمول ارز رسمی را حذف کرد و با توجه به منابع مناسب ارزی توانست با نرخ آزاد و یکسان ارز مورد نیاز همه کالاها و خدمات را تامین کند.

وی با اشاره به نظر بانک مرکزی درخصوص مانع یکسان‌سازی نرخ ارز گفت: بانک مرکزی به درستی می‌گوید که دسترسی به منابع ارزی محدود است و به همین دلیل اجرای آن را به تعویق انداخته است زیرا اگر نرخ یکسان شود، بانک مرکزی و سیستم بانکی باید پاسخگوی همه نیازهای ارزی باشد. این را باید توجه داشته باشیم سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز در شرایطی باید انجام گیرد که مطمئن باشیم حتما این سیاست موفق می‌شود و در اجرا به شکست نمی‌انجامد.

سیدعلی با بیان اینکه در صورت تزریق ارز حاصل از صادرات به بازار ۸۰درصد نیازهای وارداتی کشور تامین می‌شود، افزود: در چنین شرایطی بانک مرکزی دیگر تحت فشار قرار نمی‌گیرد اما این منوط به ایجاد ساز وکاری برای هدایت ارز حاصل از صادرات است. وی در پاسخ به این سوال که آیا مدیریت ارز حاصل از صادرات و انتقال آن به سیستم بانکی نیازمند دستورالعمل جدید است، گفت: دو نوع کنترل معمولا در دنیا انجام می‌شود، یکی از آنها این است که صادرکننده را مکلف به فروش ارز حاصل از صادرات به سیستم بانکی می‌کند تا این ارز به مصرف واقعی برسد.

سیدعلی ادامه داد: بالاخره اگر صادرکننده به دنبال استفاده از مزایای معافیت مالیاتی و مشوق‌های صادراتی است باید ارز حاصل از صادرات را مطابق با نیازهای کشور بفروشد. معاون اسبق ارزی بانک مرکزی ادامه داد: البته اگر صادرکننده ارز خود را به صرافی‌های دارای مجوز، به سیستم بانکی یا شعب بانک‌های خارج از کشور بفروشد یا این ارز به دست واردکننده واقعی برسد بدون اشکال است زیرا هدف اصلی در اینجا فروش ارز در مسیر قابل رصد برای بانک مرکزی است چراکه بانک مرکزی باید آمار دقیق منابع ارزی کشور را داشته باشد تا بتواند براساس آن برنامه‌ریزی کند.

سیدعلی با تاکید بر اهمیت آمار شفاف و دقیق منابع ارزی برای بانک مرکزی گفت: یکی از ابزارهای مورد نیاز بانک مرکزی برای یکسان‌سازی نرخ ارز در اختیار داشتن آمار ورودی و خروجی ارز است. تقاضای ارز خدماتی و ارز برای واردات در کنار منابع ارزی که شکل گرفته از ارز حاصل از صادرات و منابع بانک مرکزی است که در کنار یکدیگر قرار گرفته و براساس آن سیاست‌گذاری در حوزه ارز انجام می‌شود. وی در پاسخ به این سوال که در شرایط فعلی که نرخ ارز در بازار درحال افزایش است آیا اجرای سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز را مناسب می‌دانید، گفت: نظر شخصی بنده این است که با توجه به تورم ۱۰تا ۱۱درصدی سالانه اگر سالی ۸-۷درصد نرخ ارز افزایش نیابد عدم تعادل به وجود آمده و صادرات به مشکل برمی‌خورد.

سیدعلی تصریح کرد: اگر نرخ ارز بیش از نسبت ۸-۷درصد افزایش یابد و یک جهش رخ دهد باید نگران وضعیت بازار ارز بود اما با توجه به اینکه نرخ ارز ۳۹۰۰تومان فعلی حتی کمتر از رقم ۴۳۵۰تومان در آذر ماه سال گذشته است و از طرف دیگر اختلاف معناداری با نرخ ارز در سال ۹۱و اوایل سال ۹۲ ندارد، نرخ فعلی نگران‌کننده نیست.

وی تاکید کرد: البته معتقد نیستم که نرخ ارز باید به ارقام بسیار بالا شیفت کند بلکه تا زمانی که صادرات خوب انجام می‌شود و واردات هم سیر منطقی خود را طی می‌کند، نرخ ارز هم مناسب است.

تعیین تکلیف حساب‌های بدون گردش مالی حداکثر تا ۷ سال

تعداد بسیار زیاد حساب‌های سپرده بانکی بدون گردش مالی یکی از مشکلاتی است که نظام بانکی طی سالیان اخیر با آن مواجه بوده است؛ این موضوع باعث شده هزینه‌های گزافی به بانک‌ها و موسسات اعتباری از بابت نگهداری حساب‌ها تحمیل شود و از سوی دیگر حجم بالای حساب‌ها امکان سوءاستفاده از آنها را افزایش می‌دهد؛ از این رو بانک مرکزی حدود دو هفته پیش دستورالعمل اجرایی شناسایی و تعیین تکلیف حساب‌های مطالبه نشده و مازاد ریالی را ابلاغ کرده است.

به گزارش مهر، یک مقام مسوول در بانک مرکزی اعلام کرد در صورتی که حساب قرض‌الحسنه پس‌انداز پس از ۷سال، کوتاه‌مدت عادی پس از ۵ سال و قرض‌الحسنه جاری پس از ۴سال شناسایی نشود به سرفصل حساب‌های بلاتکلیف منتقل می‌شوند.

حمیدرضا غنی‌آبادی، مدیر اداره مطالعات و مقررات بانکی بانک مرکزی هدف از تدوین و ابلاغ دستورالعمل اجرایی شناسایی و تعیین تکلیف حساب‌های مطالبه نشده و مازاد ریالی را ارتقای شفافیت‌های مالی بانک‌ها، ایجاد رویه واحد حسابداری در ثبت و نگهداری وجوه مزبور در بانک‌ها و به تبع آن امکان مقایسه ارقام مندرج در سرفصل حساب‌های موجود در نظام بانکی همچنین کاهش احتمال سوءاستفاده از وجوه یاد شده و نیز تقلیل هزینه‌های دفترداری بانک‌ها عنوان کرد و افزود: یکی از مشکلاتی که نظام بانکی طی سال‌های اخیر با آن مواجه بوده، تعداد بسیار زیاد حساب‌های سپرده بانکی بدون گردش مالی است به نحوی که این موضوع باعث شده، هزینه‌های گزافی به بانک‌ها و موسسات اعتباری از بابت نگهداری حساب‌ها تحمیل شود و از سوی دیگر حجم بالای حساب‌ها، امکان سوءاستفاده از آنها را افزایش می‌دهد.

وی درباره دلایل حجم بالای حساب‌های مطالبه نشده و مازاد ریالی شبکه بانکی تصریح کرد: ازجمله دلایل افزایش این قبیل حساب‌ها، کاهش ارزش معنادار در مانده موجودی بسیاری از این حساب‌ها ناشی از تورم و افزایش سطح عمومی قیمت‌ها، فراموشی صاحبان سپرده، فوت آنها، عدم اطلاع وراث و قائم‌مقام قانونی سپرده‌گذاران یا عدم شناسایی و مراجعه آنها بوده است؛ به این معنا که حساب‌هایی از این دست به لحاظ تعدادی زیاد و از نظر مبلغی پایین هستند اما در هر حال مجموع مبلغ کلی این حساب‌ها بالاست. این مقام مسوول بانک مرکزی، پیشگیری از وقوع پولشویی را از دیگر دلایل ابلاغ این بخشنامه عنوان کرد و گفت: افرادی که قصد پولشویی دارند بعضا اقدام به گشایش تعداد متعددی حساب با رقم و حجم پایین می‌کنند تا از این طریق در مظان کمتری قرار گیرند و احتمال رصد و پایش تراکنش‌های حساب‌های آنها کاهش یابد که بر این اساس یکی دیگر از کارکردهای دستورالعمل مذکور به این مهم معطوف بوده است.

به گفته غنی‌آبادی تاکنون دستورالعملی در این زمینه به صورت منسجم وجود نداشته و تنها به صورت پراکنده بخشنامه‌هایی صادر شده بود.

وی درباره شمول این دستورالعمل خاطرنشان کرد: این دستورالعمل سپرده‌های زیر ۲میلیون تومان را شامل می‌شود چراکه معتقدیم سپرده‌گذاری که رقم سپرده‌اش بیش از ۲میلیون است به احتمال زیاد مجدد به آن مراجعه خواهد کرد همچنین این بخشنامه ۳ماه پس از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراست.

اخبار

مرگ ۲۱ هزار نفر در تصادفات شهریور ماه ۱۰ سال گذشته

تعداد تلفات ناشی از حوادث رانندگی براساس آمارهای موجود در شهریور ماه بیش از ماه‌های دیگر است و تعداد تلفات رانندگی در این ماه در ۱۰سال گذشته به بیش از ۲۱هزار نفر می‌رسد.

به گزارش روابط عمومی بیمه مرکزی در شهریور ماه‌های ۱۰سال اخیر طبق آمارهای موجود، بیشترین آمار تلفات حوادث رانندگی در سال ۱۳۸۶ با دو هزار و ۴۳۷ و کمترین آن در سال ۱۳۹۵ با یک هزار و ۷۱۱نفر گزارش شده است.

بر این اساس هر چند طی ۱۰سال اخیر شاهد کاهش آمار تلفات حوادث رانندگی در شهریور بوده‌ایم و این آمار از دو هزار و ۴۳۷کشته در سال ۱۳۸۶ به یک هزار و ۷۱۱کشته در سال ۱۳۹۵ رسیده است؛ اما تلفات تصادفات در شهریور ماه همچنان رقم قابل توجهی را به خود اختصاص می‌دهد و تعداد تلفات آن بیش از ماه‌های دیگر سال و حتی بیش از ایام نوروز است. با اجرای قوانین رانندگی، رعایت نظم و انضباط همچنین کنترل سرعت می‌توان تا حد زیادی مانع از تصادفات رانندگی منجر به فوت شد.

کارت‌های اعتباری بیش از ۲۰۰ هزار امریکایی هک شد

شرکت اکویفکس امریکایی اعلام کرد: در یک حمله هکری به مصرف‌کنندگان امریکایی ۲۰۹هزار کارت اعتباری شهروندان این کشور مورد دستبرد قرار گرفته است. به گزارش یو اس تودی. شرکت اکویفکس امریکا که در زمینه کارت‌های اعتباری فعالیت دارد، اعلام کرد: برآورد می‌شود، اطلاعات شخصی ۱۴۳میلیون مصرف‌کننده امریکایی توسط هکرها مورد سرقت قرار گرفته باشد.

در همین حال اکویفکس اعلام کرد در اوسط ماه مه تا جولای سال جاری میلادی دسترسی غیرمجاز به اطلاعات تقریبا ۴۴درصد از جمعیت امریکا شامل اسامی آنها، شماره‌های تامین اجتماعی، تاریخ تولد، آدرس و شماره گواهینامه آنها مورد دستبرد اینترنتی قرار گرفته است.

ضمن اینکه هکرها موفق شدند تقریبا به ۲۰۹هزار شماره کارت اعتباری امریکایی‌ها دسترسی پیدا کنند. همچنین اکویفکس در گزارش خود آورده که دسترسی به اطلاعات شخصی برای برخی از شهروندان بریتانیایی و کانادایی هم به صورت غیرمجاز توسط این هکرها شناسایی شده است.

سهم ۲۰ درصدی هزینه تامین مالی از قیمت خودرو

رییس کمیسیون تسهیل کسب وکار اتاق بازرگانی تهران می‌گوید ۲۰ درصد از هزینه تولید هر خودرو به تامین مالی مربوط می‌شود.

محمدرضا نجفی‌منش در گفت‌وگو با ایبنا درباره دستورالعمل بانک مرکزی برای کاهش نرخ سود سپرده‌های بانکی که از روز شنبه ۱۱شهریور ماه اجرایی شده است، گفت: نرخ سود سپرده‌های بانکی همچنین نرخ سود تسهیلات در کشور بالاست.

وی به نرخ تسهیلات کشورهای رقیب در زمینه تولید خودرو اشاره کرد و افزود: درحالی که نرخ سود تسهیلات برای تولید در چین تا ۴درصد، در اروپا یک درصد و در ژاپن یک درصد است اما این رقم در ایران ۱۸درصد تعیین شده است.

عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان خودرو با بیان اینکه هزینه تامین مالی تولید هر خودرو در ایران ۲۰درصد است، توضیح داد: اگر یک خودرو ۲۰میلیون تومان قیمت داشته باشد ۴میلیون تومان آن مربوط به هزینه‌های تامین مالی می‌شود که بسیار بالاست.

رییس کمیسیون تسهیل کسب وکار اتاق بازرگانی تهران، نرخ سود بالای سپرده و تسهیلات را آفتی برای اقتصاد کشور دانست و افزود: درحال حاضر هر فردی سرمایه داشته باشد به جای کار و تولید ترجیح می‌دهد در بانک‌ها سپرده‌گذاری کند و از آنجا که با این نرخ‌ها نمی‌توان کالای رقابتی تولید کرد، بسیاری از واحدها توان بازپرداخت تسهیلات دریافتی را نخواهند داشت.

نجفی‌منش با استقبال از کاهش نرخ سود سپرده‌ها پیشنهاد داد که بانک مرکزی به عنوان مقام ناظر در فواصل یک تا ۳ماهه نرخ سود را بازنگری کند تا نرخ‌های سپرده و تسهیلات به سطح جهانی کاهش یابد. وی با انتقاد از رفتار برخی بانک‌ها در رقابت برای جذب سپرده‌های بیشتر با نرخ بالاتر قبل از ۱۱شهریور ماه گفت: رفتار این بانک‌ها باعث فاجعه در اقتصاد می‌شود زیرا سرمایه‌ها باید به سمت کارهای مولد و تولیدی سوق داده شود.

عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان خودرود در پایان با تاکید بر لزوم واقعی شدن نرخ ارز اظهار کرد: در صورتی که به دو مقوله کاهش نرخ سود بانکی و واقعی شدن نرخ ارز نپردازیم، گرفتاری‌های اقتصادی کشور هیچگاه حل نخواهند شد.

بخشنامه نرخ سود به فعالیت جزیره‌ای بانک‌ها پایان داد

یک کارشناس بانکی گفت: بخشنامه نرخ سود بانک مرکزی از فعالیت جزیره‌یی بانک‌ها جلوگیری کرد.

سیاوش زراعتی در گفت‌وگو با ایبنا با بیان اینکه کاهش نرخ سود و اجرای دستورالعمل جدید بانک مرکزی باعث ایجاد نظم و انضباط شده است، تاثیر این موضوع بر بازارها را «مثبت» ارزیابی کرد.

وی درباره تاثیر کاهش نرخ سود بانکی بر بازارهای طلا، مسکن، ارز، اوراق بدهی و اجاره‌بها گفت: این موضوع نظم و انضباط پولی را افزایش می‌دهد که درخور تحسین است.

وی افزود: اجرای این دستورالعمل علاوه بر اینکه شرایط را از نابسامانی پیشین خارج می‌کند، مانع جزیره‌یی عمل کردن بانک‌ها نیز می‌شود؛ همچنین اجرای این دستورالعمل منجر به رونق اقتصادی خواهد شد. وی تاکید کرد که تاثیر اجرای دستورالعمل کاهش نرخ سود بانکی بر شرایط اقتصادی و بازارها قطعا مثبت خواهد بود. براساس دستورالعمل بانک مرکزی، نرخ سود سپرده‌های بانکی از روز شنبه ۱۱شهریور ماه برای سپرده‌های یک ساله ۱۵درصد و سپرده‌های کوتاه‌مدت ۱۰درصد است و بانک‌ها نمی‌توانند سپرده‌های بانکی را با نرخ بالاتر جذب کنند.

«تعادل» در گفت‌وگو با صاحب‌نظران بازار سرمایه بررسی می‌کند

رفتارشناسی لیدرهای بورس

گروه بورس|مسعود کریمی|

تحلیل و بررسی یکی از شروط اولیه سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی محسوب می‌شود اما متاسفانه برخی افراد بدون نگاهی به عملکردها و شرایط اقتصاد داخلی و جهانی با تبعیت از سایر معامله‌گران اقدام به سرمایه‌گذاری می‌کنند که این نوع رفتار در هر بازاری به نوعی آفت محسوب می‌شود.

به گزارش «تعادل» در این بین، طی معاملات هفته گذشته شاهد تغییراتی در سطح لیدر بازار سهام بودیم که متاسفانه برخی صنایع بدون اینکه از تغییرات بااهمیتی برخوردار باشند یا اتفاقی در سطح کلان آنها در راستای رشد و توسعه رخ داده باشد، در صدر معاملات بازار قرار گرفتند. در این بین، صنایعی از جمله کامودیتی، پالایشی، خودرویی و... مورد ارزیابی قرار گرفته که آن را در ادامه می‌خوانید.

پتانسیل کامودیتی‌ها

پژمان شعبان پورفرد مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه ملی در گفت‌وگو با «تعادل»، درخصوص تغییر لیدرهای بورسی عنوان کرد: کامودیتی‌ها به‌دلیل تغییرات بنیادی طی ۳ ماهه اخیر به‌طور متوسط به ۵۰درصد رشد در سطح دنیا رسیده‌اند.

وی خاطرنشان کرد: قیمت‌های اعلامی شرکت پالایش و پخش در سال گذشته به پالایشگاهی‌ها باعث شد تا این صنعت بتواند به سودهای بیش از انتظاری در صورت‌های مالی دست یابد.

این کارشناس ارشد بازار سرمایه اظهار کرد: صنعت پالایشگاهی، صنعتی تحلیل‌پذیر نیست و باتوجه به اطلاعیه‌های وزارت نفت میزان سوددهی آنها تغییر خواهد کرد.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه ملی بیان کرد: استراتژی این صنعت بر سوددهی و سودآوری استوار است و باتوجه به اعلامیه‌ها، برآورد بازار این‌گونه ارزیابی می‌شود که پالایشی‌ها به سمت ارزندگی حرکت خواهند کرد.

پژمان شعبان پورفرد معتقد است: در حال حاضر قیمت‌های روی تابلو صنعت پالایشگاهی مناسب است و احتمال اینکه برخی قیمت‌ها بیش از ارزش ذاتی، ارزش‌گذاری شده باشند نیز وجود دارد.

این تحلیلگر بازار سرمایه اظهار کرد: بهای تمام شده برخی شرکت‌های پالایشی زیاد است، بنابراین سهم‌هایی که در زیان هستند پتانسیل افزایش قیمت را در معاملات بازار سهام دارند.

وی با اشاره به صنعت خودرو نیز اذعان داشت: واردات در صنعت خودرو با واحد یورو صورت می‌گیرد و قیمت یورو هم طی چند ماه اخیر ۲۰درصد افزایش پیدا کرده است بر این اساس صنایع خودرویی قابلیت افزایش قیمت را ندارند.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه ملی افزود: در صورتی که شاهد افزایش قیمت در صنعت خودرویی باشیم، به‌طور قطع این اتفاق ناشی از سفته‌بازی و جو مثبت در بازار صورت می‌گیرد چراکه ریسک‌پذیری سرمایه‌گذاران در جو مثبت بازار سهام افزایش پیدا می‌کند. بر این اساس، این صنعت از دید بنیادی توانایی افزایش تقاضا در داد و ستدهای بازار را ندارد. این کارشناس ارشد بازار سرمایه تصریح کرد: چشم‌انداز بازار سهام در ۶ ماهه دوم سال جاری مثبت ارزیابی می‌شود.

وی توصیه کرد: سرمایه‌گذاران دارایی‌های خود را به سمت خرید سهام سوق دهند چراکه در حال حاضر افزایش نرخ ارز و تورم در اقتصاد مشهود است. این در حالی است که یکی از گزینه‌های سرمایه‌گذاری در شرایط فعلی، حرکت به سمت سهامی است که باتوجه به تغییرات نرخ ارز و افزایش تورم به سودآوری و رشد قیمتی برسد. بر این اساس، سرمایه‌گذاران باید در معرض سهام قرار بگیرند. پژمان شعبان پورفرد خاطرنشان کرد: در حال حاضر کلیه کامودیتی‌ها پتانسیل و توانایی رشد را در بورس دارند.

امکان رشد خودرویی

هاشم باروتی کارشناس ارشد بازار سرمایه، با اشاره به لیدرهای بازار در گفت‌وگو با «تعادل»، بیان کرد: پیش‌بینی‌هایی که در رابطه با سیاست‌های کلان اقتصادی وجود دارد مبنی بر این است که دولت تمام توان خود را در راستای خروج از رکود به‌کار گرفته است.

وی خاطرنشان کرد: عمده تغییراتی که در بازار در حال روی دادن است ناشی از افزایش نرخ ارز است. این تحلیلگر بازار سرمایه عنوان کرد: در صورتی که افزایش نرخ داشته باشیم و به نوعی قیمت ارز در یک روند افزایشی قرار بگیرد، قیمت تمام شده کالاهای اساسی از جمله پتروشیمی‌ها و معدنی‌ها از این مورد تاثیر می‌پذیرند. این کارشناس ارشد بازار سرمایه تصریح کرد: پیش‌بینی می‌شود که نقدینگی تازه وارد بازار سهام شود و این اتفاق می‌تواند منجر به افزایش قیمت سهام در بورس شود.

هاشم باروتی اذعان داشت: قیمت‌های جهانی ازجمله سنگ‌آهنی‌ها و فلزات اساسی در حال افزایش است و سهام چنین شرکت‌هایی می‌تواند با اقبال در بازار سهام مواجه شود.

وی افزود: در حال حاضر بحث کاهش نرخ در سهام برخی شرکت‌های صنعت خودرو مطرح است به‌عنوان مثال سهام شرکت سایپا در زمان بازگشایی با ۱۵-۱۴درصد کاهش نرخ مواجه شد. از سویی، پیش‌بینی می‌شود که چنین سهم‌هایی از لحاظ تکنیکالی و بنیادی به کف نرخ در بازار رسیده‌اند و امکان رشد قیمتی نیز باتوجه به ارزندگی آنها وجود خواهد داشت.

این کارشناس ارشد بازار سرمایه اظهار کرد: باتوجه به قراردادهای منعقد شده ایران با برخی شرکت‌ها، پیش‌بینی‌ها در این موضوع مثبت ارزیابی می‌شود.

این تحلیلگر بازار سرمایه تصریح کرد: قیمت سهام ایران خودرو در یک مقطعی به حدود ۴۰۰تومان رسیده و در حال حاضر در محدوده ۲۶۰-۲۵۰تومان قرار دارد. از سویی، بازگشت به قیمت‌های گذشته هم در این مورد خیلی دور از ذهن نخواهد بود.

هاشم باروتی درخصوص وضعیت بازار سهام برای ۶ماهه دوم سال نیز بیان کرد: باتوجه به اینکه دولت و بانک مرکزی در تعامل هستند و اجازه افزایش نرخ بانکی از محدوده ۱۵درصد را بیشتر نمی‌دهند و به نوعی بانک‌ها هم امکان دور زدن بانک مرکزی را ندارند در نتیجه چشم‌انداز بازار رو به بهبود ارزیابی می‌شود.

وی گفت: با چنین دستورالعملی در صورت مدیریت دولت، بخشی از نقدینگی‌ها به سمت بازار سرمایه و بخش دیگر به سمت مسکن حرکت خواهد کرد.

این کارشناس ارشد بازار سرمایه عنوان کرد: در شرایط فعلی بازار باتوجه به زیان‌های انباشته موجود، امیدی به صنعت بانک نیست. اما در این بین صنعت خودرویی، پالایشی، شرکت‌های تولیدکننده سنگ‌آهن و... باتوجه به افزایش قیمت‌های جهانی و پیش‌بینی‌های موجود وضعیت بهتری را نسبت به بقیه سهم‌ها تجربه خواهند کرد.

«المانیتور» از دلایل رشد پایین بورس تهران گزارش می‌دهد

۳ سد محکم در برابر رونق بازار سهام

گروه بورس|

المانیتور طی گزارشی نوشت: نرخ بالای سود بانکی، نوسانات جهانی قیمت کالاها و دو نرخی بودن ارز از عواملی هستند که به عنوان دلایل اصلی رشد پایین حجم و ارزش معاملات بورس تهران محسوب می‌شوند.

به گزارش «تعادل» این پایگاه خبری در تحلیل خود تاکید دارد نرخ بالای سود بانکی، نوسانات جهانی قیمت کالاها و دو نرخی بودن ارز از عواملی هستند که به عنوان دلایل اصلی رشد پایین حجم و ارزش معاملات بورس تهران محسوب می‌شوند. با این حال نظارت سوال‌برانگیز بر شرکت‌های عرضه شده در بورس نیز یک عامل اصلی است.

با توجه به اینکه نرخ سود سپرده‌های بانکی بسیار بالاتر از نرخ تورم است، سرمایه‌گذاران انگیزه چندانی برای ورود گسترده به بازار بورس ندارند. از سوی دیگر پرداخت نرخ سود بالا بابت اعتبارات گرفته شده از بانک‌ها یک هزینه عمده برای شرکت‌ها به شمار می‌رود و این مستقیما بر سوددهی شرکت‌ها تاثیر می‌گذارد. بنابراین نرخ سود بر میزان فعالیت اقتصادی تاثیر می‌گذارد و این حاشیه سود شرکت‌ها را محدود می‌کند. نرخ بالای سود بدان معناست که سرمایه‌گذاران بابت سپرده‌گذاری در بانک‌ها، سود بالاتر و تضمین شده‌یی را دریافت می‌کنند.

از سوی دیگر میزان بازدهی بالای اوراق قرضه نیز سرمایه‌گذاران را تشویق می‌کند تا سهام خود در بورس را بفروشند و سرمایه‌گذاری بیشتری در اوراق قرضه یا سپرده‌های دولتی انجام دهند. بنابراین میزان بالای سود حاصل از حساب‌های سپرده بانکی و صکوک(اوراق قرضه اسلامی) یکی از دلایل عمده عدم اشتیاق سرمایه‌گذاران به حضور فعالانه در بازار بورس ایران است.

قیمت درحال نوسان کالاها نیز تاثیری منفی بر میزان درآمد بخش پتروشیمی ایران دارد. بخش پتروشیمی متشکل از ۴۰شرکت است و بیش از ۴۳درصد از ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران را تشکیل می‌دهد. براساس گزارش ماهانه منتشر شده توسط سازمان بورس در بازه زمانی ۲۲مه تا ۲۱ژوئن، کاهش ۱۳درصدی در قیمت نفت تاثیر منفی ۷۰۳واحدی بر بورس تهران بر جای گذاشته است.

همچنین تلاش‌های دولت برای محدود کردن افزایش ارزش دلار در بازار ارز بیشتر به نفع واردکنندگان تمام می‌شود تا صادرکنندگان کالاهای ایرانی. سیاست بانک مرکزی ایران در کنترل کردن ارزش دلار منجر به کاهش درآمد پتروشیمی‌ها و پایین آمدن میزان سود سهام این شرکت‌ها در بین سرمایه‌گذاران شده است.

به علاوه میزان سوددهی شرکت‌های عرضه شده در بورس تهران به ریال و به دلار به نحوی ناامیدکننده به نقطه‌یی برگشته که طی ۴ و ۶ سال گذشته قرار داشت.

این آمار نشان می‌دهد که این شرکت‌ها دوران سختی را سپری می‌کنند و تلاش دارند به میزان سود برآورد شده خود بابت هر سهم برسند، چه برسد به اینکه بخواهند از این سود عبور کنند و به ارقام بالاتری برسند. در واقع این یکی دیگر از دلایلی است که سرمایه‌گذاران در ماه‌های اخیر اقدام به خروج سرمایه‌های خود از بورس تهران کرده‌اند.

بررسی معاملات بازار جهانی در هفته گذشته نشان می‌دهد

افت دسته‌جمعی شاخص‌های بورس

گروه بورس|

با افت شدید شاخص شرکت‌های بزرگ تکنولوژی مثل اپل و فیس‌بوک که باعث سقوط شدیدتر شاخص نزدک شد، شاخص بورس «اس‌اندپی ۵۰۰» در پایان معاملات روز جمعه با کمی کاهش به کار خود پایان داد.

به گزارش «تعادل» و به نقل از رویترز، در حالی که سرمایه‌گذاران با احتیاط و نگرانی منتظر خسارات احتمالی توفان ایرما هستند که در مسیر حرکت به سوی فلوریدا قرار دارد و با افت شدید شرکت‌های بزرگ تکنولوژی مثل اپل و فیس‌بوک که باعث سقوط شدیدتر شاخص نزدک شد، شاخص بورس «اس‌اندپی ۵۰۰» در معاملات روز جمعه با کمی کاهش به کار خود پایان داد.

شاخص داوجونز نیز با کمک جهش ۰٫۴درصدی سهام شرکت بیمه تراولرز به صعود خود ادامه داد.

سهام بیمه‌گرها به‌طور گسترده رشد کرد و پس از اینکه در این اواخر با نگرانی‌ها در جنوب ایالات متحده برای برخورد یک توفان قدرتمند دیگر بلافاصله پس از اتمام توفان هاروی، شاخص بیمه داوجونز تحت فشار قرار گرفته بود، برخی ضررها جبران شد و این شاخص ۲٫۱درصد رشد کرد. ایرما یکی از قدرتمندترین توفان‌های قرن اقیانوس اطلس در مسیر خود به سمت فلوریدا کوبا و باهاماس را درهم کوبید. این درحالی است که مقامات امریکا در حال آماده‌سازی واکنش گسترده‌یی به این توفان هستند. کیت وارن، استراتژیست سرمایه‌گذاری در ادوارد جونز گفت: با در نظر گرفتن نگرانی سرمایه‌گذاران درباره تاثیر توفان ایرما بر فلوریدا و اینکه بعدا از آن مسیر توفان به چه سمتی خواهد بود، آنها در حال انتظار و نظاره شرایط هستند. میانگین صنعتی داوجونز با ۰٫۰۶درصد افزایش به رقم ۲۱۷۹۷٫۷۹ رسید. اس‌اندپی ۵۰۰ با افت ۰٫۱۵درصدی به ۲۴۶۱٫۴۳ رسید و شاخص ترکیبی نزدک با سقوطی ۰٫۵۹درصدی به امتیاز ۶۳۶۰٫۱۹ رسید. بخش تکنولوژی که امسال عملکردی بهتر از تمام بخش‌های دیگر داشت، ۰٫۹درصد سقوط کرد؛ سهام اپل ۱٫۶درصد و سهام فیس‌بوک ۱٫۳درصد از ارزش خود را از دست داد. در همین حال قیمت طلا به بالاترین حد خود در یک سال گذشته رسید و دلار سقوط کرد. در روز جمعه قیمت شمش طلا به بالاترین سطح خود در بیش از یک‌سال گذشته رسید.

در حالی که به‌دلیل انتشار آمار شغلی ضعیف در امریکا و همچنین نگرانی از تاثیر توفان‌های اخیر بر اقتصاد ایالات متحده امریکا، دلار به‌شدت آسیب دیده و تحت فشار قرار دارد. در همین حال به‌دلیل افزایش تنش‌های ژئوپلیتیک مربوط به کره‌شمالی، تمایل برای سرمایه‌گذاری روی بازار مطمئن‌تری مانند طلا بیشتر شده و تقاضا برای این محصول به‌شدت افزایش یافته است. روز شنبه قیمت نقطه‌یی هر اونس طلا به ۱، ۳۵۲٫۹۱ دلار رسید. این در حالی ست که در اوایل معاملات روز گذشته، قیمت هر اونس طلا به بالاترین سطح خود از ماه آگوست سال گذشته رسید.

«تعادل» از روند معاملات هفته گذشته بورس و فرابورس گزارش می‌دهد

بازدهی فرابورس به بیش از ۸ درصد رسید

گروه بورس|

شاخص کل فرابورس ایران در ارتفاع ۹۴۸واحدی به مبادلات این هفته پایان داد که نسبت به هفته گذشته ۵ واحد افت را تجربه کرد و بازدهی آن نسبت به ابتدای سال به بیش از ۸ درصد رسید.

به گزارش «تعادل» نگاهی به دادوستدهای انجام شده میان فعالان بازار در هفته جاری نشانگر آن است که یک‌هزار و ۳۲۶ میلیون ورقه بهادار به ارزش ۷هزار و ۸۲۷میلیارد ریال در بازارهای ۹گانه فرابورس دست به دست شده که در ۲۸۳هزار نوبت معاملاتی صورت گرفته است. از این میان ۶۳۹ میلیون سهم به ارزش یک‌هزار و ۹۵۳میلیارد ریال در بازارهای اول و دوم مورد مبادله قرار گرفت و در بازار پایه نیز ۵۶۸ میلیون سهم به ارزش ۸۳۱ میلیارد ریال تغییر مالکیت یافت. همچنین در بازار ابزارهای نوین مالی ۱۲۰میلیون ورقه بهادار به ارزش بالغ بر ۵هزار میلیارد ریال نقل‌وانتقال یافت که بیشترین حجم و ارزش مبادلاتی در اختیار اوراق بدهی قرار گرفت. بدین‌ترتیب ۴ میلیون ورقه بدهی به ارزش ۳هزار و ۶۰۵میلیارد ریال میان معامله‌گران دست به دست شد. در این بازار صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله و اوراق گواهی تسهیلات مسکن نیز به لحاظ حجم و ارزش مبادلاتی در جایگاه‌های دوم و سوم قرار گرفتند. در هفته جاری دومین عرضه اولیه امسال فرابورس با کشف قیمت ۱۲هزار و ۲۰۰ریالی هر سهم شرکت هتل بین‌المللی پارسیان کوثر اصفهان در بازار دوم رقم خورد تا نخستین هتل بازار سرمایه به‌طور رسمی معاملات خود را در بازار سهام فرابورس آغاز کند. شاخص بورس در هفته‌یی که گذشت ۴۰۲واحد رشد کرد و افزایش نیم‌درصدی را به ثبت رساند. در پنج روز معاملاتی بورس تهران در این هفته شاخص کل بازده نقدی و قیمتی در کانال ۸۳هزار واحدی نوسان کرد و در نهایت ۴۰۳ واحد بالا رفت. شاخص کل بازده نقدی و قیمتی بورس و اوراق بهادار تهران در ۸ شهریور ماه گذشته در تراز ۸۳ هزار و ۲۷۲ واحد قرار داشت اما پس از گذشت پنج روز کاری ۴۰۳ واحد رشد کرد و تا تراز ۸۰۳ هزار و ۶۷۵ واحد بالا رفت. همچنین شاخص آزاد شناور که در تاریخ یاد شده در تراز ۹۱ هزار و ۷۷۲ واحد قرار داشت ۵۹ واحد افت کرد و به رقم ۹۱هزار و ۷۱۳ واحد رسید. شاخص بازار اول نیز با افت ۹۸ واحدی همراه شود و از تراز ۵۸هزار و ۳۴۱واحدی تا عدد ۵۸هزار و ۵۴۳ واحدی پایین رفت. اما شاخص بازار دوم با حدود ۳هزار واحد رشد از رقم ۱۷۹هزار و ۹۱۸واحدی تا عدد ۱۸۲هزار و ۸۵۷ واحدی افزایش یافت. در این مدت شاخص صنعت با ۳۶۷ واحد رشد به عدد ۷۲هزار و ۶۷۵واحد بالا رفت. در آخرین روز معاملات این هفته در گروه فلزات اساسی حجم معاملات به ۵۰میلیون سهم و اوراق مالی قابل معامله رسید و ارزش معاملات به بیش از ۱۳ میلیارد تومان بالغ شد. در این روز نوسان قیمتی در گروه محصولات شیمیایی عمدتا یک‌درصد به سمت بالا یا پایین بود. هر چند که روند کاهش قیمت در این گروه ملموس‌تر به نظر می‌رسید. شیمیایی‌ها شاهد دست به دست شدن ۸۱میلیون سهم به ارزش بیش از ۱۱میلیارد تومان بودند.

کارشناسان

نظر مدیران درباره بازار سرمایه

اعمال حد اعتباری کارگزاران: محسن خدابخش مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار در گفت‌وگو با سنا، عنوان کرد: در راستای اهداف سند اقتصاد مقاومتی، پایداری بازار سرمایه و همچنین مدیریت ریسک اعتباری، برای نخستین‌بار در تاریخ بازار سرمایه کشور موضوع مدیریت ریسک ایفای تعهدات کارگزاران از طریق اعمال حد اعتباری در سامانه معاملات محقق شد. مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس با بیان اینکه همیشه به‌دنبال آن بودیم مدیریت ریسک و پیوستگی و تداوم معاملات را در بازار سرمایه کنترل کنیم، گفت: بر همین اساس بعد از گذشت ۵۰ سال از عمر بازار سرمایه سرانجام با اعمال حد اعتباری، مدیریت ریسک ایفای تعهدات کارگزاران که ناشی از ریسک اعتباری است، محقق شد. خدابخش افزود: این امر جز در سایه ایفای به‌موقع تعهدات و مدیریت ریسک اعتباری کارگزاران و مشتریان محقق نمی‌شود. وی ادامه داد: بر همین اساس ما از روز چهارشنبه باتوجه به کفایت سرمایه کارگزاران، برای ثبت سفارشات آنها در سامانه معاملات، حد اعتباری لحاظ کردیم.

نظر بورس اوراق بهادار تهران درباره بخشنامه بانک مرکزی: روح‌الله حسینی‌مقدم معاون ناشران و اعضای شرکت بورس اوراق بهادار تهران در گفت‌وگو با سنا بخشنامه جدید بانک مرکزی درباره نرخ سپرده بانکی، نرخ بهره بین بانکی و همچنین نرخ جریمه بانک‌ها را مهم‌ترین اتفاق اقتصادی کشور در هفته‌های اخیر دانست و گفت: بخشنامه جدید بانک مرکزی درباره نرخ سپرده بانکی و نرخ بهره بین‌بانکی است، همچنین در این بخشنامه نرخ جریمه‌یی که تاکنون ۳۴ درصد برای بانک‌های بی‌انضباط وضع شده بود به خط اعتباری ۱۸ درصد تبدیل شده است. وی درخصوص اینکه این‌بار احتمال اجرایی شدن بخشنامه بانک مرکزی چقدر نسبت به گذشته قوی‌تر است، گفت: بنده بررسی‌های بسیاری روی این بخشنامه انجام دادم و به نظر می‌رسد این‌بار بانک مرکزی ملاحظات بسیاری را درنظر گرفته و با این تصمیم بسیاری از مشکلات درخصوص نرخ بهره سر و سامان داده می‌شود. وی افزود: به نظر می‌رسد این‌بار در گفتار و دستورالعمل بانک مرکزی پیش‌نیازهای کاهش نرخ فراهم شده است. معاون ناشران و اعضای شرکت بورس اوراق بهادار تهران با تاکید بر اینکه بانک مرکزی این‌بار با آگاهی از مشکلات بانک‌ها و اینکه چرا نمی‌توانند سودها را کاهش دهند، اقدام به صدور این بخشنامه کرده است، اظهار کرد: بانک‌ها همیشه تاکید داشتند که اگر شرایط کاهش نرخ به ۱۵ درصد را بپذیرند در پایان روز کاری اگر تراز بانک منفی شود باید از بانک دیگری با نرخ ۲۲ درصد قرض بگیرند چون اگر قرض نگیرند بانک مرکزی آنها را ۳۴ درصد جریمه می‌کند، پس برای اینکه دچار این مشکل نشوند سود ۲۱درصدی از تسهیلات دریافت می‌کنند یا از مردم سپرده ۱۸ الی ۱۹ درصد جذب می‌کنند. به گفته وی بانک مرکزی به بانک‌ها توصیه کرده است ترازنامه‌ها را بررسی کنند، دارایی‌های مازاد را بفروشند، اگر نیاز بود صندوق‌ها را کنار بگذارند، صندوق‌های بازار پول باید نرخ را کاهش دهند تا مشکلات مالی آنها برطرف شود. این مقام مسوول بورس تهران با تاکید بر اینکه اجرای این بخشنامه تاثیرهای مثبت زیادی بر بازار سرمایه دارد، گفت: اگر بازار مطمئن باشد همه این دستورالعمل‌ها اجرا می‌شود قطعا واکنش خوبی نشان می‌دهد و هم‌اکنون فقط منتظر است قاطعیت بانک مرکزی را در اجرایی شدن این تصمیمات رصد کند. وی در بررسی تبعات کاهش نرخ سود بانکی برای بازار سرمایه گفت: تقریبا ۸ درصد سود شرکت‌های بورسی از فروش صرف هزینه‌های مالی می‌شود. قاعدتا با کاهش نرخ سود بانکی این عدد کاهش می‌یابد و سودآوری بنگاه‌ها با یک تاخیر یکی، دو ساله افزایش خواهد یافت.

۲۶۰ شرکت دانش‌بنیان در فرابورس: معاون توسعه مدیریت و جذب سرمایه معاونت علمی ریاست‌جمهوری گفت: در یک سال گذشته با همکاری سازمان بورس و فرابورس بیش از ۲۶۰شرکت دانش‌بنیان به فرابورس معرفی شده است. علیرضا دلیری با اعلام این خبر اظهار کرد: در یک سال گذشته با همکاری سازمان بورس و فرابورس بستری مناسب فراهم کرده‌ایم تا شرکت‌های دارای ظرفیت لازم به این بازار وارد شوند. دلیری یادآور شد: بر این اساس بیش از ۲۶۰ شرکت دانش‌بنیان را به فرابورس معرفی کرده‌ایم تا مقدمه حضور آنها در فرابورس آماده‌سازی شود. براساس اعلام روابط عمومی معاونت علمی ریاست‌جمهوری، معاون توسعه مدیریت و جذب سرمایه معاونت علمی تصریح کرد: بیش از ۳ هزار شرکت دانش‌بنیان داریم که به‌طور مرتب در حال کسب سودهای چندین برابری هستند، اما سایر شرکت‌ها در بهترین حالت یک و نیم برابر سود دارند.

سهام عدالت

آخرین مهلت تسویه سهام عدالت: مشمولان سهام عدالت تا پایان شهریور ماه امسال فرصت دارند صورتحساب خود را از سامانه سهام عدالت دریافت و نسبت به تسویه بدهی خود اقدام کنند.

به گزارش «تعادل» در نیمه اسفند ماه سال گذشته بود که از سامانه سهام عدالت به نشانی www.samanese.ir رونمایی شد تا دارندگان سهام عدالت با مراجعه به آن از وضعیت صورتحساب خود آگاه شده و در صورت تمایل نسبت به تسویه باقیمانده اقساط خود اقدام کنند.

بر این اساس مشمولان سهام عدالت تا پایان شهریور ماه امسال فرصت دارند، صورت حساب خود را از سامانه سهام عدالت دریافت و پس از آگاهی از ارزش سهامشان نسبت به تسویه بدهی خود اقدام کنند.

افزون بر این؛ از ۴۹میلیون و ۲۲۶هزار نفر مشمول سهام عدالت نزدیک به ۲میلیون نفر تاکنون فوت کرده‌اند که در آینده، صورتحساب این افراد پس از طی مراحل انحصار وراثت به ورثه ارائه می‌شود.

پرداخت یا عدم پرداخت سود سهام عدالت منوط به زنده یا مرده بودن فرد نیست بلکه بسته به این است که شماره شبای صحیحی از شخص فوت شده در سامانه سهام عدالت ثبت شده است یا خیر.

مشمولان سهام عدالت که فوت شده‌اند به دو گروه دسته‌بندی می‌شوند، دسته اول کسانی هستند که از شروع طرح(سال ۱۳۸۵) تا آذر ماه سال ۱۳۹۵ فوت شده‌اند، تعداد این افراد از کل ۴۹میلیون و ۲۰۰هزار نفر مشمول سهام عدالت به کمتر از دو میلیون نفر می‌رسد. طبق اعلام سازمان خصوصی‌سازی فعلا به این دسته از فوت‌شدگان سود سهام عدالت تعلق نمی‌گیرد تا زمانی که سازمان خصوصی‌سازی اعلام کرده، وراث آنها برای تعیین تکلیف سهام عدالت متوفی به این سازمان مراجعه کنند.

اما دسته دوم فوت‌شدگان مربوط به مشمولانی می‌شود که از آذر ماه سال ۱۳۹۵ به بعد یعنی بعد از بسته شدن بانک اطلاعاتی سازمان خصوصی‌سازی فوت شده‌اند. آن طور که سازمان خصوصی‌سازی اعلام کرده اگر این افراد قبل از فوت، شماره شبای حساب بانکی خود را در سامانه سهام عدالت ثبت کرده باشند یا بازماندگانشان شماره شبای حساب بانکی آنها را در سیستم وارد کرده باشند، سود سهام عدالتشان همزمان با مشمولانی که در قید حیات به سر می‌برند، واریز خواهد شد.

دقت شود که پرداخت یا عدم پرداخت سود سهام عدالت منوط به زنده یا مرده بودن فرد نیست بلکه بستگی به این دارد که شماره شبای صحیحی از شخص فوت شده در سیستم سامانه سهام عدالت ثبت شده است یا خیر. در مورد گروه اول باید دقت کرد که تا اواخر سال ۱۳۹۵ اصلا ساماندهی سهام عدالت شروع نشده و شماره شبایی از مشمولان خواسته نشده بود که سودی به حساب فوت‌شدگان واریز شود یا نشود. در نتیجه بدیهی است تا زمانی که ساماندهی این دسته از مشمولان آغاز نشده به وراث آنها فعلا سودی بابت سهام عدالت متوفی پرداخت نمی‌شود.

نکته مهم اینجاست در صورتی که فرد فوت شده جزو گروه دوم باشد، وراث آن با در دست داشتن مدارک قانونی لازم و برگه انحصار وراثت می‌توانند آن مبلغ را از بانک مذکور بگیرند که این موضوعات خارج از حیطه سازمان خصوصی‌سازی است و مراحل قانونی خود را دارد.

کالاهای اساسی

موج سواری کامودیتی‌ها: کامودیتی در هفته گذشته در بازارهای جهانی روند متفاوتی را تجربه کردند. به گزارش «پایگاه خبری بورس کالای ایران» هفته گذشته برای بازار انرژی با رضایت و خوشنودی همراه بود زیرا به دنبال توفان‌های اخیر قیمت نفت و گاز طبیعی بالا رفت و خبر خوش دیگر این است که با احداث کارخانه جدید در ویرجینیا ۲۵۰شغل جدید در ارتباط با زغال سنگ ایجاد می‌شود. در بازار فلزات شرایط کمی متفاوت بود. اگرچه با افزایش داده‌های اقتصادی قیمت مس و آلومینیوم بالا رفت اما با افزایش سقف بدهی، قیمت طلا ثابت ماند. در بازار کشاورزی نیز قیمت گندم کاهش یافت اما رشد سریع محصولات باعث شد، قیمت ذرت افزایش یابد. نگاهی گذرا به بازار کالاهای اساسی داریم. در ابتدا به بررسی بازار انرژی می‌پردازیم. قیمت نفت خام به دلیل اختلالات در عرضه که ناشی از توفان هاروی بود به بیشترین مقدار قیمت در ۴ هفته گذشته رسید و با قیمت ۴۹.۱۶دلار به ازای هر بشکه مبادله شد. همراه با دومین توفان، قیمت گاز طبیعی به ۲.۹۹۷دلار به ازای هر واحد حرارتی بریتانیا صعود کرد. در بررسی بازار فلزات، مس با رشد داده‌های اقتصاد چین قیمتش بار دیگر به بیشترین مقدار در ۳سال گذشته رسید. فلزات گران‌بها با افزایش سقف بدهی توسط ترامپ، قیمت طلا همچنان ثابت ماند و با قیمت ۱۳۳۸دلار به ازای هر اونس مبادله شد.

شرکت‌ها

واگذاری سهام شرکت سرمایه‌گذاری گسترش و توسعه: بلوک ۹۵درصدی سهام شرکت سرمایه‌گذاری گسترش و توسعه صنعت توسط سازمان خصوصی‌سازی از طریق مزایده واگذار می‌شود. بلوک ۹۵درصدی سهام شرکت سرمایه‌گذاری گسترش و توسعه صنعت شامل ۸۰ میلیون و ۷۵۰هزار سهم توسط سازمان خصوصی‌سازی در روز ۲۷شهریور ماه جاری از طریق مزایده واگذار خواهد شد. براساس این گزارش، این بلوک به قیمت پایه هر سهم ۱۳هزار و ۶۸ ریال و ارزش کل پایه ۱۰۵۵میلیارد و ۲۴۱میلیون ریال برای این واگذاری قیمت‌گذاری شده است که به صورت ۳۰درصد نقد و بقیه اقساط ۶ ماهه در مدت ۴سال روی میز فروش می‌رود.

منتظر موافقت سهامداران هستیم: مرتضی امامی مدیرعامل پالایشگاه ستاره خلیج فارس می‌گوید با توجه به حجم کار باقیمانده و بازپرداخت وام‌هایی که در طول مدت اجرای پروژه تا امروز گرفته شده حدود یک میلیارد دلار نیاز داریم که از صندوق توسعه، سهامداران، افزایش سرمایه، فاینانس و قرارداد OFF TAKE(فروش فرآورده جز بنزین) تامین می‌شود. این مقام پالایشگاهی بیان کرد: تاکنون سرمایه‌گذاران زیادی از کشورهای خارجی به ما مراجعه کرده‌اند اما به دلیل اینکه ما بخش خصوصی هستیم و امکان تضمین دولتی نداریم، مذاکرات طولانی شده و چالش داریم. تاکنون MOUهایی امضا شده که منتظر موافقت سهامداران هستیم. (ترکیب سهامداران: شستا ۴۹درصد، صندوق بازنشستگی نفت ۳۳درصد و پالایش و پخش ۱۸درصد).

یادداشت

چرا رییس اتاق ایران به نشست‌های دولت دعوت نمی‌شود؟

محسن جلال‌پور | عضو هیات نمایندگان اتاق ایران

روز چهارشـــنبه پس از دیدن تصویر حضور شهردار تهران در نشســـت هیات دولت از خودم پرســـیدم چرا رییس اتاق‌ایران به این نشست دعوت نمی‌شود؟ از سال ۱۳۷۸ شهردار تهران به نشست‌های دولت دعوت نشده اما رییس‌جمهور هفته گذشـــته با دعوت از محمدعلی نجفی، این طلســـم ۱۸ ســـاله را شکست. جز این، اخیرا تغییـــرات دیگری هم به وجود آمـــده و به‌نوعی ترکیب هیات دولت اقتصادی‌تر شده است. جز وزرای اقتصادی، رییس کل بانک مرکزی و رییس سازمان برنامه و بودجه که پای ثابت نشست‌های دولت هستند و حق رأی دارند، اخیرا دســـتیار و معاون اقتصادی رییس‌جمهوری نیز به نشست‌های دولت دعوت می‌شوند. دکتر مسعود نیلی که پیش از این مشاور ارشد آقای روحانی بود در نشست‌های دولت شـــرکت نمی‌کرد اما اکنون که به سمت دستیار اقتصادی رییس‌جمهور منصوب شده، در این نشست‌ها حضور دارد. این حضور قطعا ارزشـــمند است به‌خصوص اینکـــه دکتر نهاوندیـــان نیز به‌عنوان معـــاون اقتصادی رییس‌جمهوری در هیات دولت صاحب کرســـی اســـت. همه افرادی که به نشســـت‌های دولت دعوت می‌شوند، لزوما وزیر یا معاون رییس‌جمهور نیســـتند. ضمن اینکه لزوما نباید جزو مدیران ارشد دولتی باشند. مثلا رییس سازمان صدا و سیما یا شهردار تهران دولتی نیستند اما به صلاح دید رییس‌جمهوری، بدون داشتن حق رای به نشست‌های دولت دعوت می‌شوند. از این فرصت استفاده کـــرده و به رییس‌جمهور روحانی پیشـــنهاد می‌کنم به نمایندگی از تشکل‌های بخش غیردولتی اقتصاد ایران، از رییس اتاق ایران هم برای حضور در نشست‌های دولت دعوت کنند. در حال حاضـــر رییس اتاق ایران علاوه بر اینکه نماینده طیف وســـیعی از فعالان بخش خصوصی اســـت، دردبیر خانه مشـــترک اتاق‌های ایـــران اصناف، تعاون نیز مسوولیت ســـخنگویی را دارد. کمترین ثمره این اعتماد، بازسازی اعتماد به نفس و تقویت خودباوری بخش خصوصی است که به گفته آقای روحانی در چند دهه گذشته مظلوم واقع شده و رشد نکرده است.

اخبار

۴ کشور تولیدکننده محصولات آرایشی

ایســـنا | رییس هیات‌مدیره انجمـــن تولیدکنندگان فرآورده‌های آرایشـــی، بهداشـــتی و شـــوینده اعلام کرد که از بنگلادش، هندوســـتان، ترکیه و امارات بیشـــترین محصولات آرایشـــی به کشـــور قاچاق می‌شـــود. بختیار علم‌بیگی با اشـــاره به اینکه بیـــش از حد معمول در دنیا واردات محصولات آرایشـــی به ایران انجام می‌شود، اظهار کرد: یکی از دلایل واردات بی‌رویه به ایران مســـاله قاچاق اســـت؛ چراکه نسبت به محصولات تولیدشـــده اصلی با کیفیت و قیمت پایین‌تر به دســـت قاچاقچی رســـیده و درنهایت دراختیار مصرف‌کننده قرار می‌گیرد. وی با اشاره به اینکه به هیچ‌وجه مشخص نیست محصولات آرایشی قاچاق در کدام یک از کشورهای دنیا تولید می‌شود، گفت: «بنگلادش، هندوســـتان، ترکیه و امارات» کشـــورهایی هســـتند که قاچاق محصولات آرایشی به ایران از طریق آنها انجام می‌شود و به دلیل مشکلات مختلفی که در این بخش وجود دارد، کماکان نتوانسته‌ایم در مقابل این پدیده اقدام مناسبی داشته باشـــیم. رییس هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فرآورده‌های آرایشی، بهداشتی و شوینده افزود: یکی از مشـــکلات موجود در مورد اصلی یا تقلبی بودن محصولات آرایشـــی در دنیا این اســـت که به‌دلیل کوچـــک بودن حجم این محصـــولات در ایران، نمی‌توان برچسب اصالت روی آنها نصب کرد علاوه بر این بسیاری از محصولات بدون بســـته‌بندی در بازار عرضه می‌شـــوند و به‌طور حتم باید نســـبت به جمع‌آوری و عرضه صحیح محصولات آرایشـــی اقدام کرد و بهترین راهکار این است که با بررسی‌های انجام شده توسط سازمان غذا و دارو این محصولات تنها در فروشگاه‌های اصلی و داروخانه‌ها عرضه شوند تا کنترل آنها میسر باشد. علم‌بیگی در ادامه با اعلام کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی قاچاق محصولات آرایشـــی از ابتدای ســـال تاکنون حدود ۱۰ الـــی ۱۵درصد به واردات رســـمی محصولات آرایشی در کشور اضافه شده و این به معنـــای کاهش ۱۰ تا ۱۵درصدی قاچاق اســـت که علت آن کنتـــرل بهتر در نحوه عرضه کالاهای وارداتی اســـت. وی در مورد صادرات محصولات آرایشـــی نیزخاطرنشان کرد: برخی کشورهای حوزه خلیج فارس از جمله کویت و نیز کشورهای آسیای میانه از جمله کشورهایی هستند که محصولات آرایشی تولیدشده در آنها صادر می‌شود و علاوه بر این کشورهای امریکا و ایتالیا نیز به بازار صادرات ایران در این بخش اضافه شده‌اند.

واحدهای پوشاک در خارج تهران متمرکز شود

ایرنا | بازرس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران پیشنهاد داد: واحدهای تولیدکننده پوشاک که در ساختمان پلاسکو مستقر بودند، با انتقال به شهرکی در خارج تهران، به شکل افقی به جـــای عمودی چینش پیدا کننـــد و از یک واحد آتش نشـــانی ویژه برخوردار شـــوند. بیژن پناهی‌زاده اظهار کرد: اکنون پراکنده ساختن واحدهای تولیدی پوشاک در سطح شهر تهران در ساختمان‌های متعدد، می‌تواند پیامد حوادث گوناگون در پایتخت را به‌دنبال داشته باشد و نباید آزمون و خطا صورت گیرد. وی افزود: یکی از گزینه‌ها برای استقرار این واحدها می‌تواند انتهای اتوبان همت باشد؛ این نـــوع فعالیت‌ها که دارای آلایندگی نیســـت و فقط پارچه، مواد نانو و پوشـــاک معمولی را مورد استفاده قرار می‌دهند، در شـــهرکی استقرار یابد. پناهی‌زاده اضافه کرد: اگر فضای محدود ۳۰ تا ۵۰ مترمربعی واحدهای ســـاختمان پلاسکو در قالب شـــهرکی تمرکـــز یابد، می‌توانند از مســـاحتی تا ۱۰۰مترمربع بهره گیرند و به این ترتیب شرایط مطلوب‌تری برای ســـاماندهی خواهند داشت. وی یادآورشد: پراکندگی تولیدکنندگان پوشاک در سطح شهر تهران گزینه نامناسبی است که نیاز به هم اندیشی بین تولیدکنندگان، مسوولان صنفـــی و تصمیم‌گیرندگان بالادســـت دارد. بـــازرس خانه صنعت، معدن وتجارت ایران گفت: امروز یکی از مشکلاتی که واحدهای تولیدی در استان تهران دارند، مخالفت اداره محیط زیست با هرگونه فعالیت تولیدی است که هیچگونه آلایندگی نداشته باشد.

پشت پرده ماجرای کنتورسازی چیست؟

صندوق‌های مکانیزه فروش، در کما

تعادل |

وجود ابهاماهایی بر ســـر راه‌انـــدازی صندوق‌های فروشـــگاهی، عملیات اجرایی این طرح را به تعویق انداخته اســـت. ایـــن معمای ســـه مجهولی که یک ضلع آن، شرکت کنتورسازی ایران، ضلع دیگر، اتاق اصناف ایران و ضلع ســـوم صندوق‌های فروشـــگاهی هســـتند، از زمستان ســـال ۱۳۹۴ تاکنون نتوانسته به جوابی روشـــن دســـت یابد و این در حالی اســـت که تاکنون نیز هیچ دادگاهی برای بررســـی اتهامات مطرح در این پرونده برگزار نشده است.

در چنین شرایطی، سهامداران حقیقی و حقوقی این شـــرکت بیـــش از پیش دچار زیان و خســـارت می‌شـــوند. از ســـوی دیگر، گفت‌وگو بـــا افراد درگیر در این ماجرا، داســـتان را به نحوی پیش می‌برد که هرکدام قصـــور و کوتاهی در کار را به گردن دیگری می‌اندازد. در چنین شـــرایطی، مدیرعامل شـــرکت کنتورسازی در حالی از عقد و انعقاد قرارداد در تاریخ ۲۶ شـــهریور ۱۳۹۴با اتاق اصنـــاف خبر می‌دهد که متولی اصناف کشـــور در این رابطه می‌گوید که این قرارداد باید روی کاغذ و به صورت ثبت شده باشد.

مدیرعامل شـــرکت کنتورســـازی البته در جایی دیگر نیز گفته که این قرارداد ثبت نشده و به صورت شفاهی بوده است.

از سوی دیگر، شـــرکت سامانه هوشمند باران که از طرف اتاق اصناف به عنوان مجری طرح میلیاردی صندوق‌های فروشـــگاهی انتخاب شـــده بود در تاریخ ۲۷ مردادمـــاه ۱۳۹۴ به مدیریت ۳ زن و با ســـرمایه یـــک میلیون تومان تاســـیس شـــده و ۳۰روز پس از تاســـیس، شـــرکت کنتورســـازی ایران ادعا می‌کند که قـــرارداد تامین صندوق‌های فروشـــگاهی را با آن منعقد کـــرده، درحالی کـــه آگهی مناقصـــه ۱۰ آذر همان ســـال در روزنامه اطلاعات منتشـــر شده بود و از طرف دیگر، اتاق اصنـــاف در بهمن ۱۳۹۴ به‌دلیل ناکارآمدی شرکت هوشمندسامانه باران، این شرکت را از مسوولیت خود برکنار می‌کند و این در حالی است که شرکت کنتورسازی ایران ادعای بی‌اطلاعی از این موضوع را دارد. در چنین شـــرایطی که ابهامات بر سر راه انعقاد یا فسخ قراردادها وجود دارد، پیش از هرچیز برگزاری یک دادگاه برای رفع ابهامات و احقاق حقوق سهامداران بیش از هر زمانی ضروری به‌نظر می‌رسد.

ماجرا چه بود؟

مطابـــق مـــاده ۱۲۱ قانون برنامه پنجم توســـعه، مـــاده ۷۱ قانـــون نظام صنفـــی و مـــاده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم طرح تجهیز اصناف به صندوق فروشـــگاهی پیـــش بینی شـــده بود؛ بر این اســـاس ســـازمان امور مالیاتـــی برای اجرای ایـــن قوانین در تاریـــخ ۳۱ اردیبهشـــت ۱۳۹۳، از معافیـــت مالیاتی درآمد تا ۱۲میلیون تومان به شـــرط نصب صندوق مکانیـــزه فروش تا ۳۱ خرداد خبر داد؛ که براســـاس آن، ۱۰صنـــف مشـــمول ایـــن قانون می‌شـــدند. از ســـوی دیگر، طبق قانون، نصب صندوق فروشگاهی اهدافی چـــون «ممانعت از فـــروش کالاهای قاچاق در شـــبکه توزیـــع رســـمی، حمایـــت از تولید ملی، حذف واســـطه‌های غیرضرور، عدم نیاز به بازرسی و نظارت از سوی نهادهای صنفی و حکومتی و کاهش هزینه‌هـــای مربوطه و جایگزین شـــدن کنترل‌های سیســـتمی، معقـــول و منطقـــی شـــدن قیمت‌ها و ارتبـــاط هر چه ســـریع‌تر و مســـتقیم تولیدکننده و تامین‌کننـــده با مصرف‌کننـــده» را دنبال می‌کرد؛ از ایـــن رو، اتاق اصناف ایران نیز برای ایجاد شـــفافیت بیشـــتر، مســـوولیت این کار را به عهده شـــرکتی به نام «هوشمندســـامانه باران» محول کـــرد که البته این شـــرکت نیز با برگزاری مناقصه‌یی برای تولید و نصب ۲۰۱ هزار دســـتگاه تا پایان ســـال و از طرفی تامین ۵۰۰ هزار دســـتگاه تا سال آینده، مسوولیت کار را به شـــرکت «کنتورســـازی ایران» واگذار کرد؛ شرکتی که براســـاس ادعاهای مطرح شده، پیش از این با مشـــکلات مالی مواجه بود اما در پایان ســـال ۱۳۹۴، قیمت سهامش در تالار شیشه‌یی به اندازه‌یی افزایش یافت که بســـیاری از سهامداران، خود را در این شرکت سهامدار کردند و این اتفاق در حالی بود که این شرکت پس از مدتی با خالی کردن سپرده‌ها، سهامداران را با ضرر و البته بلاتکلیفی مواجه کرد.

از ســـوی دیگر، اتاق اصناف نیز ادعا کرد که هیچ گونه قراردادی با این شـــرکت نداشته است؛ چراکه مسوولیت شرکت هوشمند سامانه باران را در بهمن ۱۳۹۴ باطـــل کرده اســـت. در همیـــن رابطه معاون حقوقـــی اتاق اصناف به ایرنا می‌گوید: به‌دلیل برخی مســـائل و علاوه بر اینکه از یک سو شرکت هوشمند سامانه باران برنامه‌یی برای ارائه صندوق‌ها انجام نداد و از سوی دیگر نتوانست هزار دستگاه برای رونمایی در دهه فجـــر ۱۳۹۴ تقدیم اتاق کند، ماموریت این شرکت لغو شد.

حمیـــد هاشـــمی همچنیـــن می‌افزایـــد: ارتباط شرکت هوشمند سامانه باران با شرکت کنتورسازی ایـــران و انعقاد قرارداد خریـــد یا فروش صندوق‌های فروشـــگاهی، خارج از محدوده ماموریـــت، در قالب ظرفیت شـــخصی و ذیل صلاحیت‌های آن شـــرکت انجام شـــده؛ از ایـــن رو چنین قـــراردادی مبتنی بر روابط دوجانبه این دو شـــرکت، به عنوان دو شخص خصوصی غیرمرتبط با اتاق است.

او با تایید ارســـال نامه اســـتعلام از سوی بورس، افزود: در پاسخ اتاق به بورس، اطلاع کلی اتاق مبتنی بـــر گزارش‌های واصله، از انعقاد قـــراردادی میان دو شـــرکت به تاریـــخ ۱۰ دی ۱۳۹۴ و همچنین عدم اطـــلاع اتاق از محتوای این قـــرارداد مورد توجه قرار گرفته است.

علاوه بر این در پاســـخ اتاق توصیه شده که برای دریافت اطلاعات بیشـــتر و جزئی‌تر از این قرارداد و محتوای آن از شرکت هوشمندسامانه باران استعلام شـــود. به عقیده معاون حقوقی اتـــاق اصناف ایران، در چنین شـــرایطی، شرکت کنتورسازی ایران قصد سوءاستفاده از ماموریت شرکت هوشمندسامانه باران را داشـــته و خود را به نحـــوی ناصحیح و غیرواقعی مرتبط و طرف قرارداد با اتاق اصناف معرفی کرده تا بتواند با هزینه اتاق و ســـهامداران شرکت به مطامع خود برسد.

سازمان بورس، شاکی اصلی

از ســـوی دیگر، مدیرعامل شـــرکت کنتورسازی در حـــال حاضـــر در بازداشـــت بـــه ســـر می‌بـــرد و ســـازمان بورس و اوراق بهادار نیز به عنوان شـــاکی اصلـــی ایـــن پرونده مطرح اســـت. در همیـــن رابطه روابـــط عمومـــی ســـازمان بورس می‌گوید: مشـــکل شرکت کنتورســـازی از زمانی آغاز شـــد که مالکان فعلی در دوســـال گذشته دســـت به اقدامات خلاف قانون زدند.

یاســـر فلاح ادامه می‌دهد: شـــرکت کنتورسازی ایـــران در ســـال ۱۳۹۴ اعـــلام کـــرد کـــه قـــرارداد صندوق‌های فروشگاهی را در مناقصه از طریق اتاق اصناف برنده شـــده، در همین راستا ضمن تبلیغات اعلام می‌کند کـــه تصمیم به مجهز کردن ۲۰۱هزار فروشـــگاه و اصناف کشور را به صندوق‌های مکانیزه فـــروش دارد و به همیـــن دلیل بود که ســـهام این شـــرکت در بورس افزایش یافت و از طرفی سازمان بـــورس به دلیل تبلیغات اثرگذار در ســـود، نماد این شرکت را متوقف و خواستار مستندانی شد.

به گفته او، در همین راســـتا شرکت کنتورسازی صورت مالی حسابرســـی شـــده را در اختیار سازمان گذاشت و ابهامات موجود را برطرف کرد و به همین دلیل نماد این شـــرکت دوباره بازگشـــایی شد. فلاح مهم‌ترین اقدامات متخلفانه شـــرکت کنتورســـازی ایـــران را «کوتاهـــی در ارائـــه اطلاعـــات، تخلف در تهیـــه صورت‌های مالی، ارائه اطلاعـــات خلاف واقع به ســـازمان بورس و کلاهبرداری و دستکاری بازار» عنوان کرد.

از آنســـو مدیرعامـــل شـــرکت کنتورســـازی در گفت‌وگویـــی با خبرگزاری فـــارس مهم‌ترین راهکار حل این مشکل را در فروش صندوق‌های فروشگاهی عنوان کرده و خواستار راه‌حل‌هایی نیز در این زمینه شـــده تا بتواند بدهی خود را به طلبـــکاران زودتر و راحت‌تـــر پرداخـــت کنـــد. آنطور که حمیـــد عاملی می‌گوید: این شـــرکت هیچگاه قبـــل از عقد قرارداد با شرکت هوشمند ســـامانه باران جلسه‌یی با هیات رییســـه اتاق اصناف نداشـــته و تنها نســـبت به اخذ تاییدیه آن هم به‌طور شفاهی در خصوص ماموریت اعطایی اتاق اصناف به شـــرکت باران و از طریق علی فاضلی رییس اتاق اصناف ایران، اقدام کرده اســـت. او می‌گوید: وقتی شـــرکت هوشـــمند ســـامانه باران ماموریت خود را نشـــان داد، بـــه علی فاضلی رییس اتاق اصنـــاف زنگ زدم و وی آن را تایید کرد. مضافاً اینکه من و رفیعی عضو هیات‌مدیره کنتورسازی به اتفاق نزد آقای فاضلی رفتیم و به ما گفت این قرارداد درست و صحیح است.

در چنیـــن شـــرایطی اما متولی اصناف کشـــور با بیان اینکه با عاملی مراوده‌یی نداشـــته‌ایم، بیان کرد که خواهـــان واگذاری کار به شـــرکتی هســـتیم که صندوق‌های فروشـــگاهی را در داخل کشـــور تولید کند. علی فاضلی گفت: در اولویت نخســـت شـــرکت کنتورسازی و در اولویت دوم دو کارخانه دیگر داخلی هستند. حالا هر واحدی که می‌خواهد از تولید داخلی برخوردار باشـــد، برای اجرای نصب صندوق‌ها به کار گرفته خواهد شـــد؛ به عبارتی باید ۸۰ درصد تولید به صورت خط مونتاژ (CKD) قطعات منفصله و ۲۰ درصد مابقی بر اساس تولید داخلی باشد تا عملیات نصب صندوق‌ها را بتواند انجام دهد.

او همچنین با بیان اینکه اتاق اصناف قراردادی با شرکت کنتورسازی ایران نداشته، گفت: اتاق اصناف یک شـــخصیت حقوقی و تشکل ملی است که حدود ۳میلیون بنگاه اقتصـــادی را رهبری می‌کند. از آقای عاملی باید پرســـید قـــراردادی که مدعـــی انعقاد با اتاق اصناف شده کجاســـت؟ اتاق اصناف اگر مذاکره یـــا مراوده‌یی با این شـــرکت داشـــته مکتـــوب آن را در اختیـــار دارد یـــا نه؟ اتاق اصناف هیچ ســـندی با کارخانه کنتورسازی ایران تحت عنوان صندوق‌های فروشـــگاهی ندارد. در عین حال هیچ گفت و شـــنود و مراوده‌یی هم نداشـــته و قبل از وقوع جریانات اخیر در بورس اصلا این شخص و بنگاه وی را نمی‌شناخته است.

فاضلی افزود: عاملی مدعی است که اتاق اصناف به شـــرکت هوشـــمند ســـامانه باران ماموریت نصب صندوق‌های فروشـــگاهی را داده و بر همین اســـاس شرکت کنتورسازی به آن اعتماد کرده است. شرکت نامه‌یی خطاب به اتاق اصناف می‌نویسد که از محل منابع داخلی می‌تواند مجانی صندوق‌های فروشگاهی را تامین و نصب کند.

اتاق اصنـــاف نیز بر مبنای قوانیـــن و مقررات به این شـــرکت یعنی هوشمند ســـامانه باران ماموریت انجـــام ایـــن کار را می‌دهد. بعد از گذشـــت ۵ماه از این ماموریت و عدم ایفای تعهدات این شـــرکت را از ماموریت داده شـــده عزل می‌کند و تمام. این وسط کنتورســـازی ایران چه کاره است؟ مگر مراوده‌یی با اتاق اصناف داشـــته یا دارد؟ در چنین شـــرایطی که ابهامـــات بر ســـر راه انعقاد یا فســـخ قراردادها وجود دارد، به نظر می‌رسد، برگزاری یک دادگاه برای رفع ابهامات و احقاق حقوق سهامداران بیش از هر زمانی ضروری باشد.

در جلسه کمیته حمایت قضایی از سرمایه‌گذاری مطرح شد

حمایت دستگاه‌های اجرایی از سرمایه‌گذاران

جلسه «کمیته حمایت قضایی از سرمایه‌گذاری» در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشـــاورزی اردبیل برگزار شـــد. در این جلســـه عضو هیات رییســـه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران از اقدامات کمیته حمایت قضایی از سرمایه‌گذاران سخن گفت. حســـین پیرموذن در این جلســـه اظهارکرد: کمیته حمایـــت قضایی از ســـرمایه‌گذاران در ســـال اقتصاد مقاومتی تولید و اشتغال به جد پشتیبانی همه‌جانبه را از سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان انجام می‌دهد.

وی در این جلسه سرمایه‌گذاری تصریح کرد: ما با تلاش مرجع قضایی و پیگیری اتاق اردبیل جلســـات کمیتـــه را به صورت مرتب برگـــزار می‌کنیم تا در هر جلسه مشـــکلات و موانع تعدادی از سرمایه‌گذاران با تدبیری شایســـته و عالمانه برطرف شـــود. وی افزود: در جلســـه امروز پرونده پنج واحد مشکل‌دار از استان اردبیل مورد بررســـی قرار گرفت و سعی شد با حضور مدیران دستگاه‌های اجرایی نظیر دندانپزشکی، جهاد، راهـــداری و حمل و نقل، شـــهرک‌های صنعتی، برق، نظام مهندسی ســـاختمان، میراث فرهنگی و برخی بانک‌ها بررسی و نسبت به رفع آنها اقدام عملی شود.

پیرمـــوذن ادامـــه داد: انتظـــار داریم مدیر ارشـــد دســـتگاه اجرایی با آگاهی و تســـلط روی پرونده‌های مطرح شـــده اظهارنظـــر کرده و راهـــکاری قانونی در تســـهیل امور ســـرمایه‌گذاران ارائه کننـــد. پیرموذن تصریح کرد: کمیته حمایت قضایی از سرمایه‌گذاران در ســـال اقتصاد مقاومتی تولید و اشتغال پشتیبانی همه‌جانبه را از سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان انجام می‌دهد. انتظار بخش خصوصی این اســـت تا مدیران ارشد دستگاه اجرایی راهکاری قانونی در تسهیل امور سرمایه‌گذاران ارائه کنند.

مشکلات فرهنگی در جذب سرمایه‌گذار

در این جلسه، معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگســـتری استان اردبیل گفت: ما در ششمین جلســـه کمیته حمایت قضایی از سرمایه‌گذاری، پنج پرونده ســـرمایه‌گذاری را در حوزه‌های مختلف مورد بررســـی قرار دادیـــم که عمده ایـــن پرونده‌ها مربوط به شـــرکت کشـــتارگاه صنعتـــی دام مغان، شـــرکت خوش‌گل ســـبلان، طرح گردشگری زیپ‌لاین، طرح تفریحی موج‌های آبی و شـــرکت ســـبلان شـــهر بود که ســـعی کردیم با همکاری و همراهی مســـوولان و مدیران بانک‌ها و اجرایی استان در حل مشکلات آنها گام‌برداریم.

یوســـف خدادادی بـــا بیـــان اینکه ما در اســـتان اردبیـــل با مشـــکلات فرهنگی در جـــذب و حمایت از ســـرمایه‌گذاران روبرو هســـتیم، تصریح کرد: ما در جلسات با برخی غفلت‌ها و بی‌توجهی مسوولان ادارات و دســـتگاه‌های اجرایی نسبت به حوزه سرمایه‌گذاری مواجه هستیم که این غفلت‌ها و بی‌توجهی‌ها به‌شدت ما را رنج می‌برد.

معـــاون اجتماعـــی و پیشـــگیری از وقـــوع جـــرم دادگستری اســـتان با انتقاد از برخی مسوولان که به وظیفه قانونی خود در حمایت از ســـرمایه‌گذاری‌های مشروح عمل نمی‌کنند، گفت: تصمیم ما بر این است تـــا در وهله اول بـــا برگزاری جلســـات توجیهی برای مســـوولان، آنها را نســـبت به وظایف حمایتی خود از سرمایه‌گذاری، ایجاد فرصت‌های اشتغال و تولید بیشتر آشنا کرده و یک فضای امن و حمایتی از سرمایه‌گذاران را در استان با حضور مسوولان اجرایی فراهم کنیم.

خـــدادادی افزود: امیدواریم در کنـــار برگزاری این جلسات توجیهی، مسوولان اجرایی نیز خود با احساس مســـوولیت در این زمینـــه ورود پیدا کننـــد تا بحث اشتغال و افزایش تولید و بهره‌وری با حمایت جدی از سرمایه‌گذاران، صنعتگران و فعالان اقتصادی در استان اردبیل فراهم آید. معاون دادگســـتری اســـتان اردبیل با یادآوری اینکه در ســـال اقتصـــاد مقاومتی، تولید و اشتغال باید همه‌جانبه از سرمایه‌گذاران حمایت کنیم، بیان کرد: تمام تلاش ما بر این است تا در این راه یک تلاش جدی و فراگیری را انجام دهیم.

نارضایتی سرمایه‌گذاران از حوزه راه

از ســـوی دیگـــر، بعد از آن ســـید ناصـــر عتباتی، دادســـتان عمومی و انقلاب اردبیل گفت: بیشـــترین نارضایتی صاحبان ســـرمایه و ایجاد اشتغال در استان اردبیل در مسیر ســـرمایه‌گذاری از ادارات راه و حمل و نقل جاده‌یی اســـت که بیشـــترین کارشکنی را در این مسیر انجام می‌دهند. او در جلسه کمیته حمایت قضایی از سرمایه‌گذاری اظهار کرد: در اکثر پرونده‌ها نظیر زیپ لاین مشـــکین شهر و موج‌های آبی شاهد تصمیمـــات غیرکارشناســـی ادارات راه و حمل و نقل هستیم که غفلت آنها در صدور مجوز سرمایه‌گذاران را متضرر کرده است.

عتباتـــی با بیـــان اینکه در پرونـــده طرح تفریحی موج‌های آبی تخلف آشـــکار راهـــداری و حمل و نقل ســـبب متضرر شدن سرمایه‌گذاران شده که این افراد باید با اعلام شـــکایت از مدیران متخلف این مساله را از طریق مراجع قضایی پیگیری کنند. او با اشـــاره به خسارت وارد شده با سرمایه‌گذار گفت: سرمایه‌گذاران با اخذ مجوز بلامانع بودن ســـرمایه‌گذاری میلیاردها تومان هزینه کرده‌اند که نباید با یک اشـــتباه مدیر یا کارشناس ســـرمایه‌گذاران از این روند ناراضی باشند. عتباتـــی گفت: در چند مورد از ســـرمایه‌گذاری‌ها در ماه‌های اخیر ما به عینه شاهد قصور اداره راه و حمل و نقل هستیم که زمینه نارضایتی و حتی فراری شدن آنهـــا را فراهم کرده‌اند در حالی که در این زمینه باید به جای کارشناس و مدیر رده چندم شخص مدیرکل پاســـخگو باشد. دادســـتان اردبیل با تاکید بر برچیده شدن بساط کشـــتارهای غیرمجاز و غیربهداشتی در برخی مناطق اســـتان اردبیل خاطرنشـــان کرد: باید با اجرای طرح‌های جایگزین به شـــکل اســـتاندارد و بهداشتی جلوی این کشتارهای غیرمجاز را بگیریم.

در نشست تخصصی علوم و فناوری چاپ مطرح شد

توجه به سرمایه‌های انسانی

ایرنا |

نشست تخصصی «علوم و فناوری چاپ؛ ارتقای سرمایه‌های انسانی و اجتماعی» برگزار شد، در این گردهمایی فرصت‌ها و چالش‌های صنعت چاپ ایران در زمینه سرمایه‌های اجتماعی و منابع انسانی مورد بحث و بررســـی قرار گرفت. در همین رابطه، رییس انجمـــن علمی صنعت چاپ ایـــران این صنعت را به عنوان صنعت فوق پیشـــرفته و جزو صنایع نخست جهـــان نام بـــرد. محمـــد بیطرفان گفت: بـــا وجود نیروهای توانمند و فنی در صنعت چاپ، اما توجه به سرمایه‌های انسانی در این صنعت مورد غفلت واقع شده اســـت. رییس انجمن علمی و فناوری صنعت چاپ ایران در این نشست گفتمان‌سازی در صنعت چـــاپ را یکی از برنامه‌های ایـــن انجمن عنوان کرد و اظهـــار کرد: با وجود نیروهـــای توانمند و فنی در صنعت چاپ، اما توجه به سرمایه‌های انسانی در این صنعت مورد غفلت واقع شـــده است. وی تاکید کرد که ســـرمایه‌های اجتماعی صنعت چـــاپ باید مورد حمایت قرار بگیرند.

از ســـوی دیگر، یکی از فعالان لیتوگرافان ایران و نماینده تام‌الاختیار تشـــکل‌های سراسر کشور نیز در این گردهمایی تخصصی با اشاره به اینکه صنعت چاپ مادر همه صنایع محســـوب می‌شـــود، گفت: صنعت چاپ در امریکا صنعت ســـوم این کشور و در فرانســـه جزو پنج صنعت اصلی است، این در حالی اســـت که تا ســـه ماه پیش در ایران چاپ به عنوان صنعت محسوب نمی‌شد و زیرنظر وزارت ارشاد بود و از خرداد ماه امســـال زیرنظر وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گرفت و به عنوان صنعت تلقی شـــد. غلامرضا شجاع با تاکید بر اینکه این صنعت با همه اهمیتش به‌شـــدت نیازمند حمایت مسوولان است، خاطرنشـــان کرد: صنعت چاپ مـــادر همه صنوف و صنایع اســـت و صادرات، بازاریابی و توسعه اشتغال و کارآفرینی و... در این صنعت می‌تواند فرصت‌های بســـیاری را برای کشـــورمان به همراه داشته باشد. شجاع به چالش‌های این صنعت در ایران اشاره کرد و گفت: در ۱۰ ســـال گذشته به دلیل سیاست‌های غلط دولت دهم و برخی بی‌توجهی‌ها ۳۰ هزار نفر از افراد شاغل حوزه چاپ ریزش داشته و بیکار شده‌اند.

ضرورت تشکیل یک تشکل توانمند

در همین حال، یک استاد دانشگاه علم و صنعت نیز در این همایش با اشـــاره به اینکه سابقه صنعت چـــاپ در جهـــان از جمله چاپ گوتنبـــرگ بیش از ۵۰۰ سال سابقه دارد، خاطرنشان کرد: در ایران تازه به فکر افتادیم که باید در مقاطع کارشناســـی ارشد نیـــرو تربیت کنیم و به ارتباط دانشـــگاه و صنعت و جامعه اهمیت بدهیم. مهرداد بیات با اشاره به اینکه بحث منابع انسانی و سرمایه‌های اجتماعی (social capital) دو بحـــث جداگانـــه و لازم و ملـــزوم هم هســـتند، گفت: در ســـرمایه‌های اجتماعی کارکرد، ساختار، شبکه‌های اجتماعی و مشارکت عمومی از اصلی‌ترین مباحث ســـرمایه‌های اجتماعی هستند. همچنین «علیرضا نجفی» دیگر استاد دانشگاه فنی و حرفه‌یی ایران نیز در این نشست در سخنرانی خود با عنوان «ســـرمایه‌های اجتماعـــی و نقش آموزش در ایجاد و رشـــد آنها»، بیان کرد: یکی از مشکلات ایـــن صنعت نبود یک تشـــکل و انجمن توانمند و با ظرفیت‌های علمی و دانشی بود که این مهم با ایجاد انجمن علمی صنعت چاپ در کشور محقق شد. این استاد دانشگاه اظهار کرد: باید تلاش کنیم سرمایه و منابع انســـانی صنعت چاپ بتواند نقش واقعی خود را در رونق و توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور ایفا کنـــد و در این زمینه نقش نیروی انســـانی تحصیل کرده و نقش آموزش‌های مهارتی ســـیار مهم است. درعین حال، یک پیشکسوت چاپ و به عنوان کسی کـــه برای نخســـتین‌بار روتوگرافی را در کشـــورمان بنیان نهاد نیز در ایـــن همایش گفت: چاپ، خیلی دیر به عنوان صنعت لحاظ شـــد و همین امر یکی از دلایل عقب ماندگی آن در کشور است. رضا رضایی با تاکید بر لزوم ارتقای ســـرمایه‌های انسانی در این صنعت، اظهار داشـــت: تربیت نیروی انســـانی ماهر، مهارت دیده و دانشگاهی در این صنعت بسیار مهم است و باید تلاش کنیم توجه همه صنوف و صنایع به این صنعت جلب شـــود. رضایی، تولید، صادرات موفق، سلامت مورد نیاز جامعه و... را مدیون توجه به صنعت چاپ عنوان کرد و گفت: این صنعت می‌تواند حرف‌های بسیاری برای گفتن داشته باشد، به شرط آنکه به جایگاه واقعی آن به عنوان یک صنعت حیاتی توجه کنیم.

بزرگ‌ترین تخلیه اجباری تاریخ ایالات متحده آغاز شده است

فلوریدا در انتظار ابرتوفان ۲۰۰ میلیارد دلاری

گروه جهان |

توفان ایرما پس از درهم کوبیدن سواحل کوبا به نواحی جنوبی ایالت فلوریدای امریکا رسیده است. صلیب سرخ جهانی هشدار داده که تاکنون ۱،۲ میلیون نفر از این توفان آسیب جانی و مالی دیده‌اند و جان ۲۶ میلیون نفر دیگر در امریکا و حوزه کاراییب در خطر است. گفته شده، تخلیه اجباری برخی مناطق فلوریدا که بیش از پنج میلیون نفر جمعیت دارد بزرگ‌ترین رویداد در نوع خود، در تاریخ ایالات متحده است.

به گزارش یورونیوز، توفان ایرما که درجه‌اش پنج ارزیابی شده شدیدترین توفانی است که تاکنون در اقیانوس اطلس به ثبت رسیده است. این توفان که پیش‌تر جزایر سن‌مارتن و سن‌بارتلمی، جزایر هلندی- فرانسوی در حوزه کاراییب را درنوردیده بود، موجب نابودی زیرساخت‌ها و ساختمان‌های این مناطق شده است. سی‌ان‌ان از کشته شدن دست‌کم ۲۴ نفر و زخمی شدن ۱۰۰ نفر در این جزایر خبر داده است.

پیش‌بینی شده ایرما برفراز مجمع‌الجزایر «کی» در جنوب فلوریدا به حداکثر شدت خود برسد. بنابر آخرین برآوردها، سرعت باد در این جزایر یک‌شنبه (امروز) به ۲۵۷ کیلومتر در ساعت خواهد رسید. اداره هواشناسی ملی امریکا هشدار داده در جزایر «کی» که حدود ۷۰ هزار نفر سکنه دارد هیچ‌کس در امان نخواهد بود. بلومبرگ در گزارشی به نقل از کارشناسان از احتمال خسارت ۲۰۰ میلیارد دلاری ایرما در ایالت فلوریدا خبر داده است.

همچنین بنابر پیش‌بینی هواشناسان، ممکن است ایرما به سوی سواحل غربی فلوریدا تغییر جهت دهد و کلان‌شهر میامی از آن در امان بماند. با این‌حال از ۶۵۰ هزار نفر خواسته شده که خانه‌های خود را در این منطقه ترک کنند. رسانه‌ها گزارش داده‌اند که در جاده‌ها و بزرگراه‌های میامی و سایر نقاط جنوبی فلوریدا راه‌بندان‌های بزرگی شکل گرفته و بنزین خودروها که ساعت‌ها در ترافیک مانده بودند تمام شده است. در این حال پلیس راه ایالتی تعدادی کامیون انتقال سوخت را به پمپ بنزین‌ها هدایت کرده تا کمبود بنزین و گازوییل را جبران کند. گفته شده، بخشی از ساکنان این مناطق برای پرهیز از راه‌بندان در جاده‌ها تصمیم گرفتند با هواپیما از منطقه خارج شوند بر همین اساس شرکت هوایی دلتا بر تعداد پروازهای خود از فرودگاه‌های میامی و شهرهای اطراف افزوده است.

در این میان خبرگزاری فرانسه به نقل از کارشناسان هشدار داده که شدت تخریب ابرتوفان ایرما و تبعات پس از آن می‌تواند به ورشکستگی شرکت‌های بیمه در ایالت فلوریدا بینجامد. در این گزارش آمده که آوارگی حدود پنج میلیون نفر در فلوریدا تهدیدی جدی است که شرکت‌های بیمه این ایالت با آن مواجه هستند.

تاثیر ایرما بر بازارها

ابرتوفان ایرما بر بازارهای مالی نیز تاثیر زیادی داشته و ارزش دلار به کمترین میزان از ابتدای سال ۲۰۱۵ میلادی رسیده است. بلومبرگ نوشته، ارزش سهام بازارهای بورس امریکا دچار کاهش شده است و ناظران منتظر عواقب توفان ایرما بر اقتصاد فلوریدا هستند. بنابراین گزارش، وجود حوادث طبیعی سهمگین در امریکا باعث شده ارزش سهام بازار بورس «اس‌اندپی۵۰۰» روز جمعه حدود ۰/۲۱ درصد، داوجونز ۰/۱۷ و سهام بازار نزدک ۰/۱۱ درصد کاهش یابد. بازار سهام مکزیک (بولسا) نیز دچار ۰/۱۴ درصد افت ارزش شده است. ارزش دلار حدود ۰،۳ درصد و ارزش واحد پول مکزیک «پزو» نیز ۰،۱ درصد کاهش یافت. اما ارزش یورو، پوند بریتانیا و ین ژاپن در مقابل دلار به ترتیب ۰،۲ درصد، ۰،۸ درصد و ۰،۷ درصد افزایش یافته است. توفان‌های سهمگین چند هفته اخیر امریکا فعالیت شرکت‌های نفتی را نیز مختل کرده است. یوگن وینبرگ رییس مرکز مطالعات بازار کالای کومرتس‌بانک آلمان، با اشاره به اقدامات احتیاطی شرکت‌های شل و برتیش پترولیوم از جمله کاهش فعالیت‌ها و تخلیه کارکنان غیرضروری به رویترز گفته که تعیین دقیق تاثیرات دو توفان اخیر هاروی و ایرما بر پالایشگاه‌ها و تقاضای نفت صنایع امریکا زمان‌بر خواهد بود.

کمک مالی برای مقابله با تغییرات جوی

در همین حال رسانه‌های خبری گزارش داده‌اند پس از آنکه ایالات متحده در کمتر از دو هفته گذشته با دو توفان ویرانگر هاروی (در ایالت تگزاس با شدت درجه ۴) و ایرما (با شدت درجه ۵) روبه‌رو شده، کمیته تخصیص اعتبارات مجلس سنای امریکا لایحه هزینه‌های دولتی از جمله کمک مالی ۱۰ میلیارد دلاری به نهاد ناظر تغییرات جوی زمین در سازمان ملل متحد را تصویب کرده است. این تصمیم اما در حالی اتخاذ شده که دونالد ترامپ رییس‌جمهوری امریکا، می‌خواهد کمک مالی به این نهاد را که بر معاهده تغییرات جوی پاریس نظارت دارد، قطع کند.

به گزارش رویترز، ۳۰ عضو این کمیته که مسوول تعیین بودجه نهادها و موسسات دولتی هستند، بودجه ۵۱ میلیارد دلاری برای وزارت خارجه و فعالیت‌های بین‌المللی امریکا را تصویب کردند که شامل تبصره مربوط به تداوم کمک مالی این کشور به نهاد ناظر بر معاهده تغییرات جوی پاریس و نهاد علمی بین‌المللی در زمینه تغییرات جوی کره زمین است.

گفته شده، علاوه بر اکثریت اعضای دموکرات این کمیته دو سناتور جمهوری‌خواه نیز به آن رای مثبت دادند. هر چند دولت امریکا اعلام کرده که از معاهده تغییرات جوی پاریس، توافقی که ۲۰۱۵ حدود ۲۰۰ کشور جهان برای مقابله با گرمایش زمین آن را امضا کردند، خارج شده ولی کماکان به عنوان یک عضو ناظر در این مذاکرات باقی خواهد ماند.

تحریم ارتش؛ بهترین گزینه برای پایان زجر روهینگیایی‌هاست

مسیر ناهموار دموکراسی در میانمار

گروه جهان | طلا تسلیمی |

از آغاز موج جدید خشونت‌ها علیه مسلمانان روهینگیا در میانمار در تاریخ ۲۵ ماه آگوست تاکنون هر روز گزارش‌های بیشتری در مورد آزار و اذیت زنان منطقه، سر بریدن کودکان و محاصره مردان در ساختمان‌ها و آتش‌زدن آنها منتشر می‌شود. ارتش میانمار عده اندکی را به بخش شمالی استان راخین، محل زندگی مسلمانان میانمار در نزدیکی مرز با بنگلادش راه می‌دهد و از این رو تایید مستقل گزارش‌ها دشوار است، اما هیچ شک‌وتردیدی در مورد شدت خشونت‌ها وجود ندارد، چرا که شمار زیادی از ساکنان منطقه در نتیجه آزار و اذیت‌ها به بنگلادش گریخته‌اند.

سازمان ملل متحد اعلام کرده تاکنون ۱۵۰هزار پناهنده به بنگلادش گریخته‌اند، اما گزارش‌های دیگری هستند که از پناهندگی ۲۶۰هزار مسلمان روهینگیا در بنگلادش خبر می‌دهند. شدت خشونت‌ها با انتقادهای گسترده از آنگ سان‌سوچی، رهبر کنونی میانمار همراه بود و بسیاری حتی پس گرفتن جایزه نوبل صلح از او را خواستار شدند که البته این درخواست‌ها به جایی نرسیدند.

سوچی که خود زمانی قربانی دولت نظامی میانمار بود، در واکنش به روهینگیا چندان دلسوزانه عمل نکرده و هرگونه سوءاستفاده نیروهای امنیتی از مردم منطقه را رد کرده و در مقابل مدعی شده است که سرویس‌های امنیتی تنها دنبال دستگیری شبه‌نظامیان مسوول حمله به پاسگاه‌های منطقه هستند. درخواست‌های سازمان ملل، کشورهای همسایه، آژانس‌های کمک‌رسانی و حتی دیگر برندگان جایزه نوبل صلح از سوچی برای یافتن راهی برای خاتمه دادن به خشونت‌ها هیچ تاثیری نداشته و این در حالی است که وی حتی از خطاب کردن مردم منطقه تحت عنوان روهینگیایی‌ها خودداری می‌کند؛ دولت میانمار از ابتدای امر حاضر نبوده قوم یک میلیون نفری روهینگیا در استان راخین را به رسمیت بشناسد.

نشریه «اکونومیست» می‌نویسد: مقاومت‌های اولیه سوچی در اشاره به خشونت‌ها علیه روهینگیایی‌ها اگرچه ناامیدکننده بودند، اما (حداقل برای طرفدارانش) قابل درک می‌نمود. اکثریت میانمار به روهینگیایی‌ها به مثابه خارجی‌هایی مزاحم می‌نگرند و برخی حتی مدعی‌اند که مسلمانان علیه اکثریت بودایی کشور توطئه‌چینی می‌کنند. به‌علاوه، ارتش پیش از تحویل قدرت به دولتی غیرنظامی، حق قانونگذاری را برای خود و نیروهای پلیس محفوظ داشته و از این‌رو سوچی کنترل چندانی بر نیروهای نظامی ندارد.

با توجه به چنین شرایطی خودداری سوچی از اعلان جنگی نامحبوب در کشور بدون هیچ امیدی به پیروزی، چندان تعجب‌آور نیست. اما اکنون خشونت‌ها در استان راخین به سطحی رسیده‌اند که نادیده‌گرفتن آنها ممکن نیست. فارغ از واکنش‌های اکثریت میانمار، نخستین وظیفه هر دولتی زنده نگه داشتن مردم کشور است و حتی اگر سوچی نمی‌تواند به مقابله با ارتش بپردازد، کمترین کاری که می‌تواند انجام دهد، محکوم‌کردن خشونت‌هاست.

اگرچه نباید نادیده گرفت که سوچی در سال ۱۹۹۱ در تلاش برای برقراری دموکراسی یک مرتبه به مقابله با ارتش پرداخت و موفق هم شد و حتی برای تلاش‌های خود جایزه نوبل صلح گرفت. به گزارش یورونیوز، اکنون بی‌میلی سوچی در واکنش نشان دادن به وضعیت ناراحت‌کننده مسلمانان روهینگیا، خشم بسیاری را برانگیخته و انتقادهای افرادی همچون ملاله یوسف‌زی و دزموند توتو، دیگر برندگان جایزه نوبل صلح را در پی داشته است و صدها هزار نفر از مردم در سراسر جهان از کمیته نوبل خواسته‌اند که جایزه نوبل صلح را از وی پس بگیرد؛ اگرچه کمیته جایزه نوبل صلح اعلام کرد که این جایزه را پس نمی‌گیرد. اولوج نولستاد، رییس بنیاد نوبل واقع در اسلو پایتخت نروژ گفت: «غیرممکن است جایزه‌یی که از سوی این کمیته به فردی اهدا می‌شود، پس گرفته شود. این نه خواسته آلفرد نوبل، بنیانگذار این جایزه و نه مطابق با مقررات بنیاد نوبل است که جایزه نوبل شیمی، فیزیک، پزشکی، ادبیات یا صلح پس از اهدا لغو و بازپس گرفته شود.»

قربانیان دموکراسی

دستیار وزیر خارجه امریکا در امور شرق آسیا اعلام کرد که واشنگتن دولت نایپیداو را در سرکوب روهینگیایی‌ها سرزنش نمی‌کند و قصد دارد در حل بحران همکاری کند.

به گزارش اسکای‌نیوز، پاتریک مورفی، دستیار وزیر خارجه امریکا در امور شرق آسیا افزود: کاخ سفید به محکوم‌کردن انواع حملات، چه علیه نیروهای امنیتی و چه حملات علیه غیرنظامیان ادامه می‌دهد و از دولت سوچی می‌خواهد که با واشنگتن برای حل این بحران همکاری کند. به‌گفته مورفی، دولت امریکا برای حل بحران انسانی کنونی در استان راخین هم با دولت غیرنظامی و هم با ارتش میانمار مذاکره می‌کند. با این حال دستیار وزیر خارجه امریکا در خصوص اعمال فشار احتمالی بر میانمار برای پایان دادن به خشونت‌ها علیه مسلمانان روهینگیا خودداری کرده است.

سازمان ملل متحد، رهبر کاتولیک‌های جهان و کشورهای اسلامی کشتار این اقلیت قومی در میانمار را محکوم کرده‌اند، اما به نظر می‌رسد دولت‌های غربی در پی نگرانی از تاثیرات منفی احتمالی بر انتقال قدرت نظامی به دموکراسی در میانمار از اعمال فشار بر سوچی برای پایان دادن به خشونت‌ها امتناع می‌کنند. اما زمان چنین سیاستی به پایان رسیده است. اکونومیست در ادامه گزارش خود نوشته است: دموکراسی چه ارزشی دارد اگر با کشتار و بی‌خانمان شدن مردم همراه باشد؟! وقت آن رسیده است که حامیان مالی میانمار به وضوح اعلام کنند کمک‌های مالی به این کشور به تلاش‌های دولت نایپیداو برای پایان دادن به خشونت‌ها وابسته است. شاید بهترین گزینه ترغیب ارتش میانمار به تغییر رفتار از طریق تعیین تنبیه تحریم باشد.

ارتش میانمار با سرمایه‌گذاری در همه زمینه‌ها به‌شدت در تجارت درگیر است و اگر امریکا و دیگر کشورها جریمه‌هایی را برای شرکت‌های وابسته به ارتش میانمار در نظر بگیرند، ثروت کلی ارتش کاهش می‌یابد و چنین اقدامی احتمالا به تغییر رفتار نظامیان در استان راخین و علیه اقلیت مسلمان روهینگیا منجر می‌شود. تاثیرگذاری بر ارتش میانمار چندان ساده به نظر نمی‌رسد، اما تحریم دیپلماتیک و اقتصادی پیش‌تر یک مرتبه ارتش را به واگذاری قدرت به دولتی غیرنظامی وادار کرده است. اکنون به نظر می‌رسد تحریم‌ها تنها راه پایان دادن به خشونت‌ها و زجر مردمان روهینگیاست.

درخواست از شورای امنیت برای تشدید تحریم‌های کره‌شمالی

گروه جهان |

امریکا به‌طور رسمی از شورای امنیت سازمان ملل متحد درخواست کرد تا قطعنامه مربوط به اعمال تحریم‌های شدیدتر علیه کره‌شمالی را به رای بگذارد. این در حالی است که یک مقام وزارت دفاع کره‌جنوبی هشدار داده که ممکن است کره‌شمالی هر لحظه در جهت آزمایش یک موشک قاره‌پیمای دیگر اقدام کند. به گزارش دویچه‌وله، قطعنامه پیشنهادی واشنگتن تحریم بین‌المللی صادرات انرژی به کره‌شمالی و تحریم صنعت نساجی این کشور را شامل می‌شود و انسداد دارایی‌های پیونگ‌یانگ در خارج از کشور را نیز دربر می‌گیرد. به‌علاوه، کارگران کره‌شمالی دیگر قادر به کار در خارج از کشور نخواهند بود. کیم جونگ اون رهبر کره‌شمالی نیز از سفر به خارج منع و دارایی‌هایش مسدود می‌شود. روسیه و چین که در شورای امنیت از حق وتو برخوردارند، تاکنون با پیش‌نویس قطعنامه موافقت نکرده و به گفته محافل دیپلماتیک، دو کشور در نشست اول سپتامبر با هرگونه اقدام تنبیهی شدید علیه کره‌شمالی مخالفت کرده‌اند. گفتنی است که نیکی هیلی نماینده دایم امریکا در شورای امنیت، روز دوشنبه در نشست اضطراری این شورا مدعی شد که آزمایش‌های مکرر هسته‌یی و موشکی کره‌شمالی می‌تواند امریکا را به ورود به یک نبرد و تعارض تحریک نماید. کره‌شمالی با انتشار بیانیه‌یی هشدار داد که ادعاهای سفیر امریکا در سازمان ملل متحد مبنی بر جنگ‌طلبی پیونگ‌یانگ، بی‌پاسخ نخواهد ماند. خبرگزاری رسمی کره‌شمالی (KCNA) با انتشار این بیانیه اعلام کرد: «نیکی باید مراقب زبان خود باشد. دولت امریکا برای پرخاشجویی وی بهای سنگینی خواهد پرداخت.» این در حالی است که آژانس ایمنی هسته‌یی کره‌جنوبی از کشف آثار مواد رادیو اکتیو (ایزوتوپ پرتوزای زنون) خبر داده است که این مساله، صحت خبر آزمایش هسته‌یی کره‌شمالی را تقویت می‌کند. پیونگ‌یانگ یک‌شنبه گذشته از آزمایش موفقیت‌آمیز بمب هیدروژنی خبر داد که به ادعای این کشور، قابلیت نصب روی موشک‌های قاره‌پیما را دارد. در همین حال رسانه‌های کره‌شمالی سالگرد تاسیس این کشور را جشن گرفته و بر اهمیت تجهیز به سلاح‌های پیشرفته تاکید کرده‌اند. یک مقام وزارت دفاع کره‌جنوبی در مورد آزمایش موشک قاره‌پیما کره‌شمالی هشدار داد.

مادرید همه‌پرسی کاتالونیا را ممنوع کرد

گروه جهان |

مقامات دولت مرکزی اسپانیا شنبه بار دیگر درباره برگزاری همه‌پرسی استقلال کاتالونیا هشدار دادند. ماریا دولوروس، وزیر دفاع اسپانیا گفت که در کاتالونیا هیچ‌گونه همه‌پرسی از هیچ دستی برگزار نخواهد شد؛ این درحالی است که صدها شهرداری منطقه کاتالونیا خود را برای برگزاری همه‌پرسی در تاریخ یکم اکتبر سال جاری آماده کرده‌اند. به گزارش یورونیوز، اینیگو مندز ده ویگو، سخنگوی دولت اسپانیا گفت که دولت این کشور از مواضع خود «عقب‌نشینی» نخواهد کرد. وی همچنین به صدها شهردار کاتالونیا هشدار داد که اینگونه رفتارهای غیرقانونی تجاوز به دموکراسی محسوب می‌شود. دفتر دادستانی اسپانیا نیز روز پنج‌شنبه اعلام کرد که علیه اعضای پارلمان کاتالونیا به دلیل رای‌گیری روز چهارشنبه در مورد برگزاری همه‌پرسی استقلال اعلام جرم کیفری خواهد کرد. ژوزف مانوئل مزا، دادستان کل اسپانیا در مصاحبه با خبرنگاران گفت که دولت محلی کاتالونیا نیز به دلیل امضای قانون تصویب شده در پارلمان این کشور مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت. لایحه مزبور با ۷۲رای موافق در مقابل ۱۱رای مخالف به تصویب رسید. اوریول یونکرتاس، معاون رییس منطقه کاتالونیا گفت:«ما به حمایت مردم نیازمندیم. امیدوارم که بتوانیم مردم را برای رسیدن به این هدف متحد کنیم. برخی افراد هستند که خواهان رای دادن شهروندان نیستند. آنها نمی‌خواهند که شهروندان براساس حق دموکراتیک خود رای دهند. اما ما مصمم هستیم که از دموکراسی دفاع کنیم.» یوردی سانچز، رییس مجلس منطقه کاتالونیا هم گفت:«این یک حقیقت است که دولت مرکزی می‌خواهد مردم را با فشار از رای دادن محروم کند. این نوعی خشونت برنامه‌ریزی شده و به منزله توقیف صندوق‌های رای و جلوگیری از کار رییس منطقه کاتالونیا و دیگر مقامات این منطقه است.» درحالی که برخی از شهرداران منطقه خودمختار کاتالونیا اعلام کرده‌اند که در برگزاری همه‌پرسی شرکت نمی‌کنند بیش از ۶۰۰ شهرداری منطقه هم با نادیده گرفتن هشدار دولت برای برگزاری اعلام آمادگی کرده‌اند.

ترامپ تحریم‌ها علیه کوبا را تمدید کرد

گروه جهان |

رییس‌جمهوری ایالات‌متحده امریکا با ارسال نامه‌هایی به وزیر خارجه و وزیر خزانه‌داری دولت خود، تحریم‌ها علیه کوبا را برای یک سال دیگر تمدید کرد. به گزارش راشاتودی، دونالد ترامپ بدون توجه به پیشرفت‌هایی که در دولت قبل در راستای عادی‌سازی روابط با کوبا حاصل شده بود، در نامه‌هایی به وزرای خارجه و خزانه‌داری تحریم‌ها علیه کوبا را تا ۱۴ سپتامبر سال آینده میلادی تمدید کرد. این درحالی است که وی بسیاری از سیاست‌های دولت پیشین امریکا را که موجب گشایش سرمایه‌گذاری و سیاست مسافرت امریکایی‌ها شده بود، منحل کرده است. ترامپ با ارسال نامه‌هایی به رکس تیلرسون وزیر خارجه و استیون منوچین وزیر خزانه‌داری، از آنها خواست تحریم‌های امریکا علیه کوبا را یک سال دیگر تمدید کنند. وی در این نامه‌ها نوشته است: «بدین وسیله و در راستای منافع ملی، ادامه اقدام‌های لازم علیه کوبا را برای یک سال دیگر اعلام می‌کنم.» ترامپ در این یادداشت گفته است تحریم علیه کوبا که در دوران جنگ سرد دشمن امریکا به‌شمار می‌رفت، «برای تامین منافع ملی امریکا» تمدید شده است. این تحریم، شرکت‌های امریکایی را از واردات کالاها از کوبا یا صادرات کالاها به این کشور بازمی‌دارد. امریکا نخست در سال ۱۹۶۱ و پس از انقلاب سوسیالیستی به رهبری فیدل کاسترو در کوبا، روابط دیپلماتیک خود را با این کشور قطع کرد. در دهه‌های پس از آن واشنگتن بسته‌های تحریمی علیه این کشور وضع کرد که امریکایی‌ها را از سفر به این جزیره که در فاصله ۱۴۵ کیلومتری جنوب ایالت فلوریدا واقع است، منع می‌کرد. در دوران ریاست‌جمهوری باراک اوباما روابط میان دو کشور اندکی بهبود یافت. اوباما از کنگره درخواست کرد تحریم‌ها را لغو کند، سفارت کوبا برای نخستین‌بار پس از ۵۰ سال در واشنگتن بازگشایی شد و کسب‌وکارهای امریکایی ۲۶ توافقنامه جدید با دولت کوبا امضا کردند. اما اوباما در سال ۲۰۱۶ با صدور یادداشتی درخواست برای تمدید تحریم علیه کوبا تا سال ۲۰۱۷ را ارائه کرد و آن را اقدامی در جهت «تامین منافع ملی امریکا» خواند. ترامپ هم با وجود بهبود روابط بسیاری از سیاست‌های دولت پیشین را تغییر داد و بار دیگر تحریم‌های مسافرتی و تجاری علیه کوبا را ازسر گرفت.

دریچه

عربستان گفت‌وگو با قطر را تعلیق کرد

گروه جهان | منوچهر فخرزاد |

با وجود تلاش‌های چند روز اخیر دولت امریکا برای حل یا حداقل کاهش تنش‌های میان قطر و عربستان، ریاض اعلام کرده گفت‌وگوهای خود را با دوحه برای حل این بحران متوقف می‌کند. به گزارش رویترز، ساعاتی پس از انتشار خبر گفت‌وگوی تلفنی امیر قطر با ولیعهد عربستان، خبرگزاری رسمی عربستان ضمن متهم کردن رسانه‌های قطری به تحریف محتوای این گفت‌وگو اعلام کرد هرگونه تماس با قطر متوقف می‌شود. گفته شده، تمیم بن حمد بن خلیفه آل‌ثانی امیر قطر با محمد بن سلمان ولیعهد عربستان درباره حل بحران اخیر میان دو کشور صحبت کرده اما تفسیرهای متفاوت رسانه‌های دو کشور از نتیجه این گفت‌وگوی تلفنی نه تنها تنش‌های میان دو کشور را کاهش نداد بلکه خود به عاملی برای تشدید اختلافات تبدیل شده است. عربستان، بحرین و امارات سه کشور عضو شورای همکاری، به همراه مصر سه ماه پیش روابط خود با قطر را قطع کردند. این چهار کشور عربی قطر را به تامین مالی گروه‌های افراطی و حمایت از ایران متهم می‌کنند. داستان از آنجا آغاز شد که خبرگزاری رسمی عربستان‌سعودی (اس‌پی‌ای) گزارش داد امیر قطر در این گفت‌وگوی تلفنی از آمادگی دوحه برای مذاکره درباره خواسته‌های عربستان و متحدانش خبر داده است. این در حالی بود که خبرگزاری رسمی قطر اعلام کرده امیر قطر به‌دنبال گفت‌وگو با رییس‌جمهوری امریکا و بنا بر درخواست او با ولیعهد عربستان تماس گرفته است. خبرگزاری قطر همچنین گزارش داده در این گفت‌وگو، دو طرف بر ضرورت حل بحران اخیر از طریق نشستن بر سر میز مذاکره برای تضمین ثبات و یکپارچگی شورای همکاری خلیج‌فارس توافق کردند. خبرگزاری قطر گفته شیخ تمیم با پیشنهاد محمد بن سلمان برای تعیین دو نماینده (از طرف هر کشور) برای حل مساله اختلافی به نحوی که مغایر با حاکمیت ملی کشورها نباشد، موافقت کرده است. اما ساعاتی بعد یک مقام وزارت خارجه عربستان در بیانیه‌یی گزارش خبرگزاری رسمی قطر درباره این گفت‌وگوی تلفنی را رد کرده است. این مقام وزارت خارجه عربستان گفته است: «این تحریف ثابت می‌کند که قطر به سیاست‌های نادرست پیشین خود ادامه داده و در انجام گفت‌وگوها جدی نیست. عربستان اعلام می‌کند تا زمانی که دولت قطر موضع خود را در این مورد مشخص نکند هیچ‌گونه مذاکره‌یی انجام نخواهد داد و از دولت قطر می‌خواهد بیانیه‌هایی که صادر می‌کند مطابق با التزاماتش باشد.» پیش‌تر کاخ سفید اعلام کرده بود که ترامپ درباره بحران قطر با ولیعهد عربستان، امارات و امیر قطر به‌طور جداگانه گفت‌وگو کرده است. در بیانیه کاخ‌سفید آمده که ترامپ به آنها گفته همبستگی بین متحدان عرب امریکا برای حفظ و ارتقای ثبات منطقه ضروری است.

کوتاه از منطقه

فروش ۳،۸ میلیارد دلار تسلیحات امریکایی به بحرین

وزارت خارجه امریکا با قرارداد فروش اسلحه به بحرین به ارزش بیش از ۳،۸میلیارد دلار شامل هواپیماهای اف ۱۶، موشک، قایق‌های گشتی و سلاح جدید موافقت کرده است. به گزارش یورونیوز، یک مقام امریکایی گفته قرارداد تسلیحاتی امریکا و بحرین شامل خرید ۱۹هواپیمای اف ۱۶ تولید لاکهید مارتن به ارزش ۲،۷میلیارد دلار است. همچنین وزارت خارجه امریکا با فروش ۲قایق گشتی و۲۲۱ موشک ضد تانک به علاوه عملیات نوسازی ناوگان دریایی کنونی بحرین موافقت کرده است.

رزمایش مشترک هوایی چین و پاکستان

نیروهای هوایی چین و پاکستان در راستای آنچه مبارزه با تروریسم عنوان شده، شنبه رزمایش مشترک برگزار کردند. به گزارش شینهوا، چین تاکید کرده این رزمایش بخشی از برنامه‌ریزی دو کشور است که علاوه بر بالا بردن توان رزمی در راستای مبارزه با تروریسم انجام می‌شود. رزمایش تا ۲۷ سپتامبر ادامه خواهد یافت. چین از پاکستان به عنوان یک کشور مهم در مبارزه با تروریسم یاد کرده و گفته جامعه بین‌المللی باید بداند که مردم و دولت پاکستان بارها در این مبارزه قربانی تروریسم بوده‌اند.

کمک ۵۰۰ میلیون دلاری ژاپن به عراق

سفارت ژاپن در عراق اعلام کرد: در راستای کمک مالی برای ایجاد اشتغال و بازسازی در این کشور، مبلغ ۵۰۰میلیون دلار کمک مالی به عراق اختصاص خواهد داد. به گزارش ایرنا، براساس ارزیابی‌های بانک بین‌المللی، دولت عراق ۲۰۱۶ با کسری ۱۴درصدی بودجه روبه‌رو شده و بر اساس تصمیم ژاپن و هفت کشور صنعتی در سال ۲۰۱۶ این کشور سرانجام برای اختصاص ۵۰۰میلیون دلار با عراق به توافق رسید و توافقنامه مربوط به آن به امضای مسوولان عراق و دولت ژاپن رسید. دولت عراق در سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ به دلیل حمله داعش و کاهش قیمت نفت با کسری بودجه روبه‌رو شد.

لاوروف راهی عربستان و اردن شد

وزیر خارجه روسیه سفر خود به عربستان و اردن را آغاز کرد. به گزارش روسیا الیوم، سخنگوی وزارت خارجه روسیه گفته سرگئی لاوروف در جده با سلمان بن عبدالعزیز آل‌سعود، پادشاه عربستان و عادل الجبیر وزیر خارجه این کشور دیدار خواهد کرد. لاوروف پس از عربستان به اردن رفته و با عبدالله دوم، پادشاه این کشور و ایمن الصفدی، وزیر خارجه اردن دیدار خواهد کرد. او اخیرا نیز با محوریت حل بحران قطر سفری به کشورهای منطقه داشت. بحران سوریه، بحران قطر، تلاش‌های کویت برای میانجی‌گری بین دوحه و همسایگانش، اوضاع یمن، عراق، لیبی و راه‌حل صلح خاورمیانه از جمله موضوعاتی است که در این سفر بررسی خواهد شد.

گزارش

کار شگفت‌انگیزی که حین گفت‌وگو انجام می‌دهیم

مولف: اد یانگ | مترجم: علیرضا شفیعی‌نسب |

آتلانتیک | **یکی از بزرگ‌ترین مهارت‌های انسان هنگام گفت‌وگو آشکار می‌شود. این مهارت نه در آنچه می‌گوییم، بلکه در آنچه نمی‌گوییم نهفته است. منظور همان مکث‌ها، سکوت‌ها و شکاف‌های میان پایان صحبت من و آغاز صحبت توست.**

ما نوبتی صحبت می‌کنیم، به‌طوری که «حق» صحبت‌کردن بین طرفین جابه‌جا می‌شود. این روال گفت‌وگو چنان عادی، آشنا و ظاهرا غیرقابل‌توجه است که به ندرت سخنی درباره آن می‌گوییم. اما زمان‌بندی را در نظر بگیرید. به‌طور متوسط هر نوبت حدود ۲ ثانیه طول می‌کشد و مکث معمول میان دو نوبت فقط ۲۰۰هزارم ثانیه است، یعنی نهایتا وقت ادای یک هجا. این رقم تقریبا جهان‌شمول است و در سراسر فرهنگ‌ها فقط با تغییراتی جزیی وجود دارد. حتی در گفت‌وگوهای زبان اشاره نیز این مساله وجود دارد.

استیفن لوینسون، عضو دپارتمان روان‌شناسی زبان در انجمن ماکس پلانک می‌گوید «این کمترین زمان واکنش انسان به هرچیزی است». همین مقدار زمان است که دوندگان به شلیک آغاز واکنش می‌دهند، درحالی که شلیک فقط یک علامت ساده است. اگر دو گزینه به آنها بدهند (مثلا دویدن با رنگ سبز و توقف با رنگ قرمز)، انتخاب پاسخ درست زمان بیشتری می‌برد. تعداد پاسخ‌های ممکن در گفت‌وگو بسیار بیشتر است. همین مساله قاعدتا باید باعث شود تا مکث‌های طولانی‌تری بین دو نوبت گفت‌وگو داشته باشیم. اما چنین مکث طولانی‌ای وجود ندارد، چون پاسخ‌هایمان را در طول نوبت طرف مقابل، ساخته و پرداخته می‌کنیم. ما به سخنان آنها گوش می‌دهیم و در عین حال سخنان خودمان را هم سبک‌سنگین می‌کنیم. بدین صورت وقتی فرصت مناسب پیش بیاید، آن را با نهایت سرعت ممکن می‌قاپیم.

لوینسون می‌گوید: «وقتی پیچیدگی اتفاقات هنگام این نوبت‌های کوتاه را در نظر بگیریم، متوجه می‌شویم که این رفتاری پیچیده و مختص انسان است. دلفین‌ها به‌طرز شگفت‌آوری سریع شنا می‌کنند، عقاب‌ها می‌توانند موقع پرواز به اندازه یک جت ارتفاع بگیرند، اما این یکی ترفند ما انسان‌هاست.»

تحلیلگران گفت‌وگو نخستین بار در دهه ۱۹۷۰ متوجه ماهیت آتشباری نوبت‌های گفت‌وگو شدند، اما نه علاقه‌یی به کمی‌سازی این مکث‌ها داشتند و نه ابزار لازم برای این کار را. لوینسون هر دوی اینها را در اختیار داشت. چند سال پیش، تیم او از افرادی که در حال صحبت‌های دوستانه در محیط‌های غیررسمی بودند فیلم گرفتند. تانیا استیورز می‌گوید «پیش افرادی رفتم که در حیاط نشسته بودند و از آنها پرسیدم که آیا مشکلی ندارد برای یک مطالعه، با دوربین از آنها فیلم بگیرم؟»

استیورز از امریکایی‌ها فیلم گرفت و همکارانش همین کار را در سرتاسر دنیا برای افراد دارای زبان‌های ایتالیایی، هلندی، دانمارکی، ژاپنی، کره‌یی، لائو، نامیبیایی، یلی‌دنیه (متعلق به کشور پاپوا گینه‌نو) و تسلسال (زبانی مایایی متعلق به مکزیک) انجام دادند. با وجود تفاوت‌های فاحش دستوری میان این ۱۰ زبان و البته گوناگونی‌های گسترده فرهنگی میان متکلمانشان، محققان دریافتند که شباهت‌ها بیشتر از تفاوت‌هاست. رایج‌ترین مکث ۲۰۰میلی‌ثانیه بود و این رقم برای دانمارکی‌زبان‌ها به ۴۷۰ و برای ژاپنی‌ها به فقط ۷ میلی‌ثانیه می‌رسید. پس همان‌طور که مشخص است، تفاوت‌هایی وجود دارد، اما این تفاوت‌ها بسیار جزیی است، به‌خصوص وقتی آن را با کلیشه‌های فرهنگی مقایسه کنیم. از این و آن زیاد شنیده می‌شود که اهالی اسکاندیناوی در گفت‌وگوهای خود مکث‌های یک‌دقیقه‌یی می‌کنند، درحالی که یهودی‌های نیویورک و روستایی‌های آنتیگوا عملا همزمان حرف می‌زنند، اما استیورز و همکارانش چنین چیزی مشاهده نکردند. آنها در عوض چیزی را کشف کردند که لوینسون آن را یک «متابولیسم اساسی زندگی اجتماعی انسان» می‌نامد، یعنی تمایلی جهانی برای به‌حداقل‌رساندن سکوت میان نوبت‌ها، آن هم بدون اینکه همپوشانی صورت گیرد. (همپوشانی‌ها در ۱۷درصد از نوبت‌ها صورت گرفت، این همپوشانی‌ها معمولا فقط ۱۰۰ هزارم ثانیه طول می‌کشید و اکثرا به دلیل این اشتباه بود که یکی از سخنگویان ناگهان هجای پایانی خود را ادا می‌کرد). کوتاهی این مکث‌ها زمانی حتی شگفت‌آورتر هم می‌شود که در نظر داشته باشیم حداقل ۶۰۰ میلی‌ثانیه طول می‌کشد تا یک کلمه را از حافظه‌مان بیرون بکشیم و آماده ادای آن شویم. برای یک جمله‌واره کوتاه، این زمان پردازش به ۱۵۰۰ میلی‌ثانیه می‌رسد. این یعنی مجبوریم پاسخ‌هایمان را در هنگام نوبت هم‌صحبتمان برنامه‌ریزی کنیم و از همه‌چیز از جمله نشانه‌های دستوری تا تغییر زیروبم صدا استفاده کنیم. همواره پیش‌بینی می‌کنیم که مابقی جمله چه چیز خواهد بود و به‌همین صورت، جواب فرضی خودمان را ساخته‌وپرداخته می‌کنیم. تمام اینها با استفاده از مدارهای عصبی عمدتا همپوشان انجام می‌گیرد. لوینسون می‌گوید: «شگفت‌انگیز است، درست مثل تردستی با یک دست. علوم شناختی کاملا این مساله را نادیده گرفته‌اند، چون به‌طور سنتی، افرادی که ادراک زبان را مطالعه می‌کرده‌اند، با کسانی که درباره تولید زبان تحقیق می‌کرده‌اند، تفاوت داشتند. آنها لحظه‌یی هم به این فکر نیفتادند که در گفت‌وگو، این دو مساله به‌طور همزمان اتفاق می‌افتد.» افراد بدبین شاید این قضیه را بدترین محکومیت گفت‌وگو بدانند، یعنی نشان اینکه بیشتر وقت «شنیدارمان» را صرف آماده‌سازی چیزی می‌نماییم که خودمان می‌خواهیم بگوییم. (به قول چاک پالنیک «تنها دلیل اینکه از کسی می‌پرسیم آخرهفته‌شان چطور بوده، این است که بتوانیم در مورد آخرهفته خودمان برای آنها تعریف کنیم») . اما خب، این تحقیقات نشان می‌دهد حتی کسانی که بیش از همه حرف طرف مقابل را قطع می‌کنند، واقعا در حال گوش‌دادن هستند. به گفته استیورز «همه‌چیز حاکی از این است که در تک‌تک انتخاب واژگان و تغییرات آوایی، چه مشاهده‌گران دقیقی هستیم.»

البته می‌توانیم هروقت نیاز باشد، طول مکث‌ها را تغییر دهیم. استیورز که اکنون در دانشگاه کالیفرنیا در لس‌آنجلس حضور دارد، می‌گوید: «جالب نیست سریع به همه‌چیز پاسخ دهید. اگر از کسی درخواست کنم که با من به سینما بیاید و او فورا بگوید نه، این چندان مودبانه نیست. بهتر است قبل از اینکه درخواست کسی را به هر دلیل رد کنیم، مکثی داشته باشیم. اگر هم مکثی کنید، شاید خودم بگویم (یا شبی دیگر برویم؟) ما انسان‌ها توانایی خوبی برای سازگاری داریم.»

لوینسون حالا می‌خواهد بفهمد که سیستم نوبتی حرف زدن چطور تکامل یافته است. این توانایی قطعاً چیزی قدیمی‌تر از زبان می‌نماید. بوزینه‌های بزرگ همچون شامپانزه‌ها هنگام اشاره به یکدیگر و نیز به دیگر نخستی‌سانان از جمله چندین نوع از میمون‌ها و یک گونه از لمورها، نوبتی همدیگر را صدا می‌زنند. گروهی از محققان اخیرا نشان دادند که جفت‌های مارموست معمولی بین نوبت‌های خود همیشه مکثی ۵ تا ۶ ثانیه‌یی قرار می‌دهند و در صورتی که طرف مقابلشان، ریتم سخن خود را تند یا کند نماید، با او همراه خواهند شد. این الاکلنگ میمون‌ها هنگام ارتباط می‌تواند یک نوآوری مستقل و مختص خودشان باشد.

بانکداری بدون ربا و چالشی به نام نرخ سود

اما و اگرهای ۳۴ ساله یک سیستم پولی

هنوز با وجود گذشت بیش از ۳دهه از اجرای قانون بانکداری بدون ربا و مزین شدن نظام بانکی به عقود اسلامی تا حاکمیت کامل احکام شرعی در عملیات بانکی فاصله وجود دارد که نمونه ساده آن محقق نشدن نرخ سود مورد نظر احکام اسلامی در نظام بانکی است.

قانون بانکداری بدون ربا درحالی شهریور ماه سال ۱۳۶۲ تصویب و اجرای آن از ابتدای فروردین سال ۱۳۶۳ آغاز شد که محور اصلی آن حذف ربا بود؛ از این رو حداقل سود تضمین شده و کارمزد ثابت، جای نرخ بهره را گرفت و سپرده‌های قرض‌الحسنه و عقود متعدد اسلامی در نظام بانکی پدید آمد.

گذشت ۳دهه از اجرای این قانون در کشور نشان می‌دهد که هنوز مواد و بندهای آن آنگونه که مورد انتظار قانونگذاران بود، اجرایی نشده و بانک‌ها در مقام اجرا با روح قانون فاصله گرفته‌اند.

پرداخت سودهای قطعی به جای سود علی‌الحساب به سپرده‌گذاران و رقابت بر سر پرداخت سودهای نامتعارف ازجمله نشان‌های رعایت نشدن کامل مفاد این قانون در نظام بانکی است که به گفته کارشناسان این امر از دامنه وسیع مشکلاتی که بانکداران آن دست به گریبان هستند، ناشی می‌شود.

چرایی متناسب نشدن نرخ سود و تورم

«محسن خوش‌طینت» رییس موسسه عالی آموزش بانکداری ایران درباره مشکل نرخ سود در نظام بانکی ایران می‌گوید: کاهش نرخ سود یکی از مهم‌ترین محرک‌های ایجاد تولید و اشتغال است اما نرخ سود از متغیرهای مختلفی اثر می‌پذیرد که اگر این روابط در سیاست‌گذاری پولی لحاظ نشوند، توفیق لازم حاصل نمی‌شود.

وی به ایرنا توضیح داد: در سال‌های اخیر نرخ تورم کاهش یافته که این نویدبخش کاهش نرخ سود است اما با تقویت نظارت بانکی و الزام بانک‌ها به رعایت استانداردهای گزارشگری مالی باعث شفاف‌تر شدن ریسک‌های انباشته قبلی بانک‌ها و در نتیجه کاهش قدرت وام‌دهی آنها شده که می‌تواند در کوتاه‌مدت در کاهش نرخ سود اخلال ایجاد کند.

خوش‌طینت وضعیت بازارهای موازی نظام بانکی نظیر بازار سرمایه و ارز را بر نرخ سودهای بانکی موثر دانست و اظهار کرد: بی‌ثباتی در هر یک از این بازارها می‌تواند، هدف‌گذاری در زمینه نرخ سود را با اخلال مواجه کند.

رییس کانون بانک‌های خصوصی و موسسات اعتباری نیز بر این باور است که یکی از دلایل عمده کاهش دسترسی فعالان اقتصادی و صاحبان کسب وکار به منابع مالی مورد نیاز، بالا بودن هزینه تامین مالی و مشکل تاریخی اقتصاد ایران یعنی بالا بودن قیمت سرمایه به عنوان یک عامل اصلی در تولید است که نرخ سود تسهیلات بانکی بر این بخش از اقتصاد اثر مستقیم دارد.

کوروش پرویزیان خاطرنشان کرد: با توجه به بانک‌محور بودن نظام تامین مالی اقتصاد ایران و اینکه سپرده‌های بانکی منبع اصلی عرضه وجوه است، نرخ سود سپرده یک عامل تعیین‌کننده به حساب می‌آید؛ از این رو هر چند با کاهش نرخ تورم انتظار می‌رود که نرخ سود بانکی کاهش یابد اما حجم بالای تقاضا برای دریافت تسهیلات، مانع از این کاهش می‌شود.

مانعی به نام ریسک اعتباری

یکی دیگر از مشکلاتی که به مانعی بر سر حقیقی شدن نرخ سود در نظام بانکی منجر شده، مشکل مدیریت ریسک اعتباری در نظام بانکی ایران و بالا بودن مطالبات غیرجاری بانک‌هاست که اگر به آن مساله ذی‌نفع واحد را بیفزاییم، مشکل دو چندان می‌شود.

ذی‌نفع واحد یعنی بانک‌ها و موسسات اعتباری تسهیلات و تعهدات کلان خود را به اشخاصی می‌دهند که با یکدیگر در ارتباط هستند و نفع یکسان دارند که این رویه منجر به افزایش قابل توجه ریسک بانک می‌شود و فضای کسب وکار بانکی را به شدت آسیب‌پذیر می‌کند.

ارزیابی بانک مرکزی نشان می‌دهد که بالغ بر ۶۰ درصد از دارایی بانک‌ها به دلیل مطالبات غیرجاری منجمد و فاقد دسترسی است و بخش اعظمی از دارایی‌ها نیز همچون املاک تملیکی غیرقابل فروش قابلیت نقدشوندگی ندارند و از این‌رو جریان نقد در اختیار بانک‌ها کم است که بتواند تسهیلات بیشتری به مشتریان پرداخت کنند.

هر چند بخشی از این مشکل به بروز تورم رکودی در اقتصاد کشور در سال‌های گذشته بازمی‌گردد که توان بازپرداخت تسهیلات را از صاحبان واحدهای تولیدی گرفت اما بخشی نیز ناشی از مدیریت ناصحیح ریسک اعتباری در بانک‌ها بود و آنها در پرداخت تسهیلات کلان خود، ارزیابی صحیحی از بازگشت سرمایه نداشتند.

محمدعلی سهمانی، مدیرعامل بانک توسعه تعاون بر این باور است که بانک‌ها پیرامون مشتری و فعالیت وی ارزیابی‌های متعددی می‌کنند و می‌توانند به طور اثربخش این ریسک را مدیریت کنند.

به عقیده وی، اگر بانک‌ها از شیوه‌های استاندارد برای اندازه‌گیری ریسک اعتباری استفاده کنند با مشکلات کمتری در بازپرداخت تسهیلات اعطایی رو به رو می‌شوند و دیگر مطالبات معوق انباشت نمی‌شود.

کمبود سرمایه بانک‌ها

پرویز عقیلی‌کرمانی مدیرعامل بانک خاورمیانه، پایین بودن نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها را از عوامل موثر بر وضعیت کنونی نظام بانکی ایران و رعایت نشدن قوانین داخلی و استانداردهای بین‌المللی می‌داند.

وی در همایش بانکداری اسلامی تاکید کرد که برای خروج از شرایط فعلی باید ۸۰ میلیارد دلار سرمایه جدید به سیستم بانکی تزریق و اصلاحات ساختاری در نظام بانکی ایران انجام شود. به‌عقیده وی، هر چند بانک مرکزی نظارت خود بر ترازنامه بانک‌ها را تشدید کرد اما باید برای بانک‌ها ضرب‌الاجل تعیین کرد تا ملزم شوند، دارایی‌های کم ارزش خود را بفروشند.

این مدیر بانکی با بیان اینکه طبق مقررات کمیته بال نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها نباید کمتر از ۱۳ باشد، گفت: با اجرای اصلاحات ساختاری در نظام بانکی و در یک بازه زمانی بانک‌هایی که نسبت کفایت سرمایه آنها کمتر از ۷ باشد باید تعطیل و آنها که در بازه ۷ تا ۱۱ قرار دارند با یکدیگر ادغام شوند.

وی گفت: برآوردهای ما نشان می‌دهد، ترازنامه بانک‌های کشور پس از اجرای بازل ۳ با اطمینان ۹۵ درصدی از ۲۳هزار و ۳۱۹هزارمیلیارد ریال به ۱۰هزارمیلیارد ریال کاهش می‌یابد و برای بازسازی سیستم بانکی به ۱۸۹میلیارد دلار اعتبار نیاز خواهد بود که معادل ۴۰درصد تولید ناخالص داخلی کشور است.

بهبود وضعیت کفایت سرمایه بانک‌ها از مطالبات بانک مرکزی نیز است و آنگونه که ولی‌الله سیف، رییس کل بانک مرکزی اوایل امسال اعلام کرد در شرایط کنونی داشتن حداقل کفایت سرمایه ۸درصدی مطلوب است.

در راستای همین سیاست بود که پارسال، دولت از محل تسعیر ارز، بخشی از مطالبات خود به بانک‌های دولتی را تسویه و سرمایه آنها را افزایش داد تا به نسبت آن قدرت تسهیلات‌دهی آنها نیز تقویت شود.

به گفته حمید پورمحمدی، معاون امور تولیدی سازمان برنامه و بودجه، پارسال ۱۳۱هزارمیلیارد ریال از بدهی دولت به نظام بانکی تسویه شد و سرمایه بانک‌های دولتی بیش از ۱۰۰درصد رشد کرد. با این کار سرمایه‌های بانک ملی به ۱۸۷هزارمیلیارد ریال، بانک سپه به ۱۱۰هزارمیلیارد، بانک مسکن به ۸۰هزارمیلیارد ریال، بانک کشاورزی به ۶۱ هزار میلیارد ریال، بانک صنعت و معدن به ۶۰ هزار میلیارد ریال، بانک توسعه صادرات ۳۵هزارمیلیارد ریال و بانک توسعه تعاون به ۹هزارمیلیارد ریال افزایش یافته است.

پرویز عقیلی‌کرمانی: برآوردهای ما نشان می‌دهد، ترازنامه بانک‌های کشور پس از اجرای بازل ۳ با اطمینان ۹۵ درصدی از ۲۳هزار و ۳۱۹هزارمیلیارد ریال به ۱۰هزارمیلیارد ریال کاهش می‌یابد و برای بازسازی سیستم بانکی به ۱۸۹میلیارد دلار اعتبار نیاز خواهد بود که معادل ۴۰درصد تولید ناخالص داخلی کشور است

نیاز به ابزارسازی در نظام بانکی

استفاده از ابزارهای اسلامی برای تنوع در بازارهای پولی و مالی یکی از روش‌هایی است که فعالان حوزه بانکی و پولی برای رسیدن به اهداف بانکداری اسلامی به ویژه در زمینه نرخ سود بر آن تاکید دارند زیرا در شرایط کنونی اغلب بانک‌ها تمایل دارند از عقود مشارکتی در پرداخت تسهیلات استفاده کنند که ساده‌ترین قرارداد اسلامی بانکی به شمار می‌رود.

«محمدهاشم بت‌شکن» مدیرعامل بانک مسکن در این زمینه معتقد است: بانک‌ها برای ایجاد تحرک و تعادل‌بخشی به جریانات نقدی بانک و جلوگیری از بروز بحران در شبکه بانکی کشور باید به تحولی در ابزارهای متعارف خود دست بزنند.

وی با تاکید بر انتشار اوراق رهنی مدت‌دار از سوی بانک‌ها آن را شامل قراردادهایی از قبیل فروش اقساطی، اجاره به شرط تملیک و جعاله(به استثنای سلف) با وثیقه رهنی دانست و تصریح کرد که می‌توان از ظرفیت این منابع غیرنقدی برای تنظیم گردش وجوه بانک بهره برد.

مجید قاسمی، مدیرعامل بانک پاسارگاد نیز در این باره معتقد است از مهم‌ترین اقداماتی که می‌تواند موجب پیشرفت و موفقیت هر چه بیشتر بانکداری بدون ربا باشد نهادسازی، ابزارسازی و نیز ایجاد فضای رقابت و فعالیت بر مبنای اصول بانکداری و هزینه- منفعت اقتصادی است.

به عقیده وی، اگر قرار باشد نظام بانکی بر مبنای اصول حرفه‌یی اداره نشود و تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های نظام بانکی در مسیر سیاست‌گذاری بانک مرکزی نباشد قطعا آسیب‌های این سیاست‌گذاری‌ها متوجه کل اقتصاد کشور خواهد شد. قاسمی تاکید کرد: توسعه ابزارهای جدید بانکی همانند انواع صکوک، گواهی‌های سپرده و نیز ایجاد بسترهای لازم برای مدیریت صحیح منابع سپرده‌گذاران می‌تواند آثار و منافع ارزشمندی را برای نظام بانکی در پی داشته باشد.

در بانکداری اسلامی نرخ سود قطعی نداریم

شبکه بانکی درحالی در سال‌های گذشته به بهانه‌های مختلف نرخ سودهای قطعی به سپرده‌گذاران می‌پرداخت که در قانون بانکداری اسلامی، سود قطعی وجود ندارد.

حجت‌الاسلام‌غلامرضا مصباحی‌مقدم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در همایش بانکداری اسلامی که هفته گذشته برگزار شد در این باره تاکید کرد: پس از پیروزی انقلاب اسلامی و تصویب قانون عملیات بانکی بدون ربا، نرخی به نام نرخ سود سپرده‌ها تعیین نشد زیرا در بانکداری بدون ربا باید سود سپرده‌ها را براساس عملکرد بانک‌ها در تولید و تجارت تعیین کرد.

وی افزود: بانک باید با کاهش حق‌الوکاله بقیه سود را بین سپرده‌گذاران تقسیم کند. در بانکداری اسلامی در جهان چیزی به نام سود علی‌الحساب نداریم اما آنچه در شورای پول و اعتبار شکل گرفت اینگونه بود که تمام آنچه بانک‌ها می‌توانستند به سپرده‌گذاران بدهند را به عنوان سود علی‌الحساب تعیین کردند.

عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع) اظهار کرد: این درحالی است که مفهوم کلمه علی‌الحساب به عنوان سودی است که عجالتا پرداخت می‌شود؛ این نرخ روی مسکن، لیزینگ، بازار سرمایه و حتی تسهیلات تاثیر دارد و تا آن را مدیریت نکنیم، نرخ سود تسهیلات را هم نمی‌توانیم مدیریت کنیم و بنده از اقدام بانک مرکزی اظهار خرسندی می‌کنم؛ هر چند که گامی به سوی اصلاح است.

مصباحی‌مقدم تاکید کرد: ما سود را با پولی که در بانک می‌گذارند، بررسی می‌کنیم نه با سودی که در بازار واقعی کالا و خدمات از این منبع ایجاد شده و این به معنای سود پول است و امیدواریم با روند کاهش سود بانکی، سود پول از بین برود؛ چراکه سود پول در بانکداری اسلامی بدون معناست و باید سود تولید و تجارت داشته باشیم.

مصباحی‌مقدم همچنین گفت: سرمایه‌گذاری با سودهای کنونی اصلا به صرفه نیست؛ موسساتی هستند که فعالیت خود را تعطیل کرده و منابع آن را در بانک می‌گذارند و سود پول می‌گیرند و این بسیار خطرناک است؛ بنابراین باید کاری کنیم که فعالیت اقتصادی برای سرمایه‌گذاران به صرفه باشد.

رییس کل بانک مرکزی نیز به تازگی در این باره گفته است: در قانون بانکداری بدون ربا نرخ سودها علی‌الحساب تعیین می‌شود و بانک‌ها پس از پایان سال مالی و در صورتی که سود بالاتر از حد انتظار کسب کرده باشند، می‌توانند به سپرده‌گذاران آن را پرداخت کنند.

از این رو اجرای بخشنامه ۸ بندی بانک مرکزی برای الزام شبکه بانکی به رعایت نرخ سودهای مصوب شورای پولی اعتبار شامل سود ۱۵درصدی علی‌الحساب برای سپرده‌های یک ساله، سود ۱۰درصدی برای سپرده‌های روزشمار و ۱۸درصدی برای تسهیلات مشارکتی از ۱۱شهریور ماه آغاز شد.

مسوولان بانک مرکزی امیدوارند با توجه به اقدام‌هایی که تا پیش از اجرای این بخشنامه برای رفع موانع موجود در مسیر رعایت نرخ سودهای مصوب برداشته‌اند، بانک‌ها نرخ‌های مصوب را رعایت کنند اما تا دستیابی به نتیجه و سنجش پایبندی بانک‌ها باید یک سال دیگر منتظر ماند.

ارایه آمارهای اقتصادی خوش‌بینانه به مردم ممنوع

یک اقتصاددان می‌گوید: دولت بهتر است با اجرای جدی‌تر برنامه‌های اقتصادی کارشناسی شده، مسیر بهبود شاخص‌ها را پیگیری کند و از اعلام آمارهای خوشبینانه به مردم در زمینه رشد اقتصادی و تورم جدا خودداری کند تا سرمایه اجتماعی نظام آماری مخدوش نشود.

علی‌اکبر نیکواقبال در گفت‌وگو با ایسنا درباره رشد اقتصادی ۷درصدی اعلام شده از سوی مرکز آمار ایران برای فصل بهار اظهار کرد: انتظار ما از دولت این است همان‌گونه که وعده داده و در ۴سال گذشته هم شاهد بودیم، برنامه‌های اقتصادی کارشناسی شده را تدوین کرده و آنها را اجرا و تلاش کنند با اقداماتی از قبیل جلب سرمایه‌گذاری خارجی و... که در دستور کار دارد در جهت بهبود شاخص‌های اقتصادی حرکت کند. به عبارتی کارشناسان اقتصادی انتظار دارند، دولت برنامه‌های اقتصادی خود را جدی‌تر پیگیری کرده و دولتمردان را هم به صبر و حوصله تشویق کنند تا در مسیر بهبود شاخص‌ها حرکت کنند.

او ادامه داد: اگر نگاهی به وضعیت سایر کشورها بیندازیم که رکود را تجربه کرده‌اند، متوجه می‌شویم در آن کشورها نیز برای خروج از رکود چندین سال زمان صرف شد. در نتیجه در ایران نیز چنین وضعیتی وجود دارد و ما نگران این هستیم که دولت از طریق آرایش کردن ارقام، آمارها را به گونه‌یی دیگر جلوه داده و منجر به مخدوش شدن سرمایه اجتماعی نظام آماری کشور شوند.

این اقتصاددان با بیان اینکه شواهدی وجود دارد مبنی بر اینکه صنایع مهمی مانند ماشین‌سازی و ساختمان‌سازی هنوز رشد نکرده‌اند، گفت: ما رشد چندانی در این بخش‌ها نداریم و اگر رشد اقتصادی اعلام شده، دقیق باشد بهتر است جزئیات رشد که در کدام صنایع محقق شده است، اعلام شود. به‌عبارتی آن را حساب که پاک است از محاسبه چه باک است.

نیکواقبال ادامه داد: در میان بخش‌های اعلام شده فقط رشد کشاورزی ۳ و ۴درصدی قابل قبول است وگرنه باقی صنایع بهبود آنچنانی پیدا نکرده‌اند. اگر دولت مدعی است که رشد اقتصادی ۷درصد شده است باید آمارهای پشتیبان نیز از آن حمایت کنند. از سوی دیگر ما باید بتوانیم شاهد بالا رفتن اشتغال در کشور باشیم و در بخش‌های مختلف اقتصاد برای کاهش آمار بیکاری اقدام کنیم درحالی که می‌بینیم چنین چیزی فعلا محقق شدنی نیست.

این اقتصاددان با تاکید بر اینکه نظام آماری در ایران زیر نفوذ دولت است، گفت: هم مرکز آمار و هم بانک مرکزی را دولت مدیریت می‌کند و اگر بخواهد می‌تواند با آرایش ارقام در آمار دست بزند. هنوز به یاد داریم که در دولت محمود احمدی‌نژاد ۳ تا ۴ رییس بانک مرکزی در یک دوره عوض شد. قاعدتا چنین ساختاری کمک خواهد کرد که آمار و ارقام مطابق با میل دولت ارائه شود.

او با بیان اینکه مراجع اعلام آمار باید حذر کنند از اینکه آمار را بسیار بزرگ‌تر از آنچه وجود دارد اعلام کنند، گفت: اگر مثلا ۳درصد به ۴درصد تبدیل شود، می‌توان آن را تا حدودی توجیه کرد و قابل بخشش است ولی دادن آمارهای غیرواقعی و فاصله‌های زیادی میان آمار واقعی و آمار اعلام شده، اعتماد ملی را دچار خدشه می‌کند.

نیکواقبال تاکید کرد: برخی برای سهم برخی آمارها نیاز به این ندارند که کارشناس باشید تا بفهمید که اوضاع از چه قرار است. خانواده‌یی که برای اقلام مصرفی خود به فروشگاه می‌رود، می‌تواند تورم را تشخیص دهد و آنچه در بازار جریان دارد تا حدودی بیانگر وضعیت رشد اقتصادی است. بنابراین ارائه آمارهای غیرواقعی باعث نمی‌شود که عملکرد دولت از آنچه هست، بهتر دیده شود بلکه فقط اعتماد مردم را مخدوش می‌کند.

این اقتصاددان با بیان اینکه وضعیت رشد اقتصادی در ایران هنوز چنان نیست که مراجع بین‌المللی به ایران اعتماد کنند، گفت: می‌بینیم که بانک جهانی هنوز اقدام به دادن وام به ایران نکرده چراکه هنوز از بازگشت پول خود مطمئن نیست و راهکار دولت هم باید این باشد که با برنامه‌ریزی دقیق و کارشناسی شده، مسیر پیشرفت توسعه را پیگیری کند نه اینکه سعی کند، خوش‌بینی ایجاد کند. تاکید می‌کنم، توسعه کارشناسی به دولت این است که به آمارها دست نزند چون ایجاد خوش‌بینی مشکلی را از اقتصاد ما حل نمی‌کند. دولت باید تلاش کند مراکز آماری کار خود را بکنند و آمار صحیح ارائه دهند و خود نیز با برخورد جدی‌تر با مسائل اقتصادی مسیر بهبود شاخص‌ها را پی بگیرد.

فعالیت‌های دوگانه بانکداری اسلامی در کشورها

کامران ندری |

تحقیقات بانکداری اسلامی تاکنون بیشتر به ابعاد بانکداری تجاری منطبق با شریعت پرداخته و مقوله تنظیم رابطه بانک مرکزی با سایر ذی‌نفعان در چارچوب اسلامی کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

بدون شک در نظام‌های پولی و اقتصادی در عصر جدید، نقش بانک مرکزی به عنوان سیاست‌گذار پولی، مقام ناظر و مسوول سامان‌دهی نظام‌های پرداخت، از اهمیت زیادی برخوردار است. اهمیت این نقش با در نظر گرفتن مساله مهم خلق پول بانک مرکزی و شبکه بانکی بیشتر آشکار می‌شود.

در واقع در اقتصادهای جدید دو نوع خلق پول اتفاق می‌افتد که عبارتند از: خلق پول بیرونی توسط بانک مرکزی و خلق پول درونی توسط شبکه بانکی. در حالی که خلق پول پرقدرت بیرونی توسط بانک مرکزی به قدرت انحصاری این بانک (به عنوان نماینده حاکمیت) در خلق پول جدید از هیچ مرتبط است، خلق پول درونی شبکه بانکی به مساله «بانکداری مبتنی بر ذخیره جزیی» ارتباط می‌یابد.

منظور از ذخیره جزیی آن است که بر اساس قانون، هر یک از بانک‌ها موظف باشد بخشی از سپرده‌های دریافتی خود از سپرده‌گذاران را کنار گذاشته و با باقیمانده آن اقدام به اعطای تسهیلات به مشتریان کند. بر این اساس، در نظام ذخیره جزیی، صرفا بخش کوچکی از سپرده‌های جمع‌آوری شده توسط بانک به صورت نقد در خود بانک یا نزد بانک مرکزی نگهداری می‌شود و بقیه آن جهت اعطای تسهیلات مورد استفاده قرار می‌گیرد.

سوالی که در اینجا مطرح می‌شود، آن است که رویکرد اسلام در مواجهه با این پدیده‌های نوین چیست؟ چگونه می‌توان از ظرفیت‌های فقه اسلامی جهت پاسخگویی به نیازهای جدید بانک مرکزی و سیاست‌گذاران پولی و ارزی در کشور استفاده کرد؟ آیا می‌توان ابزارهایی اسلامی طراحی کرد که علاوه بر مشروعیت فقهی، در عمل از کارآمدی مناسب و امکان عملیاتی‌سازی توسط بانک مرکزی کشور برخوردار باشند؟

نباید فراموش کرد که هر چند پاسخگویی به سوالات مذکور برای تمام کشورهای مسلمان که در آنها بانکداری اسلامی وجود دارد دارای ضرورت است، اما اهمیت این مساله برای بانکداری بدون ربای ایران بیشتر است، زیرا در بسیاری از سایر کشورهای مسلمان، بانکداری اسلامی به صورت دوگانه به فعالیت مشغول است. یعنی بانک‌های اسلامی در کنار بانک‌های متعارف تشکیل شده‌اند و لذا صرفا بخش کوچکی از کل نظام بانکی اسلامی است. به عنوان مثال در مالزی حدود ۲۰درصد و در اندونزی ۵ درصد نظام بانکی اسلامی است.

در این فضا سیاست‌گذار پولی این امکان را دارد که حتی اگر ابزارهای متعارف خلاف شرع باشند، آنها را در بخش متعارف نظام بانکی مورد استفاده قرار دهد. به عبارت دیگر، دست سیاست‌گذار پولی در استفاده از ابزارهای متعارف باز است. اما در یک نظام بانکی که در آن بانکداری اسلامی در کل شبکه بانکی و به صورت سراسری اجرا می‌شود، سیاست‌گذار پولی نمی‌تواند از عمده ابزارهای متعارف بانکداری مرکزی (مانند عملیات بازار باز روی اوراق قرضه) استفاده کند. به همین دلیل ضرورت بحث بانکداری مرکزی اسلامی در چارچوب بانکداری بدون ربای ایران بسیار بالا بوده و پرداختن به این مقوله اقدامی ارزشمند است.

با وجود آنچه مطرح شد، ارزیابی عمده پژوهش‌های انجام شده در حوزه بانکداری اسلامی در چند دهه اخیر در ایران و سایر کشورها، به خوبی نشان می‌دهد که تمرکز محققین بیشتر بر حوزه بانکداری تجاری اسلامی بوده و کمتر مقوله مهم و کلیدی بانکداری مرکزی اسلامی مورد توجه قرار گرفته است. در واقع پژوهشگران تلاش کرده‌اند تا بیشتر به تنظیم رابطه یک بانک اسلامی با سپرده‌گذاران و تسهیلات‌گیرندگان بپردازند و رابطه بانک مرکزی با شبکه بانکی، دولت و عموم مردم کمتر مورد توجه واقع شده است.

بر اساس آنچه مطرح شد، توصیه می‌شود بانک مرکزی با همراهی سیاست‌گذاران نظام علمی کشور، تلاش کند تا در آینده از تحقیقات مرتبط با حوزه بانکداری مرکزی اسلامی به صورت جدی حمایت کند. زیرا انجام پژوهش‌هایی از این دست می‌تواند به این بانک کشور جهت انجام وظایفی که دارد، کمک شایانی کند. علاوه بر این برگزاری همایش‌ها و نشست‌های علمی در رابطه با مباحث قابل طرح در بانکداری مرکزی اسلامی قابل توصیه است.

منبع: ایبنا

دستورالعمل مقام ناظر پولی در کجای دنیا نماد بانک‌ها را چند ماه متوقف کرده است؟

اجرای یک سیاست درست با روش غلط

زمینه‌سازی برای وصول مطالبات و افزایش درآمدها و کارمزدها و کاهش هزینه‌ها باید قبل از اصلاح صورت‌های مالی انجام می‌شد

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری

اقتصاد بانک محور ایران، با تعداد زیادی از نمادهای بانکی متوقف در بورس و فرابورس و ماه‌ها نبود معامله سهام، مواجه هستند و این پرسش را برای سهامداران، بازار سرمایه، فعالان بانکی، کارشناسان اقتصادی و... ایجاد کرده که در این شرایط، که بانک‌ها نیازمند حمایت و تقویت توان تسهیلات‌دهی خود و افزایش سرمایه و نقدینگی برای کمک به اقتصاد ملی هستند، چه زمان می‌توان شاهد پذیرش به موقع صورت‌های مالی، صدور مجوز برگزاری مجامع، و اثر مثبت این تحولات بر عملکرد بانک‌ها و بورس کشور باشیم؟

به گزارش تعادل، بانک‌ها و موسسات اعتباری ایران، مانند بسیاری از بخش‌های اقتصادی دیگر، در دوران تحریم و دولت‌های نهم و دهم، با حدود ۸ سال قطع ارتباط با بانک‌های جهان، فاصله گرفتن با استانداردهای جهانی، سیاست‌های دستوری و ناکارآمد پولی و مالی مواجه بوده‌اند و در دولت یازدهم نیز با رشد فزاینده انتظارات مختلف از سوی دولت، بخش خصوصی و تولیدکنندگان برای حمایت از تولید واشتغال و تامین نقدینگی و تسهیلات روبرو شدند.

براین اساس، اگرچه اصلاحات ساختاری بانک‌ها و ازجمله تنظیم صورت‌های مالی براساس فرمت جدید بانک مرکزی و استانداردهای IFRS، اجرای مقررات پولشویی و... خواسته به حق دولت و سیاست‌گذاران اقتصادی وبانکی کشور است تا با استانداردسازی ساختار و صورت‌های مالی، قدرت چانه‌زنی و مذاکره و جذب بانک‌ها و شرکت‌های خارجی را به همراه داشته باشد و... اما واقعیت این است که بانک‌های کشور، خود وارث وضعیتی هستند که از فضای کلان اقتصاد و محیط کسب وکار و شرایط بین‌المللی به آنها تحمیل شده و سیاست دولت‌های قبلی در آن اثرگذار بوده است و فشار وارد شده بر بانک‌ها برای استانداردسازی صورت‌های مالی، حداقل باید متناسب با شرایطی باشد که در ۱۲ سال اخیر بر فضای بازار پول کشور حاکم بوده است.

اکنون، بانک‌های کشور با مشکلاتی مانند مطالبات معوق، بدهی دولت به بانک‌ها، نرخ‌های سود بانکی بالا و هزینه‌های سنگین بانکداری، رشد بانکداری الکترونیک و هزینه‌های آن و... مواجه هستند و در این شرایط که شاخص‌های پولی و مالی بازار پول در مورد ترکیب و وضعیت سپرده‌ها، بالابودن فشار برای وام‌دهی بانک‌ها، مطالبات معوق و... هشدار می‌دهد باید صورت‌های مالی بانک‌ها نیز در یک برنامه تدریجی انجام شود تا بانک‌ها فرصت نفس کشیدن و ساماندهی شاخص‌های بانکداری را داشته باشند و به تدریج بتوانند موضوعاتی مانند ذخیره‌گیری مطالبات، پیگیری طلب‌ها و درآمدهای آتی و طلب از دولت و... را پیگیری نمایند.

به عبارت دیگر، بانک‌ها خود وارث وضعیتی هستند که متاثر از فضای بین‌المللی، محیط کلان اقتصاد ایران، فضای کسب وکار داخلی و... بوده و نتیجه عملکرد بانک‌ها به تنهایی نیست و لذا نباید به خاطر تاخیر در اجرای صورت‌های مالی جدید، یا استانداردهای مورد نظر ifrs زیان‌ده معرفی شوند و شایعات ورشکستگی و بحران بانک‌ها و... را شاهد باشیم.

از این‌رو، به نظر می‌رسد که به جای فشار بر بانک‌ها در تنظیم صورت‌های مالی طبق فرمت جدید بانک مرکزی که به سرعت ظرف یکی دوسال باید به سرانجام برسد، لازم است که بانک مرکزی با برنامه‌ریزی تدریجی، شرایط را برای انطباق بانک‌ها با وضعیت جدید آماده کند و در هر مرحله، بخشی از خواسته‌های مورد انتظار را مطرح نماید.

وقتی مشکلات فعلی بانک‌ها نتیجه دو دهه عملکرد اقتصاد ایران است چگونه انتظار داریم که بانک‌ها ظرف دو سال صورت‌های مالی خود را اصلاح کنند و طلب‌های خود را وصول کنند و سود ده معرفی شوند. استانداردهای مورد نظر در صورت‌های مالی جدید محصول و مرتبط با یک فضای عادی یا حداقل متوسط عملکرد اقتصاد است و نباید در شرایط کنونی که انواع فشارها و گرفتاری‌ها در اقتصاد بانک محور ایران روی بانک‌ها متمرکز شده، انتظار داشته باشیم که بانک‌ها بتوانند صورت‌های مالی را ظرف مدت کوتاه اصلاح نمایند.

وقتی بار اصلی و سنگین اقتصاد دو دهه اخیر بر دوش بانک‌ها سنگینی می‌کند، باید فرصت داد که به تدریج صورت‌های مالی خود را اصلاح کنند و ساختار مالی بانک‌ها به تدریج اصلاح شود.

اجرای چند ماهه بخشنامه جدید

واقعیت این است که در دو سال اخیر و از بهمن ۹۴ تاکنون، صورت‌های مالی با فرمت جدید، حتی در پاره‌یی موارد مورد قبول سازمان حسابرسی، بورس، تشکل‌های حرفه‌یی بانکداری کشور نبوده و هم به لحاظ شکلی و استانداردهای حسابرسی ایران، و هم به لحاظ وضعیتی که بانک‌ها با آن روبرو بوده‌اند، مورد انتقاد واقع شده است اما از آنجا که از نظر قانون، بانک مرکزی مسوول و ناظر و تنظیم‌کننده مقررات بانک‌ها و موسسات اعتباری است، فشار شدیدی بر بانک‌ها برای تنظیم صورت‌های مالی به شکل جدید مطرح است. به عقیده برخی کارشناسان، اگر در کشورهای مختلف جهان، استانداردهای IFRS و FATF وتوصیه‌های بال برای بهبود شاخص‌های نظارتی و توان بانک‌ها در مقابله با بحران‌های پولی و مالی جهان بعد از بحران ۲۰۰۸ مورد توجه قرار گرفته، اما باید توجه داشت که این کشورها، مانند بانک‌های ایران در معرض انواع مسائل و مشکلات مانند تحریم، مشکلات اقتصاد ایران، بدهی دولت به بانک‌ها، مطالبات معوق، سیاست‌های دستوری نرخ سود و... در سال‌های اخیر، فاصله ۸ ساله با بانک‌های جهان و... نبوده‌اند و در نتیجه بسیاری از بانک‌های خارجی در تنظیم صورت‌های مالی و رعایت سایر استانداردها، به مراتب با مشکلات کمتری نسبت به بانک‌های ایران مواجه هستند.

فشار دوساله برای استانداردسازی گزارش‌های مالی در شرایط هشدار شاخص‌های بازار پول و ۱۰ سال دور شدن از فضای بانکداری بین‌المللی، به معنای فشار کوتاه‌مدت برای اصلاح صورت‌های مالی جدید به جای برنامه تدریجی میان مدت و حمایت از بانک‌ها با افزایش کارمزد و وصول مطالبات است

۵۰درصد دارایی منجمد

اما بانک‌های ایران اکنون با ۵۰ درصد دارایی‌های منجمد به خاطر مطالبات معوق، بدهی دولت، تسهیلات تکلیفی و... مواجه هستند. بسیاری از طلب‌های بانک‌های ایران متعلق به برنامه‌های دولت است، وضعیت رشد منفی اقتصاد و شرایط تحریم و... باعث شده که بخش قابل توجهی از تولیدکنندگان و پیمانکاران نتوانند بدهی خود را به موقع بپردازند. در نتیجه تسهیلات دهی بانک‌ها نیز به سمت استمهال وام‌ها با نرخ جدید، تامین سرمایه گردش واحدهای اقتصادی تا حدود ۶۸ درصد هدایت شده و سهم ایجاد و توسعه واحدها که می‌تواند زمینه ساز رشد اقتصاد باشد تنها ۱۵ درصد کل تسهیلات بانکی است و همچنین حدود ۶۰ درصد تسهیلات تنها در استان تهران تزریق می‌شود که خود گویای واقعیت تمرکز شدید گردش مالی در تهران وعدم توزیع متناسب آن در اقتصاد ملی است.

در نتیجه، براساس صورت‌های مالی جدید، بانک‌ها نمی‌توانند طلب‌های خود را از دولت و سایر شرکت‌ها به عنوان درآمد در ترازنامه و سود و زیان ثبت کنند اما در عین حال برای بسیاری از سرفصل‌ها و تعهدات و طلب و بدهی‌ها باید به اندازه کافی ذخیره بگیرند. براین اساس در صورت‌های مالی جدید، با یک وضعیت غیرواقعی از انتشار شاخص‌ها و ساختار مالی و تعهدات و طلب‌ها و درآمدها و هزینه‌های خود مواجه هستند.

این موضوع باعث شده که بانک‌هایی که تا دو سال پیش سودده محسوب می‌شدند و به عنوان بزرگ‌ترین شرکت‌های بورسی مورد توجه سهامداران بودند و در مجامع بانکی می‌توانستند از محل عملیات بانکی و غیربانکی، مانند سود تسهیلات، شرکت داری، فروش دارایی و زمین و ساختمان و... سود شناسایی کرده و طلب‌ها، بدهی دولت در طرح‌های اجرا شده، درآمد آتی و... را به عنوان درآمد در نظر بگیرند و در نتیجه سود به سهامداران خود می‌دادند، اکنون تنها از محل عملیات بانکی و درآمد تحقق یافته، باید سود و زیان راشناسایی کنند و در نتیجه به خاطر هزینه‌های زیاد شرایط کنونی که بسیاری از آنها در اختیار مدیریت بانک‌ها نبوده دچار زیان شده‌اند.

بانک‌ها به خاطر مطالبات معوق، بدهی دولت، درآمدهای تحقق نیافته و طلب‌های بسیاری که دارند و درآینده وصول خواهد شد، در صورت‌های مالی زیان‌ده معرفی شده‌اند، در حالی که عملکرد واقعی آنها زیان‌ده نیست و شرایط ۱۲ سال اخیر، مهم‌ترین عوامل زیان‌ده شدن بانک‌ها محسوب می‌شود. از این‌رو، باید حق داد که سهامدار بانک و مدیران و ذی‌نفعان بانک، خواستار تغییر شرایط کنونی باشند و از بانک مرکزی، دولت، سازمان بورس و سازمان حسابرسی و سایر متولیان نظارتی بانک‌ها و شرکت‌های بورسی بخواهند که چاره‌اندیشی کنند و تنظیم صورت‌های مالی با فرمت جدید بانک مرکزی و استانداردهای ifrs را در یک بازه زمانی منطقی، به پیش ببرند.

دفاع از اعتبار نظام بانکی کشور

به خصوص برخی بانک‌ها که بار سنگین ساماندهی مشکلات موسسات غیرمجاز و شرکت‌هایی مانند میزان، ثامن الحجج، ثامن، شاندیز، فرشتگان و... و دفاع از اعتبار نظام بانکی را به عهده دارند مستقیم و غیرمستقیم با هزینه‌های بیشتر و چالش‌های مختلفی مواجه هستند.

در نتیجه نمی‌توان انتظار داشت که بانک‌های خصوصی و خصوصی شده مانند صادرات، ملت، پارسیان و... که بزرگ‌ترین سهام را در بورس دارند، مانند سایر بانک‌ها بتوانند به سرعت فرمت مورد نظر بانک مرکزی را رعایت کنند.

بانک مرکزی بیش از سایر نهادهای نظارتی و اقتصادی کشور از کیفیت و ترکیب هزینه‌ها و چالش‌های این بانک‌ها که در ۱۲ سال اخیر با آن مواجه شده‌اند، مطلع است و مشخص نیست که بر چه اساس انتظار دارد که به سرعت تمام شاخص‌های مورد انتظار و ساختار مالی این بانک‌ها اصلاح شود. وقتی انتظارات بسیاری از سوی بانک مرکزی و دولت برای ساماندهی موسسات غیرمجاز و شرکت‌ها و تامین مالی طرح‌های دولت، تسهیلات تکلیفی و... مطرح می‌شود، چگونه انتظار دارند که بانک با این شرایط و براساس چارچوب صورت‌های مالی جدید سودده اعلام شود و چرا در کنار در خواست صورت‌های مالی جدید، تمهیدات و ملاحظات و گزارش دهی از سوی بانک مرکزی برای حمایت از این بانک‌ها انجام نمی‌شود و چرا زمان‌بندی منطقی برای اجرای این برنامه در نظر گرفته نشده است.

واقعیت این است که همه مردم و سهامداران با ویژگی‌های فنی در صورت‌های مالی جدید آشنا نیستند و وقتی یک بانک در مجمع عمومی زیان‌ده معرفی می‌شود، عده‌یی شایعه می‌کنند که آن بانک ورشکسته است. این وضعیت گزارش دهی عملا باعث کاهش همکاری این دسته از بانک‌ها در داخل و خارج شده، و روی عملکرد، فعالیت‌ها، سپرده‌گذاری، سهم از بازار پول و... اثر منفی گذاشته است و متاسفانه کسی پاسخ گوی این ظلم به بانک‌های کشور نیست. بسیاری از فعالیت‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها، خرید و فروش سهام، همکاری‌های مشترک با بانک‌ها، افزایش حضور و سهم بانک از بازار پول، همکاری با بانک‌ها و شرکت‌های خارجی، تصمیم‌گیری برای مشارکت در بسیاری از طرح‌ها و حتی سرمایه‌گذاری در تولید و بورس و... متاثر از نمادهای بسته بانک‌هاست.

توضیحات فنی و فرصت حداقلی انطباق بانک‌ها

مقامات بانک مرکزی عمدتا به توضیحات فنی در مورد ضرورت اصلاح صورت‌های مالی اکتفا کرده‌اند و اگرچه این اقدامات مورد حمایت کارشناسان است اما باید این پرسش را مطرح کرد که روش اجرایی باید چگونه باشد و براساس کدام تجربه جهانی، در بهمن ماه ۹۴ بخشنامه می‌دهند و در خرداد و تیرماه سال بعد خواستار اصلاح صورت‌های مالی هستند؟

به نظر می‌رسد که بانک مرکزی بعد از بحران سال‌های اخیر موسسات غیرمجاز و رشد مطالبات معوق که در سال ۹۶ نیز رشد بالایی داشته نسبت به آینده بانک‌های کشور و عملکرد بازار پول نگرانی‌هایی دارد و برای آنکه پاسخی برای انتقادها داشته باشد که چرا اصلاح ساختار نکردید و هشدار ندادید، به دنبال آن است که با عجله ساختارهای مالی را اصلاح کند و از جمله تاکید بسیاری روی سودهای موهوم و همچنین ذخیره‌گیری مطالبات دارد تا در صورت ایجاد مشکل، اعلام کند که بانک مرکزی از بانک‌ها خواسته بود و آنها با تاخیر عمل کردند. در حالی که هر سیاست اصلاحی باید در یک بستر متناسب اجرایی شود. اولا باید یکسری اقدامات حمایتی از بانک‌ها برای رشد درآمدها، وصول مطالبات، افزایش کارمزدها و کاهش سودهای موهوم و کاهش بدهی دولت به بانک‌ها و... صورت بگیرد تا بانک‌ها بتوانند در شرایط بهتری کار کنند و دوم اینکه زمان لازم داده شود تا به تدریج سرفصل‌ها و انتظارات مختلف در طول دو سه سال یا بیشتر اجرایی شود و در این مسیر همه ذی‌نفعان و سهامداران و... با بانک‌ها همراهی کنند و دچار زیان و خسارت نشوند. عباس کمره‌یی مدیرکل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی در برنامه ویژه خبری گفته بود که زیان وارد آمده به سهامداران بانک‌ها به دلیل بسته بودن نماد آنها در بورس متوجه بانک مرکزی نیست، ضمن اینکه اساساً وظیفه بانک مرکزی ایجاد شفافیت است. بنابراین اگر در این میان گروهی متضرر شده‌اند نمی‌توان بانک مرکزی را مقصر تلقی کرد؛ البته باید یادآور شد که بسته ماندن نمادها در بورس فقط محدود به بانک‌ها نمی‌شود.

در پاسخ به اظهارات ایشان باید گفت که اگرچه شفاف‌سازی، استانداردسازی و اصلاح ساختار صورت‌های مالی بانک‌ها یک ضرورت قابل دفاع است اما نمی‌توان با فشار و سرعت عمل بالا انتظار تحقق آن را داشت. اگر ۸ سال دوری بانک‌های ایران با بانکداری جهان اتفاق افتاده و بسیاری از مشکلات مالی برای بانک‌ها متاثر از فضای اقتصاد و سیاست‌های پولی دولت‌های ۱۲ سال اخیر است، پس بانک مرکزی و دولت نیز باید به این درک و مفاهمه برسند که بانک‌ها عامل وضعیت کنونی نیستند و اگر امروز سهامداران متضرر می‌شوند به خاطر عملکرد دو سال اخیر بانک‌ها نبوده، بلکه بانک‌ها وارث وضعیتی هستند که از تحریم، قطع روابط بین‌المللی، رکود، سیاست‌های دولت‌های نهم و دهم، فشار بر بانک‌ها، سیاست‌های اعتباردهی سال‌های اخیر، مطالبات معوق و بدهی دولت و... باقی مانده است و در نتیجه بانک مرکزی با درک این موضوع، باید به صورت تدریجی و در فرصت مناسب باید روند تدریجی اصلاح ساختار مالی را خواستار می‌شد اما اینکه در بهمن ۹۴ با یک ابلاغ و بخشنامه، از بانک‌ها بخواهد که ظرف چند ماه صورت‌های مالی خود را با فرمت جدید تنظیم کنند، که حتی سازمان حسابرسی و بورس نیز آمادگی آن را نداشته‌اند، به این معناست که اجرای یک سیاست درست با یک روش اجرایی عجولانه و غلط همراه بوده است.

مدیرکل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی در پاسخ به انتقادها و نگرانی‌ها از زیان سهامداران بانک‌ها به دلیل تبعات اجرای دستورالعمل بانک مرکزی و توقف نمادشان سخن می‌گفت، تصریح کرد: درگذشته بخش عمده‌یی از درآمد بانک‌ها از محل خدمات و کارمزد فعالیت‌های بین‌المللی تامین می‌شد و این درآمدها نقش تاثیرگذاری بر صورت‌های مالی بانک‌ها ایفا می‌کرد به این ترتیب اگرشفاف شدن صورت‌های مالی به بسط و توسعه روابط بانک‌ها منجر شود و در ادامه، درآمد آنها از محل خدمات و کارمزد را افزایش دهد قطعا قیمت سهامشان هم تحت تاثیر قرار خواهد گرفت و افزایش خواهد یافت.

تاخیر در افزایش کارمزدها و سایر درآمدها

در پاسخ به این اظهارات نیز باید گفت که براساس سخنان ایشان، بانک مرکزی چه اقدامی برای افزایش کارمزدها و سایر درآمدهای بانک‌ها داشته است و چرا قبل از اصلاح صورت‌های مالی بانک‌ها، راهکاری برای رشد سود و درآمد بانک‌ها از سایر روش‌ها اعلام نشده است و چرا در چنین شرایطی که بانک‌ها نیازمند حمایت هستند با چنین سرعت عملی، صورت‌های مالی جدید و نمادهای بسته و نگرانی سهامداران را به اقتصاد ملی تحمیل کرده‌اند.

کمره‌یی گفته است: اقدامات بانک مرکزی باعث زیان‌ده شدن بانک‌ها و سهامدارانشان نشده است. در دو سال گذشته بحث تهیه و شفافیت صورت‌های مالی بر اساس صورت‌های مالی مدنظر بانک مرکزی با توجه به قانون پنجم توسعه و قانون پولی و بانکی مطرح و از بهمن ماه سال گذشته قالب جدید صورت‌های مالی به بانک‌ها ابلاغ شد و هماهنگی‌های لازم در این خصوص به عمل آمد.

مدیرکل نظارت بر بانک و موسسات اعتباری ادامه داد: بانک مرکزی به استناد گزارش‌های سازمان حسابرسی و بعضاً مکاتبات انجام شده از سوی خود بانک‌ها درخصوص کیفیت سود و بحث ذخایر به اقداماتی دست زده است. به عبارت دیگر بانک مرکزی به دلیل گزارش سازمان حسابرسی و مکاتبات بعضی از بانک‌ها و بر اساس وظیفه ذاتی خود باید در مواردی از جمله شناسایی درآمدهای موهوم و کفایت ذخایر بانک‌ها در پوشش ریسک و تمیز دادن درآمدهای مشاع و غیرمشاع وارد عمل شود تا حقوق سهامداران و سپرده‌گذاران رعایت شود. وی افزود: تاکید می‌کنم الزامات ایجاد شده از سوی بانک مرکزی برای اعمال در صورت‌های مالی بانک‌ها حداقلی است؛ یعنی اگر می‌خواستیم سختگیرانه عمل کنیم شاید وضعیت به گونه‌یی دیگر بود. ما این موضوع را به عنوان جریانی چندساله مدنظر قرار داده‌ایم و البته عمل به آن وظیفه ذاتی بانک مرکزی است.

بانک مرکزی: ما مقصر نیستیم

وی با بیان اینکه صورت‌های مالی مدنظر بانک مرکزی موجب زیانده شدن بانک‌ها نشده‌اند چون استانداردها همان استانداردهای قبلی است و این صورت‌ها تغییری در سود و زیان ایجاد نکرده است، تصریح کرد: بانک مرکزی بر اساس وظیفه خود تلاش می‌کند درآمد حاصل شده از سوی بانک‌ها واقعی باشد. نکته دیگر اینکه ما با مطالبات غیرجاری مواجه هستیم و در این حوزه هم باید دستورالعمل مربوط به طبقه بندی‌ها رعایت شود. ضمن اینکه اگر بخواهیم این دستورالعمل به صورت کامل رعایت شود بانک‌ها بایستی به مراتب بیشتر از امروز در صورت‌های مالی خود اقدام به ذخیره‌گیری می‌کردند.

بسته ماندن نماد یک روز است نه چند ماه

در شرایطی که عموما توقف یک نماد در بازارهای سرمایه دنیا زیر یک روز است ولی تعلیق آن ممکن است به ۱۰ روز هم کشیده شود اما در ایران نماد تعدادی از بانک‌ها به خاطر بخشنامه بانک مرکزی در بهمن ۹۴ که به سرعت و ظرف چند ماه خواستار اصلاح صورت‌های مالی براساس فرمت جدید شده، با چند ماه توقف مواجه شده است.

در چنین شرایطی، بانک مرکزی به جای آنکه ابتدا زمینه‌سازی کند و با رشد کارمزدها، اصلاح نرخ سود بازار بین بانکی، افزایش منابع و سرمایه بانک‌ها و. به کمک بانک‌ها بشتابد و در یک برنامه زمان‌بندی شده به تدریج اصلاح ساختار مالی بانک‌ها و ادغام و اصلاحات را انجام دهد، در بهمن ۹۴ در اقدامی کوتاه‌مدت و به سرعت خواستار تنظیم صورت‌های مالی با فرمت جدید وبراساس استانداردهای ifrs شد تا در چند ماه باقی مانده مجامع بانک‌ها براساس روش جدید برگزار شود.

در شرایطی که حتی در اقتصادهای پیشرفته، بعد از بحران مالی ۲۰۰۸، مقررات و توصیه‌های بال ۱ و ۲ و ۳ و ۴ به تدریج اجرایی می‌شود و مرحله به مرحله به پیش می‌روند تا نظارت را تقویت کنند، مشخص نیست که چرا در ایران با وجود مشکلات ۱۲ سال اخیر و تحریم‌ها و... از بانک‌ها انتظار می‌رود که فورا و به سرعت ساختار گزارش‌ها را تغییر دهند.

این موضوع در هر صورت باعث بسته شدن طولانی مدت نماد بانک‌ها شده و بخش عمده‌یی از نمادهای بسته بورس متعلق به بانک‌ها است.

طبق اعلام رییس سازمان بورس، از ۶۰۰ نماد بازار حدود ۱۰ درصد کل نمادهای بازار در ۲ سال اخیر با مشکل توقف مواجه بوده و در نتیجه حدود ۶۰هزار میلیارد تومان سهام و سرمایه مردم دچار سردرگمی شده است که عمده آن متعلق به سهامداران بانک‌هاست و علاوه بر این مشکلات، عملکرد و روابط بانک‌ها در اقتصاد داخلی وخارجی را نیز تحت تاثیر قرار داده است.

براین اساس انتظار می‌رود که شاهد تغییر روش بانک مرکزی در اجرای صورت‌های مالی جدید باشیم تا از خسارت‌های بیشتر به بازار سرمایه و بانک‌ها جلوگیری شود. زیرا توقف طولانی مدت نمادها و حرف و حدیث و حاشیه‌های بسیار، اظهارنظرها و تحلیل‌های متعدد باعث کاهش تقاضا و توجه بخشی از سهامداران بازار سرمایه می‌شود و طبیعی است که بعد از باز شدن نماد بانک‌ها وزیان‌ده شدن آنها براساس صورت‌های مالی جدید، قیمت سهام بانک‌ها کاهش یافته و اثر منفی بیشتری بر شاخص‌ها و وضعیت سهام آنها می‌گذارد و زنجیره‌یی از تبعات منفی برای بانک‌ها را به دنبال دارد. از سوی دیگر، به دلیل حجم بالای سهام و گردش مالی بانک‌ها و سهم قابل توجه آنها در بورس، شاخص‌های بازار سرمایه تحت تاثیر نمادهای متوقف بانکی، با کاهش و سقوط مواجه است، سهامداران نمی‌توانند دارایی خود را بفروشند یا سهام مورد علاقه را بخرند. بخشی از دارایی آنها از دست رفته و هم از نظر قیمت سهام بانک‌ها و هم از نظر زیان و سود اندک سهم بانک‌ها، متضرر شده‌اند و لطمه جبران‌ناپذیری بر بورس کشور وارد شده است. از سوی دیگر، بسیاری از روابط بانک‌های ایران با داخل و خارج، تصمیم‌گیری‌ها، سرمایه‌گذاری‌ها، سپرده‌گذاری‌ها و. تحت تاثیر این مسائل قرار دارد و بانک‌هایی که سهام در بورس ندارند و به راحتی مجمع برگزار می‌کنند کمتر تحت تاثیر شایعه و اخبار منفی قرار می‌گیرند در حالی که بانک‌های خصوصی و خصوصی شده به خاطر اخبار منفی بسته ماندن نمادها، زیان‌ده معرفی شدن بانک‌ها و... در معرض اخبار منفی و در نتیجه تغییر مقصد سرمایه‌گذاری‌های مردم و بانک‌ها و شرکت‌ها در رابطه با این بانک‌ها هستیم.

دستورالعمل مقام ناظر در کجای دنیا نماد بانک‌ها را چند ماه متوقف کرده است؟

در هیچ جای دنیا نمی‌توان تجربه کرد که در اثر یک دستورالعمل بانک مرکزی به عنوان مقام ناظرپولی کشور که قاعدتا باید به دنبال ثبات بازار و فعالیت بانک‌ها باشد، یک‌باره شاهد بسته شدن نماد تعداد زیادی از بزرگ‌ترین بانک‌های کشور در بورس باشیم. هر برنامه اصلاحی در هر نقطه‌یی از جهان به یک برنامه زمان‌بندی تدریجی نیاز دارد. حتی بعد از بحران مالی ۲۰۰۸ که بسیاری از کشورهای جهان را تحت تاثیر قرار داد، کمیته بال در یک برنامه زمان‌بندی با عنوان‌های بال ۱، بال ۲، بال ۳ و بال ۴ به تدریج بانک‌ها را به سمت استانداردهای بالاتر هدایت می‌کند. به عنوان مثال کفایت سرمایه را از ۸ درصد به سمت ۱۹ درصد در نسخه‌های بعدی هدایت می‌کند اما نماد بانک‌ها را به خاطر آنکه کفایت سرمایه ۱۹ درصدی یا ۱۲ درصدی ندارند، نمی‌بندند. حتی خود بانک مرکزی برنامه تدریجی بال را قبول دارد و به تدریج در حال ترجمه و ابلاغ توصیه‌های بال به بانک‌هاست و سازمان بورس نیز در پذیرش شرکت‌ها یک برنامه تدریجی دارد که تابلوی فرعی، اصلی، فرابورس و... را براساس نوع فعالیت شرکت‌ها تعریف کرده است. حال چگونه انتظار دارند که بانک‌ها ظرف یکی دوسال تمام موارد مربوط به اصلاح صورت‌های مالی را اصلاح کنند و مانند یک بانک معتبر خارجی عمل کنند.

یادداشت

اهمیت راهبردهای پیش‌گیرانه درخصوص بحران‌های بانکی

ایمان اسلامیان | کارشناس اقتصادی

توجه به کارکرد پیشگیرانه و نقش نهاد ضمانت سپرده در جلوگیری از بروز بحران‌های بانکی، می‌تواند زمینه تقویت سلامت بانکی و کارایی هر چه بیشتر بانک‌ها را فراهم آورد. احتمالا بزرگ‌ترین کابوس هر بانکدار، ریسک نقدینگی و بروز معضل ناتوانی در ایفای تعهد (Insolvency) است. باوجود طراحی و اداره صنعت بانکداری برمبنای اصل ذخیره جزئی و نگهداری حاشیه نقدینگی حداقلی، ضعف‌های عملیاتی درون بانک (نظیر عدم تطبیق سررسید دارایی‌ها و بدهی‌ها)، رکود اقتصادی یا هجوم بانکی می‌تواند بانک‌ها را با صف سپرده‌گذاران مطالبه‌گر مواجه کرده و گام بعدی این زنجیره نیز بروز پدیده دومینوی سقوط بانک‌هاست. از همین رو نهاد تضمین‌کننده امنیت و استمرار نقدشوندگی سپرده‌های خرد مشتریان به ایجاد احساس اطمینان خاطر در سپرده‌گذاران کمک کرده، تا حد زیادی از بروز هیجانات و تنش‌های اجتماعی جلوگیری کرده و از تبدیل این تنش‌ها به بحران‌های اجتماعی و سیاسی ممانعت به عمل می‌آورد.

در کشور ما صندوق ضمانت سپرده‌ها براساس ماده ۹۵ قانون برنامه پنجم توسعه طراحی و در سال ۹۳ عملا فعالیت خود را آغاز کرد. از ابتدای فعالیت صندوق پیش‌بینی می‌شد که باتوجه به نقش اثرگذار و مطلوب ضمانت سپرده در سایر کشورها، این صندوق بومی نیز بتواند چتر حمایتی مناسبی را برای سپرده‌گذاران خرد فراهم آورد.

لیکن باید در نظر داشت که یکی از آفات و تهدیدات چترهای حمایتی، کاهش انگیزه مدیران و سهامداران بانک‌ها در پیشبرد راهبردهای تحکیم ساختاری و مدیریت ریسک است. استدلال دیگری که در این خصوص مطرح می‌شود این است که بانک‌ها با اطمینان از حساسیت فوق‌العاده حاکمیت نسبت به بروز ناآرامی‌های امنیتی و اجتماعی ناشی از بحران بانکی، به نوعی سواری مجانی گرفته و با ریسک‌پذیری غیرمسوولانه، بهای سوءتدبیر و کارایی پایین خود را از محل منافع ملی تامین می‌کنند.

لذا صندوق ضمانت سپرده علاوه بر نقش‌آفرینی هنگام ورشکستگی بانکی و بازپرداخت سپرده‌های خرد به مشتریان، باید بتواند نقش خود را در استحکام نظام بانکی و اتخاذ راهبردهای پیشگیرانه درخصوص بحران ایفا کند. مهم‌ترین ابزار صندوق جهت ایجاد سازوکار هدایت بانک‌ها به سمت استحکام و کارایی، تعیین نرخ عضویت بانک‌ها براساس رتبه‌بندی عملکردی و مدیریت ریسک است.

در این رابطه شرکت فدرال بیمه سپرده (FDIC) در امریکا با وجود تعداد کثیر اعضای خود، از طریق متناسب کردن حق بیمه با نرخ ریسک بانک‌ها عملا توانسته به بهبود کارایی و استقرار مولفه‌های حاکمیت شرکتی در بانک‌های عضو کمک کند. لذا بدیهی است در صورت تداوم روند جاری و اخذ حق عضویت سالانه برابر از بانک‌ها، در عمل استحکام بانک‌ها و ایجاد کارایی پایدار محقق نخواهد شد.

علاوه بر این، صندوق ضمانت سپرده‌ها می‌تواند با ایفای نقش فعال در پایش شاخص‌های سلامت بانکی و هدایت بانک‌ها به تامین مالی پایدار از محل منابع جذب شده با ماندگاری قابل‌قبول و مطابقت سررسید دارایی‌ها و بدهی‌ها، موجبات استحکام هر چه بیشتر بانک‌ها را فراهم آورد.

در پایان باید در نظر داشت که طراحی و راه‌اندازی صندوق ضمانت سپرده‌ها، خیزی جسورانه جهت ارتقای صنعت بانکداری کشور بوده و تحقیقا تقویت کارکرد پیشگیرانه و نقش صندوق در جلوگیری از بروز بحران‌های بانکی، می‌تواند ضمن کاهش هزینه و بهبود اثرگذاری، موجب استحکام و کارایی پایدار بانک‌ها شود.

اخبار

برخورد تنبیهی با متخلفان بخشنامه کاهش نرخ سود

بهمن عبدالهی عضو شورای پول و اعتبار، از برخورد تنبیهی با بانک‌ها در صورت عدم اجرای کامل بخشنامه کاهش نرخ سود سپرده‌ها خبر داد.

بهمن عبدالهی در گفت‌وگو با ایبنا، درخصوص ضمانت اجرایی مصوبه اخیر شورای پول و اعتبار درباره کاهش نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های بانکی به ۱۵درصد و پیش‌بینی‌های این شورا برای برخورد با بانک‌ها و موسساتی که مصوبه شورا را عملیاتی نکنند، گفت: اجرای مصوبه شورا و بخشنامه اخیر بانک مرکزی درباره نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های بانکی از نظر شورای پول و اعتبار بسیار مهم و برای نظام بانکی حیاتی است.

این عضو شورای پول و اعتبار اظهار کرد: بانک مرکزی نیز طبق مصوبه شورای پول و اعتبار به‌صورت جدی تصمیم دارد بر اجرای صحیح این بخشنامه نظارت کند. در عین حال، هیات‌مدیره‌ها و مدیران بانک‌های دولتی و خصوصی اگر از مفاد این بخشنامه تخطی داشته باشند، قطعا با آنها برخورد می‌شود.

عبدالهی ادامه داد: همچنین اقدامات تنبیهی مطابق آیین‌نامه‌های مربوطه در صورت تخلف انجام می‌شود. البته امیدواریم بانک‌ها اجرای مصوبه شورای پول و اعتبار را به‌صورت کامل و دقیق اجرایی کنند و تخلفی در این بخش نداشته باشیم.

وی افزود: در هر صورت، اگر بانک‌ها در اجرای بخشنامه کاهش نرخ سود سپرده‌ها تخلفی داشته باشند، باید عواقب و تنبیهات پیش‌بینی شده را نیز بپذیرند. شورای پول و اعتبار اخیرا مصوبه‌یی را ارائه کرد که طی آن از یازدهم شهریورماه سال جاری، نرخ سود علی‌الحساب یک‌ساله سپرده‌های بانکی ۱۵درصد و نرخ سود روزشمار نیز ۱۰درصد تعیین شد.

ولی‌الله سیف رییس کل بانک مرکزی نیز پانزدهم شهریور امسال و ۴ روز پس از اجرایی شدن مصوبه کاهش نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های بانکی، گفت: تعیین نرخ سود تسهیلات به‌عنوان مرحله دوم کاهش نرخ سود بانکی در آینده انجام می‌شود. رییس کل بانک مرکزی بیان داشت: کاهش نرخ سود بانکی در دو مرحله انجام می‌شود که مرحله اول تثبیت سود سپرده‌هاست و تعیین سود تسهیلات به‌عنوان مرحله دوم این اقدام، در آینده انجام خواهد شد.

اخبار

نقض حریم خصوصی با پیامک‌های تبلیغاتی

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با اشاره به ساماندهی فضای مجازی برای بهره‌گیری کسب‌وکارها، از ایجاد سامانه‌یی برای دریافت گزارش‌های آنلاین شکایات مزاحمت‌های ناشی از پیامک‌های تبلیغاتی خبر داد. محمد جواد آذری جهرمی در صفحه اینستاگرام خود با اشاره به پیامک‌های تبلیغاتی اظهار کرد: پیامک‌های تبلیغاتی مزاحم آرامش حریم خصوصی مردم را به هم ریخته است. پس از ساماندهی پنل‌های ارسال انبوه از طریق سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیوئی، اکنون ارسال این پیامک‌ها از طریق شماره‌های عادی فزونی یافته است.

وی در ادامه با تاکید بر اثر سوء تبلیغات اجباری بیان کرد: صاحبان کسب‌وکار بایستی به حریم خصوصی مردم احترام بگذارند و متوجه این موضوع باشند که این نوع تبلیغات اثر عکس دارد. وزارت ارتباطات نیز برای این نیاز مشروع کسب و کارها بایستی با همکاری مرکز ملی فضای مجازی راهکاری اندیشه کند.

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات از ایجاد سامانه‌یی برای دریافت شکایات خبر داد و گفت: به سازمان تنظیم مقررات ابلاغ شد که با تمام توان جلوی مزاحمت برای مردم را بگیرد و راهکاری نیز برای کسب و کارها که نیازمند بهره‌گیری از این فضا هستند را بیابد. به زودی سامانه‌یی برای دریافت گزارش‌های آنلاین شکایات مزاحمت‌ها و توقف سریع آنها راه خواهیم انداخت.

گوگل «اچ.تی.سی» را می‌خرد

انگجت | شرکت گوگل قصد دارد بخش تولید موبایل «اچ.تی.سی» را بخرد.

گوگل تصمیم دارد بخش موبایل شرکت HTC را بخرد. این اقدام بخشی از تلاش شرکت برای رقابت با اپل و سامسونگ اعلام شده است.

این درحالی است که اچ.تی.سی، موبایل پیکسل گوگل را تولید می‌کند. به هرحال با این اقدام اچ.تی.سی می‌تواند در حوزه‌های دیگر مانند هدست‌های واقعیت مجازی Vive تمرکز کند. طبق گزارش‌ها این معامله تا پایان سال اعلام می‌شود. همچنین گوگل در سال ۲۰۱۲ میلادی شرکت موتورولا را نیز به قیمت ۱۲,۵میلیارد دلار خرید اما در نهایت دو سال بعد آن را به قیمت کمتر از ۳ میلیارد دلار به لنووو فروخت. این خبر در حالی اعلام می‌شود که پیش بینی می‌شود گوگل ماه آتی از موبایل جدید سری پیکسل رونمایی کند.

انتشار تصویر لباس فضانوردی جدید «الون ماسک»

انگجت | الون ماسک تصویری کامل از لباس فضانوردی منتشر کرد که برای ناسا طراحی شده است.

الون ماسک موسس شرکت‌های اسپیس و تسلا تصاویریی از لباس فضانوردی در اینستاگرام خود منتشر کرده است. به گفته او این لباس فضانوردان آینده خواهدبود. این تصویر نمای کاملی از طرح را برای نخستین‌بار نشان می‌دهد.

ماسک چند هفته قبل تصویری از بخشی از این را لباس در توییتر منتشر کرده بود.

او چندی قبل اعتراف کرده بود برقراری توازن میان ظاهر و قابلیت‌های لباس کار سختی بوده است. ظاهر این لباس متفاوت است و همچنین به نظر می‌رسد نسبت به لباس‌های قبلی فضانوردی سبک‌تر نیز باشد.

فضانوردان ناسا در نخستین برنامه تجاری ارسال افراد به ایستگاه فضایی بین‌المللی از آن استفاده خواهند کرد.

افشای اطلاعات مالی ۱۴۳میلیون نفر در امریکا

سی‌ان‌بی‌سی | یک شرکت اعتباری اعلام کرده اطلاعات مالی بیش از ۱۴۳میلیون نفر از کاربران‌اش در امریکا، انگلیس و کانادا فاش شده است.

شرکت اعتباری Equifax روز گذشته اعلام کرد اطلاعات ۱۴۳میلیون نفر از مشتریانش در امریکا و انگلیس و کانادا فاش شده است. این شرکت در بیانیه‌یی اعلام کرد این نفوذ امنیتی در ۲۹ جولای اتفاق افتاده و اکنون نیز با همکاری یک شرکت امنیت سایبری مشغول ارزیابی تاثیرات آن است. شرکت Equifaxمسوول حفاظت از اطلاعات مالی افرادی است که برای دریافت اعتبار از موسسات مالی اقدام می‌کنند. در هرحال با توجه به آمار منتشر شده این عملیات هک سبب شده اطلاعات مالی یک سوم جمعیت امریکا فاش شود. پس از انتشار این خبر ارزش سهام شرکت نیز بیش از ۵ درصد کاهش یافت. اطلاعات فاش شده شامل اسامی، تاریخ تولد، شماره تامین اجتماعی، آدرس و گواهینامه مشتریان بوده است. همچنین Equifax اعلام کرده پس از این حمله بیش از ۲۰۰هزار شماره کارت اعتباری بطور غیرقانونی ایجاد شده است. این شرکت اعلام کرده مشغول همکاری با قانونگذاران امریکایی، انگلیسی و کانادایی است تا اقدامات لازم برای مشتریانی که اطلاعاتشان دزدیده شده را بگیرند.

تلاش چینی‌ها برای حاکمیت بر دنیای روباتیک

زددی‌نت | چینی‌ها که از هزینه فزاینده استخدام نیروی کار جدید نگران هستند تلاش دارند به سرعت به برترین کشور جهان در زمینه تولید انواع روبات مبدل شوند. چین تا پیش از این بزرگ‌ترین خریدار روبات‌های صنعتی بوده است، اما به سرعت در تلاس است تا این عقب ماندگی را جبران کند و از رقیب سنتی خود ژاپن جلو بزند.

براساس گزارش فدراسیون بین‌المللی روباتیک، فروش روبات‌ها در چین تا سال ۲۰۱۸ سه برابر خواهد شد و در سال ۲۰۱۹ بیش از ۱,۴میلیون روبات صنعتی جدید در کارخانه‌های جهان نصب می‌شود که ۴۰ درصد از این رقم مربوط به کشور چین خواهد بود.

چین امروزه به یک ابرقدرت اقتصادی مبدل شده، اما نگران است دریافت دستمزدهای بیشتر توسط کارگران باعث کندشدن روند توسعه اقتصادی آن شود و لذا براساس برآوردهای موسسه تحقیقاتی‌ای دی سی، چین تا سال ۲۰۲۰ حدود ۵۹,۴ میلیارد دلار را در حوزه روباتیک و خدمات مرتبط هزینه خواهد کرد.

چین همچنین برنامه‌های مفصلی را برای خودکفایی در حوزه‌های مختلف علم و فناوری به اجرا گذاشته و براساس آن امیدوار است تا سال ۲۰۲۵ در زمینه‌های مهمی از جمله صنعت روباتیک به خودکفایی برسد.

ظرفیت‌سازی‌ای که نیاز به ۵ سال زمان دارد

پشتیبانی از حجم بالای ترافیک و دیتا با فیبرنوری

گروه دانش و فن |

فیبرنوری که محدودیتی در پهنای باند ندارد و سرعت‌های ۱۰۰ مگابیتی را نیز پوشش می‌دهد، در مقایسه با سیم مسی، هزینه‌های نگهداری و پشتیبانی شرکت‌های ارائه‌دهنده سرویس‌های اینترنتی را کاهش می‌دهد؛ به همین دلیل مسوولان کشور به لزوم توسعه آن تاکید دارند.

دستاوردی که تغییر فناوری از سیم مسی به فیر نوری به ارمغان می‌آورد این است که دیگر با محدودیت پهنای باند مواجه نخواهیم بود. فیبر نوری با پهنای باند بالا، فرصتی استثنایی برای ارائه خدمات و کاربردهای جدید ایجاد کرده است. سرویس‌هایی که بر بستر این فناوری ارائه می‌شوند، می‌توانند کیفیت زندگی ما را به نحو چشمگیری ارتقاء دهند، ارزش‌افزوده بیشتری نصیب شرکت‌های مخابراتی کنند و توان آنها را برای گسترش خدمات پایه بالا ببرند؛ هزینه‌های نگهداری و پشتیبانی شرکت‌های ارائه‌دهنده سرویس نیز به نحو قابل‌ملاحظه‌یی کاهش می‌یابد.

نامحدود بودن سرعت تبادل داده در بستر فیبر نوری، بهترین گزینه برای حل نیازهای ارتباطی دهه‌های آینده است. فناوری فیبر منازل یا همان FTTH به دلیل عدم استفاده از تجهیزات فعال در طول مسیر نسبت به خرابی مقاوم‌تر بوده و عیب‌یابی و رفع ایراد احتمالی در این فناوری بسیار سریع‌تر و راحت‌تر از شبکه‌های مسی صورت می‌گیرد.

آنچه امروز در حوزه ICT مطرح است و روند آتی این صنعت را متوجه خود کرده، افزایش ترافیک دیتا در دنیاست. هرچقدر جامعه به سمت مصرف ویدئو سوق یابد، حجم تبادل ترافیک افزایش می‌یابد و باعث می‌شود تا تسهیل تبادل ترافیک در کانون توجه قرار گیرد، بستری فراهم شود تا حجم ترافیک بیشتری را از خود عبور دهد و مشتری تصور نکند که با توجه به حجم بالای تقاضا در بخش دیتا، نمی‌تواند به نیازها و خواسته‌های خود دست یابد.

فیبر تنها فناوری است که می‌تواند بدون محدودیت تقاضای مشتریان و حجم بالای ترافیک دیتا را پشتیبانی کند. از سوی دیگر، تلفن همراه نیز ناگزیر است از قابلیت‌های فیبر استفاده کند؛ زیرا به بستری نیازمند است که بتواند بیشترین حجم ترافیک را پشتیبانی کند و از خود عبور دهد. بنابراین، فیبرنوری فناوری مورد نیاز در هر دو بخش ثابت و سیار است و اپراتوری مثل ما که در هر دو بخش فعال است باید به این موضوع توجه ویژه داشته باشد.

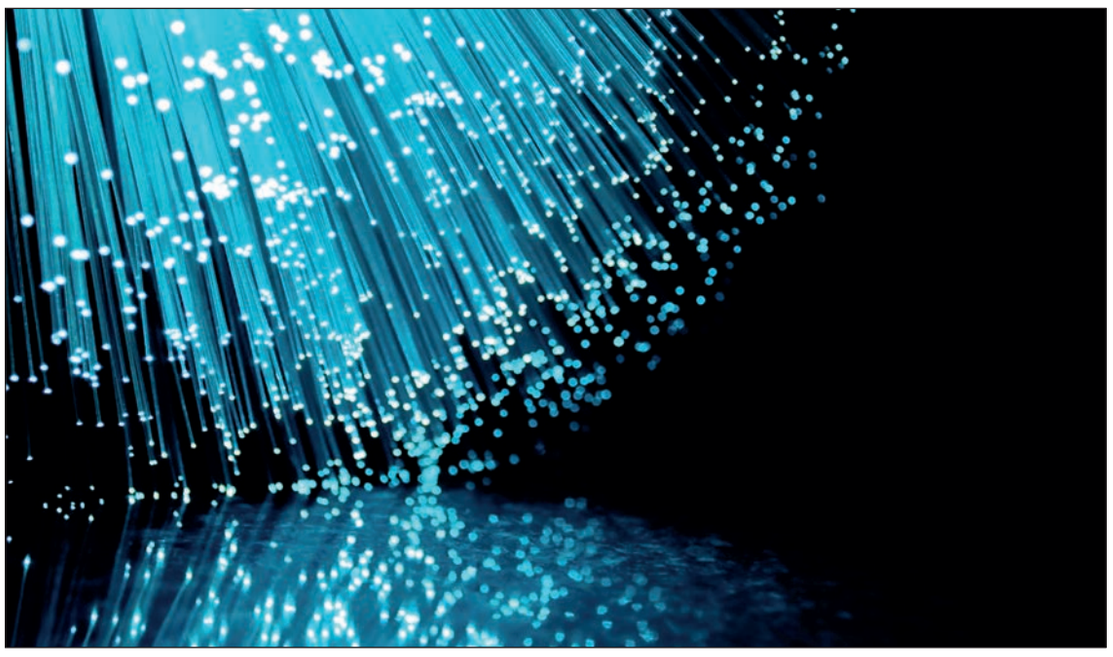

هزینه نگهداری فیبر کمتر از مس

در فضاهایی از شبکه که نوسازی صورت گرفته و به جای کابل‌های مسی از فیبرنوری استفاده شده، با کاهش هزینه‌ها روبرو هستیم؛ زیرا هزینه نگهداری از فیبرنوری به‌مراتب کمتر از کابل مسی است. در حال حاضر، تنها شرکت مخابرات ایران و شرکت ایرانیان نت، مجوز ارائه فیبر نوری در کشور را دارند. شرکت مخابرات ایران، چندی پیش پروژه FTTH با نام تجاری «تانوما» را به عنوان محصول جدید رسماً رونمایی کرد. پروژه فیبر نوری زمینه تحول اساسی را در شبکه دسترسی شرکت مخابرات ایران فراهم کرده و دوران گذار از شبکه‌های مبتنی بر مس به سوی تانوما و FTTH آغاز شده است. در نخستین گام برای یافتن یک جایگاه مناسب در حوزه فیبر نوری، مخابرات باید شهرها و به‌خصوص شهرهای بزرگ و مراکز استان‌ها را تحت پوشش این طرح قرار دهد. بر اساس اطلاعات سایت مخابرات ایران، در حال حاضر در هر نقطه‌یی که ظرفیت‌سازی شده باشد، و پوشش وجود داشته باشد مشتری می‌تواند از خدمات و سرویس‌های تانوما استفاده کند. اما تا ظرفیت‌سازی در کل کشور، حداقل پنج سال زمان لازم است.

رسول سراییان -مدیرعامل شرکت مخابرات ایران- با اشاره به مزایای فیبر نوری معتقد است: با فیبر نوری پهنای باند بالا و نامحدود برای مشتریان تجاری و خانگی، تاخیر پایین و کیفیت بالای سرویس، فناوری امن، کاهش هزینه نگهداری و مصرف انرژی را خواهیم داشت. این کار با بردن یک پورتال به داخل مجموعه امکان‌پذیر است و کافی است یک بار فیبر نوری را داخل مجموعه ببریم و پس از آن هر سرویس قابل ارائه است و این قابلیت مناسب فیبر نوری است. وی افزود: با رسیدن فیبر نوری به منزل مردم امکاناتی از قبیل سیستم‌های دوربین‌های مدار بسته، تلویزیون‌های HD و ۴k، تعداد نامحدود خط تلفن و خانه‌های هوشمند فراهم می‌شود. ظرف پنج سال آینده باید به جای سیم تلفن در منازل مردم فیبر نوری جایگزین کنیم تا بتوانیم در این بستر خدمات مختلف ارائه کنیم.

محمدجواد آذری جهرمی -وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات- نیز به اهمیت فناوری فیبر نوری اشاره کرده و می‌گوید: معضل جدی اینترنت‌های خانگی «سیم مسی» است که امروز زیر دو مگابایت سرعت را منتقل می‌کنند. این سیم‌ها به خوبی نمی‌توانند سرعت را منتقل کنند و راهکار آن اجرای پروژه FTTB یا FTTH است که شرکت‌های FCT مجوز گرفته‌اند و فکر می‌کنم تا یک سال و نیم آینده در سطح هر شهر کلان کشور پروژه فیبر نوری اجرا شده باشد.

به گزارش ایسنا، برات قنبری -رییس هیات‌مدیره شرکت مخابرات ایران- با بیان اینکه مخابرات باید طی ۱۰ سال آینده فیبر نوری داشته باشد و شبکه‌اش نیز IP شود، اظهارکرد: مخابرات ناگزیر است شبکه جدید خود را بر مبنای فیبرنوری راه‌اندازی کند که سرعت بالای ۳۰ مگ و ۵۰ و ۱۰۰ مگابیتی را به خانواده‌ها ارائه دهد؛ همچنین شبکه خود را به IP (زیرساخت اینترنت پروتکل) تبدیل کند و سایر شرکت‌های FCP نیز باید به همین سمت بروند.

مخابرات نمی‌تواند انحصار ایجادکند

معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی وزارت ارتباطات همچنین با تاکید بر لزوم حرکت شرکت‌های اینترنتی (FCP) به سمت شبکه IP و فیبر نوری، گفت: مجموعه مخابرات، چه FCPها و چه شرکت مخابرات ایران باید رشد و زمینه اتصال را ایجاد کنند، همه شرکت‌ها می‌توانند وارد حوزه فیبرنوری شوند و قرار نیست مخابرات انحصاری ایجاد کند. ما انحصار فناوری را حذف کردیم؛ انحصار زیرساخت را نیز براساس مقررات و پروانه‌هایی که صادر می‌شود، کاهش می‌دهیم.

وی پیش از این هنگام بهره‌برداری مرحله نخست اتصال فیبر نوری به منازل، با بیان اینکه پروژه تار نوری مخابرات ایران زمینه‌ساز ارائه سرویس‌های متنوع و باکیفیت در سطح جهانی و عرضه خدمات صوت، داده و تصویر در یک بستر واحد است، گفته بود: تانوما مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی برای تکمیل فاز سه شبکه ملی اطلاعات با هدف ایجاد شبکه دسترسی پرسرعت برای ارائه خدمات با سرعت ۵۰ تا ۱۰۰ مگابیت بر ثانیه است.

فیبر از نظر ایجاد بستری امن و پایدار شرایط بهتری را برای شبکه مخابراتی کشور ایجاد و مشتریان باند پهن و مکالمه را پشتیبانی می‌کند. بنابراین مشتریان می‌توانند از تمام خدماتی که بر بستر اینترنت ارائه می‌شود، بر بستر فیبر نوری استفاده کنند. همچنین با توجه به افزایش ترافیک دیتا و اینکه فیبر می‌تواند بدون محدودیت تقاضای مشتریان و حجم بالای ترافیک را پشتیبانی کند، این تغییر فرآیند باید سرعت گرفته تا شاهد ارتقای کیفیت سرویس‌های مبتنی بر بستر این فناوری باشیم.

دریچه

رصد گلوکز خون با ساعت‌های هوشمند

نیواطلس |

یک تولیدکننده ساعت‌های هوشمندتا ۲۰۱۸ میلادی ساعتی خواهد ساخت که قابلیت رصد گلوکز خون را خواهد داشت.

شرکت فیت بیت ماه گذشته ساعت جدیدی را برای رقابت با شرکت‌های تولیدکننده دیگر مانند اپل عرضه کرد. اکنون شرکت تولیدکننده اعلام کرده تا ۲۰۱۸ میلادی این ساعت هوشمند مجهز به فناوری اندازه‌گیری سطح گلوکز خون خواهد شد.

از سوی دیگر مدت زیادی است که شرکت‌ها تمایل دارند قابلیت رصد گلوکز خون را به ساعت‌های هوشمند اضافه کنند. این درحالی است که شرکت Dexcom محصولات مختلف رصد گلوکز خون را ساخته است. جدیدترین محصول شرکت دکس کام یک حسگر کوچک است که سطح گلوکز زیر پوست را اندازه‌گیری می‌کند و اطلاعات مربوط به آن را بطور بی‌سیم به اپلیکیشن موبایل می‌فرستد. جالب آنکه این فناوری با محصول جدید فیت بیت همخوانی کامل دارد. اکنون فیت بیت و دکس کام محصولات خود را ترکیب کرده‌اند. به عبارت دیگر کاربران اندروید و iOS می‌توانند سطح گلوکز خود را در ساعت هوشمند ببینند.

البته به گفته فیت بیت ساعت مجهز به این قابلیت از ۲۰۱۸ میلادی به بازار عرضه می‌شود.

فراسو

شناسایی صورت‌های مخفی زیر نقاب با هوش مصنوعی

وایرد |

محققان با استفاده از هوش مصنوعی نوعی سیستمی ساخته‌اند که قابلیت شناسایی افرادی با صورت‌های پوشیده شده در نقاب یا عینک را دارد.

محققان سیستمی ساخته‌اند که قابلیت شناسایی صورت‌های پوشیده شده با عینک یا دستمال را دارد. سیستم Disguised Face Identificationبا استفاده از شبکه هوش مصنوعی نقاطی روی صورت مشخص و هویت فرد را آشکار می‌کند.

می توان با کمک این سیستم بطور تدریجی مجرمان را شناسایی کرد.

البته ساخت آن به نوعی پایانی برای حق ناشناس ماندن افراد در فضای عمومی است و به همین دلیل دانشمندان درباره آن هشدار داده‌اند. آمارجیت سینگ محقق ارشد این پروژه در دانشگاه کمبریج می‌گوید: این فناوری برای نیروهای پلیس و سازمان‌های مبارزه با مجرمان بسیار کارآمد است. سیستم DFI برای شناسایی صورت‌ها از شبکه عصبی یادگیری عمیق (نوعی هوش مصنوعی) استفاده می‌کند. به شبکه مذکور آموزش داده شده تا تصاویر افرادی که صورتشان را با عینک یا دستمال پوشانده‌اند، شناسایی کنند. شبکه با اندازه‌گیری فواصل و زاویه‌های میان ۱۴ نقطه روی صورت تصویر فرد را بازسازی می‌کند.

رویداد

روبات انسان‌نما پرواز می‌کند

انگجت |

محققان ایتالیایی یک سیستم نیرو محرکه جت کوچک طراحی کرده‌اند که با چسباندن آن به روبات انسان نما، به آن قابلیت پرواز می‌دهد.

روبات‌های پرنده به زودی آسمان را تسخیر خواهند کرد. در همین راستا مهندسان ایتالیایی یک سیستم نیرو محرکه جت طراحی کرده‌اند که شباهت زیادی به لباس قهرمان کارتون‌های آیرون من دارد.

در این طرح این موتورهای کوچک در دستان و پاهای یک روبات انسان نما به کار خواهند رفت. روبات مذکورiCub نام گرفته و صورتی شبیه کودکان دارد.

با کمک این موتورهای کوچک روبات ۱۰۴ سانتی‌متری می‌تواند با سرعت زیادی پرواز کنند. این موتورها همچنین بستری برای ساخت اگزواسکلتون‌هایی فراهم می‌کنند که به انسان قابلیت پرواز می‌دهند. محققان موسسه فناوری جنوا در ایتالیا مرحله اول طراحی این روبات را منتشر کرده‌اند. البته ریچارد براونینگ مخترع انگلیسی نیز در اوایل سال جاری میلادی طرحی مشابه را رونمایی کرد. محققان ایتالیایی هنوز درمرحله تئوری هستند اما امیدوارند یافته‌های آنان در آینده نزدیک به واقعیت تبدیل شود.

زاویه

ویروس صوتی هم از راه رسید

انگجت |

نتایج یک بررسی علمی نشان می‌دهد دستیارهای صوتی هوشمند مانند الکسای شرکت آمازون و سیری شرکت اپل در برابر صدور برخی فرامین صوتی خاص هکری، آسیب پذیر هستند.

با صدور برخی فرامین صوتی ویژه که البته گوش انسان قادر به شنیدن آنها نیست می‌توان گوشی‌های هوشمند سازگار با الکسا یا سیری را وادار به باز کردن برخی وب سایت‌های آلوده به بدافزار کرد و از این طریق به آنها خسارت وارد کرد. در حالی که هکرها معمولا از اشتباهات و بی‌دقتی انسان‌ها برای سرقت اطلاعات کاربران استفاده می‌کنند، این‌بار سهل انگاری شرکت‌های فناوری موجب شده تا آنها بتوانند به گوشی‌های هوشمند حمله کنند. محققان دانشگاه Zheijiang چین که این بررسی را انجام داده‌اند، می‌گویند تمامی دستیارهای صوتی هوشمند در برابر حملات فرکانس‌های مافوق صوت که گوش انسان قادر به شنیدن آنها نیست، آسیب پذیر هستند. در واقع میکروفون‌های گوشی‌های هوشمند قادر به دریافت این اصوات و عملیاتی کردن آنها هستند. پژوهشگران از این روش برای صدور فرمان صوتی باز کردن یک وب سایت آلوده به ویروس و حتی باز کردن یک درب قفل شده با قفل‌های هوشمند با موفقیت استفاده کرده‌اند. این روش ساده حمله دلفین نامیده می‌شود و محققان برای انجام آن ابتدا فرامین صوتی انسان را به فرکانس‌های مافوق صوت و بالای ۲۰ هزار هرتز تبدیل کردند و سپس با پخش آن برای یک گوشی مجهز به تقویت‌کننده صوت و مبدل اصوات مافوق صوت و باتری توانستند به هدف خود برسند. تکمیل این فرایند مستلزم تنها ۳ دلار هزینه است و نکته نگران‌کننده امکان استفاده از این روش هکری بر روی تمامی دستیارهای صوتی هوشمند سازگار با گوشی‌های هوشمند و از جمله Google Assistant و Samsung S Voice است.

کاربر

آمارسازی فیس‌بوک در مورد تعداد کاربرانش

وی‌تری |

فیس‌بوک به آمارسازی دروغین در مورد تعداد کاربران خود متهم شده است، زیرا آمار ارائه شده در این زمینه در امریکا و انگلیس با آمارسرشماری‌های این کشور در تناقض است.

انتشار این اخبار در شرایطی که فیس‌بوک در تلاش برای تبدیل به یک شرکت چندرسانه‌یی بزرگ است، خبر خوشی نیست. به تازگی پیشنهاد این شرکت برای انعقاد قراردادی به ارزش ۶۰۰میلیون دلار برای پوشش تلویزیونی ۵ ساله لیگ برتر کریکت هند هم رد شد.

برایان ویسر تحلیلگر موسسه تحقیقاتی Pivotal می‌گوید: فیس‌بوک مدعی است ۴۱میلیون نفر از امریکایی‌های ۱۸ تا ۲۴ سال در این شبکه اجتماعی عضویت دارند. این رقم در مورد امریکایی‌های ۲۵ تا ۳۴ سال و ۳۵ تا ۴۹ سال به ترتیب ۶۰ و ۶۱میلیون نفر است. این در حالی است که براساس داده‌های سرشماری امریکا در مجموع ۳۱میلیون امریکایی بین ۱۸ تا ۲۴ سال، ۴۵میلیون امریکایی بین ۲۵ تا ۳۴ سال و ۶۱میلیون نفر امریکایی بین ۳۵ تا ۴۹ سال در این کشور زندگی می‌کنند و لذا اصولا تعداد کمتری امریکایی در این کشور نسبت به داده‌های فیس‌بوک وجود دارند. آمارسازی فیس‌بوک محدود به امریکا نیست و در انگلیس هم مشکل مشابهی وجود دارد. به عنوان مثال، بر اساس سرشماری صورت گرفته در این کشور تنها ۵,۸میلیون انگلیسی بین ۱۸ تا ۲۴ سال سن دارند، اما آمار فیس‌بوک تعداد اعضای انگلیسی در این سن را ۷,۸میلیون نفر نشان می‌دهد. بنابراین مشخص نیست ۲میلیون نفری که اصولا وجود فیزیکی ندارند، چگونه به آمار اعضای فیس‌بوک اضافه شده‌اند. فیس‌بوک هنوز در این زمینه واکنشی از خود نشان نداده است.

مجازی

استفاده از واقعیت مجازی برای بررسی ترس

اینسایدر |

ترس‌های غیرمنطقی ما هم بعضا بسیار واقعی بوده و هم ریشه در تخیل ما دارند، به همین خاطر محققان دانشگاه استنفورد با دستکاری آنچه ما به عنوان واقعیت در نظر می‌گیریم، در حال تلاش برای درک منبع اضطراب و چگونگی رفع آن هستند.

محققان از فناوری واقعیت افزوده برای درک بهتر منشأ ترس و اضطراب در افراد و یافتن علت بروز برخی رفتارها در شرایط خاص، استفاده کردند. آنها برای انجام این کار یک محوطه واقعیت مجازی ایجاد کردند که به وسیله یک هدست واقعیت مجازی در آن ترس‌های شخصی توسط یک کامپیوتر برای شخص ایجاد می‌شود. پیش‌تر این کار در یک اتاق خاص و با اشیای واقعی و ترسناک انجام می‌شد، اما در حال حاضر به کمک فناوری واقعیت مجازی می‌توان روند این کار را تسهیل کرد. محققان امیدوارند که با توانایی ایجاد حالت ترس، ما بهتر بتوانیم ساختار مغز و چگونگی تصمیم‌گیری برای رفتار در محیط‌های چالش‌برانگیز را درک کنیم. «واقعیت مجازی» (Virtual Reality) که به اختصار با حروف VR نمایش داده می‌شوند، عبارت از تلاش بشر برای برداشتن مرزهای بین فضای واقعی و فضای مجازی است. واقعیت مجازی یک فناوری نوین است که به کاربر امکان می‌دهد تا با یک محیط شبیه‌سازی رایانه‌یی تعامل داشته باشد. بیشتر محیط‌های واقعیت مجازی تجهیزاتی برای تعامل تصویری انسان با رایانه هستند، اما گروه محدودی نیز دارای حسگرهایی صوتی یا لمسی برای تعامل با کاربر هستند.

«تعادل» فراز و نشیب صنعت خودرو را بررسی می‌کند

ناجیان «دهه ۹۰» در صنعت خودرو

این روزها سخن از کرده و کردار جمالی، مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا بسیار است. عده‌یی او را «ناجی سایپا» می‌دانند و تعدادی هم نقدهایی بر کارنامه ایشان وارد می‌کنند. اما به راستی چگونه می‌توان کارنامه جمالی را بررسی و سنجش کرد؟

برای دریافت پاسخ این سوال سعی می‌کنیم تا مروری کنیم بر کارنامه جمالی و آن را با یکی از قوی‌ترین مدیران صنعت خودروسازی جهان یعنی کارلوس غصن مقایسه می‌کنیم. گاهی درک و دریافت مشابهت‌ها و اختلاف‌ها بین پدیده‌های مختلف می‌تواند عبرت آموز باشد. با نگاهی به مشکلات دو شرکتی که از قضا هر دو هم نام‌های ۵ حرفی دارند یعنی شرکت «سایپا» و شرکت «نیسان» می‌توانیم وجوه مشابه بسیاری بین آنها بیابیم؛ به عنوان مثال کمبود نقدینگی مشکل عمده هر دو شرکت است، یا عدم تنوع محصول و عدم تمرکز روی مشتری، رقابت سخت و... از مسائلی است که در میان این دو شرکت به صورت مشابه وجود داشت. البته این تشابه نه در یک دوره زمانی مشترک بلکه در دو دوره زمانی؛ یعنی اوایل دهه ۹۰ شمسی برای سایپا و دهه ۹۰ میلادی برای نیسان.

مشابهت دیگر این دو راه‌حل برون رفت از این مشکلات است به نظر می‌رسد که دو ناجی در این دو شرکت نقش بسیار کلیدی داشتند از یک سو کارلوس غصن به عنوان ناجی نیسان و از سوی دیگر مهدی جمالی به عنوان ناجی سایپا.

◀ ناجی نیسان

شرکت نیسان در سال ۱۹۳۳ وارد عرصه خودروسازی شد و در طول ۶۰ دهه با استفاده از تکنیک‌های مدیریت ژاپنی توانست به بالاترین رتبه‌های تولیدی دست بیابد. اما این رشد در خلال دهه ۱۹۹۰ متوقف شد به نوعی که در این دهه هر ساله نیسان ضرر می‌داد. در چنان وضعیت نابسامانی، نیسان برای نجات خود از این مسائل و مشکلات به‌دنبال یک ناجی می‌گشت.

کارلوس غصن دانش‌آموخته مدرسه پلی‌تکنیک پاریس و مدرسه عالی معدن است. گرچه مطالب این دو رشته با صنعت خودرو مرتبط نیست اما نام او به عنوان ناجی نیسان در صنعت خودرو پیچیده است. امروزه کمتر کسی است که در صنعت خودرو باشد و نام غصن را نشنیده باشد. او در جولای ۱۹۹۹ به عنوان مدیر عملیات نیسان، فعالیتش را در این شرکت آغاز نمود. در ابتدای سال ۲۰۰۰ به ریاست هیات‌مدیره شرکت و در جولای ۲۰۰۱ به مدیرعاملی نیسان منصوب گردید. هنگامی که غصن سکان هدایت این شرکت ژاپنی را در دست گرفت، نیسان بالغ بر ۲۰ میلیارد دلار بدهی داشت و از ۴۸ مدل خودرویی که تولید می‌کرد، تنها ۳ مدل سود دهی داشت.

غصن معتقد است آنچه انسان از مشاهده تفاوت‌های دیگران می‌آموزد به وی کمک می‌کند تا از روش‌های گوناگون به ثروت دست یابد. یکی از دوستان و همکاران قدیمی غصن می‌گوید او از هر فرهنگی که در معرض آن قرار بگیرد به سرعت چیزهای فراوانی یاد می‌گیرد. نخستین شغل غصن کار کردن در میشلن فرانسه و از پایین‌ترین سطح ممکن، یعنی شغلی صنفی در یک کارگاه تولیدی بود. نخستین چیزی که غصن در کارگاه مشاهده کرد، تنفر و بیزاری کارگران کارخانه از مدیریت بود به ویژه مدیرانی که از کارهای روزانه و چالش‌های مربوط به شغل کارگران بی‌اطلاع یا به آن بی‌توجه بودند. وی آنجا درس ارزشمندی آموخت که بعدها به عنوان مدیر ارشد می‌توانست آن را به کار گیرد. «کارکنان در هر سطحی در سازمان برای مشکلات راه‌حلی دارند.»

مهم‌ترین نکات طرح احیای نیسان عبارت بودند از:

*کاهش هزینه‌های عملیاتی به میزان یک تریلیون ین ژاپن

*کاهش تعداد تامین‌کنندگان قطعات و مواد به نصف

*کاهش بدهی‌های خالص از ۱/۴ تریلیون ین به کمتر از ۷۰۰ میلیارد ین تا سال مالی ۲۰۰۲ (کاهش ۶ میلیارد دلاری پس از تزریق سرمایه توسط رنو

*ایجاد سرمایه‌گذاری و تدارکات محصولات، شامل عرضه ۲۲ مدل جدید تا سال ۲۰۰۲

*کاهش تعداد کارکنان در سطح جهان به میزان ۲۱ هزار نفر

*کاهش تعداد کارخانه‌های مونتاژ خودرو در ژاپن از ۷ کارخانه به ۴ کارخانه

او می‌گفت نیسان در کوتاه‌مدت از طریق اصل کاهش هزینه‌ها در طرح احیای نیسان، جان سالم به در خواهد برد. اقدامی که وی می‌دانست بسیاری در ژاپن به آن علاقه‌مند نبودند، اما چاره‌یی جز پذیرفتن آن نداشتند. او به این موضوع نیز واقف بود که رشد و ترقی بلندمدت نیسان (احیای واقعی آن) به توانایی شرکت در ایجاد شور و شوق و وفاداری در مشتریان بستگی دارد و می‌گفت توسعه محصولات، اصلی‌ترین عامل احیای نیسان خواهد بود و شکی در آن نیست. نیسان چنان جسورانه از پس اهداف طرح احیای خود برآمد که کلیه تعهدات اداری را یکسال زودتر از برنامه، جامه عمل پوشاند و در نتیجه غصن در ماه مه ۲۰۰۲ به دنیا اعلام کرد که طرح احیای سه ساله نیسان در مدت دو سال به پایان رسیده است. اگر بخواهیم بدانیم غصن چگونه نیسان را سودده کرد، تمام پاسخ‌ها را در روش مدیریتی او خواهیم یافت. غصن ذهن افراد درون سازمان را تغییر داد. افتخار غصن این است که موارد پیچیده را برای اطرافیانش روشن و ساده می‌کند و در هر جلسه‌یی معمولاً از میان انبوهی اطلاعات به دنبال نکته یا نکاتی می‌گردد که احتمال درک آن توسط دیگران بیشتر باشد.

◀ ناجی سایپا

شرکت سایپا در سال ۱۳۴۵ تاسیس شد، از آن تاریخ این شرکت در طول حیات خود فراز و فرودهای زیادی را تجربه کرده است. بی‌گمان یکی از بدترین دوران حیات سایپا در اوایل دهه ۹۰ برای این شرکت رقم خورد. در این دوره شرایط آنچنان گریبان سایپا را گرفته بود که عده‌یی در فکر خرید این شرکت و تعدادی هم در انتظار خاموشی آن بودند. در این شرایط سایپا هم به دنبال یک ناجی می‌گشت. مهدی جمالی دانش‌آموخته اقتصاد است او نیز در شرایط بسیار نامناسبی سکان مدیریت سایپا را به دست گرفت. جمالی، کار حرفه‌یی خود را از معاونت طرح و برنامه سازمان اتکا از سال‌های ابتدایی دهه ۸۰ آغاز کرد. وی بعد از چند سال حضور در اتکا به سازمان بازنشستگی کل کشور رفت تا چند سال هم به عنوان مدیرکل اقتصادی این سازمان به فعالیت خود ادامه دهد. در مراحل بعدی وی به شرکت‌های پشتیبان سرمایه‌گذاری بانک صنعت و معدن نقل مکان می‌کند. شرکت سرمایه‌گذاری آتیه دماوند، شرکت سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی و شرکت لیزینگ صنعت و معدن از جمله شرکت‌هایی است که جمالی سابقه حضور در آن را دارند. در سابقه وی مشاور مدیرعامل منطقه آزاد چابهار، مدیرعاملی شرکت سرمایه‌گذاری ایران خودرو و عضویت در هیات‌مدیره شرکت تهیه و توزیع لوازم و قطعات یدک ایران خودرو هم دیده می‌شود.

سایپا در سال‌های ابتدایی دهه ۹۰ روزگار خوشی را سپری نمی‌کرد به نحوی که تولید آن از ۸۰۰ هزار دستگاه در سال ۹۰ به ۴۰۰ هزار دستگاه در سال ۹۳ کاهش یافته بود. همچنین زیان انباشته در ابتدای ورود مدیرعامل جدید، ۳۲۰۰ میلیارد تومان بود. شرکت‌های اصلی گروه در مرز ورشکستگی قرار گرفته بودند و مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت بودند و حتی امکان تامین هیچ گونه اعتباری را از بانک‌ها نداشتند. بدین‌ترتیب شرکت با بحرانی لاینحل مواجه بود.

در چنین شرایط تلخی جمالی سکان مدیریت گروه سایپا را به دست می‌گیرد. شیوه مدیریتش چنان حکم می‌کند که راه‌حل‌ها را از درون بنگاه بیابد. درست است که تغییر نگاه و نگرش دشوار است اما باید بدانیم که شدنی هم هست. در نخستین گفته‌هایش می‌توان ذهنیتش را خواند، می‌گوید به توانایی و پتانسیل کارکنان سایپا اعتقاد دارد و راه‌حل را به کمک همین کارکنان خواهد یافت. او حرکتش را در دو حوزه آغاز کرد:

*حوزه مالی با طرح اصلاح ساختار سرمایه، کاهش هزینه‌ها و حذف فعالیت‌های موازی

*حوزه تولید با نگاه به توسعه محصول

اصلاح ساختار سرمایه توانست شرایط مالی شرکت‌ها را بهبود بخشد و شرکت‌ها را از مشمولیت ماده ۱۴۱ قانون تجارت نجات دهد. بدین‌ترتیب مجددا شرکت‌ها به جریان داد و ستد تجاری بازگشتند و امکان دریافت تسهیلات برای آنها ایجاد شد. متعاقبا طراحی روش‌های جدید فروش همچون فروش اعتباری بدون بهره و کم بهره و...، انتشار اوراق بهادار (مرابحه، صکوک، اوراق سلف موازی) و استفاده از خطوط اعتباری بین‌المللی به عنوان راهکارهایی جهت تامین نقدینگی مورد استفاده قرار گرفت.

توسعه محصول در نگاه جمالی اهمیت زیادی داشت او معتقد بود که یک بنگاه تولیدی برای تامین ذائقه مشتریانش باید بتواند تنوع محصولی خود را افزایش دهد. جمالی تحقیق و توسعه برای توسعه محصولات را به عنوان هزینه نمی‌شناخت بلکه به عنوان سرمایه‌گذاری تلقی می‌کرد. حاصل این رویکرد ارائه محصولات متنوعی در سال‌های اخیر بوده است که از آن جمله می‌توان به ساندرو، استپ وی، ساینا اتوماتیک، آریو، چانگان و برلیانس در مدل‌های مختلف اشاره نمود. همچنین به زودی محصولات پلتفرم SP۱ و SP۰ و کوییک به بازار عرضه خواهد شد. تمام این اتفاقات نشان از رویکرد جدید مدیریت ارشد گروه سایپا ست که احترام به خواسته مشتریان را به عنوان مهم‌ترین اصل جاری کرده است.

تاسیس مرکز ارتباط با مشتریان در منطقه مرکزی شهر و رویکردهای جدید در ارتباط با درخواست‌های مشتریان نیز، گواهی دیگر بر نگاه مشتری‌مداری در این گروه است. اجرای سیاست‌های جدی به گونه‌یی بوده است که افزایش رضایت مشتریان این گروه را در گزارشات شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد نیز به ارمغان آورده است.

در انتها اگرچه برخی افراد سعی دارند به عملکرد مدیریتی گروه سایپا انتقاداتی را وارد کنند، ولی نمی‌توان از دستاوردهای این گروه و کارنامه درخشان جمالی در گروه سایپا چشم پوشید.

رییس سازمان فنی و حرفه‌ای:

پیش‌نیاز کسب و کار موفق آموزش و مهارت است

رییس سازمان فنی و حرفه‌ای با تاکید به لزوم آموزش در بخش‌های مختلف شرکت‌های تعاونی در کشور گفت: پیش‌نیاز بهای تعاونی، آموزش است و پیش‌نیاز ارائه آموزش نیز فراگیری حرفه و مهارت است تا تعاونی‌ها بتوانند به جایگاه واقعی و تعریف شده خود در قانون برسند.

امین سازگارنژاد در دوازدهمین جشنواره تعاونی‌های برتر استان یزد به نقش آموزش در کشورهای مختلف اشاره کرد و افزود: این سازمان برای هم‌افزایی امکانات آموزشی آماده همکاری برای ارتقای میزان مهارت فعالان بخش تعاون برای توسعه کمی و کیفی فعالیت‌های حوزه تعاون است.

وی به تفاهمنامه اخیر سازمان فنی و حرفه‌ای با نیروهای مسلح اشاره کرد و گفت: براساس این تفاهمنامه علاوه بر مهارت‌آموزی سربازان در حرفه مورد علاقه آنها در تبصره‌یی، موضوع تشکیل تعاونی با عضویت سربازان برای تسهیل اشتغال آنها پس از دوران سربازی دیده شده است.

معاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بیان کرد: زمانی که در نظام سرمایه‌داری، سرمایه به عنوان یک ارزش تلقی می‌شد، تعاونی‌ها با تاکید بر ارزش انسان‌ها و به عنوان یک رویکرد توسعه‌یی در ایران و دنیای جدید تشکیل شد.

وی افزود: با اینکه قانون اساسی ایران بر فعالیت‌های تعاونی به‌عنوان یک مجموعه دارای همکاری و همدلی، کار جمعی و تیمی تاکید زیادی دارد ولی این بخش اقتصادی تاکنون نتوانسته جایگاه رفیعی را در اقتصاد کشور به خود اختصاص دهد. معاون وزارت تعاون ادامه داد: نقش تعاون در برخی بخش‌های کشور ازجمله در صنعت نفت و گاز و پتروشیمی مغفول و کمرنگ است در حالی که ظرفیت‌های این بخش بسیار بالاست و باید استفاده کرد. سازگارنژاد با بیان برخی ظرفیت‌های استان یزد در بعد تعاونی به فعالیت‌های گسترده شرکت تعاونی پیشگامان یزد اشاره کرد و گفت: با الگو قرار دادن این مجموعه می‌توان در مسیر رشد و گسترش فعالیت‌های تعاونی و تاثیر در اقتصاد ملی تلاش بیشتری کرد.

وی با مفید دانستن برگزاری جشنواره تعاونی‌های برتر اظهار امیدواری کرد تا این جشنواره‌ها به‌عنوان آیینه‌ای بتوانند نقاط قوت و ضعف تعاونی‌ها را شناسایی کنند و برای توسعه و رونق بیشتر این حوزه مورد استفاده قرار داد.

رییس سازمان فنی و حرفه‌ای در ادامه با اشاره به ظرفیت گردشگری یزد یادآور شد: این استان کانون جهانگردی، کار و اشتغال و توسعه نیروی انسانی است و باید با همکاری شهرداری، شورای شهر و تعاونی‌ها زمینه تایید صلاحیت بخش‌های خدماتی فراهم شود.

چهره‌های استانی

خسارت ۵۰میلیارد تومانی بارش باران در گیلان

گیلان|

استاندار گیلان، برآورد اولیه خسارت ناشی از بارش شدید باران در گیلان را ۵۰میلیارد تومان دانست و گفت: برخی خیابان‌ها، پل‌ها و دیواره‌ها آسیب دیده‌اند و لذا احتمالا خسارت بالغ بر ۵۰میلیارد تومان است.

به گزارش ایسنا، محمدعلی نجفی در حاشیه نشست بررسی کمک‌رسانی به مناطق آسیب‌دیده گیلان در بارش سنگین باران روز جمعه در جمع خبرنگاران اظهار کرد: مدیران استانی و شهرستانی در نخستین اقدام شرایط اسکان حدود ۵۰۰ خانوار آسیب‌دیده را فراهم کردند. استاندار گیلان با اشاره به حضور به موقع نیروهای امدادی استان و شهرستان به ویژه هلال‌احمر در تامین ارزاق مورد نیاز بیش از ۵۰۰خانوار افزود: برای خانوارهایی که دچار آسیب حداقلی شدند، از امکانات بنیاد مسکن استان برای بازسازی خانه‌هایشان کمک می‌گیریم. وی با بیان اینکه خانه چند صد خانوار کاملا تخریب شده است، تصریح کرد: با کمک مدیران استانی و معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری، حداکثر تا پایان امروز تعداد خانوارها را مشخص می‌کنیم. نجفی برآورد اولیه خسارت ناشی از بارش شدید باران در گیلان را ۵۰میلیارد تومان دانست و گفت: برخی خیابان‌ها، پل‌ها و دیواره‌ها آسیب دیده‌اند و لذا احتمالا خسارت بالغ بر ۵۰میلیارد تومان است.

استاندار گیلان از پرداخت تسهیلات ۵میلیون تومانی به خودروهای آسیب‌دیده خبر داد و خاطرنشان کرد: در قالب ستاد اقتصاد مقاومتی، چگونگی تحت پوشش قرار دادن کارگاه‌های تولیدی آسیب‌دیده از طریق پرداخت وام‌های قرض‌الحسنه و صندوق کارآفرینی امید مورد بررسی قرار می‌گیرد.

تعادل‌بخشی به آب‌های زیرزمینی ضروری است

خراسان‌رضوی|

معاون امور باغبانی وزیر جهاد کشاورزی گفت: با توجه به خشکسالی‌های پیاپی ضروری است ورودی و خروجی ذخایر آب زیرزمینی کنترل شده و میزان بارندگی، تغذیه سفره‌های آب و برداشت متعادل شود.

به گزارش ایرنا، محمدعلی طهماسبی در حاشیه بازدید از باغ‌های انار و پسته شهرستان مه‌ولات به خبرنگاران گفت: کشور ما روی کمربند خشک و نیمه خشک زمین قرار گرفته و ۶۳ درصد ایران که در یال جنوبی، شرقی و شمالی زاگرس واقع است دارای بارش‌های کم و پراکنده است و آبی که طی میلیون‌ها سال در سفره‌های زیرزمینی آن ذخیره شده بود از بین رفته یا به‌شدت کاهش یافته است. وی با اشاره به خسارات خشکسالی به کشاورزان گفت: خسارت به کسانی که محصول خود را بیمه نکرده‌اند باید از طریق ستاد حوادث غیرمترقبه جبران شود و در قالب استمهال وام، تسهیلات ارزان‌قیمت و کمک‌های بلاعوض که در دولت مطرح و مصوب می‌شود، از آنان حمایت کرد. مدیر جهاد کشاورزی مه‌ولات نیز از کاهش ۵۰ درصدی سمپاشی درختان پسته خبر داد و عنوان کرد: با توجه به افزایش مقاومت پسیل پسته به انواع سموم طی سالیان اخیر، مبارزه با این آفت به روش‌های غیرشیمیایی در شهرستان مورد توجه کارشناسان و بهره‌برداران قرار گرفت. احمد نادری گفت: امسال برای مبارزه با این آفت روش‌های مبارزه زمستانه، نصب کارت‌های زرد و استفاده از ترکیباتی نظیر انواع گوگرد، سولفور، کائولن، صابون‌های مایع مخصوص، محلول‌پاشی و ترکیبات با منشا گیاهی مثل پالیزین و شست‌وشو با آب یخ، رواج قابل توجهی داشته است.

۳،۶میلیارد تومان به ایتام سیستان و بلوچستان کمک شد

سیستان و بلوچستان|

معاون کمیته امداد سیستان و بلوچستان گفت: در ۵ ماهه نخست سال جاری حامیان ۳میلیارد و ۶۰۰میلیون تومان به ایتام و فرزندان محسنین تحت حمایت کمیته امداد استان کمک کرده‌اند. به گزارش «تعادل» و به نقل از روابط‌عمومی کمیته امداد سیستان و بلوچستان، محمود میرامامی اظهار داشت: در طرح‌های مختلف کمیته امداد به‌طور مستقیم و غیرمستقیم برنامه اکرام ایتام به عنوان یک برنامه و هدف متعالی تاکید و توجه شده است. معاون توسعه مشارکت‌های مردمی کمیته امداد استان سیستان و بلوچستان افزود: امسال علاوه بر ایجاد کارگروه‌های شهرستانی و استانی با برقراری تماس تلفنی و بالا بردن تعاملات میان حامیان و کمیته امداد، این عزیزان را ترغیب و تشویق به ادامه همکاری کرده و در نتیجه پس از برقراری تمام راه‌های ارتباطی نسبت به تعیین وضعیت آنها در سیستم اکرام اقدام شده است. وی یادآور شد: فرآیند شناسایی خانواده‌های ایتام شامل جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات به‌منظور تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی افزایش سرانه مناطق محروم با ضریب بالای محرومیت است. میرامامی با بیان اینکه ۹ هزار و ۵۷۰ فرزند محسنین و ۲۳ هزار و ۷۷۴ کودک بی‌سرپرست در استان تحت حمایت کمیته امداد قرار دارند، ادامه داد: در طرح اکرام ایتام و فرزندان محسنین ۳۳ هزار و ۳۴۴ حامی فعال از فرزندان یتیم تحت حمایت این نهاد حمایت می‌کنند. وی درباره برنامه‌های جدید حوزه توسعه مشارکت‌های مردمی اظهار داشت: ارتباط با مراکز آموزش عالی و ایجاد امداد محله در محیط‌های مورد هدف با بهره‌گیری از ظرفیت اساتید، دانشجویان نخبه، رابطان افتخاری، معتمدان، اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا، دهیاران و ائمه‌جمعه در دستور کار این نهاد است.

اعتبار ۳پروژه بزرگ کرمانشاه تامین شد

کرمانشاه|

استاندار کرمانشاه اعلام کرد که سه پروژه بزرگ «طرح توسعه پتروشیمی اوره و آمونیاک»، «زرین کرد کرمانشاه» و «کاغذسازی اسلام‌آباد غرب» در صندوق توسعه ملی تامین اعتبار شد. به گزارش «تعادل» و به نقل از ایرنا، اسداله رازانی دیروز افزود: این پروژه‌ها از مدت‌ها قبل برای تامین اعتبار ارزی در صندوق توسعه ملی در رفت و آمد بودند که در نهایت پس از پایان اقدام‌های کارشناسانه تامین اعتبار شدند.

وی اظهار کرد: طرح توسعه پتروشیمی اوره و آمونیاک استان کرمانشاه با ۲۲۰میلیون یورو سرمایه‌گذاری ارزی و ۴هزارو ۳۰۰میلیارد ریال سرمایه‌گذاری ریالی از سه سال قبل در صندوق توسعه ملی باقی مانده بود.

رازانی با بیان اینکه بازارهای جهانی همچون ترکیه و عراق به اوره تولید شده در این واحد نیازمند هستند، عنوان کرد: سالانه ۴۰۰هزار تن از آمونیاک تولیدی این پتروشیمی به تولید اوره تخصیص پیدا می‌کند که منجر به افزایش بهره‌وری خواهد شد.

وی گفت: طرح توسعه پتروشیمی اوره و آمونیاک کرمانشاه پیش از این آغاز و تاکنون ۳هزار میلیارد ریال تاسیسات ایجاد شده است. استاندار کرمانشاه با بیان اینکه با اجرای طرح توسعه پتروشیمی میزان اشتغالزایی مستقیم آن دوبرابر خواهد شد، گفت: پس از اجرایی شدن این طرح میزان تولید پتروشیمی کرمانشاه از ۷۰۰هزار تن در سال به یک هزار و ۴۰۰ تن خواهد رسید.

رازانی درباره پروژه شرکت زرین‌کرد نیز گفت: این شرکت پس از شروع به کار صد هزار تن اوره تولیدی پتروشیمی کرمانشاه را با پوشش گوگرد به کود تبدیل می‌کند.

اخبار شهرستان‌ها

پرداخت تسهیلات به خانواده‌های سیل‌زده

گیلان-رشت| رییس سازمان مدیریت بحران در لنگرود گفت: به خانوارهای سیل‌زده ۲۷ میلیون تومان تسهیلات پرداخت می‌شود. اسماعیل نجار در بازدید از مناطق سیل‌زده لنگرود گفت: به خانوارهای روستایی که در سیل اخیر منازل‌شان تخریب شده ۲۰ میلیون تومان تسهیلات با کارمزد ۴ درصد، ۵ میلیون تومان کمک بلاعوض و ۲میلیون تومان تسهیلات معیشتی پرداخت می‌شود. وی همچنین با اشاره به خسارات سیل در مناطق شهری افزود: برای خانوارهای شهری ۳۰میلیون تومان با کارمزد ۵درصد، ۶میلیون تومان کمک بلاعوض و ۲میلیون تومان هم تسهیلات معیشتی پرداخت می‌شود. رییس سازمان مدیریت بحران کشور همچنین از آغاز بازسازی خانه‌های سیل‌زده توسط بنیاد مسکن خبر داد و گفت: بخشی از تسهیلات نیز از آغاز بازسازی خانه‌های سیل‌زده توسط بنیاد مسکن انجام می‌شود و و بخشی از تسهیلات نیز از کمک‌های حساب ۱۰۰ امام پرداخت خواهد شد.

■ قیمت طلا بالا رفته اما باثبات است-زنجان| رییس اتحادیه طلافروشان زنجان گفت: دلیل افزایش قیمت طلا، نوسانات قیمت جهانی است، هر چند در دو روز گذشته شاهد ثبات در بازار هستیم.

سیدمحمد صفایی اظهار کرد: بازار طلا نسبت به برخی صحبت‌ها واکنش نشان می‌دهد و باتوجه به شرایط جهانی شاهد تغییرات در بازار هستیم. وی با بیان اینکه احتمال کاهش قیمت‌ها در بازار وجود دارد، افزود: در حال حاضر روند افزایش قیمت‌ها نسبت به شرایط جهانی منطقی است و امیدواریم به‌زودی شرایط باثباتی در بازار حاکم باشد. این فعال صنفی خاطرنشان کرد: قیمت طلا و سکه در ارتباط مستقیم با قیمت ارز و بازار جهانی است و با قیمت‌های کنونی شاهد قیمت بالا در بازار هستیم.

■ ۳۷ تعاونی «روستا تعاون» در لرستان تشکیل می‌شود-خرم‌آباد| مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی لرستان گفت: ۳۷تعاونی «روستا تعاون» در استان لرستان تشکیل می‌شود. علی آشتاب دیروز در آیین بهره‌برداری از طرح‌های تعاونی این شهرستان با اشاره به فرصت هفته تعاون برای معرفی این بخش و تقدیر از فعالان این حوزه اظهار کرد: به‌دلیل آسیب‌پذیری کمتر اقدامات جمعی نسبت به فعالیت‌های فردی تجمیع سرمایه‌های اقتصادی در قالب تعاونی‌ها می‌تواند به ایجاد موفقیت‌های اقتصادی کمک کند. وی مهم‌ترین مشکل جوانان این استان را بیکاری به‌ویژه برای فارغ‌التحصیلان دانشگاهی دانست و افزود: جوانان می‌توانند با تجمیع سرمایه‌های اقتصادی هر چند اندک خود در قالب تعاونی‌ها و با بهره‌گیری از حمایت‌های سیستم مالی اشتغال‌زایی کرده و مشکل اشتغال دیگران را نیز رفع کنند. وی به ظرفیت روستاهای استان لرستان برای تشکیل تعاونی تولیدات مختلف اشاره کرد و گفت: در ۵ماهه نخست امسال ۵۳ تعاونی در سطح استان با ۸۰ عضو تشکیل شده است.

■ فندق طارم در راه بازار-طارم| ۵۵۴ تن فندق از باغات طارم برداشت خواهد شد. مدیر جهاد کشاورزی شهرستان طارم با اشاره به پیش‌بینی برداشت بیش از ۵۵۴ تن فندق طارم در بازار محصول فندق امسال از باغات شهرستان طارم گفت: امسال بیش از ۲ هزار خانوار بهره‌بردار فندق با بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ نفر روز فعالیت به کار برداشت فندق مشغول بوده و از این طریق درآمد کسب می‌کنند. اسکندری افزود: پیش‌بینی می‌شود امسال درآمد حاصله از برداشت فندق در شهرستان طارم به ۸۳میلیارد ریال برسد. وی ارقام فندق تولیدی شهرستان طارم را قره‌باغی، کووا و رسمی برشمرد و افزود: محصول تولیدی این شهرستان بیشتر به صورت آجیلی و همچنین در انواع غذاهای محلی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برداشت محصول فندق در این شهرستان از نیمه اول شهریور ماه آغاز شده و تا اواسط مهر ماه ادامه خواهد داشت.

■ پایان نشست هم‌اندیشی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در مشهد-مشهد| نشست هم‌اندیشی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت دیروز در سالن هتل الغدیر مشهد مقدس پایان یافت. رییس مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در این مراسم گفت: پیشرفت فقط در عمل پایان نشست هم‌اندیشی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در مشهد محقق می‌شود و امروز ما نیازمند اراده و عزم ملی در سطح مردم و نظام هستیم. واعظ‌زاده خراسانی افزود: کشورهایی که ما قصد کردیم به آنها برسیم ضمن بیشتر بودن کارهای علمی جدیت مضاعفی نیز در تحقق این امور دارند. او گفت: وجود ۱۵ میلیون پرونده قضایی در کشور، نشان می‌دهد که باید برای تحقق و ارائه الگوی اسلامی ایرانی به جامعه بیش از پیش تلاش کنیم.

■ ۷۵ مسجد در چهارمحال‌وبختیاری به بهره‌برداری رسید-شهرکرد| همزمان با روز عید سعید غدیرخم با حضور معاون ارتباطات حوزه‌یی دفتر مقام معظم رهبری ۷۵ مسجد در استان به بهره‌برداری رسید. دیروز با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی ۷۵ مسجد در سراسر استان به صورت ویدیو کنفرانس با اعتباری بالغ بر ۲ میلیارد و ۶۷۶میلیون تومان به بهره‌برداری رسید. حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی نکونام نماینده ولی‌فقیه در چهارمحال‌وبختیاری در این مراسم اظهار کرد: از مجموع ۷۵ مسجد ۶ مسجد با ۲۳۹میلیون تومان اعتبار در شهرکرد، بروجن ۲ مسجد با ۹۵میلیون تومان، لردگان ۱۵ مسجد با ۵۳۹میلیون تومان، اردل ۱۵ مسجد با ۴۵۵ میلیون تومان، کوهرنگ ۱۰ مسجد با ۴۹۹ میلیون تومان، سامان ۹مسجد با ۲۸۰ میلیون تومان و در شهرستان بن ۵مسجد با ۱۳۴ میلیون تومان به بهره‌برداری رسید.

■ چرا ابهری‌ها برای ایجاد بازارچه فصلی به نتیجه نمی‌رسند؟-ابهر| رییس اتحادیه میوه و تره‌بار، خوار و بار و لبنیات شهرستان ابهر، نبود متولی مشخص را مهم‌ترین دلیل در عدم موفقیت استقرار بازارچه فصلی در این شهر عنوان کرد. مهدی مهدوی اظهار کرد: در فصل تابستان و زمان برداشت محصولات زراعی و باغی شاهد حضور دستفروشان دوره‌گرد و عرضه مستقیم میوه و تره‌بار در سطح شهر هستیم که این مساله دارای نکات مثبت و منفی است که با مدیریت صحیح می‌توان به نتیجه مطلوب در بازار برای عرضه‌کننده و خریدار رسید. وی افزود: عرضه مستقیم و بی‌واسطه محصول موجب پایین آمدن هزینه تمام شده برای فروشنده شده و از این جهت نیز برای مصرف‌کننده به‌صرفه است و بسیاری از مصرف‌کنندگان میوه و تره‌بار ترجیح می‌دهند مایحتاج خود را از دستفروشان تهیه کنند.

مناسب ترین نرخ آگهی برای فعالین بخش اقتصاد
به اطلاع کلیه مدیران بخش تعاون و بنگاه هاي اقتصادی کشور می رساند؛ روزنامه تعادل با همکاری معاونت تعاون، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای هفت برنامه تحول در بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران، با کمترین نرخ مطبوعات؛ آگهی های مجامع، کالاها و خدمات تعاونی ها را انجام دهد.
بخش بازرگانی بنگاه ها: ۶۶ ۴۲ ۲۱ ۸۳ - ۶۶ ۴۲ ۴۸ ۶۷
تعادل روزنامه اقتصادی

رییس سازمان زندان‌ها از صدرنشینی اشتغال زندانیان در اولویت‌های این سازمان گفت؛

مجرمان سابق؛ محصور پشت میله‌های بازار کار

گروه اقتصاد اجتماعی|
میله‌های زندان گاهی می‌توانند تا فرسنگ‌ها بیرون از زندان‌ها کش بیایند و مجرم سابق را همچنان در میان خود، محصور نگه دارند؛ گویی محکومیت آنها با گذراندن دوره قانونی حبس به پایان نمی‌رسد. چه اینکه بیشتر زندانیان پس از آزادی در بازگشت به جامعه و ورود به فرآیندهای بازاجتماعی شدن، همچون ورود به بازار کسب و کار، ناتوان می‌مانند. شاید به همین دلیل است که بنابر آمار سازمان زندان‌ها ۴۶ تا ۵۰ درصد از زندانیان، پس از آزادی به زندان به دلیل تکرار جرمی دیگر دوباره به زندان بازمی‌گردند.

دیروز اما، رییس سازمان زندان‌ها در حاشیه بازدید از زندان‌های شهرستان بم گفت: اشتغال زندانیان پس از آزادی و ایجاد بسترهای لازم برای اشتغال پایدار یکی از اهداف مهم سازمان زندان‌هاست. انعقاد تفاهمنامه با بانک قرض‌الحسنه مهر ایران هم که اخیرا صورت گرفت در همین راستاست.

اشاره او به تفاهمنامه‌یی است که هفته گذشته، سازمان زندان‌ها و این موسسه اقتصادی، با هدف ارائه تسهیلات بانکی به زندانیان و خانواده‌های آنان، منعقد کردند. جهانگیر در مراسم امضای این تفاهم نامه گفت: بیکاری از عمده‌ترین دلایل وقوع جرم است. همچنین دستیابی زندانیان آزاد شده به اشتغال پایدار علاوه بر کاهش آسیب‌های اجتماعی، نرخ بازگشت به زندان را به شکل چشم‌گیری کاهش می‌دهد.

یک حساب سرانگشتی

علی بختیار عضو کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس، هم بر این باور است که ناتوانی زندانیان آزاد شده برای ورود به بازار کار، عامل روی آوردن دوباره آنها به جرم و در پی آن، بازگشت‌شان به زندان است. از دیگر سو، حسن نوروزی، سخنگوی کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس، چهارم اردیبهشت امسال، با بیان اینکه کشورهای گوناگون، به دلیل بالا بودن هزینه‌های مجازات حبس، از این مجازات، بسیار کمتر استفاده می‌کنند، به خانه ملت گفت: بنابر آمار برخی کارشناسان دانشگاهی این حوزه، هر زندانی در ماه تا ۴،۵میلیون تومان هزینه دارد.

گذاشتن این دو نکته در کنار قانون حداقل مزد کارکنان دولت و کارگران بخش خصوصی در سال ۹۶، به نتیجه‌یی روشن خواهد انجامید.

بنابر مصوبه شورای عالی کار در نیمه دوم اسفندماه سال گذشته، مجموع حداقل دریافتی یک کارگر با حداقل حقوق پایه مصوب را با احتساب ملحقات، در سال ۹۶، یک‌میلیون و ۱۳۰هزار تومان است. با حسابی ساده و سرانگشتی، روشن می‌شود که هزینه ماهانه یک زندانی برای اقتصاد ملی، ۴ برابر هزینه ماهانه یک کارگر یا کارمند بیرون از زندان است؛ آن هم در حالی که یک زندانی، هیچ ارزش افزوده‌یی نمی‌آفریند.

مساله سوءپیشینه

یک مانع مهم برای ورود مجرمان سابق به بازار کار، سوءپیشینه آنها است؛ چه اینکه ارائه گواهی عدم سوءپیشینه به کارفرما، در هنگام استخدام، الزامی است. با این همه، در کنار کسانی که پیش‌تر، به سبب جرایمی چون کلاهبرداری، کودک آزاری، تجاوز به عنف و جرایمی از این دست در زندان بوده‌اند و اکنون، اخلاق جمعی بازگشت آنها را به بازار کار نمی‌پذیرند، هستند کسانی که در سال‌های دور به سبب یک چک برگشتی یا تقاضای وصول مهریه یا حتی جرایمی بزرگ‌تر چون خرید و فروش مواد مخدر یا سرقت، مدتی در زندان بوده‌اند و پس از آزادی، در کوشش برای آغاز فصلی تازه و جدا از گذشته‌شان، داوطلب ورود به بازار کارند. سوءپیشینه، چون آتشی که خشک وتر را می‌سوزاند، رویاروی هر دو گروه ایستاده است و مانع از ورود آنان به بازار کار است.

موضوع «پاک شدن سوءپیشینه محکومان آزاد شده» در قانون جدید مجازات اسلامی پیش از این، دو بار بی‌هیچ نتیجه‌ای، فاصله میان مجلس و شورای نگهبان را پیموده و یک بار حتی تا آستانه وارد شدن به کارتابل ریاست‌جمهوری هم پیش رفته بود؛ اما ایرادهای شورای نگهبان به آن، آن را باز ایستاند.

آنچه در میان عموم مردم «سوءپیشینه کیفری» خوانده می‌شود، در لفظ قانونگذار، «محکومیت موثر کیفری» است. جرایم درجه یک تا پنج در ماده ۲۵ قانون مجازات اسلامی، به دنبال خود مجازات‌های تبعی را می‌آورند و این همان محکومیت موثر کیفری است. بنا بر ماده ۲۵ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ افرادی که مرتکب جرمی بشوند و مجازات آنها تبعی باشد، محکومیت موثر کیفری دارند و تا پایان این موارد نمی‌توانند گواهی عدم سوءپیشینه بگیرند؛ پس از گذشت زمان محکومیت اما، با توجه به نوع جرم، سابقه پاک نخواهد شد، اما در استعلامات مسکوت خواهد ماند.

با این همه، بنابر رای برخی حقوقدان‌ها، نظامی منظم و حساب شده در اعلام سوابق کیفری متهمان و ارائه گواهی عدم سوءپیشینه کیفری وجود ندارد و عملاً حتی بازداشت تحت قرار تامین کیفری که ممکن است متهم در نهایت از آن برائت گرفته باشد هم همچنان جزو سوءپیشینه است. سال گذشته اما، مجید انصاری، معاون وقت پارلمانی رییس‌جمهوری به مهر گفته بود: موضوع ساماندهی سابقه کیفری به پیشنهاد من در مجمع تشخیص مصلحت نظام در حال پیگیری است و شخصا در هیات دولت هم بارها مطرح کرده‌ام.

انصاری افزوده بود: ۵ سال پیش یک نفر جرمی مرتکب شده که مصداق موثر کیفری است، بعد از ۶ سال باید رفع اثر شود؛ اما در نظام جدید این طور شده که هر فرد با هر عنوانی یا با هر اتهامی که به زندان می‌رود در سه‌جلد کیفری نیروی انتظامی ثبت می‌شود. حالا ۲۰ سال گذشته، اما وقتی استعلام می‌کنید می‌گویند سابقه دارد. نیروی انتظامی نمی‌داند این فرد محکوم شد یا خیر؟ کی محکوم شد؟ کی محکومیتش برطرف شد؟

با این همه، تلاش‌های انصاری در مجمع تشخیص به نتیجه روشنی نینجامیده است.

> یک مانع مهم برای ورود مجرمان سابق به بازار کار، سوءپیشینه آنها است. با این همه، در کنار کسانی که پیش‌تر، به سبب جرایمی چون کلاهبرداری و کودک‌آزاری در زندان بوده‌اند و اکنون، اخلاق جمعی بازگشت آنها را به بازار کار نمی‌پذیرد، هستند کسانی که در سال‌های دور به سبب یک چک برگشتی مدتی در زندان بوده‌اند، اما سوءپیشینه، چون آتشی که خشک و تر را می‌سوزاند، رویاروی هر دو گروه ایستاده است و مانع از ورود آنان به بازار کار است

مانع دوم، بی‌مهارتی

سوءپیشینه البته، تنها مانع مجرمان سابق برای ورود به بازار کار نیست. علی بختیار عضو کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس، با بیان اینکه یکی از دلایل مهم در ارتکاب زندانیان به جرم نداشتن مهارت برای جذب در بازار کار است، گفته: متاسفانه بیشتر افراد به دلیل نداشتن حرفه‌یی مناسب یا مهارتی تخصصی به جرایمی مانند اعتیاد، سرقت و جرایم اجتماعی روی می‌آورند. بنابراین مهارت آموزی درزندان بسیار با اهمیت است.

به گفته کارشناسان، اشتغال به‌کار زندانیان راهی برای کاهش جرم است، اما درحال حاضر از ۲۳۰هزار نفر زندانی تنها ۵۰هزار نفر مشغول به‌کار در زندان‌ها هستند. اردیبهشت امسال، محمدعلی پورمختار، رییس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس نهم و عضو کمیسیون قضایی وحقوقی مجلس دهم، با بیان اینکه محدودیت‌هایی در ایجاد اشتغال زندانی درمحیط زندان وجود دارد، با تاکید بر اینکه «بودجه قوه قضاییه کفاف اشتغال بیشتر زندانیان را نمی‌دهد»، گفت: بودجه‌های سنواتی سال‌های گذشته به غیراز ۲ سال اخیر، تکلیفی برای بانک مرکزی ایجاد کرد که تا سقف ۲۵۰۰ میلیارد تومان از منابع قرض الحسنه بانک‌ها، به بنیاد زندانیان قوه قضاییه تعلق گیرد. اما بنیاد زندانیان هرساله با مساله همکاری نکردن بانک مرکزی مواجه بود.

آیین نامه اعطای تسهیلات اشتغال به زندانیان هم که سال ۸۸ به سازمان بهزیستی و کمیته امداد ابلاغ شد، هرگز نتیجه روشنی در پی نداشت و هرگز میزان اثرگذاری آن مشخص نشد.

معاون امور ابتدایی وزیر آموزش و پرورش:

محرومیت ۵۰ درصدی دختران از تحصیل در مناطق مرزی

گروه اقتصاد اجتماعی|
کمبود امکانات آموزشی، دوری مدارس از روستاهای دورافتاده و محروم، ازدواج زودهنگام، کمبود معلم و... دانش‌آموزان مناطق محروم به‌ویژه نقاط مرزی را از ادامه تحصیل باز داشته است؛ دانش‌آموزانی که برخی از آنها پس از ترک تحصیل ناچارند به مشاغل کاذب و قاچاق در مرز رو بیاورند. دختران آسیب بیشتری در این محرومیت می‌بینند. نبود مدرسه در روستا و دوری راه باعث می‌شود خانواده‌ها ترجیح بدهند، دخترانشان در خانه بمانند. معاون امور ابتدایی وزیر آموزش و پرورش با اشاره به دلایل فرهنگی که موجب بازماندن کودکان از تحصیل می‌شود، گفت: ۴۰ تا ۵۰درصد دانش‌آموزان مقطع متوسطه در استان‌های مرزی به دلایل مختلف ترک تحصیل می‌کنند که یکی از این دلایل ازدواج زودهنگام است.

رضوان حکیم‌زاده درباره عوامل بازماندن کودکان از تحصیل در مناطق کم برخوردار کشور اظهار کرد: در برخی خانواده‌ها به خصوص در شهرهای کوچک کودکان بازوی کار خانواده محسوب می‌شوند، به‌طور مثال در فصل برداشت محصول این کودکان باید در کنار خانواده‌ها باشند که شاید انعطاف‌پذیری در زمان و مکان آموزش بتواند این مساله را حل کند یا در برخی استان‌ها به دلیل تعصباتی که وجود دارد، ممکن است دختران‌شان را به مدارس مختلط یا جایی که معلم خانم ندارد، نفرستند. معاون وزیرآموزش و پرورش با تاکید بر اینکه دلایل فرهنگی نیز در بازماندن کودکان از تحصیل موثر است به ایلنا گفت: در برخی روستاها به دلیل دور بودن مدرسه فرزندان‌شان را با وجود وسیله حمل و نقل به مدرسه نمی‌فرستند. ما در بازدیدهایی که از مناطق مختلف کشور داشتیم به دلایل متعددی برای بازماندن کودکان از تحصیل رسیدیم.

او با تاکید بر اینکه دبیرخانه مناطق محروم در چهار استان کشور به صورت نقطه به نقطه دلایل بازماندن کودکان از تحصیل را شناسایی و بررسی می‌کند، افزود: در برخی بخش‌های استان‌های محروم نیز شرایط تحصیل مهیاست و میانگین‌ها به ما کمک نمی‌کند؛ بنابراین این موضوع به شکل نقطه‌یی با محورهای مختلفی از جمله نبود یا کمبود امکانات تحصیلی، دلایلی فرهنگی و تعصبی یا ازدواج زود هنگام دانش‌آموزان دختر بررسی شد.

حکیم‌زاده با اشاره به ازدواج زودهنگام کودکان و بازماندن آنها از تحصیل گفت: با تصویب قوانین لازم، آگاه‌سازی و فرهنگ‌سازی خانواده‌ها این امکان وجود خواهد داشت که ما بتوانیم تغییر نگرش و رفتار ایجاد کنیم و این فرصت به دختران داده شود که در مدرسه حضور داشته باشند.

فرهنگ‌سازی به جای تبلیغ کلاس کنکور

معاون امور ابتدایی آموزش و پرورش با تاکید بر نقش رسانه‌ها برای فرهنگ‌سازی در رابطه با ازدواج زودهنگام کودکان گفت: قطعا تلویزیون به عنوان رسانه ملی بسیار قدرتمند است و به جای برنامه‌هایی مانند تبلیغ برای کلاس‌های کنکور و تست‌زنی قسمتی از برنامه‌هایش را به فرهنگ‌سازی و آگاه‌سازی مردم به‌ویژه برای مناطق محروم اختصاص دهد و برای توانمندی دختران و زنان که چه نقشی می‌توانند در تربیت نسل داشته باشند، می‌تواند بسیار موثر باشد. حکیم‌زاده تاکید کرد: علت اصلی بازماندن از تحصیل دانش‌آموزانی که ازدواج می‌کنند، خود آنها و خانواده‌هایشان است و در واقع منع خاصی برای حضور دانش‌آموزان در آموزش و پرورش وجود ندارد.

او با اشاره به سرشماری‌های انجام شده و جمعیت واجب‌التعلیم‌ها گفت: با توجه به آمار افراد واجب‌التعلیم و تعداد دانش‌آموزانی که در مدارس ثبت‌نام می‌کنند و مقایسه‌یی که بین این دو موضوع وجود دارد. کودکان کار دو دسته هستند، در بسیاری از مناطق کودکان کمک کار خانواده‌ها محسوب می‌شوند، اما در مواردی کودکان به خاطر کار کردن و کمک به معاش خانواده فرصت حضور در مدرسه را از دست می‌دهند که این موضوع مساله‌ساز است. وگرنه در بسیاری از خانواده‌های روستایی کودکان در کار به خانواده‌ها کمک می‌کنند، اما اینکه فرصت‌های تحصیل از کودکان گرفته شود، ناپسند است.

پوشش ضعیف متوسطه در مناطق محروم

معاون وزیر آموزش و پرورش با تاکید بر اینکه منعی برای حضور دانش‌آموزان در مدرسه وجود ندارد، افزود: آموزش و پرورش در تلاش است که همه امکانات را برای تحصیل واجب‌التعلیمی‌ها فراهم کند. اکثریت دانش‌آموزانی که ازدواج می‌کنند بیشتر در دوره متوسطه هستند و ما در مناطق محروم پوشش ابتدایی بسیار بهتری نسبت به پوشش متوسطه داریم.

حکیم‌زاده تاکید کرد: در بسیاری از استان‌های مرزی، نرخ پوشش دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه حدود ۵۰ درصد است یعنی ۴۰ تا ۵۰ درصد دانش‌آموزان این مقطع در مدرسه حضور ندارند و این آمار، تکان‌دهنده است و ممکن است برخی از آنها به دلیل ازدواج زودهنگام مدرسه را ترک می‌کنند. معاون امور ابتدایی آموزش و پرورش گفت: نهاد متولی اصلی تربیت و فرهنگ‌سازی آموزش و پرورش است. ۱۳میلیون دانش‌آموز در اختیار این نهاد است بنابراین همه بودجه‌هایی که صرف امور فرهنگی در کشور می‌شود به دلیل اینکه در بیشتر اوقات مفید شبانه‌روز، دانش‌آموزان در اختیار مدارس هستند، باید به آموزش و پرورش تعلق بگیرد.

مرگ ۲ کولبر؛ توضیح ناجا و ادامه انتقادها

مرگ ۲کولبر در مرز بانه باعث انتقاد کاربران شبکه‌های اجتماعی و اهالی منطقه و همچنین برگزاری تجمعاتی در اعتراض به این اتفاق شده است.

این دو کولبر در حال عبور از مرز و ورود به کشور بوده‌اند که با شلیک ماموران نیروی انتظامی کشته شدند. پس از انتقاد مردم و تعدادی از نمایندگان مجلس به این حادثه، سخنگوی نیروی انتظامی گفت: پلیس بر سر امنیت مردم هرگز مماشات نخواهد کرد و در واقع مردم بر ما نمی‌بخشایند.

سعید منتظرالمهدی سخنگوی نیروی انتظامی اعلام کرد: «در نیمه‌های شب و در دل تاریکی، مرزبانان هنگ مرزی شهرستان بانه متوجه ورود افرادی از مناطق ممنوع و نقاط قرمز امنیتی مرز به داخل کشور می‌شوند که با اخطار و هشدارهای پی در پی و تیراندازی هوایی سعی بر جلوگیری از استمرار تردد غیرقانونی آنان می‌کنند که در سایه بی‌توجهی آنان؛ با توجه به حساسیت منطقه و سوابق تهدیدات امنیتی گذشته به جهت پیشگیری از هر نوع پیشامد ضدامنیتی؛ ناگزیر مبادرت به تیراندازی کرده که تعدادی از آنان متواری و متاسفانه دو نفر جان خودشان را از دست می‌دهند و در بررسی‌های بعدی مشخص می‌شود این دو نفر از شهروندان همان منطقه و حامل محموله مواد محترقه بودند.»

اظهارات سخنگوی ناجا در حالی است که مردم منطقه ادعای دیگری دارند و معتقدند ماموران با اطلاع از اینکه این افراد کولبر هستند به سمت آنها شلیک کرده‌اند. زمستان سال گذشته بود که مرگ چند کولبر در میان برف و کولاک، باعث واکنش‌های گسترده در شبکه‌های اجتماعی شد بطوریکه نمایندگان آذربایجان غربی در مجلس قول پیگیری موضوع و بیمه کردن کولبران را دادند؛ کولبرانی که به دلیل بیکاری و فقر، برای دریافت سی تا شصت هزار تومان باری سنگین را از مرز وارد کشور می‌کنند.

بر اساس این طرح قرار بود در مرحله نخست، ۱۸ هزار کولبر تحت پوشش بیمه‌یی قرار بگیرند که این طرح هنوز اجرایی نشده است. رسول خضری، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، اوایل تیر امسال درباره آخرین وضعیت طرح مجلس در زمینه حمایت از کولبران گفته بود: این طرح هنوز کامل نشده و منتظر اعلام نظر مسوولان مربوطه هستیم اما به زودی نهایی شده تا در صحن مورد بررسی قرار گیرد.

هشدار درباره پخش اخبار و فیلم‌های «نهنگ آبی»

چند روزی می‌شود که در فضای مجازی، اخبار و فایل‌هایی در مورد بازی کامپیوتری «نهنگ آبی» که در نهایت منجر به خودکشی فرد خواهد شد، دست به دست می‌شود.

رییس اورژانس اجتماعی کشور نسبت به انتشار اخبار و پخش فیلم‌های «نهنگ آبی» واکنش نشان داد و گفت: انتشار اخبار و فایل‌های مربوط به این بازی باعث می‌شود که ذهن کنجکاو نوجوانان به سمت آن رفته و به نوعی تبلیغ غیرمستقیم برای این محصول ایجاد شود.

حسین اسدبیگی افزود: این کلیپ‌ها و تصاویر در ظاهر بیننده را در مورد این بازی هشدار می‌دهند و بر مراقبت از نوجوانان در مقابل آن تاکید می‌کنند. این در حالی است که معتقدم این روش یکی از روش‌های تبلیغ غیرمستقیم است که باعث مشارکت بیشتر نوجوانان در چنین بازی‌هایی خواهد شد.

رییس اورژانس اجتماعی کشور در ادامه تاکید کرد: البته تاکنون هیچ مورد خودکشی به علت شرکت در این بازی به اورژانس اجتماعی گزارش نشده است. وی افزود: از افراد می‌خواهیم اخبار مربوط به این بازی را در فضای مجازی منتشر نکنند؛ زیرا انتشار اخبار و فایل‌های مربوط به آن باعث می‌شود که ذهن کنجکاو نوجوانان به سمت آن رفته و به نوعی تبلیغ غیرمستقیم برای این محصول ایجاد شود.

اخبار

دیوار بلند بین مدارس و جامعه

تعادل| «دانش‌آموزان پس از تعطیلی مدرسه، مثل زندانیانی که از حبس ابد آزاد شده‌اند، از مدرسه فرار می‌کنند.» این جمله‌ایست که سه هفته پیش، وزیر فعلی آموزش و پرورش وقتی که هنوز از مجلس رای اعتمادش را نگرفته بود، بیان کرد. نکته مهم در این سخن محمد بطحایی این بود که او نزدیک به ۳۰ سال سابقه مدیریت ارشد در وزارت آموزش و پرورش را دارد و پیش از تصدی پست وزارت نیز، معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش بود. او حالا در قامت وزیر، حرف‌هایی را می‌زند که پیش از این، منتقدان نظام آموزشی مطرح می‌کردند. وزیر آموزش و پرورش با تاکید بر ضرورت ارتباط مدرسه با جامعه اظهار کرد: با حضور آقای نجفی به عنوان شهردار تهران امیدوار هستم که بتوانیم نوع ارتباط آموزش و پرورش را به گونه‌یی پیش ببریم که دانش‌آموزان آموزش‌های شهروندی را به خوبی فرابگیرند. بطحایی با بیان اینکه امیدواریم با همکاری شهرداری تهران در موضوعات مختلف آموزشی به مدل‌های جدیدی برسیم که برای سایر استان‌ها قابل بهره‌برداری باشد، گفت: با وجود همه تلاش‌ها، در حال حاضر آموزش و پرورش کشور ما از یک پدیده نامیمون رنج می‌برد و آن این است که دیوارهای مدارس ما بسیار بلند است. او افزود: این امر به آن معنا است که آن چه در مدرسه اتفاق می‌افتد با آن چه در جامعه اتفاق می‌افتد دو چیز کاملاً جداست. به همین دلیل، مدارس ما امروز بسیار خشک است و جذابیت لازم را برای دانش‌آموز ندارد.

اختلال روانی در ۲۴ درصد ایرانی‌ها

بیش از ۱۹ میلیون ایرانی دچار یکی از اختلالات روانی هستند. این را آمار وزارت بهداشت نشان می‌دهد که می‌گوید بیشتر از ۲۳ درصد مردم ایران از اختلالات روانی رنج می‌برند. مشکلات اقتصادی یکی از دلایل مهم اختلالات روانی است و به گفته عضو انجمن علمی روانپزشکان ایران، براساس آخرین تحقیقات وزارت بهداشت، شیوع اختلالات روانی بین افراد ۱۵ تا ۶۵ سال بدون احتساب اختلالات شخصیتی، ۲۴ درصد است.

برخلاف تصور عموم، ممکن است کسی در ظاهر افسرده و پریشان به نظر نرسد ولی آن‌طور که باید از زندگی فردی و اجتماعی خود لذت نبرده و حال چندان مساعدی نداشته باشد؛ در واقع این افراد عمیقا خوشحال نیستند، شرایط اجتماعی و اقتصادی پیرامون خود را در خور شان و مطالبات‌شان نمی‌بینند و نمی‌توانند لذت برخورداری از یک زندگی آرام را درک کنند. در حالی که همین افراد اگر در سلامت کامل به‌سر می‌بردند، می‌توانستند استعدادهای خود را بروز دهند، مولد باشند، به‌راحتی با شرایط استرس‌زا تطبیق یابند و در فعالیت‌های اجتماعی مشارکت داشته باشند. حسن فلاح‌پور عضو انجمن علمی روان‌پزشکان با بیان اینکه از هر چهار ایرانی یک نفر مبتلا به اختلالات روان (در گستره خفیف تا شدید) است، به ایسنا گفت: براساس تعریف سازمان جهانی بهداشت، مفهوم سلامت شامل رفاه و آسایش جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی است و صرف نبود بیماری جسمی نمی‌تواند به معنای سلامت کامل باشد؛ چه بسا افرادی باشند که از نظر جسمی سالم هستند ولی از سلامت کامل برخوردار نیستند.

حدود ۶۰ درصد مردم کشور اضافه وزن و چاقی دارند

مدیرکل دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی گفت: مهم‌ترین مشکل تغذیه‌یی ایران، وضعیت تغییر الگوی مصرف مواد غذایی است و شامل تغییر مصرف نمک، قند و چربی است که عامل خطر بیماری‌های غیرواگیر است. زهرا عبداللهی با اشاره به اینکه حدود ۶۰ درصد مردم کشور اضافه وزن و چاقی دارند، افزود: اضافه وزن و چاقی خطر ابتلا به دیابت، سرطان‌ها و فشار خون و بیماری‌های قلبی و عروقی را بیشتر می‌کند. او با بیان این مطلب که امروزه حتی شاهد روند افزایشی چاقی در کودکان زیر پنج سال و سنین مدرسه هستیم، گفت: دلیل اصلی آن، مصرف نوشیدنی‌های شیرین و فست‌فودها و نوشابه‌های گازدار است که باید به عنوان یکی از اولویت‌های اصلی کشور در پیشگیری از بیماری‌های غیرواگیر قرار گیرد. عبدالهی با اشاره به اینکه در ایران در زمینه سوءتغذیه کودکان، بهبود قابل توجهی در چند سال اخیر داشته‌ایم، خاطرنشان کرد: بیش از ۵۰درصد سوءتغذیه کودکان با اقداماتی که در حوزه وزارت بهداشت در حال اجراست کاهش پیدا کرده است. مدیرکل دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت گفت: کمبود ریزمغذی‌ها، روی و آهن به‌طور معناداری کاهش پیدا کرده است و در مقابل آن چاقی روند افزایشی دارد.

وزیر علوم باید مستقل، مقتدر و پیگیر باشد

رییس دانشگاه تهران با تاکید بر اینکه وزارت علوم به وزیری مستقل، مقتدر و پیگیر نیاز دارد، گفت: مدیریت وزارت علوم یکی از دغدغه‌های آموزش عالی است. محمود نیلی‌احمدآبادی رییس دانشگاه تهران در پانزدهمین اجلاس روسای دانشگاه‌های سطح یک کشور که به میزبانی دانشگاه تهران در باغ موزه نگارستان برگزار شد با بیان اینکه برگزاری اجلاس روسای دانشگاه‌های سطح یک کشور خیر و برکات زیادی به همراه داشته است، بررسی مشکلات و رسیدن به راه‌حل‌های مناسب را از ویژگی‌های این نوع اجلاس برشمرد. او با اشاره به آغاز تحصیلی سال ۹۶ و با عنوان اینکه این مساله با توجه به وضعیت موجود در کشور جای بررسی دارد، گفت: «چهار سال گذشته دانشگاه‌ها از فضای آرام و همدلی بسیاری برخوردار بودند و امید داریم در دوره جدید دولت دوازدهم، همچنان شاهد این شرایط مطلوب باشیم و حتی شاهد وضعیت مطلوب‌تری باشیم». نیلی‌احمدآبادی با تاکید بر اینکه بحث مدیریت وزارت علوم به عنوان یکی از دغدغه‌های آموزش عالی کشور است، افزود: «در چهار دوره ریاست‌جمهوری همیشه وزیر علوم در مرکز توجهات قرار داشته و وزارتخانه مورد توجه مردم و نخبگان، وزارت علوم بوده است گرچه به دلیل جایگاه ویژه علمی، این وزاتخانه جزو کم حاشیه‌ترین وزارتخانه‌هاست.» رییس دانشگاه تهران با اشاره اینکه توسعه آموزش عالی در حوزه‌یی که در حیطه مسوولیت‌های وزیر قرار دارد منوط به یک وزیر مستقل، مقتدر و پیگیر است، گفت: «اگر وزیر علوم این شرایط را نداشته باشد می‌تواند به حوزه آموزش عالی و علم و فناوری صدمات زیادی وارد کند، ما امید داریم هر کسی که این مسوولیت سنگین را می‌پذیرد و مورد تایید مجلس قرار می‌گیرد به زودی در این سمت مستقر شود و بتواند آموزش عالی را در جهت توسعه هر چه بیشتر هدایت کند تا دانشگاه‌ها نیز از این رویکرد منتفع شوند.»

ایران با ۴ کشور پروتکل امضا کرد

توسعه مسیر ریلی جنوب – غرب کلید خورد

گروه راه و شهرسازی |

اگرچه طی روزهای گذشته پروتکل توسعه مسیر ریلی جنوب-غرب میان ایران و ۴کشور دیگر امضا شده و براساس گفته‌های معاون فنی راه آهن ۲۱ ابرپروژه در حوزه ریلی در دست مطالعه یا مذاکره با سرمایه‌گذاران خارجی است و سوت قطار ترانزیتی چین- ایران هم دوباره شنیده می‌شود اما نگاهی به آمار ترانزیت ریلی همچنین جابه‌جایی مسافر نشان از وجود شکاف بزرگ میان وضعیت کنونی شبکه ریلی کشور با وضعیت پیش‌بینی شده در برنامه پنجم توسعه(سهم ۳۰ درصدی راه آهن در حمل بار و نقش ۲۰درصدی در حمل مسافر) دارد. در همین حال براساس آخرین آماری که از سوی مدیرکل دفتر تجاری‌سازی و امور تشکل‌های وزارت راه و شهرسازی منتشر شد، ترانزیت کالا طی سال‌های ۹۴و ۹۵، ۳۲درصد کاهش یافته است.

مهم‌ترین رویداد ریلی کشور در روزهای گذشته یعنی امضای پروتکل نشست کمیته هماهنگی توسعه مسیر حمل و نقل بین‌المللی جنوب-غرب، پروتکلی است که پس از دو سال همکاری‌های فشرده میان ایران، آذربایجان، اوکراین، گرجستان و لهستان به امضا رسیده است. با توجه به اینکه مسیر جنوب-غرب دارای پتانسیل بالایی است، امضا و اجرای این پروتکل ۵ کشور نامبرده را در مسیر توسعه قرار می‌دهد زیرا براساس برنامه قرار است که محموله‌های باری بیشتری با عملیاتی شدن این پروتکل جذب و جابه‌جا شود ضمن اینکه مشارکت‌کنندگان در این پروژه، نرخ‌های واحدی ارائه می‌کنند که به جذب محموله‌های بیشتری به این مسیر بین‌المللی کمک می‌کند.

در واقع نقش اصلی کریدور جنوب- غرب، تحقق حمل و نقل کالا بین کشورهای اتحادیه اروپایی و هند است که از کشورهای ایران، آذربایجان، گرجستان، اوکراین و لهستان عبور می‌کند و زمان ارسال کالا بین اروپا و هند را کاهش داده و به ۱۵روز می‌رساند.

اجرای ۲۱ ابرپروژه ریلی با سرمایه خارجی

علاوه بر امضای پروتکل نشست کمیته هماهنگی توسعه مسیر حمل و نقل بین‌المللی جنوب-غرب، معاون فنی و زیربنایی راه آهن جمهوری اسلامی از وجود ۲۱ ابرپروژه در حوزه ریلی در دست مطالعه یا مذاکره با سرمایه‌گذاران خارجی خبر می‌دهد.

مازیار یزدانی در گفت‌وگو با ایرنا می‌افزاید: برای اجرای این پروژه‌های بزرگ راه آهن به طور قطع نیاز به تامین مالی خارج از اعتبارات دولت است. وی تصریح می‌کند: برای تمامی این پروژه‌ها که عمدتا همانند مسیر ریلی قزوین- رشت- آستارا برای تکمیل کریدور و افزایش ظرفیت در حوزه ریلی اجرا می‌شوند، پیگیر فاینانس خارجی هستیم.

وی اظهار می‌کند: در این راستا پیگیری برای فاینانس و تامین سرمایه‌گذار خارجی درحال انجام است و برای چند مورد از این طرح‌ها هم‌اکنون متقاضی داریم که درحال بررسی و مذاکره روی شرایط فاینانس و روش‌های سرمایه‌گذاری هستیم.

یزدانی با بیان اینکه هم‌اکنون از اکثر کشورهای دنیا چون ایتالیا، ژاپن، کره، روسیه و چین پیشنهاد فاینانس داریم، می‌گوید: شرکت راه آهن پس از بررسی لازم با بهترین و سریع‌ترین پیشنهادها موافقت می‌کند.

وی ادامه می‌دهد: هم‌اکنون فاینانس پروژه قطار سریع‌السیر مشهد- تهران با چین قطعی شده و پروژه خط ریل تهران- شمال هم با روسیه مراحل نهایی خود را طی می‌کند و فاینانس مسیر قم- اراک هم با ایتالیا تمام شده و با آلمان و ژاپن هم در مورد قطار تهران- تبریز و با هندی‌ها برای مسیر زاهدان- چابهار درحال مذاکره هستیم. معاون فنی و زیربنایی راه آهن همچنین تبدیل ایستگاه‌های راه آهن به مرکز فرهنگی- تجاری را ازجمله پروژه‌های مهم دیگری برمی‌شمارد که در حوزه ریلی دنبال می‌شود و می‌گوید: براساس برنامه قرار است که ایستگاه‌های مهم راه آهن کشور را مشابه آنچه در کشورهای پیشرفته انجام شده، تبدیل به مراکز فرهنگی- تجاری کنیم.

یزدانی می‌افزاید: بر این اساس، مطالعات این طرح با استفاده از بهترین مشاور خارجی در مشهد و تهران به صورت الگو و پایلوت آغاز شده که قرار است بهترین مرکز تجاری- فرهنگی (TOD) در مشهد راه‌اندازی شود.

وی اظهار می‌کند: قرار است شهرهای مهم کشور بر پایه ریل و در محدوده ریلی توسعه یابد و یک بازآفرینی شهری در محدوده راه آهن رخ دهد از این رو این طرح پیگیری و اجرا می‌شود.

تخفیف کرایه در قطار ترانزیتی چین – ایران

در رویدادی دیگر مسیر ترانزیتی چین- ایران با تخفیف ۵۰ درصدی کرایه حمل بار گشوده شد، مسیری که اگرچه در سال ۲۰۱۰میلادی و با حرکت قطار باری آزمایشی از چین به ایران آغاز به کار کرده بود اما سیر آن به دلیل مشکلاتی ادامه‌دار نبود.

نخست آنکه نرخ واحدی بین ۴کشور در این حوزه وجود نداشت و دیگر آنکه موضوعات در مرزها بین این ۴کشور حل نشده بود اما طی دو سال گذشته جلسات دو، سه و چهارجانبه‌یی بین کشورهای «ایران و ترکمنستان»، «ایران و ترکمنستان و قزاقستان» و «ایران و ترکمنستان و قزاقستان و بخش کانتینری راه‌آهن چین و مناطق آزاد این کشور» برگزار شد و نتیجه آن آغاز به کار مجدد مسیر ترانزیتی چین- ایران است.

معاون بهره‌برداری راه‌آهن در این باره می‌گوید: حرکت این قطار از روز ۱۴شهریور از مبدأ چین و با اعمال تخفیف ۵۰ درصدی در نرخ کرایه آغاز شده است.

ابراهیم محمدی در گفت‌وگو با فارس اظهار می‌کند: در سال ۲۰۱۰میلادی، قطار باری آزمایشی از چین به ایران آمد اما ادامه‌دار نبود زیرا مشکلاتی وجود داشت، یکی از این مشکلات مشخص نبودن زمان اجرای تعهد طرفین و سرعت قطار مذکور بود. محمدی اظهار می‌کند: در توافق چهارجانبه عشق‌آباد، توافق چهارجانبه آلماتی و جلسات تهران مقرر شد، پیگیری این قطار توسط کشور قزاقستان انجام شود ضمن اینکه تامین بار این قطار از مبدأ چین برعهده کشور چین باشد و تامین بار برگشت این قطار از ایران به چین بر عهده ۳کشور دیگر(ایران، ترکمنستان و قزاقستان) باشد.

وی می‌افزاید: برای این قطار باری با ۴ امضای مسوولان ۴ کشور، نرخ واحد«کانتینر-کیلومتر» تعیین و به کشورها ابلاغ شد ضمن اینکه در توافقنامه آلماتی این نرخ واحد بین ۴کشور به امضا رسید.

معاون بهره‌برداری و سیر و حرکت راه آهن بیان می‌کند: پیش‌بینی می‌شود، قطار باری چین ـ ایران از مناطقی نظیر اینچه‌ئون و ایبو کشور چین به مقصد ایران تردد کند.

محمدی هدف از راه‌اندازی این قطار باری را فعال‌سازی کریدور ترانزیت ریلی چین به ایران می‌داند و می‌گوید: در راستای جذب صاحبان کالا به قیمت حمل در این قطار ۵۰ درصد تخفیف اختصاص داده‌ایم.

معاون بهره‌برداری و سیر و حرکت راه‌آهن به مزایای استفاده از این قطار برای صاحبان کالا اشاره می‌کند و می‌گوید: در گذشته در مسیر دریایی کالا ۳۵روزه از چین به ایران می‌رسید اما با راه‌اندازی این قطار باری جابه‌جایی کالا حداکثر ۱۴روز زمان می‌برد.

محمدی اظهار می‌کند: قطار باری چین به ایران بعدازظهر روز ۱۴شهریور ماه با ۴۱کانتینر ۴۰ فوتی از اینچه‌ئون چین حرکت کرد و طبق پیش‌بینی ما در مدت ۱۰روز به مرز اینچه‌برون ایران می‌رسد و حدود ۳روز بعد نیز در تهران خواهد بود.

وی طول این مسیر ریلی ترانزیتی را ۳۴۰۰کیلومتر اعلام می‌کند و می‌گوید: این قطار با مبدأ چین یک هزار کیلومتر راه‌آهن در خاک چین، یک‌هزار کیلومتر در خاک قزاقستان، ۷۰۰کیلومتر در خاک ترکمنستان و ۷۰۰کیلومتر راه‌آهن را در خاک ایران طی می‌کند تا به تهران برسد.

معاون بهره‌برداری و سیر و حرکت راه‌آهن بیان می‌کند: این قطار ابتدا هر ماه یک بار در این مسیر ریلی تردد می‌کند و امیدواریم در آینده بتواند کریدور ترانزیتی چین به بندر شهید رجایی ایران را فعال کند.

وزیر راه و شهرسازی به رییس‌جمهور پیشنهاد کرد

کاهش دوره سپرده‌گذاری برای دریافت وام مسکن

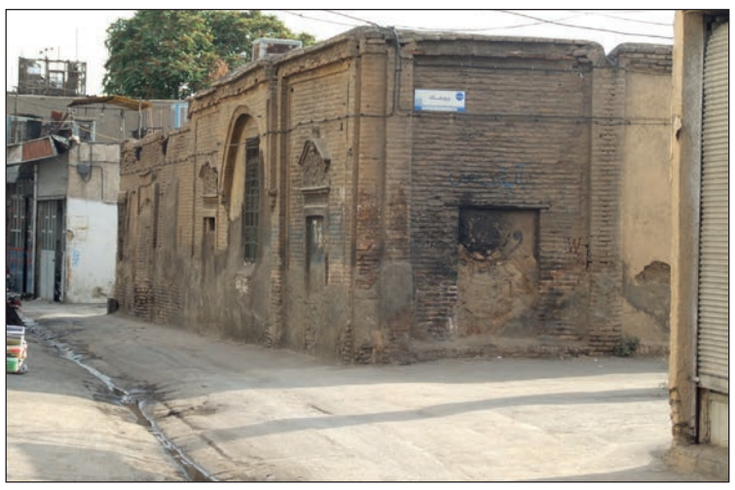

گروه راه و شهرسازی |

عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی به حسن روحانی، رییس‌جمهوری پیشنهاد کرده که میزان اعطای تسهیلات مسکن از هر ۶ ماه یک برابر را به هر ۵ ماه یک برابر افزایش دهد.

او با تاکید بر اینکه دولت یازدهم افزایش قدرت خرید را برای توانمند کردن مردم با تکیه بر نظام پس‌انداز افزایش داد، افزود: نرخ سود تسهیلات در بافت فرسوده ۸ و در سایر بافت‌ها ۹,۵درصد است که رقم مناسبی است. به گفته آخوندی براساس آمارها درحال حاضر ۲۶۰هزار نفر در صندوق پس‌انداز یکم ثبت‌نام کرده‌اند که براساس میانگین روزانه ۸۰۰ نفر در صندوق ثبت‌نام می‌کنند که ما باید بتوانیم این رقم را افزایش دهیم.

وی ادامه داد: پیشنهاد من به رییس‌جمهوری این است که میزان اعطای تسهیلات مسکن را از هر ۶ ماه یک برابر به هر ۵ ماه یک برابر افزایش دهد.

وی که در جمع مسوولان استان خراسان رضوی سخن می‌گفت، اظهار کرد: پیشنهادم به مسوولان استان این است که محدوده شهر مشهد را در ۳۱هزار هکتار برای طرح جامع کافی بدانند و روی همان میزان این رقم بسته شود همچنین روستاهای واقع در حریم نیز جزو محدوده منفصل شهری شوند.

عضو کابینه دولت دوازدهم با تاکید بر اینکه هر چه تقسیمات کشور بیشتر شود کنترل کمتر خواهد شد، گفت: ما در وزارت راه و شهرسازی در تلاش هستیم تا تقسیمات کشوری را کاهش دهیم.

به گزارش مهر، آخوندی اظهار کرد: درحال حاضر مساله ما در ایران به این برمی‌گردد که چگونه کیفیت سکونت را در کشور ارتقا دهیم. در همین حال در استان و در شهر مشهد حدود ۵ هزار هکتار بافت فرسوده وجود دارد که اگر به آن رسیدگی نشود، افزایش پیدا می‌کند.

آخوندی تصریح کرد: شهرهایی که از درون فرسوده می‌شوند، نمی‌توانند کیفیت زندگی، امنیت، موضوعات اجتماعی و فرهنگی را در شهر ارتقا دهند. باید توجه داشته باشیم که هویت شهرها نه در حاشیه که در بافت شهری و در درون بافت وجود دارد و باید به هویت شهرها و ارتقای کیفیت آنها بیندیشیم و برای آنها برنامه داشته باشیم.

وزیر راه و شهرسازی همچنین اظهار کرد: بافت‌های شهرهای ما نشان‌دهنده اتفاقاتی است که در حوزه شهرسازی و اجتماعی درحال رخ دادن است.

وی ادامه داد: فکر می‌کنم برنامه ما در دولت، مجلس و شهرداری برای دو دهه آینده باید بر این مطلب متمرکز باشد که چگونه کیفیت زندگی را در بافت‌های شهری ارتقا دهیم.

آخوندی با تاکید بر اینکه درحال حاضر کیفیت زندگی نازل شهری سبب ناخرسندی بسیاری است، گفت: اقدامات عملیاتی وزارت راه و شهرسازی در جهت ارتقای کیفیت زندگی شهری، توانمند کردن مردم است که در بحث توانمند کردن مردم در بافت‌ها ما با تکیه بر نظام پس‌انداز و راه‌اندازی صندوق پس‌انداز یکم و افزایش میزان تسهیلات به مردم همچنین کاهش سود تلاش‌های قابل توجهی در راستای توانمند کردن مردم انجام دادیم.

انتقاد از توزیع ناعادلانه امکانات شهری

وی با اشاره به این مطلب که ۲میلیون و ۶۰۰ خانه خالی و ۲میلیون و ۱۰۰خانه دوم در کشور وجود دارد به وضعیت بد مسکنی ۶ میلیون خانوار(۱۹میلیون نفر بد مسکن) اشاره کرد و گفت: آمارها نشان می‌دهد در حوزه شهرسازی و توزیع امکانات شهری مشکلات عدیده‌یی وجود دارد که باید طی ۴دهه گذشته مورد بررسی و موشکافی قرار گیرد.

عضو کابینه دولت دوازدهم ادامه داد: اتفاقی که در ایران رخ داده و باید مورد توجه تمامی دست‌اندرکاران و سیاست‌گذاران قرار بگیرد، این موضوع است که رشد جمعیت در کشور رو به کاهش است. براساس آمارهای سال ۹۵ رشد جمعیت کشور ۱,۲۴ بود. در عین حال براساس آمارها حدود ۷تا ۱۰ استان دارای رشد جمعیت بین صفر و منفی بوده و در ۱۰تا ۱۲ استان نیز نرخ رشد جمعیتی بین صفر تا یک است.

وزیر راه و شهرسازی با اشاره به این مطلب که در ذهن بیشتر مسوولان منظور از رشد شهری رشد دهه‌های ۶۰ و ۷۰شمسی تداعی می‌شود درحالی که رشد شهری با کاهش چشمگیری در دهه کنونی روبه‌رو بوده است، گفت: در بیشتر شهرهایی که طرح جامع را تصویب می‌کنیم، شهرها در سال ۹۵ به رقمی که در طرح جامع پیش‌بینی می‌شد، نرسیده‌اند که این نکته به همه ما یادآور می‌شود که نرخ رشد جمعیت و بهره‌وری از زمین، نرخ کاهنده‌یی بوده است.

آخوندی با طرح پرسش‌هایی همچون اینکه سیاست اصلی در حوزه مسکن برای ۲۰سال آینده چیست و چه می‌تواند باشد؟ یا با وضعیتی که هم‌اکنون در آن به سر می‌بریم آیا باید همچنان به سمت توسعه شهرها برویم یا اینکه آینده شهرهای کشور از جنبه کیفی و نه کمی ارزیابی خواهند شد؟ گفت: به واقع در نهایت مساله ما در شهرها بحث کیفیت زندگی است.

ارتقای کیفیت سکونتگاه‌های شهری

وی معتقد است: درحال حاضر مساله ما در ایران به این برمی‌گردد که چگونه کیفیت سکونت را در کشور ارتقا دهیم. عضو کابینه دولت دوازدهم گفت: درحال حاضر در استان و در شهر مشهد حدود ۵ هزار هکتار بافت فرسوده وجود دارد که اگر به آن رسیدگی نشود، افزایش پیدا می‌کند.

آخوندی تصریح کرد: شهرهایی که از درون فرسوده می‌شوند نمی‌توانند کیفیت زندگی، امنیت، موضوعات اجتماعی و فرهنگی را در شهر ارتقا دهند. باید توجه داشته باشیم که هویت شهرها نه در حاشیه که در بافت شهری و در درون بافت وجود دارد و باید به هویت شهرها و ارتقای کیفیت آنها بیندیشیم و برای آنها برنامه داشته باشیم. وزیر راه و شهرسازی همچنین اظهار کرد: بافت‌های شهرهای ما نشان‌دهنده اتفاقاتی است که در حوزه شهرسازی همچنین اجتماعی درحال رخ دادن است.

سکونت ۳۰ درصد جمعیت در بافت‌های فرسوده

مدیرکل دفتر ستاد بازآفرینی شهری پایدار وزارت راه و شهرسازی نیز گفت: ۳۰درصد جمعیت کشور معادل ۲۰میلیون نفر در مساحتی حدود ۱۴۰هزار هکتار در سکونتگاه‌های غیررسمی، بافت فرسوده و بافت تاریخی زندگی می‌کنند.

نریمان مصطفایی افزود: فقر شهری، نبود هویت، مسائل و مشکلات اجتماعی و عدم ارتقای کیفیت زندگی در این نوع بافت‌ها بیشتر نمایان است و این میزان جمعیت در ۵۵ هزار هکتار بافت فرسوده، ۲۴هزار هکتار بافت تاریخی و ۶۱ هزار هکتار سکونتگاه غیررسمی زندگی می‌کنند.

مصطفایی افزود: براساس سند ملی و در دسته‌بندی جدید برای بافت‌های ناکارآمد ۵ عرصه تعیین شده که یکی از آنها بافت فرسوده نابسامان میانی است که سیاست برخورد در این بخش، سیاست کلان بازآفرینی است.

وی بیان کرد: در حوزه بافت فرسوده نابسامان میانی ۴۶۵شهر در کل کشور با مساحتی نزدیک به ۵۵ هزار هکتار شناسایی شده و سیاست وزارتخانه در این بافت‌ها تعریف پروژه‌های محرک توسعه بوده که بخشی از این کار از طریق دولت و بخشی دیگر از طریق توانمندسازی مردم است که از طریق اعطای تسهیلات بافت فرسوده برای ارتقای مسکن انجام می‌گیرد.

مدیرکل دفتر ستاد بازآفرینی شهری پایدار وزارت راه و شهرسازی ادامه داد: بافت‌های تاریخی ارزشمندی در بافت ناکارآمد شهری وجود دارد و رویکرد مورد توجه در این بخش، بهسازی و تجهیز از قبیل پیاده‌روسازی است و از طرفی خانه‌های تاریخی در این بافت‌ها هم مرمت و بهره‌برداری می‌شوند.

وی یادآور شد: اکنون ۲۵هزار هکتار بافت تاریخی در ۷۷۵شهر شناسایی شده که در این زمینه شورای شهرسازی ۱۶۸شهر را به عنوان دارای بنا و بافت تاریخی شناسایی کرده است.

گود برج میلاد در مرحله اضطراری

افشین حبیب‌زاده رییس کمیسیون عمران شورای شهر تهران بر لزوم پایدارسازی سریع گود برج میلاد تاکید کرد و گفت: زمان نیلینگ گود منقضی شده و تا قبل از بروز هر حادثه‌یی باید گود کنار سالن همایش‌های برج میلاد تعیین تکلیف شود.

به گزارش ایسنا، حبیب‌زاده با اشاره به خطرپذیر شدن گود فاز دوم پروژه برج میلاد گفت: در حال حاضر گودی که در جوار سالن همایش‌های برج میلاد حفر شده در وضعیت مناسبی نیست و باید هر چه سریع‌تر نسبت به پایدارسازی گود اقدام شود. وی با بیان اینکه این گود در کنار سالن همایش‌های برج میلاد است و فاصله قابل توجهی با برج دارد، تصریح کرد: این گود سال‌ها پیش حفر شده و به روش نیلینگ پایدارسازی شده اما این پایداری دایمی نیست و اکنون زمان آن منقضی شده است و باید مجددا پایدارسازی شود، چرا که انجام نیلینگ زمان مشخصی دارد و باید پس از انجام نیلینگ سریعا دیوار حائل و ساختمان در گود ساخته شود.

رییس کمیته عمران شورای شهر با بیان اینکه متاسفانه از زمان نگهداری سازه نگهبان نیلینگ عبور کرده‌ایم، گفت: قرار بود در این گود هتل ساخته شود؛ اما به دلیل تغییر طرح، هنوز تغییرات به تایید کمیسیون ماده پنج و شورای عالی معماری و شهرسازی نرسیده و نمی‌توان ساختمانی در این گود بنا کرد. لذا پیمانکار یا مالک که شهرداری است باید تا تایید طرح، نسبت به تقویت نیلینگ اقدام کند.

حبیب‌زاده با بیان اینکه چندین مانع برای احداث ساختمان در این گود وجود دارد که تا رفع آنها نمی‌توان ساختمانی ایجاد کرد، گفت: از سویی دیگر وضعیت گود در مرحله اضطراری قرار گرفته و لازم است، شهرداری از لحاظ ایمنی وارد شود.

وی با بیان اینکه کمیسیون حمل و نقل و عمران شورای شهر تهران گزارشی در خصوص وضعیت این گود تهیه کردند، گفت: بررسی‌ها نشان داد که ایمن‌سازی گود بسیار مهم و ضروری است و از آنجایی که حل مشکلات ساخت ساختمان در این گود زمانبر است. فعلا باید موضوع پایدارسازی گود در اولویت قرار گیرد و سریعا این مهم محقق شود. زمان نیلینگ گود منقضی شده و تا قبل از بروز هر حادثه‌یی باید گود کنار سالن همایش‌های برج میلاد تعیین تکلیف شود.

هیچ تخلفی در بازار پرندگان صورت نمی‌گیرد

کامران زنگیشه مدیرعامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهرداری تهران با تاکید بر ارائه آموزش‌های لازم برای شناخت انواع گونه‌های بومی و غیربومی به غرفه‌داران بازار پرندگان گفت: در حال حاضر با همکاری دستگاه‌های دست‌اندرکار هیچ گونه تخلفی در محل بازار پرندگان صورت نمی‌گیرد.

به گزارش ایسنا، زنگیشه با اشاره به اظهارنظرهای اخیر در خصوص موضوع قاچاق در بازار خرید و فروش پرندگان زینتی اظهار کرد: شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر طی بازه‌های زمانی گوناگون نسبت به نصب بنر و اطلاع‌رسانی در خصوص ممنوعیت عرضه هر گونه حیوان غیرمجاز در کلیه فضاهای متعلق به بازار خرید و فروش پرندگان زینتی اقدام کرده است و در این رابطه با همکاری سازمان حفاظت از محیط زیست دوره‌های آموزشی در خصوص آگاهی غرفه‌داران از شیوه‌های خرید و فروش قانونی پرندگان، شناخت انواع پرندگان بومی و غیربومی و... برگزارشده است.

زنگیشه با تاکید بر اینکه کلیه غرفه‌داران مستقر در مرکز خرید و فروش پرندگان زینتی دارای جواز کسب از اتحادیه صنف پرنده و ماهی هستند، تصریح کرد: در حال حاضر با همکاری دستگاه‌های دست‌اندرکار هیچ گونه تخلفی در محل بازار پرندگان صورت نمی‌گیرد.

وی افزود: ممکن است بعضی از غرفه‌داران در سایر نقاط شهر نیز واحدهای صنفی خرید و فروش پرنده داشته باشند و در محل‌های دیگر به امر فروش غیرقانونی بپردازند. بدیهی است که شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر در خارج از محدوده بازار مذکور وظیفه‌یی را بر عهده ندارد.

ایرانشهر

تکمیل مسکن مهر در ۵۷۷ شهر کوچک

مدیرکل مسکن مهر بنیاد مسکن انقلاب اسلامی گفت: طرح مسکن مهر در ۸۷۱ شهر دارای جمعیت کمتر از ۲۵هزار نفر اجرا شد که تاکنون پرونده آن در ۵۷۷ شهر بسته شده است.

امید محمدی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: در مجموع ساخت ۳۴۸هزار و ۹۰۰واحد مسکن مهر در ۸۷۱ شهر دارای کمتر از ۲۵هزار نفر جمعیت آغاز شده بود که تاکنون ۳۱۵هزار و ۸۷۳واحد به متقاضیان تحویل شده است.

به گفته محمدی، این شهرها در استان‌های زنجان، قم، قزوین، خراسان جنوبی، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد و یزد هستند.

وی ادامه داد: هنوز ۳۳هزار واحد مسکن مهر در شهرهای دارای کمتر از ۲۵هزار نفر جمعیت باقی مانده که ۶ هزار و ۶۰۰ متقاضی انصراف داده‌اند ۹هزار و ۳۳۹واحد بدون متقاضی است و ۳هزار و ۳۳۴واحد دیگر کمتر از ۳۰درصد پیشرفت فیزیکی دارد. به گفته مدیرکل مسکن مهر بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با مصوبه شورای مسکن کشور مقرر شده، واحدهای مسکن مهر دارای کمتر از ۳۰درصد پیشرفت فیزیکی از برنامه خارج شود و به همین دلیل ۳هزار و ۳۳۴واحد مسکن مهر در شهرهای دارای کمتر از ۲۵هزار نفر از برنامه تکمیلی خارج شده است.

محمدی اضافه کرد: با این حال عملیات تکمیل ۱۳هزار و ۷۱۶واحد مسکن مهر در این شهرها در دست اقدام است و تلاش می‌شود تا پایان امسال این واحدها هم به متقاضیان واگذار شود.

وی تاکید کرد: وزارت راه و شهرسازی در تامین خدمات روبنایی مشکلی ندارد اما تامین و مدیریت خدمات زیربنایی طرح‌های مسکن مهر در شهرهای دارای کمتر از ۲۵هزار نفر جمعیت با وزارتخانه‌های نیرو و نفت است.

نیاز ۱۰ هزار روستای کشور به ایمن‌سازی بافت

معاون عمران روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با اشاره به اینکه شماری از روستاها در معرض تهدید حوادث طبیعی هستند، گفت: بافت حدود ۱۰هزار روستا در کشور نیاز به ایمن‌سازی دارد. محمدرضا شاملو در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: یکی از چالش‌های ساخت‌وساز و خطراتی که واحدهای مسکونی را تهدید می‌کند، جاری‌شدن سیلاب، افتادن سنگ، رانش زمین و قرار داشتن روی گسل است. معاون عمران روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی افزود: در قانون برنامه ششم پیش‌بینی شده که ۳۰درصد از روستاهای در معرض حوادث طی ۵ سال ایمن‌سازی شوند.

وی با بیان اینکه پیشنهادها برای اجرای اقدامات ایمن‌سازی و تامین اعتبار لازم به سازمان برنامه و بودجه اعلام شده است، گفت: سالانه ۶۰۰ روستا ایمن‌سازی و هر سال ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای این طرح‌ها منظور می‌شود.

شاملو یادآور شد: ساخت دیواره، اجرای کانال آب و هدایت آب‌های سطحی و تثبیت سنگ‌ها ازجمله اقداماتی است که برای ایمن‌سازی روستاها انجام می‌شود. وی درباره نیاز به جابه‌جایی روستاها گفت: تحقق این مهم امری هزینه‌بر است و تلاش داریم تا با مقاوم‌سازی و ایمن‌سازی مسکن و بافت روستا از جابه‌جایی روستا جلوگیری کنیم.

معاون عمران روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی تصریح کرد: در صورتی که جابه‌جایی روستا اجتناب‌ناپذیر باشد، پیشنهاد به شورای برنامه‌ریزی داده می‌شود تا مکان‌یابی انجام و جابه‌جایی اجرا شود. شاملو گفت: تاکنون ۳میلیون و ۱۳۴هزار جلد سند ملکی برای واحدهای مسکونی در روستاهای کشور صادر شده است.

وی اظهار کرد: در شهرهای زیر ۲۵هزار نفر جمعیت کشور هم تاکنون ۱۷۵هزار جلد سند صادر شده است. معاون عمران روستایی بنیاد مسکن، صدور سند ملکی برای روستاییان را امری اقتصادی دانست و گفت: صدور سند ملکی، یک کار ثبتی و حقوقی است اما این بنیاد برای رفاه مردم این خدمات را به روستاییان و شهروندان در شهرهای زیر ۲۵هزار نفر جمعیت ارائه می‌دهد. شاملو تصریح کرد: صدور سند یکی از این فعالیت‌هاست که با رویکرد اقتصاد روستاها انجام می‌شود.

افزایش ۳۰ درصدی ترافیک از اول مهر

مازیار حسینی، معاون سابق حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران با بیان اینکه در نیمه دوم سال، بار ترافیکی تهران ۳۰درصد افزایش پیدا می‌کند، یادآور شد: ۱۶درصد از این میزان مستقیم به سفرهای آموزشی برمی‌گردد و می‌توان گفت، روزانه تنها ۳ میلیون سفر برای موضوعات آموزشی خواهیم داشت.

به گزارش ایسنا، مازیار حسینی در جلسه هماهنگی استقبال از مهر شهرداری تهران با اشاره به ایجاد محدودیت‌های لازم برای انجام حفاری‌های غیرمجاز از تاریخ ۲۰ شهریور تا ۱۰ مهرماه گفت: امسال طرح آزمایشی اتوبوس مدرسه را در دستور کار قرار دادیم.

این اتوبوس در ساعاتی که بچه‌ها به مدرسه می‌روند و باز می‌گردند، در سرفاصله معینی دانش‌آموزان را جمع‌آوری می‌کند. قرار است این طرح در دو منطقه ۴ و ۸ با استقرار ۳ خط با فاصله ۳۰۰ تا ۳۵۰متر حدود ۶۲ مدرسه را پوشش دهد.

وی با بیان اینکه در تمام دنیا ماشینی که برای سرویس مدرسه استفاده می‌شود استاندارد است، تاکید کرد: با همکاری آموزش و پرورش در چند سال گذشته بحث سرویس مدارس را دنبال کردیم اما خودروها استاندارد نبود. بر این اساس قرار است ۱۵۰ دستگاه خودرو استاندارد وارد مدار شود. این ماشین‌ها از امکانات ایمنی خوبی همچون کمربند ایمنی برای تمام سرنشینان، ترمز و... برخوردارند. البته در صورت عملکرد مناسب این خودرو در آینده می‌توان برای اردوهای دانش‌آموزی نیز از این وسیله استفاده کرد.

روی خط خبر

ادامه نظارت با حذف برچسب قیمت‌ها

فارس| معاون امور اقتصادی و بازرگانی وزیر صنعت با اشاره به اینکه شفاف‌سازی به نظام قیمت‌گذاری بستگی دارد، گفت: نظارت‌ها با حذف برچسب قیمت‌ها ادامه می‌یابد. یدالله صادقی افزود: سامان دادن به شرایط فعلی راهکارهایی دارد از قبیل اینکه در مورد کالاهایی که میزان تولید آنها یا ظرفیت تولیدشان نسبت به تقاضای بازار بیشتر است و ما اطمینان داریم که اگر عده‌یی بخواهند خلاف ساز و کار بازار عمل کنند توانایی برای برگرداندن بازار به حالت تعادل وجود دارد و از این استفاده می‌کنند. وی افزود: راهکار دیگر این است که سیستم‌های نظارتی را فعال نگه داریم و اگر در مسیر پایش در زمان اجرای طرح به مشکلی برخوردیم از سیستم نظارتی هم بهره بگیریم. او ادامه داد: کالاهایی که حذف برچسب قیمت آنها انتخاب شده، آن دسته از کالاها هستند که در سبد خانوار و مصرف‌کننده سهم کمتری دارند مثل بیسکوییت، شکلات، شیرینی، کالاهای سلولزی، کنسرو، کمپوت، ترشی‌ها و... که البته این کالاها از حیث تولید از شرایط خوبی برخوردارند و قیمت‌های اعمال شده بر اینها دستوری نیست.

افزایش کشفیات پوشاک قاچاق

ایسنا| دبیر کمیسیون مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان تهران از افزایش ۶۷درصدی کشفیات پوشاک خبر داده و بخش قابل‌توجهی از این کشفیات را مربوط به برندهای مختلف دانست. علی‌اکبر پوراحمدنژاد به ارائه توضیحاتی درباره پوشاک قاچاق و وضعیت فعالیت برندهای مختلف پرداخت و عنوان کرد: سال گذشته وزارت صنعت، معدن و تجارت به درخواست ستاد مبارزه با قاچاق کالا، مصوبه‌یی برای ساماندهی برندها ابلاغ کرد چراکه گاهی برندها نه‌تنها در مبارزه با واردات قاچاق همراهی نمی‌کنند، بلکه این بازار را جذاب‌تر هم می‌کنند. وی با اشاره به برخی تصمیم‌گیری‌های صورت گرفته در این زمینه گفت: در گام اول به حذف برچسب و نمادهای مربوط به نمایندگی‌های بدون مجوز برندهای مختلف پرداختیم و در این قالب، به‌طور مشخص مراکز خریدی که عمده آنها در شمال تهران قرار داشتند، برای آغاز به‌کار مورد توجه قرار گرفتند. دبیر کمیسیون مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان تهران افزود: شاید جالب باشد بدانید، در حال حاضر حدود ۱۵۰برند مختلف در تهران شناسایی شده‌اند که تا ماه گذشته از این تعداد ۳۵ تا ۳۶ برند به پیگیری‌های لازم و قانونی پرداختند، اما از آنجا که در این مقوله تخلفی بالاتر از قاچاق صورت می‌گیرد، ما کالاهایی که با عنوان برند در بازارها عرضه شده و دچار مشکل بودند را ضبط کردیم؛ به‌عنوان مثال در یکی از این مراکز خرید شمال تهران، کت و شلواری که به قیمت ۲میلیون تومان برای فروش گذاشته شده بود، در کارشناسی‌های صورت گرفته تنها ۱۷۰هزار تومان قیمت داشت. پوراحمدنژاد همچنین اظهار کرد: همان‌طور که اشاره شد با وجود این شرایط ضروری است در حوزه برندها با جدیتی ویژه به فعالیت بپردازیم تا اگر یک فروشگاه و یک برند نمی‌تواند براساس قوانین ما فعالیت کند، در فاز اول تابلو آن را جمع‌آوری کرده و در گام‌های بعدی آن را پلمب کنیم. کما اینکه مجبور شده‌ایم ۹ واحد را در ۲ فاز پلمب کنیم. البته فاز سوم شامل برخورد با کالاهای فروشگاه‌های برند می‌شود که در این حوزه نیز اقداماتی را در دستور کار داریم.

کیفیت تولیدات نساجی با خارجی‌ها برابری می‌کند

ایرنا| مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور صنایع نساجی و پوشاک با اشاره به اینکه کیفیت تولیدات صنعت نساجی ایران با مشابه خارجی برابری می‌کند، بر سرمایه‌گذاری در حوزه پوشاک و نساجی تاکید کرد. گلنار نصراللهی افزود: ممکن است در صنعت نساجی از نظر کمی نیاز به واردات داشته باشیم، اما بسیاری از پارچه‌هایی که در کشور تولید می‌شود از نظر کیفیت با محصولات خارجی برابری می‌کند. وی اظهار کرد: در برخی موارد مانند پارچه‌های رومبلی که در شهر یزد تولید می‌شود، برخی تصور می‌کنند این پارچه‌ها وارداتی است. مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: امسال در زمینه پوشاک نسبت به سال‌های گذشته اقدام‌های خوبی انجام شده است و می‌توان گفت صادرات پوشاک در سال‌های گذشته ۱۰۰ تا ۱۲۰میلیون دلار بود که در ۴ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه پارسال ۳۰ درصد رشد داشته است. نصراللهی تاکید کرد: صادرات پوشاک با میزان مطلوب آن فاصله زیادی دارد و باید در بخش پوشاک و نساجی سرمایه‌گذاری‌های جدید و ظرفیت‌سازی لازم انجام شود. وی با بیان اینکه صنعت نساجی سالانه ۸۵۰ تا ۹۰۰میلیون دلار صادرات دارد، گفت: حدود ۴۰درصد از این صادرات مربوط به فرش ماشینی و مابقی مربوط به نخ و پوشاک است. مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: براساس پروانه‌های صادر شده حدود ۲۸۰هزار نفر به‌صورت مستقیم مشغول به کارند که با اضافه کردن تعداد دوزندگان دارای پروانه صنفی بالغ بر ۵۰۰ هزار نفر در این حوزه فعالیت می‌کنند.

صادرات امریکا به ایران نصف شد

تسنیم| صادرات امریکا به ایران در ۷ ماهه نخست سال جاری میلادی با افت ۵۱درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۴۸,۱ میلیون دلار رسید. جدیدترین آمار منتشر شده از سوی اداره آمار امریکا نشان می‌دهد مبادلات تجاری این کشور با ایران در ۷ ماه نخست سال جاری میلادی افت ۳۷درصدی داشته است. مبادلات تجاری ۲ کشور در ۷ ماه نخست سال میلادی گذشته بالغ بر ۱۳۹,۸ میلیون دلار بوده که این رقم در مدت مشابه امسال به ۸۷,۳ میلیون دلار کاهش یافته است. براساس این گزارش، صادرات امریکا به ایران در ماه‌های ژانویه تا جولای امسال ۴۸,۱میلیون دلار بوده که این رقم نسبت به مدت مشابه سال قبل افت ۵۱درصدی داشته است. امریکا در ماه‌های ژانویه تا جولای ۲۰۱۶ بالغ بر ۹۷,۷میلیون دلار کالا به ایران صادر کرده بود. واردات امریکا از ایران در ۷ ماهه نخست امسال نیز ۳۹,۲میلیون دلار گزارش شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل افت ۷درصدی داشته است. در مدت مشابه سال قبل واردات امریکا از ایران ۴۲,۱میلیون دلار بوده است.

رییس پارلمان بخش خصوصی «روند صدور پروانه صنعتی در ایران» را مورد انتقاد قرار داد

معرفی چالش‌های بزرگ صنعتی

دو راهی اقتصاد ایران

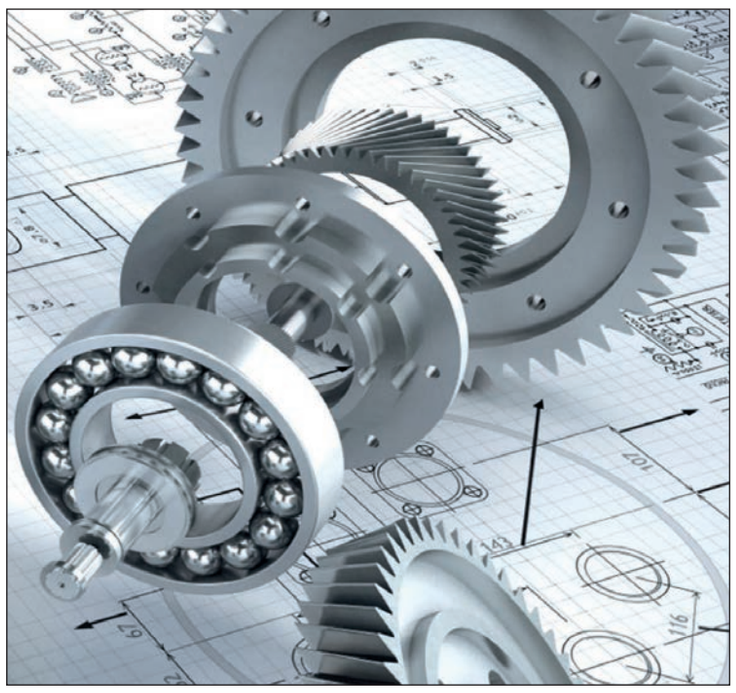

تعادل| اقتصاد ایران همچنان بر سر دو راهی قرار دارد؛ راه نخست، تکرار همین تجارب و تداوم روند فعلی است. راهی که به گفته کنشگران اقتصادی نتوانسته در این سال‌ها حتی تصویری ابتدایی از امر توسعه پایدار به ما نشان دهد و نتیجه آن نیز از بین رفتن تولید و رشد رانتخواران است. اما راه دوم «تغییر بنیادین در مسیر توسعه» است که به اعتقاد رییس پارلمان بخش خصوصی، اگر این گزینه را برگزینیم، باید از تحلیل‌های اسطوره‌یی دست برداشته و برای یک بار هم که شده، ارزیابی واقع‌بینانه‌یی از فرصت‌ها و تهدیدهای صنعت و تولید کشور ارائه کنیم. در واقع اتخاذ چنین رویکردی ما را به فرصت‌های جدیدی می‌رساند. به گفته غلامحسین شافعی، در شرایط موجود، تغییر دیگر برای ما یک انتخاب نیست؛ بلکه شرط ضروری جهت بقای اقتصاد و امنیت کشور به‌شمار می‌آید، چراکه با ادامه شیوه‌های رایج و موجود در بخش صنعت و تولید محیط، سازگاری برای کسانی که سر بر بالشت نرم رانت‌جویی گذاشته‌اند، فراهم می‌شود. از سوی دیگر، رییس پارلمان بخش خصوصی نوک پیکان انتقاد خود را به سمت صدور پروانه‌های صنعتی در کشور نشانه گرفت. به گفته او، روند صدور مجوز در ایران نسبت به سایر کشورها بسیار بالاست که نشان از یک حرکت اقتصادی غلط دارد که رونق تولید را با چالش روبه‌رو می‌کند، چراکه در شرایط محدودیت منابع ایجاد صدها بنگاه صنعتی مشابه بدون توجه به ظرفیت تقاضای بازار نوعی اتلاف منابع است. بر همین اساس، آینده اقتصادی کشور در گرو توجه ویژه به اصلاح اقتصادی بر پایه تولید است.

چالش صدور مجوزها؟

براساس آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت، «روند صدور پروانه‌های صنعتی» تا پایان سال ۹۵ حاکی از این است که ۵ هزار و ۶۹۲پروانه بهره‌برداری صنعتی صادر شده که نسبت به سال ۱۳۹۴ با رشد ۱۱,۵درصدی مواجه بوده است. از سوی دیگر، در ۳ماهه نخست سال جاری نیز در مجموع یک‌هزار و ۱۸۳فقره پروانه بهره‌برداری صنعتی در کشور صادر شده که این میزان در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۳۹۵ رشد نزدیک به ۵درصدی را تجربه کرده است. چراکه مطابق آمارها، مجموع پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادر شده در مدت مشابه سال ۱۳۹۵ برابر با یک‌هزار و ۱۳۰ فقره گزارش شده است. از طرفی، آمارها حکایت از رشد نزدیک به ۳۰درصدی پروانه بهره‌برداری صنعتی در خرداد نسبت به اردیبهشت سال جاری دارد. نکته قابل تامل اینکه رشد صورت گرفته در صدور پروانه بهره‌برداری صنعتی و جواز تاسیس در حالی رقم خورده که سرمایه پیش‌بینی شده برای این بخش در زمان مورد بررسی با افت مواجه بوده، به‌طوری که مطابق آمار اعلامی وزارت صنعت، در ۳ ماهه منتهی به خرداد سال ۹۶، در مجموع بیش از ۵۶ هزار و ۷۳۳ میلیارد ریال سرمایه برای پروانه بهره‌برداری صنعتی صادره محقق شده که این رقم در مقایسه با سرمایه محقق شده در مدت مشابه سال قبل افت ۱۸درصدی داشته است. البته روند رو به رشد جواز صنعتی به‌گونه‌یی بود که سال گذشته وزارت صنعت، معدن و تجارت براساس دستورالعمل جدیدی در راستای ایجاد توان رقابتی و اقتصادی کردن صنایع «صدور جواز صنعتی» را به ۳ شرط «داشتن توان رقابتی، توانایی برندسازی و توجیه اقتصادی» مشروط کرد؛ چراکه به گفته فعالان صنعتی در سال‌های اخیر صدور جواز تاسیس صنعتی بدون درنظر گرفتن توان واحدهای تولیدی متقاضی موجب شده تا بسیاری از واحدهای تولیدی توان رقابتی نداشته باشند.

در همین راستا، روند رو به رشد صدور پروانه صنعتی در کشور به‌شدت مورد انتقاد شدید رییس پارلمان بخش خصوصی قرار گرفته است؛ چراکه به گفته غلامحسین شافعی، روند صدور مجوز و ایجاد صدها بنگاه تولیدی موازی و همسو در کشور، نه تنها صرفه اقتصادی ایجاد نمی‌کند و باتوجه به سطح تقاضا و ظرفیت بازار، اتلاف منابع به‌شمار می‌آید. به گفته او، برای نمونه در حوزه صنعت خودرو، در حال حاضر ۴۹پروانه صادر شده و ۳۲ مرکز جدید نیز در حال ساخت هستند که مجموع این واحدهای تولیدی را به ۸۱ می‌رساند. این در حالی است که آلمان تنها ۱۲ کارخانه خودروسازی دارد، امریکا ۲۹ کارخانه و اسپانیا ۱۰ کارخانه و فرانسه ۸ و در ژاپن ۱۱ کارخانه ساخت خودرو فعال است. همچنین در بخش تولید موتورسیکلت هم ۱۷۷ واحد پروانه در دست بهره‌برداری و ۳۳ پروانه در دست اقدام داریم که در مجموع ۲۱۰ پروانه تولیدی می‌شود، اما جالب اینجاست که کل واحدهای تولیدی موتورسیکلت در مجموع کشورهای اندونزی، تایوان، ترکیه، عربستان، پاکستان، هند، ویتنام، تایلند، بنگلادش، فیلیپین، چین، مالزی، ژاپن و کره‌جنوبی، ۸۲ مورد است. مواردی از این دست، نشان از یک حرکت اقتصادی غلط دارد که رونق تولید را با چالش روبه‌رو می‌کند.

از این رو، بنا به اظهارات شافعی، اگر این روش ادامه داشته باشد و به فرض وجود شرایط رونق در تولید، از تمام ظرفیت این واحدها استفاده نخواهد شد. مردم، بخش خصوصی و نمایندگان باید روند و چگونگی اجرای برنامه‌هایی که وزرا در مجلس ارائه کرده‌اند را رصد و پایش کنند. رییس اتاق ایران خواستار تغییر در نگرش به تولید و توسعه شد و بر ضرورت نگاه کلان‌نگر به اقتصاد کشور تاکید کرد. شافعی آینده اقتصادی کشور را در گرو توجه ویژه به اصلاح اقتصادی بر پایه تولید دانست و از دولت دوازدهم خواست منابع خود را در این راستا مورد استفاده قرار دهد. شافعی با تاکید بر اینکه بدون ایجاد ساختار مناسب و جهت‌گیری اقتصادی و اجتماعی که بتواند منجر به خلق ایده و کسب و کار جدید باشد رشد اقتصادی محقق نمی‌شود، بیان کرد که در شرایط محدودیت منابع ایجاد صدها بنگاه صنعتی مشابه بدون توجه به ظرفیت تقاضای بازار نوعی اتلاف منابع است.

از سوی دیگر، رییس اتاق ایران در نشست مشترک رییس و اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی و شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان‌رضوی از همکاری سه‌جانبه اقتصادی بین کشورهای عمان، افغانستان و ایران در مناطق ویژه اقتصادی چابهار و سرخس خبر داد و گفت: تیم‌های اقتصادی این سه کشور در یک ماه و نیم آینده برای کار مشترک اقتصادی در چابهار حضور خواهند یافت. وی افزود: همچنین هفته پیش توافقی بین هند، ایران و قزاقستان صورت گرفت و مقرر شد اجلاس مشترک منطقه‌یی فعالان اقتصادی در مشهد برگزار شود. شافعی به ممنوع‌الخروجی فعالان اقتصادی به‌دلیل بدهی‌های بانکی نیز اشاره و بیان کرد: ممنوع‌الخروجی از حقوق شهروندی است و تنها با رای قاضی دادگستری قابل اعمال است. مجلس باید این موضوع را بررسی کند و از ممنوع‌الخروج کردن فعالان اقتصادی صرفا به‌دلیل بدهی بانکی جلوگیری شود.

جهت‌گیری‌های جدید در صنعت

از سوی دیگر، قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در این نشست مشترک گفت: با آغاز دولت دوازدهم، شاهد جهت‌گیری‌های جدیدی در حوزه صنعت و معدن و همچنین تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی هستیم. برای این منظور ظرف ۴ماه آینده برنامه کوتاه‌مدتی ارائه می‌شود که این مهم را پیگیری خواهد کرد. رضا رحمانی، با اشاره به تدوین مبانی «استراتژی صنعتی» کشور در دوره قبل، عنوان کرد: این مبانی به چاشنی اطلاعات حاصل شده از حوزه آمایش سرزمین افزوده خواهد شد و به ما یک رویکرد جامع را ارائه می‌کند. به گفته او، جهت‌گیری‌ها در نخستین روزهای کاری دولت دوازدهم درخصوص معدن و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی بود لذا برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و عملیاتی این وزارتخانه به رییس‌جمهوری اعلام شد. قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: کارگروه‌هایی نیز برای عملیاتی شدن برنامه‌ها تشکیل و درخصوص طرح‌های رونق تولید هم ۴۶برنامه اولویت‌دار در سال ۹۶ براساس برنامه‌های اقتصاد مقاومتی از سوی معاون اول رییس‌جمهوری به وزارت صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شد.

رحمانی افزود: امسال تلاش می‌شود نرخ سود تسهیلات بانکی برای صنایع و تولید کاهش یابد. بهره‌برداری ۶ هزار واحد تولیدی از دیگر برنامه‌های پیش‌بینی شده برای سال جاری است. در حقیقت اقدامات ما به ارائه تسهیلات این بخش محدود نیست و این رویکرد را یکی از اجزای برنامه‌های‌مان می‌دانیم. وی تاکید کرد: واحدهایی از این تسهیلات بهره می‌برند که به مدد آن تولید خود را رونق بخشیده و در بازار داخلی و خارجی حضور پیدا کنند. حال اگر تسهیلاتی ارائه شده که خارج از این رویکرد بوده، تخلف است و با آن برخورد خواهد شد.

به گفته رحمانی، خراسان‌رضوی با ۵هزار و ۶۱۶واحد صنعتی فعال، سرمایه‌گذاری صنعتی ۱۲۰هزار میلیارد ریال و اشتغال حدود ۱۸۵هزار نفر در آنها از نظر تعداد واحدها و اشتغال پس از استان‌های تهران و اصفهان رتبه سوم کشور و از نظر میزان سرمایه‌گذاری رتبه ششم کشور را دارد. همچنین این استان دارای ۴۶ نوع ماده معدنی در ۷۰۷ معدن با ذخیره قطعی بیش از ۳ میلیارد تن است. ۱۶۵ هزار و ۸۰۷واحد صنفی دارای پروانه کسب در بخش‌های تولیدی، توزیعی، خدماتی و فنی در خراسان‌رضوی فعالیت دارند.

احصا مشکلات

از سوی دیگر، رییس کمیسیون صنایع و معادن مجلس نیز با اشاره به مشکلات متعدد بخش صنعت و معدن کشور گفت: به نظر می‌رسد در شرایط اقتصادی فعلی، با زیرساخت‌های موجود راه به جایی نمی‌بریم. در این راستا وکلای مردم برای همراهی حداکثری با ساختارهای دولتی آمادگی لازم را دارند تا به راهبردهایی عملیاتی برای عبور از این وضعیت برسیم. عزیز اکبریان با انتقاد از فعال نبودن سُفرا در حوزه‌های اقتصادی گفت: رییس‌جمهور در مرحله معرفی وزرا، با اطلاع از این ضعف و نیاز، وعده پیگیری این موضوع را از سوی وزارت امور خارجه داد و امیدوار و پیگیر تحقق این موضوع هستیم. اکبریان در بخش دیگری از سخنان خود، یکی از مولفه‌های خروج از رکود را پرداخت بدهی‌های کلان دولتی به بخش‌های مختلف به ویژه بخش خصوصی بیان کرد و افزود: قریب به ۲۰عنوان از مهم‌ترین مشکلات بخش صنعت و معدن احصا شده و درخواست داریم که این موارد اولویت‌بندی شده و در قالب زمان‌بندی‌های مشخص به‌صورت موردی سامان پیدا کنند. باور داریم حل تمام این مسائل به صورت یک‌جا ممکن نیست و باید گام‌به‌گام پیش رفت. وی همچنین از مخالفت اکثر کمیسیون‌های مجلس با تفکیک وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت خبر داد و یادآور شد: ساختار تولید تا مرحله تجارت، همه در یک راستا قرار می‌گیرند و به همین منظور فرمان باید در دست یک فرد واحد باشد تا رویکردی جامع را در تصمیماتش اتخاذ کند.

تجارت ایران با ۱۵ شریک عمده تجاری‌اش تا پایان ماه دوم تابستان ۹۶ نشان داد

افت فشار صادرات

تعادل| لیست شرکای عمده تجاری ایران در ۵ ماه منتهی به مرداد سال جاری منتشر شد. براساس آمار گمرک ایران عمده‌ترین مقاصد صادراتی ایران ۱۵کشور «چین، عراق، امارات متحده عربی، کره جنوبی، هند، افغانستان، ترکیه، پاکستان، تایلند، تایوان، ژاپن، عمان، اندونزی، ترکمنستان و سوریه» گزارش شده است.

براساس آمارهای تجارت خارجی گمرک در مدت یاد شده، چین همچنان در صدر مقاصد صادراتی و مبادی وارداتی ایران قرار دارد. به طوری که ایران معادل ۳,۷میلیارد دلار کالا به چین صادر کرده و در مقابل ۴,۷میلیارد دلار کالا از این کشور وارد کرده است. همچنین مطابق آمارها به جز چین و عراق، صادرات ایران به ۴کشور«امارات متحده عربی، کره‌جنوبی، هند و ترکیه» نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۵ با افت ارزشی مواجه بوده است. براساس آمارها واردکنندگان عمده کالا به ایران در همین مدت ۱۵ کشور«چین، امارات متحده عربی، کره‌جنوبی، هند، ترکیه، آلمان، سوییس، فرانسه، ایتالیا، انگلستان، هلند، سنگاپور، پاکستان، ژاپن و بلژیک» ثبت شده است.

مطابق آمارها، ارزش واردات ایران از ۵ شریک اول تجاری‌اش نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۵با رشد نسبتا قابل توجهی همراه بوده است. البته مطابق آمارها، واردات ایران از چین در مدت مذکور از نظر وزنی افت یک درصدی و از نظر ارزشی رشد ۲۱درصدی را تجربه کرده است. همچنین واردات ایران از آلمان از نظر وزنی با افت ۵۸ درصدی مواجه بوده این درحالی است که از نظر ارزشی رشد ۲۲درصدی را تجربه کرده است. از سوی دیگر مقایسه آمار مقاصد صادراتی نسبت به ۴ماه نخست سال جاری نشان می‌دهد، ترکیه با تنزل جایگاه مواجه بوده و جای خود را به هند داده و انگلستان نیز جای خود را به ایتالیا داده است.

روند تجارت خارجی

مطابق آمار گمرک ایران، حجم تجارت خارجی در ۵ ماه منتهی به مرداد ماه سال جاری به ۳۶میلیارد و ۶۳۶ میلیون دلار رسید. واردکنندگان با واردات ۱۴میلیون و ۲۲۵هزار تن کالا به ارزش ۱۹میلیارد و ۴۴۲میلیون دلار در ۵ ماه منتهی به مرداد ماه توانستند، صادرکنندگانی که ۴۸میلیون و ۴۱هزار تن کالا به ارزش ۱۷میلیارد و ۱۹۳میلیون دلار صادر کرده بودند را پشت سر گذاشته و در میدان رقابت از آنها پیش بیفتند. بنابراین تراز تجاری ایران در مدت مذکور معادل ۲میلیارد و ۲۴۹میلیون دلار منفی گزارش شده بود. این درحالی است که میزان واردات در زمان مشابه سال گذشته ۱۳میلیون و ۲۸۵هزار تن کالا به ارزش ۱۶میلیارد و ۶۹۰ میلیون دلار بوده است. بنابراین در ۵ ماه منتهی به مرداد ماه امسال میزان واردات به لحاظ وزنی با رشد حدود ۸ درصدی و به لحاظ ارزشی با رشد بیش از ۱۶درصدی مواجه است. از سویی میزان صادرات در زمان مشابه سال گذشته به لحاظ وزنی معادل ۵۲ میلیون و ۲۳۷هزار تن کالا به ارزش ۱۸میلیارد و ۸۸ میلیون دلار بوده که با توجه به آمار جدید منتشر شده، امسال به لحاظ وزنی افتی حدود ۸ درصد و به لحاظ ارزشی افتی نزدیک به ۵ درصد را تجربه کرده است.

مقاصد صادراتی و وارداتی

ریز نمرات صادرات ایران به شرکای عمده تجاری‌اش که از سوی گمرک ایران منتشر شده است، گویای این است که «چین» همچنان در صدر کشورهای واردکننده کالا به ایران قرار دارد؛ به طوری که این کشور در همین مدت توانسته است بیش از ۴میلیارد و ۶۸۹ میلیون دلار روانه بازارهای ایران کند که در مقایسه با سال گذشته از نظر وزنی افت یک درصدی و از نظر ارزشی ۲۱درصد رشد را تجربه کرده است. این در حال است که تجار ایرانی در همین مدت بیش از ۳میلیارد و ۷۲۱میلیون دلار کالا به چین صادر کرده‌اند که در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته به لحاظ وزنی ۲درصد افت و به لحاظ ارزشی ۹درصد رشد را تجربه کرده است. از طرفی آمارها نشان می‌دهد که کفه تجارت به نفع چین باز سنگینی می‌کند. دومین شریک تجاری ایران «امارات متحده عربی» است که در همین مدت تجار این کشور نزدیک به ۳میلیارد و ۷۸۱میلیون دلار کالا به ایران صادر کردند. این درحالی است که صادرکنندگان ایرانی توانسته‌اند ۲میلیارد و ۶۱۱ میلیون دلار به این کشور که سومین مقصد صادراتی ایران به شمار می‌رود، صادر کنند. مقایسه این میزان صادرات با ۵ ماه مشابه سال گذشته نشان می‌دهد، صدور کالاهای ایرانی به لحاظ وزنی ۱۶درصد رشد و از نظر ارزشی با افت ۱۰درصد مواجه بوده است.

سومین مقصد وارداتی ایران مطابق آمارها «کره‌جنوبی» عنوان شده که در ۵ ماه منتهی به مرداد سال جاری توانسته به میزان یک میلیارد و۴۶۲میلیون دلار کالا به بازارهای ایران صادرات انجام دهد. این درحالی است که تجار ایرانی معادل یک میلیارد و ۷۲۱میلیون دلار کالا به «کره‌جنوبی» صادر کرده‌اند. در مقابل «هند» که چهارمین مبدا وارداتی ایران به شمار می‌رود، توانسته در مدت مذکور معادل یک میلیارد و ۳۰۰میلیون دلار کالا وارد ایران کند. این میزان در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته حاکی از آن است که صادرات هند به ایران هم به لحاظ ارزشی و هم وزنی رشد داشته است. همچنین براساس آمارها پنجمین کشور واردکننده کالا به ایران براساس آمار گمرک «ترکیه » گزارش شده که در ۵ ماه منتهی به مرداد سال ۹۶ از نظر ارزشی معادل یک میلیارد و ۲۶۸میلیون دلار کالا روانه بازارهای ایران کرد. این در شرایطی است که صادرکنندگان ایرانی توانسته‌اند، رقمی معادل ۶۰۸ میلیون دلار کالا از نظر ارزشی روانه بازار ترکیه کنند. مطابق آمارها، میزان صادرات ایران به ترکیه نسبت به زمان مشابه سال گذشته از نظر ارزشی و وزنی افت قابل‌توجهی را تجربه کرده است. همچنین براساس آمار منتشر شده، اگرچه کشور «عراق» در لیست ۱۵مقصد وارداتی ایران قرار ندارد اما مطابق آمار گمرک، بازرگان و واردکنندگان عراقی ترجیح داده‌اند، کالاهای مورد نیاز خود را از ایران وارد کنند به طوری که مطابق آمارها عراق توانسته در ۵ ماه منتهی به مرداد سال ۹۶ معادل ۲میلیارد و ۶۳۹ میلیون دلار کالای ایرانی را در بازارهای خود جای دهد که در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته به لحاظ وزنی ۹درصد افت و از نظر ارزشی ۶ درصد رشد را تجربه کرده است. از سوی دیگر مطابق آمار گمرک شاهد واردات کالا از کشورهای اروپایی ازجمله«آلمان، سوییس، فرانسه، ایتالیا، انگلستان، هلند و سنگاپور و بلژیک» هستیم. مطابق آمار گمرک، میزان واردات ایران از «آلمان» که جزو ششمین مقصد وارداتی ایران در مدت مذکور به شمار می‌رود از نظر ارزشی معادل یک میلیارد و ۱۴۶میلیون دلار گزارش شده است. از سوی دیگر تجار سویسی نیز در همین مدت توانسته‌اند معادل ۸۴۷ میلیون دلار کالا روانه بازارهای ایران کنند. این میزان در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته حاکی از آن است که واردات از «سوییس» هم به لحاظ ارزشی و هم وزنی رشد چشم‌گیری را تجربه کرده است. دیگر کشور اروپایی که در همین مدت توانسته در لیست عمده‌ترین کشورهای واردکننده کالا به ایران قرار گیرد «فرانسه» است. به طوری که مطابق آمارها واردکنندگان ایرانی معادل ۶۱۰ میلیون دلار کالای فرانسوی وارد کردند. همچنین تجار ایتالیایی معادل ۵۸۰ میلیون دلار کالا به بازارهای ایران صادر کردند. از سوی دیگر «انگلستان» دهمین کشور صادرکننده کالا به ایران است که در همین مدت توانسته معادل ۵۷۸ میلیون دلار کالا به بازارهای ایران صادرات داشته باشد که هم از نظر ارزشی و هم وزنی با رشد صادراتی به ایران مواجه بوده است. از سوی دیگر «افغانستان، ترکیه، پاکستان، تایلند، تایوان، ژاپن، عمان، اندونزی، ترکمنستان، سوریه» جزو دیگر مقاصد صادراتی ایران تا پایان مرداد ماه سال جاری به شمار می‌روند. مطابق آمارها باید اشاره کرد که در مقاصد صادراتی در ۵ ماه نخست سال ۹۶ «ایتالیا» در مقایسه با آمار ۴ماهه با تنزل جایگاه رو به رو بوده است. به طوری که طی ماه گذشته این کشور در رتبه ۱۵ قرار داشت حال جایگاه خود را در این عرصه اقتصادی به سوری‌ها واگذار کرده است.

مقاصد عمده صادراتی ایران در ۵ماهه نخست ۱۳۹۶ و تغییرات آنها نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۵

ردیف	کشور طرف معامله	۵ ماهه ۱۳۹۶		۵ ماهه ۱۳۹۵		درصد تغییر	
		وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن	ارزش
۱	چین	۱۳۴۳۵,۴	۳۷۲۱,۶	۱۳۶۹۲,۲	۳۴۰۴,۷	-۲	۹
۲	عراق	۵۳۶۸,۶	۲۶۳۹,۸	۵۹۲۰,۰	۲۴۸۵,۳	-۹	۶
۳	امارات متحده عربی	۷۷۶۴,۴	۲۶۱۱,۶	۶۷۰۵,۰	۲۸۸۸,۳	۱۶	-۱۰
۴	جمهوری کره	۴۰۳۱,۱	۱۷۲۱,۹	۳۷۱۸,۵	۱۷۴۰,۵	۸	-۱
۵	هند	۴۴۳۸,۴	۱۲۱۸,۴	۳۷۲۲,۴	۱۲۵۶,۱	۱۹	-۳
۶	افغانستان	۲۴۱۰,۱	۱۰۹۸,۳	۱۸۳۷,۶	۹۶۳,۵	۳۱	۱۴
۷	ترکیه	۶۶۰,۸	۶۰۸,۷	۴۳۵۶,۸	۲۲۵۰,۸	-۸۵	-۷۳
۸	پاکستان	۷۹۴,۲	۲۹۷,۵	۸۶۳,۶	۳۳۲,۸	-۸	-۱۱
۹	تایلند	۶۶۱,۴	۲۴۹,۸	۲۵۵,۵	۹۱,۶	۱۵۹	۱۷۳
۱۰	تایوان	۶۰۲,۲	۲۳۳,۳	۴۲۷,۲	۱۷۳,۴	۴۱	۳۴

مبادی عمده وارداتی ایران در ۵ماهه نخست ۱۳۹۶ و تغییرات آنها نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۵

ردیف	کشور طرف معامله	۵ماهه ۱۳۹۶		۵ماهه ۱۳۹۵		درصد تغییر	
		وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن	ارزش
۱	چین	۱۷۳۱,۵	۴۶۸۹,۵	۱۷۴۸,۰	۳۸۶۰,۱	-۱	۲۱
۲	امارات متحده عربی	۱۹۶۳,۰	۳۷۸۱,۰	۱۶۲۸,۶	۲۵۷۱,۶	۲۱	۴۷
۳	جمهوری کره	۵۸۱,۸	۱۴۶۲,۳	۵۶۶,۴	۱۲۶۲,۷	۳	۱۶
۴	هند	۱۱۳۱,۴	۱۳۰۰,۰	۸۴۲,۰	۹۲۶,۰	۳۴	۴۰
۵	ترکیه	۷۷۸,۰	۱۲۶۸,۷	۶۸۷,۴	۱۰۷۰,۸	۱۳	۱۸
۶	آلمان	۲۵۹,۱	۱۱۴۶,۰	۶۱۴,۷	۹۳۶,۵	-۵۸	۲۲
۷	سوییس	۱۵۹۵,۶	۸۴۷,۷	۸۴۴,۲	۴۲۵,۸	۸۹	۹۹
۸	فرانسه	۵۳,۷	۶۱۰,۶	۴۹,۴	۴۰۰,۹	۹	۵۲
۹	ایتالیا	۸۳,۲	۵۸۰,۱	۵۶,۸	۴۱۷,۲	۴۶	۳۹
۱۰	انگلستان	۱۵۷۹,۷	۵۷۸,۰	۴۱۰,۳	۱۵۵,۳	۲۸۵	۲۷۲

درس‌هایی از شکست سوآپ در کشورهای دیگر

چرا سود، اولویت ایران در سوآپ نفت‌خام نیست؟

گروه انرژی|
اکنون ۳هفته از انتشار خبری که مدعی آغاز سوآپ نفتی ایران با همسایگان شمالی خود شده بود می‌گذرد، سوآپی که ۷ سال متوقف شده بود و حالا ایران نشان داده است که مصرانه به دنبال احیای این عملیات است. صحبت‌های هفته گذشته بیژن زنگنه وزیر نفت در دیدار با همتای برزیلی‌اش نشان داد که ایران بیش از آنکه در سوآپ دنبال سود باشد به از سرگیری آن اهمیت می‌دهد. «تعادل» در این گزارش بررسی کرده است که چرا «سود» اولویت ایران در عملیات سوآپ نیست و تفاوت سوآپ نفتی ایران با دیگر تجربه‌ها از این دست در دنیا چه مواردی را شامل می‌شود؟ مشروح این گزارش را در ادامه می‌خوانید.

بیژن زنگنه وزیر نفت هفته گذشته در مورد چگونگی از سرگیری سوآپ نفت خام عنوان کرد: موضوع مهم به جریان افتادن دوباره عملیات سوآپ نفت خام بوده است، ما می‌توانیم با سه کشور ترکمنستان، قزاقستان و جمهوری آذربایجان در این زمینه همکاری داشته باشیم، البته در حال دریافت نفت از شرکت‌های بین‌المللی هستیم.

زنگنه با بیان اینکه از اساس، مدت این نوع قراردادها ۶ ماهه تا یک‌ساله خواهد بود و اکنون فعال شدن عملیات سوآپ مهم است، گفت: به‌طور معمول باید این عملیات صورت گیرد تا مسیر اقتصادی باشد، در این نوع قرارداد باید به تغییر پارامترها و پایه‌های قیمتی بازار توجه داشت. در عملیات سوآپ ما باید با بازار مدیترانه رقابت کنیم، به‌طوری که عرضه آن نفت در بازار خلیج‌فارس نسبت به محموله‌هایی که در مدیترانه و بازار سیاه می‌رود، صرفه داشته باشد. ما خیلی دنبال سود حاصل از عملیات سوآپ نفت خام نیستیم و فعال شدن دوباره این عملیات برای ما بیشتر اهمیت دارد.

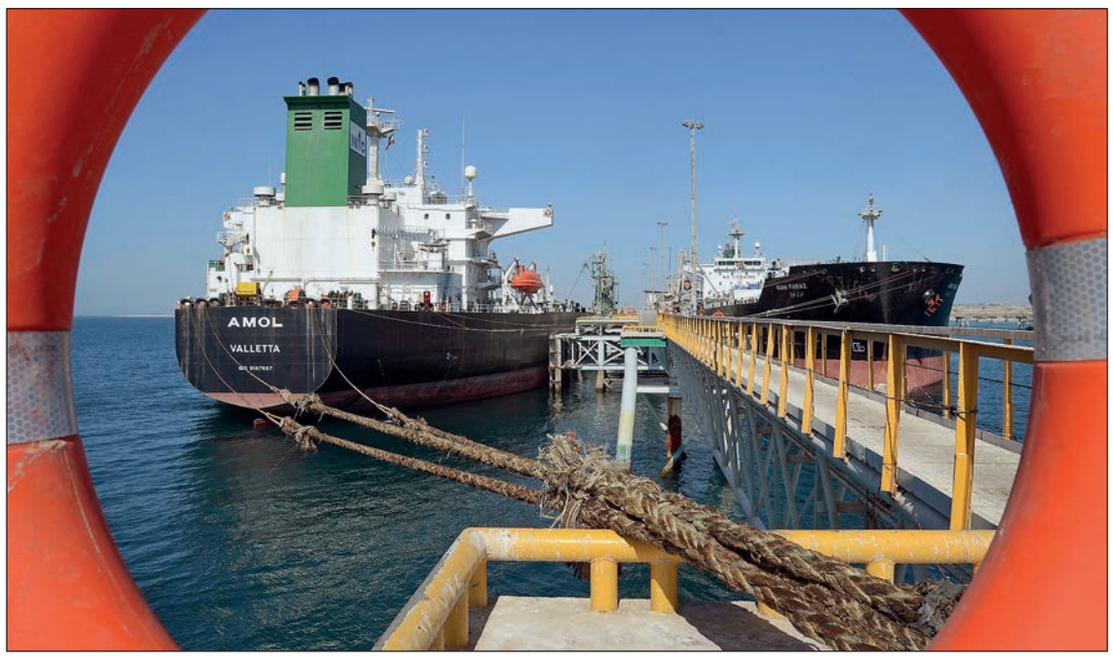

سوآپ و کاربرد آن برای ایران

به‌طور کلی سوآپ را قرارداد بلندمدت تبادل یک کالا با کالایی دیگر یا حتی پول می‌توان تعریف کرد و شکل‌های مختلفی از آن در سراسر جهان تجربه شده است. در سوآپ نفتی هم داستان به همین منوال است و گاهی تولیدکننده نفت خام تنها به دنبال آن است که از بازار آینده محصول خود اطمینان یابد. در این حالت سوآپ مانند جایگزینی برای بازار معاملات آتی نفت در نظر گرفته می‌شود که ریسک‌های فعالیت را پوشش می‌دهد. در موارد دیگر تضمین قیمت نفت می‌تواند، انگیزه امضای قرارداد سوآپ باشد و به همین دلیل «قیمت ثابت» نفت فروخته شده برای مدت تعیین شده در قرارداد، براساس قیمت روز امضای قرارداد تثبیت و نوسانات بازار در مدت قرارداد نادیده گرفته می‌شود. در حالت دیگر به دلیل مشکلات فروش یا شبکه بانکی، تبادل نفت با کالا یا محصولات نفتی صورت می‌گیرد و در حالتی مانند شرایط ایران، تبادل نفت برای تضمین خوراک پالایشگاه‌ها، واردات بنزین و کاهش هزینه‌های حمل خواهد بود.

آن‌طور که از سخنان زنگنه برمی‌آید، ایران نه به دنبال تضمین مشتریان کافی برای نفت خود است و نه قصد دارد از نیاز همسایه‌های شمالی خود به دسترسی به آب‌های آزاد استفاده کرده و از این راه کسب درآمد کند. المانیتور پیش از این نوشته بود که یکی از اهداف ایران از سوآپ، تضمین خوراک پالایشگاه و واردات کافی بنزین به کشور است. سخن وزیر نفت از قراردادهای ۶ ماهه و یک‌ساله و همچنین تغییر پارامترها و پایه‌های قیمتی به معنای آن است که ایران قصد ندارد با تعیین یک «قیمت ثابت» برای جریان‌های نفتی آینده کشور، ریسک قطعی آنها را بپذیرد؛ موضوعی که در زمان وزارت نفت مسعود میرکاظمی این پیامد را به دنبال داشت. البته زنگنه به وضوح عنوان می‌کند که سود سوآپ چندان مورد توجه ایران نبوده و هدف نخست به جریان افتادن دوباره این همکاری‌هاست.

حسین عسکری، اقتصاددان ایرانی بزرگ شده در انگلستان و امریکا در کتاب انگلیسی با عنوان «مطالعه موردی تحریم‌های امریکا» درباره یکی از نخستین سوآپ‌های نفتی ایران می‌نویسد. او تشریح می‌کند که در سال ۱۹۹۵ و در پی تحریم‌های نفتی امریکا علیه ایران، خرید نفت از سوی شرکت‌های امریکایی به‌شدت کاهش یافت و به زیر ۱۰درصد رسید. با این حال در تعداد خریداران جهانی نفتی ایران، تقریبا تغییری حاصل نشد و ایران به راحتی نفتی که پیش از آن به امریکا می‌فرستاد (و البته حتی ۱۰درصد از صادراتش هم نمی‌شد) به خریداران دیگر فروخت. در این میان آن دسته از خریداران امریکایی که نیاز به نفت سبک ایران داشتند، به راحتی می‌توانستند نفت غیرایرانی موجود خود را با نفت ایران مبادله کرده و در حقیقت سوآپ نفتی داشته باشند.

شکست‌های جهان در سوآپ نفتی

سوآپ در دنیا تجربه‌یی قدیمی است. امریکایی‌ها نیز قبل از خرید نفت خام سبک ایران در مدل سوآپ، تجربه‌های دیگری را از سر گذرانده بودند. تجربه‌هایی که همیشه نیز با سود همراه نبوده است. شرکت امجی امریکا در سال‌های ۱۹۹۷ بیش از ۱,۹میلیارد دلار در قراردادهای آتی و سوآپ نفت از دست داد. دلیل این زیان، سقوط قیمت نفت خام، نفت سفید و بنزین بوده است. برخی کارشناسان، اقدامات شرکت امجی را «بازی قمار» معرفی می‌کنند اما بررسی سیاست‌های این شرکت نشان می‌دهد که فعالیت‌های متنوع آن در حقیقت بخشی از استراتژی تجاری پیچیده‌اش بوده است. تلاش‌های امجی برای ایجاد یک کسب‌وکار کاملا یکپارچه نفتی (خرید تضمینی نفت و فروش فرآورده‌های نفتی) در ایالات همراه با استراتژی‌هایی به شرح زیر بود: ۱) ایجاد روابط بلندمدت با مشتریان و بر اساس قراردادهای عرضه فوروارد. براین اساس در طول مدت قرارداد حدود ۱۶۰میلیون بشکه بنزین و نفت سفید به مدت ۱۰ سال و با قیمت‌های ثابت به مشتریان فروخته می‌شد. قیمت ثابت تعیین شده بین ۳ تا ۵ دلار بالاتر از قیمت‌های بازار فیزیکی تعیین شده بود و هر یک از طرفین قرارداد می‌توانستند با پرداخت بدهی‌ها و «مبلغ حق خرید» قرارداد را فسخ کرده و بخشی از دارایی‌های طرف مقابل را مالک شود. در همین زمان، نفت مورد نیاز شرکت هم به صورت قراردادهای بلندمدت خریداری می‌شد. ۲) شرکت امجی، ۴۹ درصد از سود شرکت کسل انرژی را هم به دست آورد که در آن زمان یک شرکت اکتشاف نفت بود و بعدها به پالایشگاه تبدیل شد. ۳) برای اطمینان از عرضه محصولات انرژی، این شرکت همچنین کل خروجی‌های پتروشیمی انرژی (حدود ۱۲۶هزار بشکه در روز) را با حاشیه‌یی تضمین شده برای ۱۰سال تضمین کرد. ۴) امجی در نهایت برنامه‌یی برای توسعه زیرساخت‌های ذخیره‌سازی و حمل‌ونقل محصولات نفتی تدوین کرد.

شرکت امجی برای کاهش ریسک فعالیت‌های خود از قرارداد سوآپ یک به یک استفاده کرد؛ به این معنا که میزان تولیدات آن به‌طور کامل به یک مشتری فروخته شده و دقیقا برابر با میزان تقاضا و قرارداد فروش امضا شده، بود. خرید هم به همین صورت انجام می‌شد. ۳۳درصد از قراردادها به صورت کوتاه‌مدت و در بورس آتی انرژی امضا می‌شدند و مبنای قیمتی آن، نفت خام وست‌تگزاس اینترمدیت در بازار نیویورک بود. ۶۶درصد از نفت مورد توافق هم براساس سوآپ OTC (فیزیکی و خارج از بورس) انجام می‌شد. هر قرارداد ۴ روز پیش از انقضای آن، تمدید می‌شد و قیمت‌های جدید برای خرید ماه یا ماه‌های آینده تعیین می‌شدند.

در آن برهه زمانی، قیمت نفت و فرآورده‌های نفتی سقوط کرد. زیان بزرگ شرکت امجی از آنجا بود که یا مجبور بود به مدت ۱۰سال به خرید نفت خود ادامه داده یا آنکه با پرداخت مبلغ حق خرید دارایی‌های طرف قرارداد از زیر بار تعهدات خود خارج شود. این شرکت با توجه به شرایط خود، چاره‌یی جز ادامه وضعیت کنونی نداشت. اما از شانس بد، وضعیت بازار در بیشتر روزهای سال ۱۹۹۳، کانتانگو (قیمت آتی نفت خام بیشتر از قیمت کنونی) بود. به این صورت شرکت امریکایی، نفت خام را گران می‌خرید و فرآورده‌های آن را با قیمتی اندک به فروش می‌رساند.

نیجریه یکی دیگر از کشورهایی است که در سال‌های گذشته تجربه سوآپ نفتی بسیاری داشته است. بر اساس گزارشی که موسسه مدیریت منابع طبیعی انگلستان در این باره تهیه کرده، نزدیک به ۲۰ درصد نفت تولیدی نیجریه از سال ۲۰۱۰ تاکنون به صورت قراردادهای سوآپ به فروش رسیده و در عوض، کالا و محصولات مصرفی وارد این کشور شده است. این قراردادها میلیاردها دلار زیان برای نیجریه به همراه داشته‌اند که البته به دلیل شرایط موجود این کشور احتمالا همچنان ادامه خواهند یافت. بدهی‌های دولت نیجریه به سهامداران داخلی و خارجی نفت خود و همچنین کاهش کارایی پالایشگاه‌های این کشور مانع از آن شده که نفت تولیدی به صورت آزاد یا با ارزش افزوده بالا فروخته شده و قرارداد سوآپ به نوعی زیان اجباری این کشور است.

رمز موفقیت سوآپ ایران

سوآپ نفتی ایران با همسایگان شمالی خود، تفاوت بسیاری با سوآپ‌های ناموفق شرکت امریکایی امجی و دولت نیجریه داشته است. ایران در حال حاضر نه نیاز به تضمین قیمت آینده محصولات نفتی خود دارد، نه نیاز به تضمین خرید و نه به دلایل دیگر مجبور به فروش غیرنقدی نفت است. با این حال، ترجیح می‌دهد با دریافت نفت در سواحل خزر برای خوراک پالایشگاه‌های خود و تحویل میزان معادل آن در سواحلی جنوبی به مشتریان بین‌المللی طرف‌های قرارداد، هزینه‌های خود را کاهش دهد. در سوآپ نفتی ایران بر خلاف نمونه‌های ذکر شده، با توجه به آنکه نفت با نفت یا فرآورده‌های نفتی (بنزین) با فرآورده‌های نفتی دیگر (نفت سفید و گازوییل) مبادله می‌شود، نوسانات قیمتی به‌طور یکسان برای دوطرف قرارداد بوده و اثر مثبت یا منفی چندانی نخواهد داشت. این موضوع وضعیت‌های خاص حاکم بر بازار (مانند حالت کانتانگو در مورد شرکت امجی) را هم تعدیل خواهد کرد؛ به ویژه آنکه براساس سخنان وزیر نفت، قیمت قراردادها به صورت دوره‌یی مورد بازبینی قرار گرفته و براساس شرایط روز تعیین می‌شوند. در چنین حالتی تنها موضوعی که باید به آن توجه شود، آن است که قراردادهای تحویل و دریافت نفت یا فرآورده‌های نفتی باید بر اساس قراردادهای مشابه (به عنوان مثال قراردادهای آتی ۳ ماهه) تنظیم شوند.

در کل شاید بتوان تنها یک گلوگاه برای موفقیت سوآپ نفتی ایران در آینده یافت: رقابت مسیر جایگزین به دریای مدیترانه. خط لوله باکو-تفلیس-جیحان که در سال ۲۰۰۶ ساخته شده و ۴۰ سال هم عمر مفید خواهد داشت، می‌تواند در هر روز به‌طور عادی یک‌میلیون بشکه نفت را از همسایگان شمالی کشور به اروپا و سواحل دریای مدیترانه برساند. در سال ۲۰۱۰ که سوآپ ایران قطع شد، اهمیت این خط لوله ۱۸۰۰ کیلومتری دست کم گرفته شده بود. هم‌اکنون در شرایط برابر، سوآپ نفتی ایران و همسایگان حاشیه دریای خزر باعث خواهد شد تا هزینه‌های انتقال نفت هر دوطرف کاهش یابد و نفت بیشتری مسیر دریا را در پیش بگیرد؛ موضوعی که از گفته‌های زنگنه مشخص است مهم‌ترین دغدغه وزارت نفت است. در این صورت شاید درآمدهای مستقیمی نصیب کشور نشود اما از بازگشت نفت به چرخه سالم، متعادل و قابل اتکای خود، منافع غیرمستقیم بسیاری احیا خواهد شد.

درخواست وزیر نفت ونزوئلا برای مذاکره مجدد درباره توافق کاهش تولید نفت

کاراکاس، نفت نیجریه و لیبی را بر نمی‌تابد

گروه انرژی|
مدتی بود که اخبار مربوط به اوپک و توافق نفتی پرحاشیه آن از صدر سوژه‌های خبرگزاری‌های بین‌المللی خارج شده و به نظر می‌رسید که این توافق نفتی تا پایان سررسید خود در مارس ۲۰۱۸ بدون چالش خاصی به کار خود ادامه دهد. اما روز جمعه، وزیر نفت ونزوئلا که برای شرکت در یک مجمع انرژی به آستانه قزاقستان سفر کرده است، اعلام کرد که باید مذاکرات جدیدی در رابطه با شرایط توافق اوپک صورت بگیرد. وزیر نفت ونزوئلا معتقد است بالا ماندن سطح ذخایر جهانی نفت، مذاکره مجدد درباره توافق کاهش تولید را ضروری کرده است.

به گزارش «تعادل» به نقل از رویترز، روز جمعه ایلوگیو دل‌پینو وزیر نفت ونزوئلا در حاشیه ششمین مجمع انرژی قزاقستان اظهار کرد: «ذخایر نفت کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری اقتصادی OECD در سطح ۳ میلیارد بشکه قرار دارد که کماکان به میزان ۳۰۰ میلیون بشکه بالاتر از سطحی است که متوازن و عادی به‌شمار می‌رود. این ۳۰۰میلیون بشکه بر سفته‌بازی در بازار تاثیر می‌گذارد و این سطح ذخایر همچنان بسیار بالا محسوب می‌شود.»

به نظر می‌رسد اصلی‌ترین منظور مقام ارشد نفتی ونزوئلا از مذاکره جدید، ناظر به دو تولیدکننده آفریقایی این کارتل یعنی نیجریه و لیبی است که از اجرای توافق معاف شده‌اند و در هفته‌های اخیر سطح بالایی از تولید و صادرات را تجربه کرده و مانع از بهبود شرایط در بازار اشباع شده نفت می‌شوند. از این‌رو دل پینو از تولیدکنندگان خواست معافیت‌های داده شده به کشورهایی مانند لیبی و نیجریه از مشارکت در توافق کاهش تولید و تاثیر این معافیت‌ها بر بازار را مورد بررسی قرار دهند.

شرایط مالی دولت ونزوئلا در وضعیت نابسامانی است و بحران، اقتصاد این کشور را فرا گرفته است. بنابراین به نظر می‌رسد که مقامات این کشور نهایت تلاش خود را برای تشدید کاهش تولید و اعمال فشار بیشتر بر نیجریه و لیبی برای کاهش تولید به کار خواهند بست. دل‌پینو در صحبت‌های روز جمعه خود اعلام کرد که به‌زودی سفرهای دیپلماتیک خود برای این موضوع را آغاز خواهد کرد و به روسیه و خاورمیانه می‌رود تا همتایان خود را در این رابطه اقناع کند. بنابراین احتمالا به‌زودی شاهد ملاقات دل‌پینو با چهره‌های مهم اوپک همچون خالد الفالح، بیژن زنگنه و نیز وزیر انرژی روسیه الکساندر نواک خواهیم بود.

دل‌پینو مشخصا به نشست بعدی اوپک در ماه نوامبر برای تصمیم‌گیری در این رابطه اشاره کرد. جایی که وزرای نفت نیجریه و لیبی نیز حضور پیدا خواهند کرد، بنابراین می‌توان گفت که نشست ۱۷۳ام سازمان کشورهای صادرکننده نفت در ۳۰ نوامبر محل جدالی بین ونزوئلا و نیجریه و لیبی تبدیل خواهد شد.

این اظهارنظر دل‌پینو در حالی مطرح می‌شود که پیش‌تر وال‌استریت‌ژورنال به نقل از برخی منابع گزارش داده بود که وزرای انرژی عربستان‌سعودی و روسیه توافق کرده‌اند که توافق کاهش تولید تا ماه ژوئن ۲۰۱۸ تمدید شود. توافق فعلی تولیدکنندگان نفت برای کاهش تولید تا ماه مارس است و در صورت صحت خبر وال‌استریت‌ژورنال، کاهش یک‌میلیون و ۸۰۰هزار بشکه‌یی از تولید روزانه نفت خام به مدت ۳ماه دیگر در سال ۲۰۱۸ ادامه خواهد یافت.

اما به نظر می‌رسد که چنین توافق و تمدیدی، خواسته‌های ونزوئلا را برآورده نمی‌کند. قیمت پایین نفت خام در ۳ سال اخیر، شرایط سختی را برای کاراکاس ایجاد کرده و این کشور با مشکلات زیادی برای تامین نیازهای وارداتی شهروندانش مواجه است. نمود این شرایط سخت را می‌توان در کمبود مواد غذایی و نیازهای دارویی این کشور مشاهده کرد. در چنین شرایطی و پس از آشوب‌های هفته‌های اخیر ونزوئلا، ایالات‌متحده نیز موضع خود در برابر رژیم سیاسی این کشور و شخص نیکولاس مادورو رییس‌جمهور ونزوئلا را سخت‌تر کرده است.

به گزارش «تعادل» به نقل از اویل‌پرایس، هفته پیش بود که کاخ سفید تحریم‌های جدیدی را علیه کاراکاس وضع کرد. تحریم‌هایی که کار دولت بحران‌زده ونزوئلا برای تامین مالی را دشوارتر از پیش کرده است. در حالی که دولت این کشور در آستانه ورشکستگی قرار دارد، دونالد ترامپ فرمان اجرایی را صادر کرد که برمبنای آن موسسات مالی ایالات‌متحده از هرگونه معامله جدید با ونزوئلا و خصوصا تامین مالی برای شرکت ملی نفت این کشور منع شده‌اند. همچنین شرکت پالایشگاهی دولتی سیتگوی ونزوئلا نیز امکان دریافت سود فعالیت‌های خود و تزریق آن به منابع داخلی این کشور را نخواهد داشت تا بدین‌ترتیب کاراکاس بیش از پیش در بازارهای مالی بین‌المللی ایزوله شود. سیتگو از زیرمجموعه‌های شرکت ملی نفت ونزوئلا به حساب می‌آید که مقر آن در کریدور انرژی هیوستون در ایالت تگزاس است. شرکت ملی نفت ونزوئلا، این مجموعه پالایشگاهی را در فاصله سال‌های ۱۹۶۸ تا ۱۹۹۰ به‌طور کامل از مالکان امریکایی آن خریداری کرد، اما هم‌اکنون در بازگرداندن پول این شرکت به داخل کشور با چالش مواجه شده است. همچنین دولت دونالد ترامپ اعلام کرده است که مانع هرگونه تصاحب سهام این شرکت پالایشگاهی توسط کرملین خواهد شد. شرکت روسنفت در سال ۲۰۱۶ بنا داشت نیمی از سهام سیتگو را در ازای یک وام یک‌ونیم میلیارد دلاری خریداری کند. این معامله بدون حرف و حدیث توسط شرکت ملی نفت ونزوئلا که نیاز شدیدی به منابع مالی دارد، پذیرفته شد. از همان زمان قانون‌گذاران ایالات‌متحده نگران بودند که این شرکت روسی از طریق این معامله، کنترل تقریبا ۵درصد از ظرفیت پالایشگاهی امریکا را به دست بگیرد. شرکت سیتگو دارای ۳ پالایشگاه در ایالات لوییزیانا، تگزاس و ایلینویز است.

توفان ایرما با سرعت ۲۵۰ کیلومتر در ساعت به سواحل فلوریدا رسید

یورش طبیعت به نفت امریکا؛ دور دوم

گروه انرژی|
صنعت نفت امریکا که هنوز نتوانسته از آسیب‌هایی که توفان هاروی به آن وارد کرده کمر راست کند، توفان دیگری این‌بار با نام ایرما را انتظار می‌کشد. توفانی که مقصد آن سواحل آفتابی و آرام فلوریدا و جورجیاست و سبب شده تا میلیون‌ها نفر از ساکنان شهرهای این ایالات، خانه و کاشانه خود را ترک کنند.

روز جمعه و همزمان با آغاز این توفان، قیمت نفت خام ایالات‌متحده با بیش از ۳درصد کاهش مواجه شد. این کاهش قیمت ناشی از نگرانی‌ها در رابطه با کاهش تقاضای نفت خام در ایالت فلوریدا و جنوب شرقی امریکا در پی وقوع توفان ایرما به‌عنوان یکی از قدرتمندترین توفان‌های یک قرن اخیر است.

ایرما پس از هاروی، دومین توفان عظیمی است که در دو هفته اخیر به ایالات‌متحده رسیده است. این توفان در مسیر خود آسیب‌های جدی به جزایر کاراییب وارد کرده و تاکنون ۱۴ کشته بر جای گذاشته است. توفان ایرما پس از عبور از جمهوری دومینیکن و هاییتی در مسیر رسیدن به کوبا و باهاماس قرار دارد و انتظار می‌رود که امروز به سواحل فلوریدا برسد.

ایرما؛ قدرتمندتر از هاروی

توفان‌ها براساس قدرت خود به پنج دسته تقسیم می‌شوند. مرکز ملی توفان‌های ایالات‌متحده، ابتدا توفان ایرما را در دسته‌بندی پنجم توفان‌ها که شدیدترین به حساب می‌آید، قرار داده بود اما در ادامه این توفان را در دسته‌بندی چهارم قرار داد و پیش‌بینی کرد که سرعت بادهای آن حداکثر به ۲۵۰ کیلومتر در ساعت خواهد رسید که تنها ۳ کیلومتر در ساعت کمتر از توفان‌های دسته پنجم است. از این رو به نظر می‌رسد توفان ایرما، شدتی بیش از توفان هاروی خواهد داشت.

با وقوع توفان هاروی در ایالت تگزاس، حدود یک‌چهارم از ظرفیت پالایشگاهی امریکا و ۸درصد تولید نفت خام این کشور تعطیل شد. به گزارش «تعادل» به نقل از رویترز، داده‌های اداره اطلاعات انرژی امریکا نشان می‌دهد که بر اثر توفان هاروی، تولید نفت این کشور از ۹ میلیون و ۵۰۰ هزار به ۸میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز رسیده است.

اما از سوی دیگر توقف گسترده در فعالیت‌های پالایشگاهی امریکا منجر به کاهش قابل‌توجه تقاضا برای نفت خام شد و در نتیجه قیمت نفت وست‌تگزاس اینترمدیت را پایین آورده است. کارشناسان صنعت نفت اعلام کردند که هفته‌ها طول خواهد کشید تا آسیب‌های وارده از توفان هاروی به زیرساخت‌های صنعت نفت امریکا جبران شده و این صنعت به ظرفیت کامل خود بازگردد.

حال نوبت به توفان ایرما رسیده که نگرانی‌ها در این رابطه را دو چندان کند. تحلیلگران نگرانند خرابی‌هایی که در این توفان به بار خواهد آمد، شیب کاهش تقاضا برای انرژی را بیشتر کند. تا همین جا نیز شرکت‌های انرژی امریکا، در واکنش به افت قیمت نفت خام، برای سومین هفته متوالی شمار ریگ‌های حفاری خود را کاهش داده‌اند. براساس تازه‌ترین گزارش موسسه بیکر هیوز که روز جمعه منتشر شد، در هفته منتهی به ۸ سپتامبر، شمار ریگ‌های حفاری امریکا به میزان ۳ واحد کاهش یافت و به سطح ۷۵۶ واحد رسید.

سقوط نفت و گاز در بازارهای امریکا

سایه وحشت از توفان ایرما، روز جمعه و پیش از تعطیلی بازارهای امریکا خود را نشان داده و قیمت نفت دبلیوتی‌آی را قریب به ۳,۵درصد کاهش داد. در این روز هر بشکه نفت خام امریکا با افت یک‌دلار و ۶۱ سنتی مواجه شده و بشکه‌یی ۴۷ دلار و ۴۸ سنت معامله شد. نفت خام برنت دریای شمال نیز متاثر از این وضعیت ۷۱ سنت در هر بشکه کاهش یافت و به سطح ۵۳ دلار و ۷۸ سنت رسید. قیمت گاز طبیعی در بازار نیویورک نیز افت شدیدی مشابه نفت دبلیوتی‌آی داشت و با بیش از ۳درصد کاهش، به سطح ۲ دلار و ۸۹ سنت در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید.

هرچند یوگن وینبرگ تحلیلگر کامرزبانک آلمان در گفت‌وگو با رویترز عنوان می‌کند که توفان‌ها، اثرات ماندگاری بر تقاضای صنعت نفت و پالایشگاه‌ها دارند اما مارک واتکینس کارشناس هلدینگ بانکی یو.اس معتقد است که نگرانی‌ها بیشتر در رابطه با تولید نفت شیل است. وی در این رابطه می‌گوید: «به نظر می‌رسد که ایرما از مناطق کلیدی خلیج مکزیک عبور نخواهد کرد و ما بیشتر نگران شیل هستیم.» همچنین بانک استرالیا-نیوزیلند (ANZ) نیز اعلام کرده است که واردات نفت خام به سواحل خلیج ایالات‌متحده به پایین‌ترین سطح خود از سال ۱۹۹۰ رسیده است.»

بین‌الملل

سهام روس‌نفت چینی می‌شود

ایسنا| با توافق یک شرکت نفت چینی برای خرید بیش از ۱۴درصد سهم به ارزش حدود ۹ میلیارد دلار در روس‌نفت، روابط نفتی و سیاسی چین و روسیه در بحبوحه تنش‌های فزاینده با امریکا، عمیق‌تر می‌شود.

تحت این قرارداد، صندوق سرمایه دولتی قطر و گلنکور عمده سهم‌شان در روس‌نفت را که در دسامبر با تبلیغات زیادی خریداری کرده بودند، می‌فروشند. گلنکور با این اقدام راه را برای شرکت «CEFC چاینا انرژی» که حتی در صنعت انرژی نیز چندان شناخته شده نیست، هموار می‌کند و در عین حال، دسترسی ارزشمند به میلیون‌ها بشکه صادرات نفت روسی را حفظ می‌کند. ایگور سچین مدیرعامل روس‌نفت در شبکه تلویزیونی روسیا ۲۴ گفت: ما خوشحال هستیم که خریدار یک شرکت چینی است.

شرکت CEFC از جوینت ونچر میان گلنگور و سازمان سرمایه‌گذاری قطر سهم ۱۴,۱۶درصدی را به مبلغ حدود ۹ میلیارد دلار خریداری خواهد کرد. گلنگور و قطر از این پول برای پرداخت بدهی که ۹ماه پیش برای خرید ۱۹,۵درصد سهم در روس‌نفت به مبلغ حدود ۱۲میلیارد دلار متحمل شدند، استفاده می‌کنند. گلنکور ۰,۵درصد سهم و قطر ۴,۷درصد سهم‌شان را حفظ خواهند کرد. مشارکت شرکت CEFC برخلاف رویه‌یی است که پیش از این پکن دنبال می‌کرد. چین در گذشته به شرکت نفت ملی چین و سینوپک برای خرید سهم در شرکت‌های انرژی خارجی متکی بود. براساس گزارش بلومبرگ، ساختار این توافق و سرعت اعلام آن، این پرسش را برمی‌انگیزد که در وهله نخست چرا گلنکور و قطر سال گذشته در روس‌نفت سهام خریداری کردند. اهمیت سیاسی این معامله در آوریل و زمانی آشکار شد که ولادیمیر پوتین رییس‌جمهور روسیه، مدال دوستی را که یک نشان دولتی عالی است به ایوان گلاسنبرگ مدیرعامل گلنکور، شیخ عبدالله بن محمد بن سعود التحانی مدیرعامل سازمان سرمایه‌گذاری قطر و بانکداران مشارکت‌کننده در این معامله اهدا کرد.

کوتاه از دنیای انرژی

نخستین جرقه همکاری توتال و شرکت‌های ایرانی

ایرنا| رییس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت اعلام کرد: نشستی بین شرکت توتال فرانسه و سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران برای بررسی چگونگی همکاری در فاز ۱۱ پارس‌جنوبی تا چهارشنبه هفته جاری برگزار می‌شود. رضا خیامیان ادامه داد: قرار است توتال در این نشست، توضیحات لازم را درباره نیازهای خود برای اجرای فاز ۱۱ پارس جنوبی اعلام کند تا سازندگانی که تمایل به همکاری داشته و از استانداردها و معیارهای لازم برخوردارند، همکاری خود را آغاز کنند. رییس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت اضافه کرد: حدود ۶ جلسه با وزیر نفت برگزار کردیم و توانمندی‌ها و تجهیزاتی را که قادر به ساخت آنها هستیم، تشریح کردیم تا در مذاکره وزارت نفت با توتال همه نظرات و توانمندی‌های سازندگان داخلی به توتال منتقل شود. خیامیان اضافه کرد: پیشنهاد کردیم اگر توتال، کمتر از میزان تعیین شده یعنی کمتر از ۵۱درصد از توان سازندگان ایرانی استفاده کرد جریمه شود، اما در صورتی که بیشتر استفاده کرد پاداشی برای آن در نظر گرفته شود. وی یادآوری کرد: در نهایت این پیشنهاد در قرارداد با کنسرسیومی که توتال رهبری آن را برای توسعه فاز ۱۱ پارس‌جنوبی بر عهده دارد، گنجانده شد.

ملزومات طرح انتقال آب از دریای عمان به خراسان

ایلنا| سرپرست وزارت نیرو بر لزوم ادامه زنجیروار طرح‌های انتقال پساب تاکید کرد و گفت: جهت انتقال آب از دریای عمان به خراسان رضوی باید ساختار روشنی برای تعقیب کار داشته باشیم. ستار محمودی در دهمین نشست تامین آب شرب بلندمدت کلان‌شهر مشهد که در استانداری خراسان رضوی برگزار شد، با بیان این مطلب افزود: در شهرهای بزرگ استان خراسان رضوی همچون سبزوار و تربت‌حیدریه باید ردیف‌های بودجه برای آینده این شهرها انجام شود تا با توسعه این شهرها دچار مشکل نشویم. محمودی بر لزوم ادامه زنجیروار طرح‌های انتقال پساب تاکید کرد و افزود: در انتقال ۵۸میلیون مترمکعب آب به شهر مشهد باید تمام جوانب همچون نوسان مصرف و بحث‌های فنی در نظر گرفته شود. وی در ادامه افزود: در ستاد وزارت نیرو مسوولیت پیگیری طرح انتقال آب برعهده آب و فاضلاب کشور واگذار شده تا این موضوع محقق شود. مدل مالی این طرح نیز بسیار تعیین‌کننده است تا تبعات موضوع تحت کنترل باشد.

«ستاره» نیازمند یک‌میلیارد دلار برای درخشش

شانا| مدیرعامل پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس گفت: برای تکمیل طرح ساخت بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی کشور به یک میلیارد دلار سرمایه نیاز داریم که برای تامین آن در حال بررسی روش‌های مختلف هستیم. سیدمرتضی امامی گفت: صندوق توسعه ملی، افزایش سرمایه از سوی سهامداران، فاینانس، قراردادهای فروش فرآورده از جمله راه‌های تامین مالی پروژه ساخت پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج‌فارس به شمار می‌آیند. وی با اشاره به مذاکره با سرمایه‌گذاران خارجی تصریح کرد: برای دو روش سرمایه‌گذاری از طریق قراردادهای فروش فرآورده (Take Off) و سرمایه‌گذاری مستقیم (Direct) با علاقه‌مندانی از کشورهای اروپای غربی، کشورهای همسایه و آسیای شرقی مذاکره کرده‌ایم. مدیرعامل پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس گفت: سرمایه‌گذاران خارجی خواهان ضمانت‌هایی هستند که ما نمی‌توانیم تضامین دولتی ارائه دهیم و برای ارائه تضامین خصوصی هم مسیر پر پیچ و خمی پیش‌رو داریم. وی ادامه داد: تاکنون MOUهایی امضا شده که منتظر موافقت سهامداران هستیم. امامی افزود: البته درباره قرارداد فروش فرآورده تفاهمنامه‌هایی با برخی شرکت‌های خارجی امضا شده است.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

یک‌شنبه ۱۹ شهریور ۱۳۹۶ | ۱۹ ذی‌الحجه ۱۴۳۸ | شماره ۹۱۶ | Sun. September 10. 2017

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان- خیابان کوثر دوم- بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روزتاب - توزیع: نشر گستر امروز -تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۳:۰۱ | اذان مغرب: ۱۹:۳۷ | اذان صبح فردا: ۰۵:۱۸

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

آوارگان روهینگیا در مرز بنگلادش

عکس: AFP

چهره روز

خشونت‌ها در میانمار را متوقف کنید

معصومه ابتکار معاون رییس‌جمهوری در امور زنان و خانواده، در نامه‌یی به معاون کل و مدیر اجرایی سازمان ملل متحد در امور زنان، خواستار اقدام فوری برای توقف خشونت‌ها علیه مسلمانان میانمار شد. او در این نامه که در صفحه شخصی خود نیز منتشر شده، با اشاره به اینکه تراژدی در حال وقوع میانمار وجدان بشریت را آزرده ساخته، تاکید کرده که در این خشونت‌ها زنان و کودکان بیشترین آسیب‌ها را می‌بینند. او از این مقام سازمان ملل خواسته به هر وسیله ممکن مانع این فاجعه انسانی و نسل‌کشی مذهبی شود. در پی حملات ۲۵ آگوست (سوم شهریور) ارتش میانمار علیه مسلمانان روهینگیا، دست‌کم ۴۰۰ نفر کشته شدند و نزدیک به ۱۲۵هزار روهینگیایی نیز به بنگلادش گریختند و این موضوع بحران انسانی را در پی داشته است. کشتار مسلمانان روهینگیایی در میانمار در روزهای اخیر شدت گرفته و این دومین‌بار در سال جاری میلادی است که خشونت‌ها علیه مسلمانان، موج عظیمی از آوارگان را به وجود می‌آورد. براساس گزارش کمیساریای پناهندگان سازمان ملل، در روزهای اخیر ده‌ها هزار نفر از مسلمانان اقلیت روهینگیایی برای فرار از خشونت‌ها، با قایق و پای پیاده از مرز میانمار عبور کرده و وارد بنگلادش شده‌اند.

نگاهی به مبادلات تجاری امریکا پس از حضور ترامپ در کاخ سفید

همه شرکای تجاری امریکا

آمارنامه

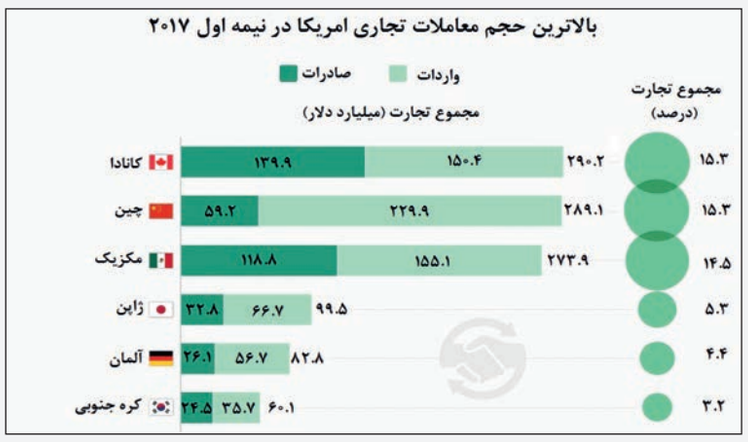

گروه گوناگون|

امریکا در دو سال گذشته، افت و خیزهای فراوانی را در اقتصاد خود تجربه کرده است. آمارهای رسمی نشان می‌دهد رشد اقتصادی امریکا در سه ماهه اول سال ۲۰۱۷ معادل ۷ دهم‌درصد بوده که پایین‌ترین میزان رشد از ۳ ماهه اول سال ۲۰۱۴ تاکنون بوده است. رشد اقتصادی امریکا در سه ماهه آخر سال میلادی گذشته ۲٫۱درصد بود و کارشناسان انتظار داشتند در سه ماهه اول امسال در حد یک‌درصد باشد. این درحالی است که یکی از وعده‌های انتخاباتی دونالد ترامپ رییس‌جمهوری امریکا این بود که رشد اقتصادی امریکا را به ۴درصد برساند.

البته طبق گزارش‌های به دست آمده، بعد از ۲سال رکود و کاهش رشد اقتصادی، تجارت امریکا با رشد مواجه شده است. آمارهای تجاری این کشور حاکی از رشدی ۶٫۴۴درصدی است. طبق ارقامی که از نیمه اول سال ۲۰۱۷ به دست آمده، کانادا و چین، دو شریک مهم تجاری امریکا به‌شمار می‌آیند. سال گذشته میلادی، چین توانسته بود با اختصاص ۱۵٫۸درصد از مجموع تجارت امریکا، نخستین شریک این کشور باشد، اما در سال ۲۰۱۷ کانادا با اختصاص ۱۵٫۳درصد از سهم تجارت امریکا، مهم‌ترین شریک تجاری این کشور معرفی شد. در ۶ ماهه نخست سال ۲۰۱۷، کانادا حدود ۱۳۹٫۹ میلیارد دلار صادرات به امریکا داشته است. این درحالی است که دونالد ترامپ، پس از پیروزی در انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا، به دنبال تغییر توافقنامه‌ها در صادرات امریکا بود. از مهم‌ترین برنامه‌های ترامپ، لغو قراردادهای تجاری آزاد امریکا با کانادا بود. هر چند که این صادرات در مقایسه با سال ۲۰۱۵ کاهش یافته اما در سال ۲۰۱۷، کانادا به‌عنوان نخستین شریک تجاری امریکا به‌شمار می‌رود. حجم واردات این کشور از امریکا نیز معادل ۱۵۰٫۴ میلیارد دلار برآورد شده است.

همچنین در سال گذشته میلادی، چین مهم‌ترین شریک تجاری امریکا به‌شمار می‌رفت که در ۶ماهه نخست ۲۰۱۷، جای خود را در این رتبه‌بندی به کانادا داده و خود با اختلاف بسیار اندکی در جایگاه دوم قرار گرفت. مجموع تجارت این کشور با امریکا حدود ۲۸۹٫۱ میلیارد دلار برآورد شده است. دونالد ترامپ، در رقابت‌های انتخاباتی خود بارها انتقادهای بسیاری به سیاست‌های اقتصادی چین کرده بود، اما در اوایل سال ۲۰۱۷، در مذاکرات خود با رهبران چینی، از صلح تجاری صحبت کرده است. به نظر می‌رسد این مذاکرات، نتایج مثبتی برای امریکا به‌دنبال داشته است؛ چراکه در ماه‌های نخست سال ۲۰۱۷ صادرات نفت خام از امریکا به چین، بیش از ۸برابر در مقایسه با سال ۲۰۱۶ افزایش داشته است. به‌طور کلی میزان صادرات از امریکا در نیمه اول سال ۲۰۱۷، نزدیک به ۳۰۰ میلیارد دلار و حجم واردات محصولات چینی به امریکا نیز حدود ۶۰ میلیارد دلار اعلام شده است.

مکزیک نیز از شرکای مهم تجاری امریکا به‌شمار می‌رود. این کشور از نظر منافع اقتصادی و حجم معاملات بازرگانی، کشوری مهم برای امریکاست؛ موضوعی که دونالد ترامپ به آن توجهی ندارد. او در ماه‌های گذشته اعلام کرده بود که برای تامین هزینه‌های ساخت دیوار در مرز مکزیک، ۲۰درصد مالیات بر کالاهای وارداتی از مکزیک اعمال خواهد کرد. با این حال، مجموع تجارت ۲۸۰ میلیارد دلاری امریکا و مکزیک، این کشور را به سومین شریک تجاری امریکا تبدیل کرده است. طبق آمار به دست آمده، در ۶ ماهه نخست سال ۲۰۱۷، حجم صادرات مکزیک به امریکا حدود ۱۱۸٫۸ میلیارد دلار و مجموع واردات محصولات امریکایی به مکزیک، ۲۹۹٫۹میلیارد دلار اعلام شده است. کانادا، چین و مکزیک، با دارا بودن حدود ۴۵درصد از مجموع تجارت امریکا، به‌عنوان سه شریک مهم تجاری امریکا شناخته می‌شوند. ژاپن، آلمان و کره‌جنوبی نیز به ترتیب از دیگر شرکای تجاری امریکا هستند که هر کدام سهمی کمتر از ۶درصد در تجارت امریکا به خود اختصاص داده‌اند. در سال‌های گذشته، به‌دنبال تشدید بحران اقتصادی در امریکا و اروپا، تقاضا برای کالاهای ژاپنی کاهش و در نتیجه میزان صادرات این کشور نیز با افت قابل‌توجهی روبه‌رو شد. در نیمه اول سال ۲۰۱۷ نیز در مقایسه با کانادا، چین و مکزیک، حجم معاملات تجاری این کشور با امریکا، بسیار اندک بوده است. آمارها مجموع تجارت ژاپن و امریکا را معادل ۹۹٫۵میلیارد دلار اعلام می‌کنند که از این رقم حدود ۲۳٫۸میلیارد دلار مربوط به صادرات ژاپن به امریکاست و ۶۶٫۷ میلیارد دلار نیز به واردات محصولات امریکایی به ژاپن اختصاص دارد. مجموع تجارت امریکا و آلمان نیز ۸۲٫۸ میلیارد دلار و حجم معاملات تجاری امریکا با کره‌جنوبی ۶۰٫۱میلیارد دلار برآورد شده است.

اهمیت استراتژیک تجارت مساله جدیدی نیست، اما در سال‌های اخیر توجه به آن افزایش یافته و این امر باعث شده تا آن دسته از امور اقتصادی که به گسترش تجارت منجر می‌شوند به‌شدت مورد حمایت قرار بگیرند. با این حال، باتوجه به تغییرات گسترده‌یی که با انتخابات امریکا در روابط بسیاری از کشورها ایجاد شده، باید دید چشم‌انداز کشورها برای تجارت بین‌المللی خود چه تغییراتی خواهد کرد.

کیوسک

ویرانه‌های امریکا در انتظار توفان خوزه

واشنگتن‌پست:

هنوز پیامدهای توفان هاروی به پایان نرسیده بود که امریکا گرفتار توفان جدیدی به نام ایرما شده است. با قوت گرفتن بیشتر توفان ایرما در منطقه کاراییب و بدل شدن آن به شدیدترین توفاق فوق استوایی در یک دهه اخیر در منطقه، ساکنان مسیر توفان به دنبال سرپناه هستند. به گزارش واشنگتن‌پست، جزیره‌هایی که به خاطر ایرما تخریب شده‌اند، اکنون به استقبال خوزه می‌روند. خوزه توفان دیگری است که در فاصله دورتر در اقیانوس اطلس، پس از ایرما شکل گرفته و انتظار می‌رود در روزهای آینده به توفان فوق استوایی دیگری تبدیل شود. دیروز سازمان هواشناسی امریکا از قدرت گرفتن توفان خوزه و رسیدن آن به جزایر آنتیل کوچک خبر داد و گفت که درجه این توفان از ۳ به ۴ افزایش یافته است. این وضعیت در حالی است که دولت امریکا هنوز نتوانسته مبلغ مورد نیاز برای بازسازی خرابی‌های توفان هفته گذشته در تگزاس را فراهم کند.

ال‌پایس:

این روزنامه در صفحه اول خود با انتشار تصویری از آوار به گزارش زمین‌لرزه روز جمعه در مکزیک پرداخته است. این زمین‌لرزه به بزرگی ۸٫۱ریشتر، سواحل مکزیک در اقیانوس آرام را لرزاند. مرکز زمین‌شناسی امریکا، مرکز این زمین‌لرزه را ۱۶۵ کیلومتری غرب شهر تاپاچولا در جنوب مکزیک اعلام کرده است. به گزارش ال‌پایس، هشدارهایی در مورد سونامی برای کشورهای مکزیک، السالوادور، کاستاریکا، پاناما و هندوراس صادر شده است. انریکو پنا نیتو، رییس‌جمهوری مکزیک اعلام کرده که این قدرتمندترین زمین‌لرزه مکزیک در یک قرن گذشته است. به گفته رییس‌جمهوری مکزیک، این زمین‌لرزه منجر به قطع برق بیش از یک‌میلیون خانوار شده است. همچنین از وقوع بیش از ۶۰ پس‌لرزه با قدرتی بیش از ۷ ریشتر خبر داده شده است. این شدیدترین زلزله‌یی بوده که از سال ۱۹۸۵ در مکزیک به وقوع پیوسته است.

میامی هرالد:

این روزنامه نیز به آوارگان ایرما پرداخته است. تندباد ویرانگر ایرما هزاران نفر در مناطق پرخطر جزایر کاراییب را وادار به تخلیه مناطق مسکونی کرده است. همچنین هزاران نفر از اهالی فلوریدا، به علت وحشت از توفان ایرما به سمت شمال این ایالت رفته‌اند. طبق گزارش میامی هرالد، حدود ۵۰۰ هزار نفر از جمیعت ایالت فلوریدا، طبق دستور و هشدارها، برای در امان ماندن از توفان ناچار به ترک خانه‌های خود شده‌اند. پیش‌بینی می‌شود، توفان ایرما با سرعت ۲۴۰ کیلومتر بر ساعت بامداد یکشنبه به فلوریدا برسد. رییس آژانس حوادث غیرمترقبه امریکا هشدار داده این توفان خسارت زیادی به دنبال خواهد داشت. توفان سهمگین ایرما پیش از ورود به امریکا در منطقه کاراییب موجب مرگ ۲۴نفر شد. توفان خسارت گسترده‌یی در جزایر فرانسوی سن‌مارتن و سن‌بارتلمی ایجاد کرده است. ایرما با سرعت ۲۹۵ کیلومتر در ساعت یکی از شدیدترین تندبادها در منطقه کاراییب در ۱۰سال گذشته خوانده شده است.

بازار هنر

برلین میزبان «رویاهای دم صبح»

مستند «رویاهای دم صبح» به عنوان یکی از ۱۳ فیلم جشنواره فیلم‌های محبوب برلین در کشور آلمان پذیرفته شد.

این مستند به نویسندگی و کارگردانی مهرداد اسکویی در ادامه حضورهای بین‌المللی خود، این‌بار در جشنواره فیلم‌های محبوب برلین روی پرده می‌رود که از ۲۰ تا ۲۴ سپتامبر (بیست‌ونهم شهریور تا دوم مهر) در کشور آلمان برگزار می‌شود.

جشنواره فیلم‌های محبوب برلین هر سال به نمایش آثار منتخب جشنواره‌های بین‌المللی می‌پردازد و برندگان جایزه نیز به شکل مستقیم توسط مخاطبان فیلم‌ها انتخاب می‌شوند.

به گزارش ایسنا، مستند «رویاهای دم صبح» پیش از این، علاوه بر دریافت جایزه عفو بین‌الملل از شصت‌وششمین دوره جشنواره فیلم برلین، توانسته جایزه بزرگ جشنواره «ترو فالس» امریکا را با نام «ترو ویژن اِوارد» به‌عنوان بهترین مستندساز سال ۲۰۱۶، جایزه بزرگ و نیز جایزه بهترین فیلم «الهام‌بخش» را از جشنواره فول فریم امریکا، جایزه بزرگ جشنواره فیلم مردم‌نگاری «ژان روش» فرانسه، جایزه بهترین مستند بلند جشنواره «هات اسپرینگز» امریکا، جایزه معتبر بهترین فیلم مستند جشنواره لندن و همچنین بهترین مستند دهمین دوره جوایز سینمایی آسیاپاسیفیک را کسب کند.

اسکویی پیش‌تر در جشنواره فیلم فجر، سیمرغ بهترین کارگردانی فیلم مستند و در جشنواره سینما حقیقت، جایزه بهترین کارگردانی را برای فیلم «رویاهای دم صبح» گرفت.

انجمن بین‌المللی مستند (IDA) سال گذشته با اعطای جایزه «پار لورنتز»، از مهرداد اسکویی برای ساخت مستند «رویاهای دم صبح» تقدیر کرد.

این مستند که پخش بین‌المللی آن را نسرین میرشب برعهده دارد، روایت سرگذشت دختران نوجوانی است که در روزهای پایانی سال برای گرفتن حکم آزادی خود از کانون اصلاح و تربیت انتظار می‌کشند.

نمایشگاهی با اسناد تصویری

آیین گشایش نخستین نمایشگاه اسناد تصویری آثار اکبر رادی در گالری تابستان خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود.

نخستین نمایشگاه اسناد تصویری آثار اکبر رادی در قالب عکس، پوستر و تصویر از دوشنبه ۲۰شهریور ۹۶ تا چهارشنبه ۲۹ شهریور ۹۶ به مدت ۱۰روز با دبیری ابراهیم حسینی در گالری تابستان خانه هنرمندان ایران برپا می‌شود.

شورای سیاست‌گذاری این نمایشگاه (حمیده بانو عنقا، عطاالله کوپال، فریندخت زاهدی، آرش رادی، بهزاد صدیقی و ابراهیم حسینی) برای ارج نهادن به آثار هنری عکاسان و گرافیست‌ها و گردآوری آثار تصویری در قالب عکس، پوستر، طرح جلد نمایشنامه و کتاب‌های منتشر شده آثار و شخصیت اکبر رادی، این نمایشگاه را با همکاری خانه هنرمندان ایران، تماشاخانه ایرانشهر و مرکز هنرهای نمایشی برپا می‌کند. به گزارش ایلنا، این نمایشگاه در دو بخش گرافیک و عکس و نیز بخش جنبی برگزار می‌شود. در بخش گرافیک تمام اقلام گرافیکی مرتبط با شخصیت و آثار اکبر رادی از قبیل طراحی پوستر از نمایشنامه‌های اجرا شده از آثار اکبر رادی، پوسترهایی با مناسبت نکوداشت، پاسداشت و بزرگداشت، طراحی روی جلد کتاب‌ها و در بخش عکس، تصاویر مرتبط با شخصیت رادی شامل پرتره‌نگاری، مستندنگاری (پشت صحنه نمایش‌ها، مراسم و نشست‌های گوناگون و...) عکس‌های تئاترهایی که با نویسندگی اکبر رادی روی صحنه رفته‌اند، به نمایش در می‌آید.

همچنین در بخش جنبی این نمایشگاه، عکس‌های شخصی از آلبوم شخصی و خانوادگی این نمایشنامه‌نویس تاثیرگذار ایران به همراه برخی دست‌نوشته‌ها و وسایل شخصی این هنرمند درمعرض دید بازدیدکنندگان قرار می‌گیرد.

در این نمایشگاه آثاری از جوان‌ترین تا پیشکسوت‌ترین هنرمندان عرصه عکاسی و گرافیک با موضوع آثار و شخصیت استاد اکبر رادی به نمایش در می‌آید.

آثار راه نیافته به این نمایشگاه نیز در بنیاد اکبر رادی آرشیو می‌شود تا پس از تاسیس موزه آثار اکبر رادی با ذکر نام خالق اثر و هنرمند در آنجا نگهداری شود. اکبر رادی داستان‌نویس و نمایشنامه‌نویسی است که چهار دهه تئاتر ایران را متحول کرد.

اکبر رادی به همراه بهرام بیضایی و غلام‌حسین ساعدی تئاتر و نمایشنامه‌نویسی را به سمت و سوی جدید و متفکرانه سوق دادند؛ سمت و سویی متفاوت از کارهای لاله‌زاری که تا آن زمان اجرا می‌شد. آثار رادی در فرم و ساختار و زبان منحصر به فرد هستند و همین موضوع وی را به نویسنده‌یی صاحب سبک تبدیل کرده است.

بزرگداشت «کیارستمی» در گرجستان

جشنواره باتومی گرجستان در تدارک برگزاری بزرگداشت عباس کیارستمی و میزبانی از ۹ فیلم و ۳داور ایرانی است.

دوازدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های هنری «باتومی» از ۲۶ شهریور تا ۲ مهر در کشور گرجستان برگزار می‌شود و در آن، برنامه‌هایی مانند برگزاری بزرگداشت عباس کیارستمی، برپایی نمایشگاه عکس‌های سیف‌الله صمدیان از کیارستمی و نمایش ۲ فیلم تدارک دیده شده است. به گزارش ایسنا، این جشنواره میزبان ۹ فیلم کوتاه و بلند و نیز ۳ سینماگر ایرانی به‌عنوان داور است. محسن مخملباف به‌عنوان رییس هیات داوران مسابقه فیلم‌های بلند، سیف‌الله صمدیان یکی از اعضای هیات داوران بخش فیلم‌های مستند و حنا مخملباف به‌عنوان یکی از اعضای هیات داوران بخش فیلم‌های کوتاه در باتومی حضور خواهند داشت.

در بخش مسابقه فیلم‌های بلند، ۱۲ فیلم بلند شامل ۲ فیلم ایرانی «لرد» ساخته محمد رسول‌اف و «تیک‌آف» ساخته احسان عبدی‌پور برای جایزه‌های بزرگ هیات داوران، بهترین کارگردان، بهترین بازیگر مرد و زن و جایزه ویژه هیات داوران رقابت خواهند داشت.

در بخش نمایش‌های ویژه فیلم‌های «۷۶ دقیقه و ۱۵ ثانیه با عباس کیارستمی» ساخته سیف‌الله صمدیان، «منو خونه ببر» ساخته عباس کیارستمی، «نون و گلدون» ساخته محسن مخملباف و «لذت دیوانگی» ساخته حنا مخملباف به نمایش درمی‌آیند.

در بخش مسابقه فیلم‌های کوتاه نیز ۳ فیلم ایرانی «رتوش» ساخته کاوه مظاهری، «نگاه» ساخته فرنوش صمدی (محصول ایران و ایتالیا) و «صدا» ساخته داریوش نجفی گل (محصول ایران و جمهوری آذربایجان) در رقابت خواهند بود.

صمدیان نمایشگاه عکس‌های خود از عباس کیارستمی را در جشنواره باتومی برپا می‌کند که شامل ۳۵ عکس و ۳ ویدئوآرت است.

ایستگاه

نمایش آثار «اشلگل» در خانه گوته

خانه گوته در فرانکفورت به مناسبت ۲۵۰امین سالگرد تولد آگوست ویلهلم اشلگل، شاعر و منتقد ادبی و مترجم آلمانی آثار شکسپیر نمایشگاهی را درباره زندگی او دایر کرده است.

این شاعر و منتقد ادبی آلمانی همیشه در سایه برادرش فریدریش ایستاده بود، با روحیه عاشقانه ناآرامی که هیچ برنامه‌یی نداشت، البته برنامه‌هایی در سرش بود که بعدها آن را شکل داد. برای درک کار آگوست ویلهلم اشلگل، هاینریش هاینه به‌طرز قابل‌توجهی درباره دانش‌آموز خود توضیح داده است. او در کتاب معروف خود «مدرسه رمانتیک»، هیچ شک و تردیدی باقی نگذاشته که فریدریش اشلگل مهم‌تر از آگوست بوده و در واقع او تحت اندیشه برادرش زندگی کرده است. هاینه همچنین فردریش را هم به چالش می‌کشد. احتمالا استاد هاینه با تربیت دانش‌آموزان شاعر موافق نبوده است.

خانه گوته در فرانکفورت با همکاری تعدادی از موسسات می‌خواهد تا تصویر واضح و روشنی از اشلگل، مترجم و شاعر معروف آلمانی ارائه دهد. آگوست اشلگل به عنوان مترجم آثار شکسپیر در میان متفکران رمانتیک تحصیل کرده، شناخته شده است؛ او نه تنها به عنوان یک مترجم و نویسنده آلمانی بلکه به عنوان منتقد، مقاله‌نویس و بنیانگذار مطالعات ادبی تطبیقی شناخته شده و در عین حال او شخصیتی اجتماعی داشت که به راحتی با فرهنگ‌های مختلف ارتباط برقرار می‌کرد و تقریبا با تمام شخصیت‌های اروپایی در فرهنگ، علم و سیاست ارتباط داشت. در ماربورگ، نامه‌های آگوست را به تازگی به صورت دیجیتال ویرایش کرده‌اند و تقریبا ۵هزار نامه در حال حاضر به‌طور کامل در دسترس عموم مردم قرار دارد. مکاتبات او و شبکه‌یی که وی ایجاد کرد، در نمایشگاه بزرگ «سفر به جهان عاشقانه» که در دیرگرابن برگزار می‌شود، افراد و اماکن، نقل‌قول‌ها و همه‌چیزهایی که آگوست را به این زندگی متصل می‌کرده است، در معرض دید عموم گذاشته شده است.

میراث‌نامه

غفلت در ثبت جهانی آثار فرهنگی

دوازدهمین اجلاس میراث ناملموس یونسکو در کره‌جنوبی به بررسی دو پرونده «کمانچه» و «چوگان» ایرانی خواهد پرداخت. در سال‌های گذشته جمهوری آذربایجان برای حضور در یونسکو و جهانی کردن میراث فرهنگی‌اش، تمایل خود را بیشتر به سمت جهانی کردن میراثی برده که از ایران وام گرفته است. «تار»، «چوگان» و «دُلمه» از تازه‌ترین موارد در این زمینه هستند و معمولا با انتشار خبرهای جهانی شدن این نمونه از پرونده‌ها، دوستداران، کارشناسان و فعالان میراث فرهنگی در کشور هجمه خود را به سمت میراث فرهنگی می‌برند. با ثبت جهانی «تار ترکی» توسط آذربایجان در آذر سال ۱۳۹۱ و در هفتمین جلسه کمیته میراث معنوی یونسکو، دفتر ثبت آثار تاریخی با برگزاری جلساتی با دفتر موسیقی سعی در برنامه‌ریزی برای حفظ دیگر سازها و ثبت جهانی آنها کرد حتی در این راستا تهیه پرونده‌های ثبت جهانی به کارشناسان این دفتر تخصصی آموزش داده و در نخستین قدم پرونده «کمانچه» تهیه شد.

بعد از آن نوبت «چوگان» بود. آذر ماه سال ۱۳۹۲ آذربایجان این بازی سنتی ایرانی را با نام «چوگان بازی سنتی با اسب در قره‌باغ» در یونسکو ثبت کرد و بار دیگر اعتراض‌ها به سمت سازمان میراث فرهنگی روانه شد و این بار اعلام شد، ایران می‌تواند هم «تار» و هم «چوگان» را به نام خود ثبت جهانی کند. قدم‌های بعدی برای جهانی کردن «چوگان ایرانی» برداشته شد بنابراین، این بازی سنتی قرار است به صورت مستقل امسال در دوازدهمین اجلاس یونسکو جهانی شود. براساس آخرین اخبار منتشر شده از سوی مسوولان دفتر ثبت آثار تاریخی «هنر نواختن و ساختن کمانچه» و پرونده«چوگان، بازی سوار بر اسب،همراه روایتگری و موسیقی» قرار است در یونسکو مطرح و بررسی شوند.

تاریخ نگاری

سالروز درگذشت نخستین امام جمعه تهران

اقامه اولین نمازجمعه تهران

سی و هشت سال پیش در این روز و در بحبوحه حوادث پس از انقلاب، آیت‌الله طالقانی جان خود را از دست داد. طالقانی یک سال و نیم پس از انقلاب اسلامی، نگرانی‌هایش از آینده انقلاب را با خود به دیار باقی برد.

سید محمود علایی‌طالقانی سیزدهم اسفند ۱۲۸۹ در روستای گلیرد طالقان در استان البرز متولد شد. او تحصیلات ابتدایی خود را ابتدا نزد پدر و سپس در مدرسه رضویه و فیضیه قم در سال ۱۳۱۷ ادامه داد. مرحوم آیت‌الله طالقانی موفق به کسب اجازه‌نامه اجتهاد از مرجع بزرگ آن روز آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری‌یزدی شده و بعد از اتمام تحصیلات به تهران آمده و در مدرسه شهید مطهری (سپهسالار سابق) به تدریس علوم دینی مشغول شد. در سال ۱۳۱۸ برای نخستین بار خشم خویش را نسبت به رژیم و دستگاه حکومتی با دادن یک اعلامیه در رابطه با کشف حجاب ابراز کرد و در پی آن دستگیر و زندانی شد.

پس از شهریور ۱۳۲۰ با تشکیل گروه‌های گوناگون سیاسی، مبارزه را به‌طور رسمی آغاز کرد اما طولی نکشید که وقفه‌یی در این دوران پیش آمد؛ چرا که پس از کودتای ۲۸ مرداد، ساواک، مرحوم طالقانی را به جرم مخفی کردن نواب صفوی در خانه‌اش، دستگیر و زندانی کرد. این دستگیری کوتاه و موقت بود و به‌زودی آزاد شد و فعالیت دوباره را آغاز کرد. آیت‌الله طالقانی در جریان نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران مبارزات ارزنده‌یی داشت. او در سال ۱۳۴۲ در ارتباط با وقایع ۱۵ خرداد دستگیر و به ۱۰سال زندان محکوم شد. او در دوران انقلاب اسلامی، پس از آزادی از زندان نهایت تلاش خود را در جهت پیروزی انقلاب کرد و پس از پیروزی به ریاست شورای انقلاب اسلامی برگزیده شد و در انتخابات مجلس خبرگان قانونگذاری در دوازدهم مرداد ۱۳۵۸ از سوی مردم تهران انتخاب شد. طالقانی اوایل مرداد ۱۳۵۸ از سوی امام خمینی(ره) مامور برگزاری نماز جمعه تهران شد و نخستین نماز جمعه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در پنجم مرداد به امامت ایشان در دانشگاه تهران برگزار شد. بعد از انتصاب به عنوان امام جمعه تهران، موفق به برگزاری پنج نماز جمعه شد که آخرین نماز جمعه به مناسبت فرا رسیدن سالگرد جمعه خونین ۱۷ شهریور در بهشت زهرا و کنار مزار شهدا برگزار شد. سرانجام در سحرگاه نوزدهم شهریور سال ۱۳۵۸ این عالم مجاهد پس از سال‌ها فعالیت‌های علمی و مبارزات سیاسی علیه رژیم پهلوی و عمری تلاش خستگی‌ناپذیر بر اثر سکته قلبی دارفانی را وداع گفت و به دیدار معبود شتافت.